

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

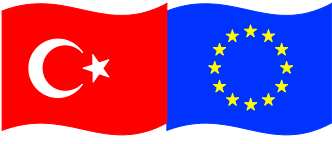
Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi

MODEL OKUL UYGULAMASI ETKİ ANALİZİNE VE TAVSİYELERE DAİR İZLEME VE DEĞERLENDİRME RAPORU

Faaliyet 2.1.5.6 - 2.1.5.7 - 2.1.5.9

Mayıs 2015

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİ TEKNİK DESTEK PROJESİ

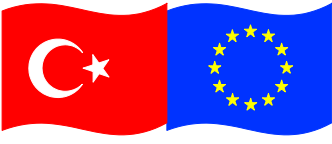
MODEL OKUL UYGULAMALARI

İZLEME ÇALIŞMALARI SONUÇ RAPORU

1

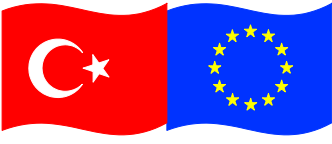
**“Adana, Mersin, Malatya, Elazığ, Gaziantep, Erzurum, Çorum,
Diyarbakır, Kayseri, Konya” İllerinde Nitel Bir Çalışma**

Mayıs-2015

İçindekiler Tablosu

Yönetici Özeti	3
Giriş	5
Amaçlar	6
Yöntem	7
Okul Temsilcilerinin Görüşleri	8
Adana İli İzleme Çalışması Sonuçları	9
Mersin İli İzleme Çalışması Sonuçları	29
Malatya İli İzleme Çalışması Sonuçları	49
Elazığ İli İzleme Çalışması Sonuçları	69
Gaziantep İli İzleme Çalışması Sonuçları	90
Erzurum İli İzleme Çalışması Sonuçları	110
Çorum İli İzleme Çalışması Sonuçları	129
Diyarbakır İli İzleme Çalışması Sonuçları	150
Kayseri İli İzleme Çalışması Sonuçları	172
Konya İli İzleme Çalışması Sonuçları	194
İzleme Çalışmaları Genel Değerlendirme Özeti	217
Nitel ve Nicel Veri Karşılaştırmalı Analizi	219
Ek.1. (İzleme Çalışmaları Soru Formu)	223
Ek.2. (Ulaşılan Eğitimci Sayısı ve Yöntem Açıklaması)	225
Ek.3. (Model Okul Yerel Bilgilendirme Seminerleri Sunumu)	226

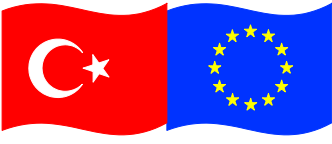

Yönetici Özeti

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi'nin 2.bileşeni, Model Okul Uygulamaları kapsamında Adana, Mersin, Malatya, Elazığ, Gaziantep, Erzurum, Çorum, Diyarbakır, Kayseri, Konya illerindeki pilot okullarda modelin uygulanmasına yönelik izleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. 15 Ocak-6 Mayıs 2015 tarihleri arasında, her pilot ilde bir tam gün, okul temsilcileri ile iki oturum şeklinde gerçekleştirilen bu çalışmada modelin okullarda uygulanmasına yönelik ihtiyaçlarla ilgili nicel ve nitel veri toplanmıştır. Sabah oturumunda katılımcılardan, o güne dek okullarında, Model Okulların 10 boyutundan hangileri ile ne düzeyde çalışma gerçekleştirdiklerini anlamaya yönelik bir soru formu doldurmaları, öğleden sonraki oturumda ise yarı yapılandırılmış odak grup çalışmasıyla yaptıkları çalışmaların paylaşımı alınmıştır. Toplanan veriler ışığında, uygulanması en kolay boyutun **8.Öğrenci Katılımı** ve **2.Okul Şiddet Taraması** olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gerekeceği sorulduğunda katılımcılardan 8.boyut için *“Öğrenciye erişim ve birlikte çalışabilme kolaylığı”* ile 2.boyut için *“Uygulama materyalinin hazır olması ve yönergenin net verilmesi”* yanıtları alınmıştır.

Model Okulların pilot uygulamalarında en çok hangi boyutlarda zorlandıkları sorulduğunda ise **9.Ailelerin Katılımı**, **10.Toplum Destekli Çalışma** ve **5.Etkili Liderlik** sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılar tarafından 9 ve 10.boyutların okul dışı paydaşların katılımını içermesi nedeniyle sürece dahil edilmelerinin güçlüğü aktarılmış, 5.boyut için ise yönetici ve öğretmenlerden (bilgi eksikliği, tükenmişlik, projelere olan inançsızlık nedeniyle) destek alınamadığı için ya demokratik yollarla bir lider seçemedikleri ya da mecburen model okul lideri olmak zorunda kaldıklarını ifade etmişlerdir.

Model Okul Uygulamalarının okullarda sistematik şekilde işlerlik kazanabilmesi için katılımcılardan öneriler alınmış, her il için odak grup izleme raporu bölümünde bu önerilerin ayrıntılarına yer verilmiştir. Genel olarak ön plana çıkanlar ise; okullarda bu çalışmalardan sorumlu idareci, okul lideri ve diğer eğitim personelinin resmi olarak görevlendirilmesi, şiddetle mücadele stratejik planının tek bir başlık altında ve tüm ulusal stratejilerle bütünleştirme yaklaşımı çerçevesinde yapılandırılması, süreçte tüm paydaşlarla (öğrenci-aile-

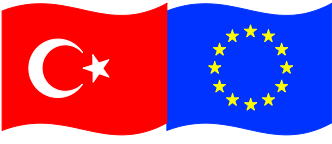

öğretmen) çalışılacak eğitim materyalleri ve geçerlik güvenilirliği olan ölçme araçlarının geliştirilmesi ve standartlaştırılması, kontrol ve takip çalışmalarının yerelde görevli M.E.B. kurumları ve temsilcileri aracılığıyla yapılmasına uygun bir hiyerarşinin hazırlanması, basın, medya kuruluşları ve konuyla ilgili diğer Bakanlıklarla (ASPB, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı) işbirlikleri kurulması şeklinde özetlenmektedir.

Okullarda gerçekleştirilen somut uygulamalar; ayrıntıları Ek.2.'de sunulan ve yaklaşık 7153 eğitim personeline ulaşılan Model Okul bilgilendirme semineri, aile ve öğrencilere uygulanan şiddetle mücadele semineri, okul içi fiziksel risk haritasının hazırlanması ve küçük önlemlerin alınması, okulun yakın çevresinde bulunan ve (daha çok) önceden işbirliği yapılmış, M.E.M. ve sağlık kuruluşları, mahalle sakini, cami ve muhtar gibi bölgedeki kanaat önderleri ile iletişim kurularak, destek alınması, sosyal ve duygusal öğrenme yaklaşımı çerçevesinde liselerde öncelikli olmak üzere öğrencilerle iletişim ve temel yaşam becerileri eğitimlerinin çalışılması, aile ziyaretlerinin artırılması, okul içi mekanlarda pano, afiş, broşür gibi görünürlük materyalleri ile şiddet farkındalığı çalışmalarının gerçekleştirilmesi şeklinde sayılmaktadır.

Şiddetle mücadele için yapılacak Model Okul çalışmalarında, öğrencinin yaş ve sınıf düzeyi, okulun içinde bulunduğu fiziksel koşullar, öğrenci sayısı, okulun köy, kent, merkez ve yoksunluk bölgelerinde olması, ailelerin sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyleri gibi pek çok değişkene bağlı olarak farklı ihtiyaçları ortaya çıkardığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu ihtiyaçların bir kısmı kısa ancak oldukça büyük bir bölümü orta ve uzun vadede karşılanabilir görünmektedir. Bu verinin okul idareci ve eğitimcileri üzerinde tükenmişliğe neden olmasını önleyebilmenin yolu, sürecin görevlendirmeleri de içeren bir yol haritası ile belirlenmesi ve model okullarda uygulamaya konulmasıdır.

İzleme çalışmalarının devam ettiği Ocak ve Mayıs ayları arasında okullarda uygulanan faaliyet ve etkinliklerin yoğunluğuna dair Mayıs ayının lehine, önemli olduğu düşünülen bir farklılık gözlenmiştir. Bu durum Model Okul Uygulamalarının zamana yayılarak ilerleme gereksinimini düşündürmektedir. Aynı zamanda yerelde aktif çalışan M.E.B. kurum temsilcilerinin de nitelikli uygulamaların hayata geçirilmesinde önemli paya sahip olduğu görülmüştür.

Giriş

Şiddet, son yıllarda tüm dünyada önemli bir halk sağlığı sorunu olarak tanımlanmaktadır. Şiddetin pek çok tanımı olmasına karşın en çok benimsenen tanımlardan biri Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılmaktadır. Bu tanım şu şekildedir: “Şiddet, bir bireyin yaralanma ve ölümüne neden olan ya da gelişmesini engelleyen fiziksel, psikososyal ve cinsel olarak uygulanan kasıtlı davranışlardır. Fiziksel, psikososyal ve cinsel şiddet uygulaması bir grup ya da topluma yönelik olabilmektedir (Krug, 2003).

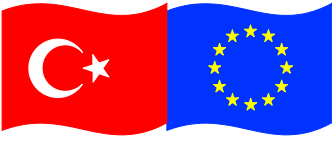
Şiddetin farklı şekilleri olup yapılan sınıflandırmalardan biri şiddet uygulayan kişinin mağdur ile olan yakınlığıdır. Bu sınıflandırmada üç farklı şiddet türü tanımlanmaktadır; kişinin kendisine yönelik uyguladığı şiddet, kişilerarası şiddet ve gruplar arası şiddet. Kişilerarası şiddet içinde özellikle çocuk ve eşe yönelik aile içi şiddet, tanıdık bir kişi ya da yabancı bir kişinin uyguladığı şiddet vardır.

Şiddeti ne şekilde tanımladığımız, verileri genel çerçevede nasıl toplayacağımızı etkiler. Şiddetin tanımının ne olduğu konusuna açıklık getirmek önemli bir noktadır, ancak verilerin toplanması esnasında göz önünde bulundurulması gereken başka hususlar da vardır. Çoğu Avrupa ülkesinde, hatta belki de tamamında, konuyla ilgili bir takım istatistikler mevcuttur (Smith 2003); ancak bu istatistiklerin çoğu ya dolaylı yoldan hazırlanmıştır ya da tamamlanmamıştır. Zorbalık konulu anketler (şiddet konulu anketlerden ziyade); şiddet sebebiyle oluşan kazalara ilişkin resmi istatistikler; anti sosyal davranışlar, çocuk suçları ve vandallık gibi “yasal” tanımlamalara dayalı suç istatistikleri ve okuldan atılan öğrencilere ilişkin veriler bu kapsamda yer alan örnekler olarak gösterilebilir.

Sistemik verilerin toplanmasına ilişkin çalışmaların uzun zaman alması genel bir eksiklik. Okuldaki şiddete ilişkin istatistikler çeşitli araçlara dayanmaktadır.

Mevcut istatistiklerin çoğu, öğrenciler arasındaki şiddet üzerine odaklanmaktadır. Farklı taraflar arasında meydana gelen şiddet olayları nadiren raporlanır. Bu durum soruna yönelik genel algıyı ve bazı okulların ve personelinin de dâhil olduğu, şiddet içeren eylemlere ilişkin konuları ele almalarındaki isteksizliğini yansıtmaktadır. Mala zarar vermeye yönelik şiddet ve kurumsal şiddet kapsam dışında bırakılsa dahi, okul ortamında bulunan bireyler arasında şiddet içeren eylemlerin ortaya çıkabileceği açıktır. Öğrenciler arasındaki şiddetin yanı sıra özellikle öğrencilerden okul personeline yönelik, personelden öğrencilere yönelik ve personel arasında şiddet olayları ortaya çıkabilir.

Mutsuz ve korkmuş öğrencilerin tedirgin ruh halleri nedeniyle öğrenme kapasiteleri daha düşüktür. Öğrencilerin kendilerini güvende hissettikleri şiddetten uzak okullar; mutlu,

sorumlu ve motive öğrencilere yönelik bütüncül eğitim imkânları sunabilmekte ve okul temelli hayat boyu öğrenme ile sürdürülecek bir öğrenme ortamı yaratabilmektedir. Çoğu öğrenci, çoğu zaman okulda kendini güvende hisseder. Aile içi şiddetin ve kamu düzenine yönelik suçların daha yaygın olduğu çevrelerine kıyasla okullar onlar için genellikle bir sığınaktır. Bununla birlikte, öğrenme tüm öğrenciler için güvence altına alınacaksa, öğrencilerin okulda herhangi bir şiddet eylemine maruz kalma riskini azaltma görevi de okullara aittir. Şiddetin azaltılması ve olumlu davranışın desteklenmesine yönelik teknikler ve stratejiler, okuldaki herkesin öğrenme için verimli ilişkiler geliştirdiği, etkili öğrenme davranışı ortaya çıkaran bütüncül okul yaklaşımlarına oldukça benzerdir. Bu nedenle, şiddetin azaltılması konusunda bir model okul, iyi okulların verimli ve bütüncül öğrenme ortamı yaratmak için kullandığı yaklaşımların çoğunu uygulayacaktır. Dolayısıyla, şiddetin azaltılması için yapılan girişimler, öğrenmenin gelişeceği verimli bir ortam yaratmak için sergilenecek bütüncül bir okul yaklaşımının parçası olmalıdır. Bu doğrultuda, okullar şiddeti azaltmaya yönelik stratejiler uygulayarak, genel anlamda sağladıkları bütüncül eğitimi de geliştireceklerdir.

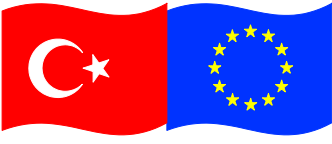
Bu prensibin okullarımızda uygulanmaya başlamasına yönelik 10 pilot ilde gerçekleştirilen “Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi”nin bileşenlerinden birisi Model Okul eğitim faaliyetlerinin arasında tesadüfi yöntemle seçilen 100 okulun temsilci öğretmenlerinin konuyla ilgili yetiştirilmesi bulunmaktadır. 3-7 Kasım 2014 tarihleri arasında 5 tam gün uygulanan Model Okul Eğitici Eğitimine katılan 100 öğretmene bir uygulama planı verilmiş ve illerine döndüklerinde okullarında bu planı uygulamalarının beklendiği vurgulanmıştır.

İllere yapılan izleme ziyaretleri için raporun ekinde bulunan “İzleme Soru Formu” geliştirilmiş ve pilot illerde 10 Model Okulun temsilcileriyle izlemeler gerçekleştirilmiş, elde edilen bulgular bu raporda sunulmuştur.

Amaçlar

Adana, Mersin, Malatya, Elazığ, Gaziantep, Erzurum, Çorum, Diyarbakır, Kayseri, Konya illerinde yapılan izleme ziyaretlerinde;

- Model Okul uygulamalarında 10 boyutun okullarımızda uygulanma düzeyi ile bilgi sağlamak,
- Uygulan(a)mayan boyutlar başta olmak üzere bütüncül bir yaklaşımla yaşanan güçlüklerin kök sorunlarıyla ilgili veri toplamak,
- İfade edilen sorunların çözüm yollarıyla ilgili yerel kaynaktan öneriler sunabilmektir.

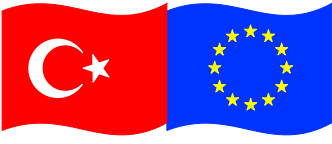

Yöntem

Araştırma, Adana, Mersin, Malatya, Elazığ, Gaziantep, Erzurum, Çorum, Diyarbakır, Kayseri, Konya illerinde faaliyet gösteren, proje kapsamında her tür ve sınıf düzeyinde tesadüfi yöntemle seçilen 100 Model Okulu kapsamaktadır.

Araştırma için 47 sorudan oluşan bir izleme soru formu hazırlanmış ve her okul temsilcisine uygulanmıştır. Sorular çoktan seçmeli ve açık uçlu olarak yapılandırılmıştır. Çoktan seçmeli sorular için istatistiki çözümlene yapılmış, açık uçlu sorular için harita oluşturulmuş ve benzer yanıtlar cümle öbekleriyle gruplandırılmıştır.

Ayrıca her grupta ikinci oturumda Model Okul uygulamalarının boyutlarıyla ilgili olumlu/olumsuz sonuçlar ve olumsuz sonuçların iyileştirilmesine yönelik çözüm önerilerini sahadan veri olarak almak amacıyla odak grup tartışma tekniği kullanılmıştır. Araştırma süresince 10 ilde toplam 10 odak grup görüşmesi yapılmış, grup kararı ile ses kaydı alınmış ve çözümlenerek, rapora yansıtılmıştır.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Okul Temsilcilerinin Görüşleri

Pilot illerde gerçekleştirilen 1 tam günlük eğitim ve izleme çalışmalarında, Model Okulların pilot uygulamalarından elde edilen nitel ve nicel veriler raporun bu bölümünde aktarılmıştır.

İzleme ziyaretlerinin yapıldığı tarih sırasına göre rapora alınan il bazlı çalışma sonuçları, kapak, künye bilgileri, uygulanan soru formundan elde edilen nicel veri sonuçları (Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları) ve odak grup çalışmasının nitel veri sonuçları (Odak Grup Çalışması Raporu) başlıklarıyla yapılandırılmıştır. Her ilde yapılan gün sonu katılımcı değerlendirme ise her oturumun son bölümde aktarılmıştır.

Model Okul Uygulamaları eğitici eğitimi sonrasında okullarda gerçekleştirilen çalışmaların boyutlara göre incelenmesi, en zor ve kolay uygulanabilir boyutlardaki farklılaşma değişkenleri ile gereksinimler üzerinde durulmuş, iyileştirmeye dönük ihtiyaçlar sahadaki uygulayıcıların fikirleri ile şekillendirilmiştir.

Çalışmada, araştırmacının kişisel görüşlerini yansıtan tek bölüm Yönetici Özeti'dir. Onun dışındaki tüm bulgular pilot illerde uygulanan model okul temsilcilerinin beyanına dayanmaktadır.

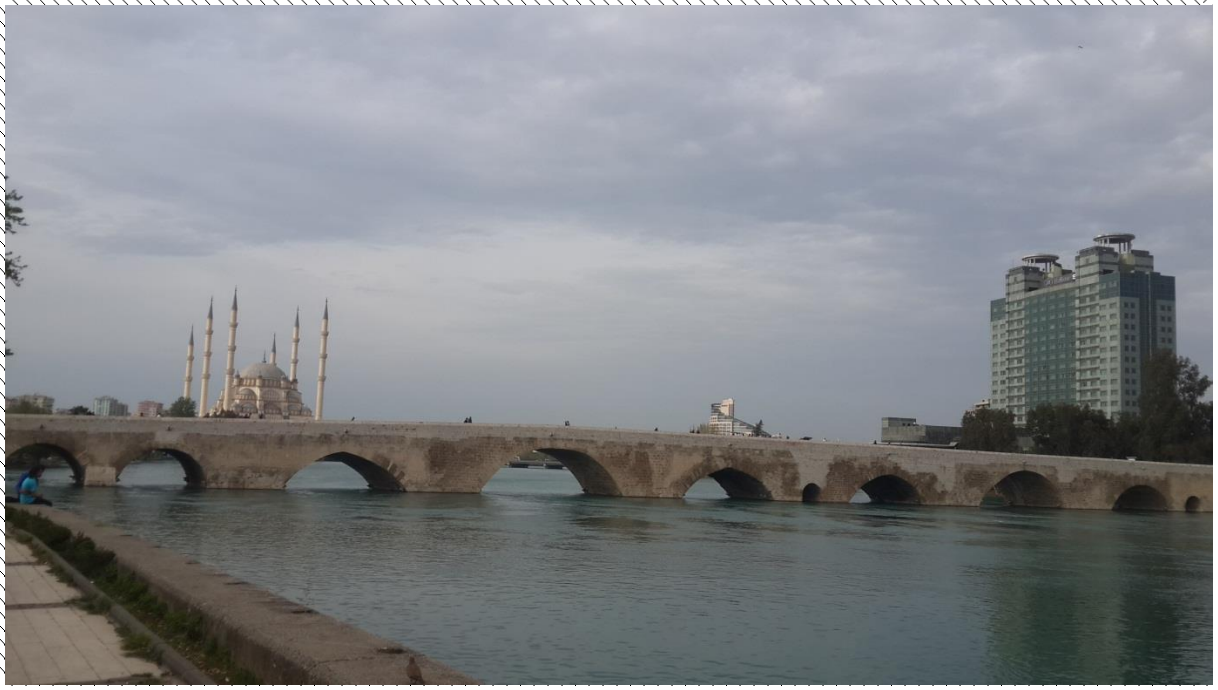

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

ADANA

İzleme Tarihi:

15 Ocak 2015 Perşembe

İzleme Yeri:

Adana Sürmeli Otel

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 11 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

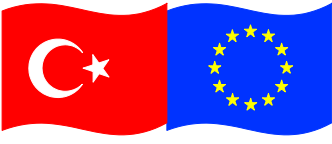
Çalışmaya katılan 2 kişinin il formatörü olması nedeniyle İzleme Çalışmaları Soru Formu ile 9 katılımcıdan veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

İzleme çalışmasında bulunan bir katılımcı, soru formunu yanıtlamamıştır. Geçerli veri sayısı 9'dur.

Adana Pilot Model Okul Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Fikret Ötünç	Sabancı Mesleki ve Teknik A.L.	Rehberlik
Nazmiye Balcı	Oğuz Kağan Köksal Görme Eng. İ.O.	Rehberlik
Ruken Yıldız	İsmail Safa Özler Ortaokulu	Rehberlik
Necdet Taş	İmadettin Levent İ.O.	Matematik
İlyas Çevirgen	Yüreğir Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik
Hüseyin Öğretmen	Çukurova Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik
Mustafa Kemal Akgümüş	Şaban Ata İlkokulu	Rehberlik
İlkay Özer	Seyhan Adana İ.M.K.B. A.L.	Rehberlik
Gülsüm Feyza Tek	Sofular Anadolu İ.H.L.	Rehberlik
Fazilet Akbulut Ölmez	İsmet İnönü Ortaokulu	İngilizce
İbrahim Dünder	1 Nisan Yatılı Bölge Okulu	Rehberlik

Adana İl Özeti

Adana Model Okul pilot uygulamalarında çalışmaların beklenti düzeyi ve sınırdaki gerçekleştiği görülmekte, Ailelerin Katılımı ve Toplum Destekli Çalışma boyutlarında görece az çalışıldığı dikkat çekmektedir.

Öncelikli çalışılan gruplar öğretmenler başta olmak üzere öğrenci, veli ve personel şeklinde sıralanmaktadır.

Okul şiddet tarama anketleri tüm gruplara değişen düzeylerde uygulanmıştır. Malatya eğitiminde bulunamayan bir temsilcinin anketlere ulaşamamış olması nedeniyle uygulamadığı yönünde geri bildirim alınmıştır. Üç gruba uygulanan anketler arasında en düşük uygulanma oranı ebeveyn anketlerindedir. Katılımcılar, eve gönderilen anketlerin geri gelmediği yönünde açıklama yapmıştır.

Stratejik planlamayla ilgili çalışmalar her okulda farklı düzeylerde yapılmış, Model Okul Liderinin 5 okulda Malatya'da eğitime katılan eğitimcilerden seçildiği görülmüştür. Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmalarının 8 okulda (%89) uygulamalardan önce de yapıldığı ve ağırlıklı olarak rehberlik desteği ile yürütüldüğü görülmüştür.

Yerel çevre desteği, MEB kuruluşları, emniyet ve sağlık kuruluşlarında görece yoğunlaşmaktadır. 5 okulda (%56) risk haritası çıkarılmış, ihtiyaca uygun önlemler alınmıştır. Bu çalışma yapılırken görüşme (mülakat) yöntemi kullanılmıştır.

Özellikle öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet olayları yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiş ve mücadele yöntemi olarak (%56) grup rehberliği çalışmalarına yoğunlaşmıştır.

Personel eğitimlerinde küçük grup çalışmaları ağırlıklı olarak kullanılmış, okul içi insan kaynağından destek alınmış, etkisi (%33) düzeyinde yüksek ve (%56) düzeyinde düşük olduğu ifade edilmiştir.

Yönetici ve eğitimci desteğine rağmen aile katılımı tüm okullarda (%100) düşük görülmektedir. Bunun gerekçesi olarak çalışan aile bireyleri, ilgisizlik, taşınabilir sistem ve/veya yatılı bölge okulu olması nedeniyle okula ulaşımın zor olması gibi gerekçeler açık uçlu yanıt olarak ifade edilmiştir.

Toplum destekli çalışma yönetici ve eğitimcilerin fikirlerinden yararlanılmış, yeni kurumlarla iletişim kurulmadığı ifade edilmiştir. Okul yönetiminin yerel çevre desteğini destekleyici tutum içinde olduğu, okul lideri ve eğitimcilerin bu desteğe ihtiyaç düzeyinde farkındalıklarının 7 okulda (%78) yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Adana İli-Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Adana'daki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=9)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdı	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	-	2/22	5/56	1/11
2. Okul Şiddet Taraması	-	2/22	4/44	1/11
3. Stratejik Planlama	-	1/11	3/33	2/22
4. Etkili Liderlik	-	1/11	3/33	1/11
5. SDÖ Yaklaşımı	-	3/33	3/33	-
6.Okul ve Çevre Güvenliği	1/11	2/22	2/22	1/11
7. Personel Eğitimi	2/22	2/22	2/22	1/11
8. Öğrenci Katılımı	1/11	2/22	2/22	1/11
9. Ailelerin Katılımı	2/22	1/11	1/11	-
10. Toplum Destekli Çalışma	2/22	1/11	1/11	-

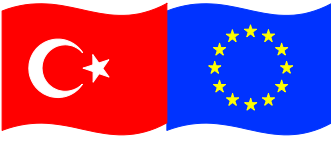
Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak "Sınırdı" ve "Beklenti Düzeyinde" gerçekleştiği görülmektedir. Tüm boyutlarda değerlendirme yapan katılımcı sayısı 5'tir. Ailelerin Katılımı ve Toplum Destekli Çalışma en az çalışılan boyutlar olarak dikkat çekmektedir.

1.Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1.Sırada	4	5	-	-	-
2.Sırada	3	2	2	2	-
3.Sırada	2	2	3	2	-
4.Sırada	-	-	2	4	2
5.Sırada	-	-	-	1	7

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 5 kişi öncelikli olarak "Öğretmenler" ve 3 kişi de "Öğrenciler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup yakın dağılım göstermekte "Öğrenci", "Öğretmen", "Veli" ve "Eğitim Dışı Personel" gruplarında dağılmaktadır. "Okul Çevresi" ise yoğun olarak 5. sırada yer almaktadır.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=9)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	7	78
Sürekli Eğitim	-	-
Sanatsal Etkinlikler	1	11
Diğer	1	11

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %75'i "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Sanatsal Etkinlikler" başlığı altında resim sergisi ve "Diğer" başlığı altında toplantı ve görüşmeler açıklaması yapılmıştır.

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=17)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	6	35
Yöneticiler	6	35
Öğrenciler	5	30
Veliler	-	-
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%35) "Yöneticiler" ve (%35) "Meslektaşlar" eşit düzeyde dağılım göstermiş ikinci sırada destek grubu olarak "Öğrenciler" yer almıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

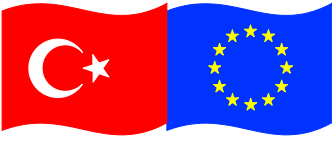
Soruya tüm katılımcılar yanıt vermiş, kullandıkları materyalleri, Malatya eğitiminde dağıtılan materyaller ve sunum araçları, kırtasiye sarf malzemesi, afiş şeklinde özetlemişlerdir. Temininde zorluk çekmediklerini ifade etmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya tüm katılımcılar yanıt vermiş sadece gözlem ve geribildirim yoluyla dönüt aldıklarını ifade etmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcıların 5'i "Öğrenciler", 2'si "Öğretmenler", 2'si de "Veli" yanıtını vermiştir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	1	11

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%89) öğrenci anketleri uygulanmıştır. Uygulanmayan okulun temsilcisi Malatya eğitimine katılmadığı için anketlerin kendisine ulaşmadığını ifade etmiştir.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	1	11

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%89) öğrenci anketleri uygulanmıştır. Uygulanmayan okulun temsilcisi Malatya eğitimine katılmadığı için anketlerin kendisine ulaşmadığını ifade etmiştir.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	2	22

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların 7'inde (%78) ebeveyn anketleri uygulanmış, 2'sinde (%22) uygulanmamıştır. Temsilciler, soru formunda uygulanamayan anketler için Malatya eğitiminde bulunmama gerekçesi ile anketlerin elinde bulunmaması ve ailelere gönderilen anketlerin geri gelmemesini açık uçlu yanıtlar şeklinde aktarmıştır.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=9)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	-	-
Beklenti düzeyinde	8	89
Beklentinin üzerinde	-	-

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 8 (%89) katılımcı beklenti düzeyinde şeklinde değerlendirmiştir.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	9	100
Hayır	-	-

Tablo.9.'da görüldüğü gibi çalışmaya katılan okulların tamamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sunulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

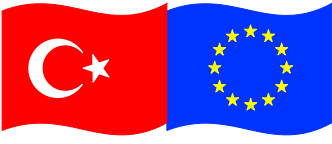
- Öğretmen, aile ve öğrenciler için ihtiyaca uygun eğitim modüllerinin hazırlanması ve uygulama planıyla birlikte plana yerleştirilmesi gerekir.
- Okul güvenliği le ilgili fiziksel risk haritası çıkarılması istenebilir. Bir plan dahilinde bu güçlükler için kaynak geliştirilerek, giderilmesine başlanabilir.
- Her okulun bu 10 boyutta reel olarak kendi ihtiyaçları ile ilgili analiz yapması plana entegre edilebilir.
- Model Okul sorumlularıyla ilgili görevlendirme ve yetkilendirme hazırlanarak plana eklenebilir.
- Güvenirlik ve geçerliği yapılmış okul içi şiddet tarama ölçeğinin hazırlanması ve okullara gönderilmesi.
- Sosyal ve Duygusal Öğrenme uygulamaları yaş düzeylerine uygun olarak sınıflandırılarak, müfredata entegre edilebilir.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	1	11
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	5	56
Lider seçemedik.	1	11
Diğer	2	22

Tablo.10.'da görüldüğü gibi lider seçimi Model Okulların 1'inde (%11) adaylık ve demokratik oylama yoluyla yapılmıştır. Katılımcıların 5'i (%56) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 2'i (%22) diğer başlığı altında ifade edilmiştir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	-	-
Hayır	8	89

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 8 katılımcı (%89) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. 1 Katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=9)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	1	11

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların 8'inde (%89) Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) uygulamaları yapıldığı, 1'inde (%11) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=24)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	8	33
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	7	29
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	-	-
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	-	-
Bu çalışmalar yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	5	21
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	-	-
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	-	-
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	4	17
Hiçbiri	-	-

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmalarıyla ilgili soruya tüm katılımcılar birden fazla seçenek işaretleyerek yanıt vermişlerdir. Bu boyut kapsamında, Rehberlik servisi, öğretmen ve yönetici desteği ile yapılan uygulamalar ön plana çıkmaktadır.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme (SDÖ) çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=23)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	4	17
Seminerler	6	27
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	-	-
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	5	22
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	1	4
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	3	13
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	-	-
Sanatsal gösteriler	3	13
Diğer	1	4

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 8 katılımcı tarafından yanıtlanmış, 1 katılımcı bu soruya hiçbir yanıt vermemiştir. Yanıt verenlerden 6'sı birden fazla seçenek işaretlemiştir. Toplantı, seminer, öğrenci-öğrenci sportif faaliyetler, okul duvar gazetesi ve sanatsal gösteriler düzenlemek şeklinde gerçekleşen faaliyetler tanımlanmıştır.

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=26)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü, HEM	5	19
Kaymakamlık	-	-
Belediye	1	4
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	-	-
Diğer Okullar	3	12
Cami	3	12
Muhtarlık	1	4
Esnaf ve Sanayi Odaları	-	-
Okul Aile Birliği	-	-
Emniyet	5	19
Sağlık Kuruluşları	7	27
STK	1	4

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresi katılımcılar tarafından sırasıyla sağlık kuruluşları, MEM'e bağlı kuruluşlar, emniyet, diğer okullar, cami mensupları yerel çevre olarak tanımlanmıştır.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	4	44

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okullardan 5'inde (%56) risk haritası hazırlanmış, 4'ünde (%44) konuyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	-	-
Görüşme/Mülakat	6	67
Şikayet kutusu	-	-
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür. Okulların 6'sında (%67) görüşme ve mülakat yöntem olarak kullanılmıştır. 3 Katılımcı soruyu yanıtızs bırakmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	-	-
Aile eğitimi	1	11
Öğrenciye bireysel destek	4	44
Diğer	-	-

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 1'inde (%11) aile eğitimi, 4'ünde (%44) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları yürütülmüştür. 4 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	-	-
Yüz yüze görüşmeler	8	89
Grup çalışmaları	-	-
Diğer	-	-

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla Model Okulların 8'inde (%89) yüz yüze görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. 1 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	2	22
Eğitsel rehberlik	-	-
Bireysel rehberlik	-	-
Grup rehberliği	5	56

Tablo.20'de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 2'sinde (%22) önleyici rehberlik, 5'inde ise (%56) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Katılımcılardan 2'si soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	6	67

Tablo.21'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 3 (%33) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 6 (%67)'dir.

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	2	22
Mülakat	5	56
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	-	-
Diğer	-	-

Tablo.22'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 2'inde (%22) anket, 5'inde (%56) mülakat başlığı altında uygulanan yöntemlerle alınmıştır. Soru, katılımcılardan 2'si tarafından yanıtlanmamıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	1	11

Tablo.23'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 5'i (%56) paydaşları bilgilendirmiş, 1'i (%11) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır. Katılımcılardan 3'ü soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	6	67

Tablo.24'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 6'sında (%67) servis hizmetleriyle ilgili sorgulama yapılmamıştır, 2'sinde (%22) yapılmıştır. Katılımcılardan 2'si soruya yanıt vermemiştir.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	5	56
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	2	22
Herhangi bir çalışma yapılmadı	1	11
Diğer	1	11

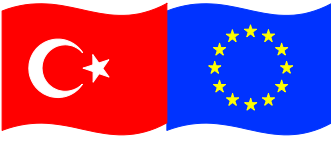
20

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 5'inde (%56) tarama anketleri 2'sinde (%22) ön/sontestler uygulanarak belirlenmiştir.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürekli eğitimler	-	-
Seminer	3	33
Küçük grup çalışmaları	4	44
Diğer	2	22

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 3'ü (%33) seminer ve 4'ü (%44) küçük grup çalışmaları, 2'si (%22) diğer başlığı altında görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	9	100
Gönüllü eğitimcilerle	-	-
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	-	-
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların tamamında rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı ile sağlanmıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	3	33
Olumlu etkisi düşük oldu	5	56
Hiçbir etkisi olmadı	1	11
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 3'ü (%33) olumlu etkinin düşük ve 5'i (%56) etkinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Temsilcilerden 1'i ise (%11) hiçbir etkisi olmadığını belirtmiştir.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	1	11
Kısmen	1	11

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 7'sinde (%78) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 1'inde (%11) desteklenmemektedir. 1 Katılımcı (%11) kısmen yanıtını işaretlemiştir.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	6	67
Hayır	2	22
Kısmen	-	-

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 6 okulda (%67) olumlu, 2 okulda (%22) olumsuz olduğunu ifade etmişlerdir. 1 Katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	2	22
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	3	33
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	3	33
Diğer	-	-

Tablo.31'de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 3'ünde (%33) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ancak bunu kullanamadıklarını düşündüklerini, 3'ünde (%33) katılım haklarını kullanabildiklerini düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan 1 kişi soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	-	-
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	-	-
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	3	33
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	5	56
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	-	-
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 5'inde (%56) öğrenci sorumluluğun artırılması ve takibi ile ilgili yeni uygulamalar uygulandığı, 3'ünde öğretmen farkındalık çalışmaları yapıldığı aktarılmıştır. Katılımcılardan 1'i soruyu yanıtlamamıştır.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	3	33
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	6	67
Farkındalık seminerleri planlandı.	-	-
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	-	-
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.33'de görüldüğü gibi katılımcılardan 3'ü (%33) okullarında bilgilendirme toplantısı planlandığını, 6'sı (%67) bilgilendirme toplantılarının gerçekleştirildiğini ifade etmişlerdir.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	5	56
Eğitimci kadro	4	44
Okul Aile Birliği	-	-
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 5'inde (%56) okul idaresi, 4'ünde (%44) eğitimci kadro tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	9	100
Katılım yüksekti	-	-

Tablo.35'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 9 okulda da (%100) düşük olduğunu belirtmişlerdir.

10. Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	-	-
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	7	78
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	-	-
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	-	-
Basın, medya haberleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.36'da görüldüğü gibi soruya sadece 7 katılımcı (%78) okul yönetici ve eğitimcilerle yapılan görüşmelerden yararlandığını ifade etmiştir. Geri kalan 2 katılımcıdan bu soruya yanıt alınamamıştır.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	-	-
Hayır	7	78

Tablo.37'de görüldüğü gibi soruya 7 katılımcıdan yanıt alınmış, yeni kurumlarla iletişim kurulmadığını belirtmiştir. Bu soruya 2 Katılımcıdan yanıt alınamamıştır.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	6	67
Olumsuz	-	-
Tarafsız	1	11

Tablo.38'de görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%67) destekleyici tutum sergilendiğini ifade etmiş, 1'i tarafsız seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcılardan 2'si soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	-	-

Tablo.39'da görüldüğü gibi katılımcılardan 7'si (%77) soruyu evet olarak yanıtlamış, 2 katılımcıdan soruya yanıt alınamamıştır.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	-	-

Tablo.40'da görüldüğü gibi katılımcılardan 7'si (%78) soruyu evet olarak yanıtlamış, 2 katılımcıdan soruya yanıt alamamıştır.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	-	-

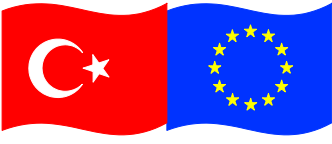
Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 7'si (%78) soruyu evet olarak yanıtlamış, 2 katılımcıdan soruya yanıt alamamıştır.

Adana İli- Odak Grup Çalışma Raporu

Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

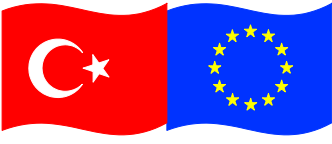
- “...Şiddet Tarama Anketi en kolay boyuttu. Materyal hazır olduğu için kolaydı, bunun da aile uygulaması zordu zaten hepsi de geri gelmedi. Öğrenci ve öğretmen anketlerini yaptık ama aile uygulanamadı...” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...Okul Güvenliği bizde en kolay oldu. Maddi kaynak var, yatılı ve ödeneğimiz var. Bu da somut değişiklikler gerektiren bir boyut olduğu için kolayca uyguladık. Kamera sistemi kurduk, güvenlikle ilgili sistem kurduk...” **Yatılı Bölge Okulu Temsilcisi**
- “Ben en kolay Şiddet Farkındalığında çalıştım. Etkisi düşük oldu ama faaliyetleri planlamak ve uygulama açısından en basit boyuttu.” **İlkokul Temsilcisi**

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Okul ve Çevre Güvenliği en zor boyuttu. Güvenlik görevlisini ya Okul Aile Birliği karşılayacaktı ya da öğrencilerin okuldan kaçma durumlarını kontrol altına almamız zor olacaktı, öyle de oldu...” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...Birinci olarak okul güvenliği diğeri de aile katılımı zor oldu. Taşımali sistem bizimki gelemiyorlar...” **İlkokul Temsilcisi**
- “...Benim içinde okul güvenliği çok zor oldu, Okul Aile Birliği destekleyemedi, okul içi koşullarla çözemedik. İki okul aynı bahçe içindeyiz, bu çok büyük problem hala da çözemedik. Denetimli Serbestlikten destek aldık ama o kişide sadece kapıyı açıp kapatıyor, nereye gidiyorsun, nereden geliyorsun diye sormuyor ne yazık ki...” **İlkokul Temsilcisi**
- “...Stratejik Planlamada zorluk çektik. Çünkü somut değil bizim için sadece güvenliği ekledik yeni planımıza ama o da çok ayrıntılı değil doğrusu...” **Lise Temsilcisi**
- “...Personel Eğitiminde zorlandık çünkü öğretmenlerin çalışma saatleri çok farklı, branş öğretmenlerini bir arada bulmak imkansız.” **Lise Temsilcisi**
- “...Bilgilendirme semineri için materyal olmaması sıkıntı yarattı. Hem öğrenci hem de öğretmen için ağır geldi bana. Bizim hedef gruplar daha yalın ve basit olmalı...” **İlkokul Temsilcisi**
- “...Aslında dışarıdan destek almayı gerektiren her boyut zor. Aidiyet yaratmakta sıkıntımız var bizim. Zihin engellilik durumu çok fazla okulun çevresinde, araştırdım mini bir çalışma ile akraba evliliklerinin fazla olduğunu gördüm, her yere bununla ilgili yazdım, eğitim desteği istedim vb. sonuç yok. Hiçbir geri dönüş olmadı. Burada da Toplum Destekli Çalışma çatısı altında yürütülecek işler kolay değil hatta imkansız görüyorum.” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...Okuldaki 40 öğretmenden 35’i emekliliği gelmiş ve geçmiş. Önyargılı, yeniliğe kapalı, dinlemiyor bile bizi. Bunun için Liderlik boyutunda zorlandım ben. Mecburen lider oldum ama onu da olması gerektiği kadar yerine getiremedim.” **İlkokul Temsilcisi**
- “...Liderlik bizde görünüyor ama stratejik plan da dahil söz hakkı konusunda zayıfız. Görevlendirme olması gerekir diye düşünüyorum. Liderlikte zorlandım.” **Lise Temsilcisi**
- “...10 Boyutun kolaydan zora göre ilerlediğini düşünüyorum aslında. İlk 5 boyut okul içi kolay erişilebilir, sistematik formlarla yürütülebilir çalışmalar. Aşağıya indikçe dışarıdaki kurumlarla iletişim gerektiren boyutlar başlıyor. Biz de hep böyledir zaten okulda her şeyi bitir durumu. Ama bu modeli okullarda yaygınlaştıracaksak dışarıya taşmamız lazım.” **Ortaokul Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

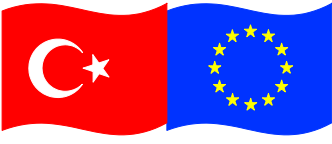
- “Şiddet Tarama Anketini yaptık, personele bilgilendirme semineri yaptım döner dönmez ama aidiyette çok zorlandım. Öğrencilere bir sunum yaptım, aileye davetiyeler gönderdim ama katılım çok az oldu.” **İsmail Sefa Özler Ortaokulu**
- “Öğrencilerle sosyal duygusal öğrenme boyutunda stres ve çatışma çözme uygulamaları yaptım. Özellikle sıkıntılı, kural tanımaz sınıflardan başladım. Anketleri uyguladım, gönderdim. Orada da ailelerden yeterince geri dönüt alamadım. **Sabancı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi**

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) dediğimiz çalışmaları öğretmen olarak biz benimsememişiz ki uygulayalım. Hizmet içi eğitimlerde bu başlıklarla ilgili desteklenmeliyiz.” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...Yeni stratejik planda öğretmen motivasyonunun artırılması gerekiyor. Tükenmişliğimiz çok yüksek bu kadar isteksiz ve inançsız yürümek zor. Manevi motivasyon kaynakları olmalı. Örneğin okullar lanse edilsin, liderler bir takdir yazısı alsın, vb...” **Lise Temsilcisi**

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Malatya’da bizi toplayıp her şeyi anlattınız tamam ama diğer öğretmenlerin haberi yok. Bakanlıktan bu konuyla ilgili resmi yazı hatta görevlendirmeler yapılmalı.
- Stratejik Planlama bence en önemli aksiyon. Çünkü biz MEB personeli olarak bu planlarla yaşıyoruz, burada da ihtiyaç duydum ben açıkçası.
- Bence okulların güvenlikle ilgili yapısal sorunlarının çözülmesi gerekiyor.
- Aile katılımı için onlara da taşınmalı sistem uygulanabilir. Öğrenci taşıyorsak aileleri de taşıyabiliriz bence.
- Rehber öğretmenin bu işi uygulayabilmesi için mevzuatta bulunması gerekiyor. Doğal lider ilan edilmemiz yetmiyor.
- Tüm sistem öğretime odaklı, çatışma çözme dediğimiz şey model olarak öğrenilen bir eğitim süreci aslında. Yani müfredatın farklılaştırılması ve eğitim sürecine önem verilmesi gerekiyor.
- 7-19 Aile Eğitimi yeniden gelmeli ve onu uygulamalıyız. 0-18 çok akademik ve üstün bir ifadesi var. Bu eğitimlere hep aynı aileler geliyor en önemlisi bu velilerin gelmesine gerek yok asıl hedeflediğimiz velileri çekemiyoruz. Bununla ilgili seçenekler geliştirilmeli.
- Halk Eğitim Merkezleri ile ortak çalışmalar yapılmalı, aile ziyaretleri çok çok önemli buna zaman ayrılmalı, sistematik hale getirilmeli, risk altındakilerden başlayarak genişletilmeli. HEM’lere bununla ilgili danışmanlık birimleri kurulabilir. Sağlık Bakanlığının yaptığını MEB’de yapmalı. Okullara bağlanmak zorunda değiliz.

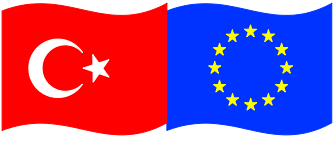

- Stratejik plan bence bu boyutla içindeki çatı tanımlama. Yani diğer 9 boyutu içine koyalım alın size Model Okul Stratejik Planı. Şiddetin Önlenmesi Stratejik Planının altında 2015-2019 Model Okul Uygulamaları başlığı olsun.
- Belki her okul kendi modelini oluşturmalı. Mutlaka 10 boyut yerine ihtiyacına göre kendi analizini yapıp belirlemeli.

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Buraya gelirken Malatya'ya katılmadığım için belirsizlik vardı. Ama bu projenin aslında okulda uyguladığımız bazı uygulamaların daha planlı ve işlevsel bir şekilde nasıl yapabileceğimizin cevabını aldım. Bu projede olmaktan mutluyum, cebim dolu gidiyorum.
- Mutluyum... Malatya'dan eksik kalan bazı bilgilerimin tamamlandığı kanısındayım. Umutluyum... Şiddeti önlemede yapılacak olan bu çalışmaların amacına ulaşacağı kanısındayım. Bugün çok verimli geçti, kafamdaki muallak olan bilgiler netleşti, dönütlerin bizlerden alınması hoşuma gitti.
- Verimliydi, kafamdaki soru işaretlerinin hepsine cevap aldım, zamanı çok iyi kullandınız, kaygılarım azaldı, motivasyonum arttı, teşekkürler.
- Toplantıya katılmaktan çok mutlu oldum. Paylaşımlar, sorunların konuşulması verimli oldu, projenin bundan sonrası ile ilgili neler olacak sorusunun yanıtı bana iyi geldi ve mutlu etti.
- Model Okulun aslında okulumuzda yapılan çalışmalara bir üst başlık olduğunu gördüm bugün, zaman su gibi aktı geçti, eğlenceli ve verimli bir gündü.
- Heyecan ve umut duygularım. Bilgilendim, güzel bir gündü. Şiddetle mücadeleyi önemsiyorum, burada olmanız motivasyonumu arttırdı.
- Duygu, sabah geldiğimde endişe ve korku içindeydim şu an kendimi çok rahat ve huzurlu hissediyorum. Projenin uygulanması aşamasında soru işaretleriyle geldim bir bakıma cevaplar aldım ve rahatladım.
- Projenin uygulanmasıyla ilgili olarak katılımcı arkadaşlarla benzer süreçler yaşadığımızı öğrenmem projeyi sürdürme noktasında beni motive etti. Duygum, olumlu çünkü geri dönütlerimizin ilgili yerlere ulaştırılması fikri bile beni mutlu etti.
- Paylaşımların faydalı ve yapıcı olduğunu düşünüyorum. Uygulamada pek çok örnekle buradan ayrılıyorum. Kontrata uygun bir gün oldu.
- Şiddet konusunun ulusal düzeyde gündeme gelmesi gerçekten beni mutlu ediyor. Umarım bundan sonra ayakları yere basan bir projeye varsın uzun bir yol olsun devam etmek faydalı olacaktır.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

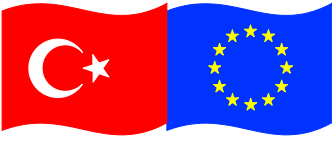
Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

MERSİN

İzleme Tarihi:

16 Ocak 2015 Cuma

İzleme Yeri:

Mersin Hilton

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 11 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

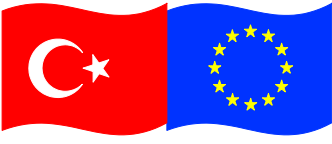
Çalışmaya katılan 2 kişinin il formatörü olması nedeniyle İzleme Çalışmaları Soru Formu ile 9 katılımcıdan veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

İzleme çalışmasında bulunan tüm katılımcılar soru formunu yanıtlamıştır. Geçerli veri sayısı 9'dur.

Mersin Pilot Model Okul Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
İmral Barış	Saadettin bey İlkokulu	Rehberlik
Ayşe Günay Oral	Mareşal Fevzi Çakmak Y.B.O.	Rehberlik
Hale Üstünel	Barbaros İlkokulu	Rehberlik
Yasin Yılmaz	Barbaros Hayrettin A.İ.H.L.	Rehberlik
Muzaffer Çanta	Ayşe Mirici İlkokulu	Müdür Yardımcısı
Deniz Hocaoğlu	Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi	Rehberlik
Akil Günay	Erdemli Akdeniz Ortaokulu	Rehberlik
Üzeyir Levent	Akdeniz Eğitim Uygulama Merkezi	Beden Eğitimi
Yasin Erdem	Tarsus Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik
Ümit Yaşar Düşmezkiye	Kasım Erenler M.T.A.L.	Rehberlik
Ömer Muku	Erdemli Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik

Mersin İl Özeti

Mersin Model Okul pilot uygulamalarında çalışmaların beklenti düzeyi ve sınırdaki gerçekleştiği, Şiddet Farkındalığı ve Okul Şiddet Taraması boyutlarının ağırlıklı çalışıldığı görülmektedir. Öncelikli çalışılan gruplar Öğretmenler başta olmak üzere öğrenci, veli, eğitim dışı personel şeklinde sıralanmaktadır.

Okul şiddet tarama anketleri tüm gruplara değişen düzeylerde uygulanmıştır. Sadece özel eğitim uygulama okulunda öğrenci anketleri uygulanamamış, ebeveyn anketlerinde (%22) gibi düşük bir oranda geri dönüt alınabilmiştir.

Stratejik planlamayla ilgili çalışmalar her okulda farklı düzeylerde yapılmıştır.

Model Okul Liderinin 5 okulda Malatya'da eğitime katılan eğitimcilerden seçildiği görülmüş, 1 okulda demokratik yöntemlerle seçilmiş, 2 okulda da müdürler gönüllü olarak sürece dahil olmayı talep etmişlerdir. Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmalarının 8 okulda (%89) uygulamalardan önce de yapıldığı ve ağırlıklı olarak rehberlik desteği ile yürütüldüğü görülmüştür.

Yerel çevre desteği, MEB kuruluşları, emniyet ve sağlık kuruluşlarında görece yoğunlaşmaktadır. 5 (%56) Okulda risk haritası çıkarılmış, ihtiyaca uygun önlemler alınmıştır. Bu çalışma yapılırken görüşme (mülakat) yöntemi kullanılmıştır.

Özellikle öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet olayları yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiş ve mücadele yöntemi olarak (%56) grup rehberliği çalışmalarına yoğunlaşmıştır.

Personel eğitimlerinde küçük grup çalışmaları ağırlıklı olarak kullanılmış, okul içi insan kaynağından destek alınmış, etkisi (%33) düzeyinde yüksek ve (%56) düzeyinde düşük olduğu ifade edilmiştir.

Yönetici ve eğitimci desteğine rağmen aile katılımı tüm okullarda (%100) düşük görülmektedir.

Toplum destekli çalışma yönetici ve eğitimcilerin fikirlerinden yararlanılmış, yeni kurumlarla iletişim kurulmadığı ifade edilmiştir. Okul yönetiminin yerel çevre desteğini destekleyici tutum içinde olduğu, okul lideri ve eğitimcilerin bu desteğe ihtiyaç düzeyinde farkındalıklarının 7 okulda (%78) yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Mersin İli- Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Erzurum'daki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=9)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdı	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	-	2/22	5/56	1/11
2. Okul Şiddet Taraması	-	2/22	4/44	1/11
3. Stratejik Planlama	-	1/11	3/33	2/22
4. Etkili Liderlik	-	1/11	3/33	1/11
5. SDÖ Yaklaşımı	-	3/33	3/33	-
6.Okul ve Çevre Güvenliği	1/11	2/22	2/22	1/11
7. Personel Eğitimi	2/22	2/22	2/22	1/11
8. Öğrenci Katılımı	1/11	2/22	2/22	1/11
9. Ailelerin Katılımı	2/22	4/44	1/11	-
10. Toplum Destekli Çalışma	3/33	1/11	1/11	2/22

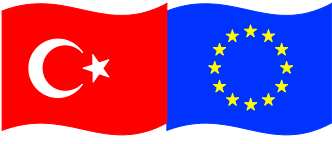
Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak "Sınırdı" ve "Beklenti Düzeyinde" gerçekleştiği görülmektedir. Tüm boyutlarda değerlendirme yapan katılımcı sayısı 5'tir. Stratejik Planlama ve Etkili Liderlik en az çalışılan boyutlar olarak dikkat çekmektedir.

1.Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1.Sırada	3	6	-	-	-
2.Sırada	3	2	2	2	-
3.Sırada	2	2	3	2	-
4.Sırada	-	-	2	5	2
5.Sırada	-	-	1	1	7

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 6 kişi öncelikli olarak "Öğretmenler" ve 3 kişi de "Öğrenciler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup yakın dağılım göstermekte "Öğrenci", "Öğretmen", "Veli" ve "Eğitim Dışı Personel" gruplarında dağılmaktadır. "Okul Çevresi" ise yoğun olarak 5. sırada yer almaktadır.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=9)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	7	78
Sürekli Eğitim	-	-
Sanatsal Etkinlikler	1	11
Diğer	1	11

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %78'i "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Sanatsal Etkinlikler" başlığı altında resim sergisi ve "Diğer" başlığı altında bireysel görüşmeler açıklaması yapılmıştır.

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=17)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	6	35
Yöneticiler	6	35
Öğrenciler	5	30
Veliler	-	-
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%35) "Yöneticiler" ve (%35) "Meslektaşlar" eşit düzeyde dağılım göstermiş ikinci sırada destek grubu olarak "Öğrenciler" yer almıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

Soruya tüm katılımcılar yanıt vermiş, kullandıkları materyalleri, Malatya eğitiminde dağıtılan materyaller ve sunum araçları, kırtasiye sarf malzemesi, afiş şeklinde özetlemişlerdir. Temininde zorluk çekmediklerini ifade etmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya tüm katılımcılar yanıt vermiş sadece gözlem ve geribildirim yoluyla dönüt aldıklarını ifade etmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcıların 5'i "Öğrenciler", 2'si "Öğretmenler", 2'si de "Veli" yanıtını vermiştir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	1	11

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%89) öğrenci anketleri uygulanmıştır. Uygulanmayan okul Özel Eğitim Uygulama Okuludur.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	9	100
Hayır	-	-

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların tamamında (%100) öğretmen anketleri uygulanmıştır.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	2	22

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların 7'inde (%78) ebeveyn anketleri uygulanmış, 2'sinde (%22) uygulanmamıştır. Temsilciler, soru formunda uygulanamayan anketler için ailelere gönderilen anketlerin geri gelmemesini ve ilgisiz olmalarını gerekçe olarak açık uçlu yanıtlar şeklinde aktarmıştır.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=9)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	-	-
Beklenti düzeyinde	9	100
Beklentinin üzerinde	-	-

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını tüm katılımcılar 9 (%100) beklenti düzeyinde şeklinde değerlendirmiştir.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	9	100
Hayır	-	-

Tablo.9.'da görüldüğü gibi çalışmaya katılan okulların tamamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sunulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

- Şiddetle mücadele kapsamındaki tüm çalışmaların (şiddeti önleme eylem planı, kriz ekibi vb.) MODEL OKUL UYGULAMALARI çatısı altında tek bir planda toplanması, bütünlleştirilmesi.
- Okullardaki sosyal, kültürel, sportif faaliyet alanları ve içeriklerinin artırılması.
- Öğretmen eğitimlerinin nitelikli hale getirilmesi ve çeşitlendirilmesi (etkili iletişim, sınıf yönetiminde farklılaşan yöntemler, fiziksel şiddet dışındaki şiddet türleri vb.) ve eğitim seminer şeklinde uygulanması.
- Model Okul Eylem Planı, hem okul içi hem okul dışı tüm paydaşların görev yetki ve sorumlulukları hazırlanarak plana entegre edilmeli.
- Öğrenciler için Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) uygulamaları müfredatın içine entegre edilmeli, veliler için ihtiyaca uygun, teoriden çok pratik uygulamalara yönelik eğitim destek programları hazırlanmalı, öğretmenler için eğitim desteği ve en önemlisi süper vizyon çalışmaları planlamalı.
- Okulların ihtiyaçları farklılaştığı için hazırlanacak planda bu göz önünde tutulmalı. Özel Eğitim Okulları ya da Y.B.O. dinamikleri farklı olduğu için uygulamalar da farklı planlanmalı ya da esnetilebilmelidir.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	1	11
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	5	56
Lider seçemedik.	1	11
Diğer	2	22

Tablo.10.'da görüldüğü gibi lider seçimi Model Okulların 1'inde (%11) adaylık ve demokratik oylama yoluyla yapılmıştır. Katılımcıların 5'i (%56) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin

üstlendiğini, 2'i (%22) diğer başlığı altında okul müdürünün bu işe gönüllü olduğunu diğer doğal lider olarak üstlendiğini ifade etmiştir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	-	-
Hayır	8	89

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 8 katılımcı (%89) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. 1 Katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=9)

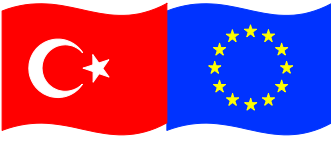
M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	1	11

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların 8'inde (%89) Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) uygulamaları yapıldığı, 1'inde (%11) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=24)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	8	33
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	7	29
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	-	-
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	-	-
Bu çalışmalar yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	5	21
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	-	-
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	-	-
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	4	17
Hiçbiri	-	-

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmalarıyla ilgili soruya tüm katılımcılar birden fazla seçenek işaretleyerek yanıt vermişlerdir. Bu boyut kapsamında, Rehberlik servisi, öğretmen desteği ve yönetici desteği ile yapılan uygulamalar ön plana çıkmaktadır.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme (SDÖ) çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=23)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	4	17
Seminerler	6	27
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	-	-
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	5	22
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	1	4
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	3	13
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	-	-
Sanatsal gösteriler	3	13
Diğer	1	4

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 8 katılımcı tarafından yanıtlanmış, 1 katılımcı bu soruya hiçbir yanıt vermemiştir. Yanıt verenlerden 6'sı birden fazla seçenek işaretlemiştir. Toplantı, seminer, öğrenci-öğrenci sportif faaliyetler, okul duvar gazetesi ve sanatsal gösteriler düzenlemek şeklinde gerçekleşen faaliyetler tanımlanmıştır.

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=26)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, HEM	5	19
Kaymakamlık	-	-
Belediye	1	4
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	-	-
Diğer Okullar	3	12
Cami	3	12
Muhtarlık	1	4
Esnaf ve Sanayi Odaları	-	-
Okul Aile Birliği	-	-
Emniyet	5	19
Sağlık Kuruluşları	7	27
STK	1	4

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresi katılımcılar tarafından sırasıyla sağlık kuruluşları, MEM'e bağlı kuruluşlar, emniyet, diğer okullar, cami mensupları yerel çevre olarak tanımlanmıştır.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	4	44

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okullardan 5'inde (%56) risk haritası hazırlanmış, 4'ünde (%44) konuyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	-	-
Görüşme/Mülakat	6	67
Şikayet kutusu	-	-
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür. Okulların 6'sında (%67) görüşme ve mülakat yöntem olarak kullanılmıştır. 3 Katılımcı soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	-	-
Aile eğitimi	1	11
Öğrenciye bireysel destek	4	44
Diğer	-	-

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 1'inde (%11) aile eğitimi, 4'ünde (%44) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları yürütülmüştür. 4 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	-	-
Yüz yüze görüşmeler	8	89
Grup çalışmaları	-	-
Diğer	-	-

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla Model Okulların 8'inde (%89) yüz yüze görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Çalışmanın gerçekleştirilmediği okul Özel Eğitim Uygulama Merkezi'dir.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	2	22
Eğitsel rehberlik	-	-
Bireysel rehberlik	-	-
Grup rehberliği	5	56

Tablo.20'de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 2'sinde (%22) önleyici rehberlik, 5'inde ise (%56) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Katılımcılardan 2'si soruya yanıt vermemiştir. Bu okullardan birisi özel eğitim uygulama okuludur.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	6	67

Tablo.21'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 3 (%33) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 6 (%67)'dir.

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	2	22
Mülakat	5	56
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	-	-
Diğer	-	-

Tablo.22'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 2'inde (%22) anket, 5'inde (%56) mülakat başlığı altında uygulanan yöntemlerle alınmıştır. Soru, katılımcılardan 2'si tarafından yanıtlanmamıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	1	11

Tablo.23'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 5'i (%56) paydaşları bilgilendirmiş, 1'i (%11) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır. Katılımcılardan 3'ü soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	6	67

Tablo.24'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 6'sında (%67) servis hizmetleriyle ilgili sorgulama yapılmamıştır, 2'sinde (%22) yapılmıştır. Katılımcılardan 2'si soruya yanıt vermemiştir.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	5	56
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	2	22
Herhangi bir çalışma yapılmadı	1	11
Diğer	1	11

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 5'inde (%56) tarama anketleri 2'sinde (%22) ön/sontestler uygulanarak belirlenmiştir.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürekli eğitimler	-	-
Seminer	3	33
Küçük grup çalışmaları	4	44
Diğer	2	22

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 3'ü (%33) seminer ve 4'ü (%44) küçük grup çalışmaları, 2'si (%22) diğer başlığı altında görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	9	100
Gönüllü eğitimcilerle	-	-
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	-	-
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların tamamında rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı ile sağlanmıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	3	33
Olumlu etkisi düşük oldu	5	56
Hiçbir etkisi olmadı	1	11
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 3'ü (%33) olumlu etkinin düşük ve 5'i (%56) etkinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Temsilcilerden 1'i ise (%11) hiçbir etkisi olmadığını belirtmiştir.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	1	11
Kısmen	1	11

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 7'sinde (%78) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 1'inde (%11) ise özel eğitim uygulama okulu olması nedeniyle desteklenmemektedir. 1 Katılımcı (%11) kısmen yanıtını işaretlemiştir.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	6	67
Hayır	2	22
Kısmen	-	-

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 6 okulda (%67) olumlu, 2 okulda (%22) olumsuz olduğunu ifade etmişlerdir. 1 Katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	2	22
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	3	33
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	3	33
Diğer	-	-

Tablo.31'de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 3'ünde (%33) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ancak bunu kullanamadıklarını düşündüklerini, 3'ünde (%33) katılım haklarını kullanabildiklerini düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan 1 kişi soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	-	-
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	-	-
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	3	33
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	5	56
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	-	-
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 5'inde (%56) öğrenci sorumluluğun artırılması ve takibi ile ilgili yeni uygulamalar uygulandığı, 3'ünde öğretmen farkındalık çalışmaları yapıldığı aktarılmıştır. Katılımcılardan 1'i soruyu yanıtlamamıştır.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	3	33
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	6	67
Farkındalık seminerleri planlandı.	-	-
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	-	-
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.33'de görüldüğü gibi katılımcılardan 3'ü (%33) okullarında bilgilendirme toplantısı planlandığını, 6'sı (%67) bilgilendirme toplantılarının gerçekleştirildiğini ifade etmişlerdir

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	5	56
Eğitimci kadro	4	44
Okul Aile Birliği	-	-
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 5'inde (%56) okul idaresi, 4'ünde (%44) eğitimci kadro tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	9	100
Katılım yüksekti	-	-

Tablo.35'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 9 okulda da (%100) düşük olduğunu belirtmişlerdir.

10. Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	-	-
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	7	78
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	-	-
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	-	-
Basın, medya haberleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.36'da görüldüğü gibi soruya sadece 7 katılımcı (%78) okul yönetici ve eğitimcilerle yapılan görüşmelerden yararlandığını ifade etmiştir. Geri kalan 2 katılımcıdan bu soruya yanıt alınamamıştır.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	-	-
Hayır	7	78

Tablo.37'de görüldüğü gibi soruya 7 katılımcıdan yanıt alınmış, yeni kurumlarla iletişim kurulmadığını belirtmiştir. Bu soruya 2 Katılımcıdan yanıt alınamamıştır.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=9)

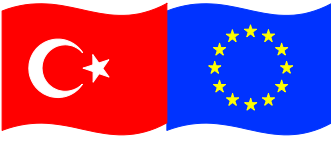
Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	6	67
Olumsuz	-	-
Tarafsız	1	11

Tablo.38'de görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%67) destekleyici tutum sergilendiğini ifade etmiş, 1'i tarafsız seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcılardan 2'si soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	-	-

Tablo.39'da görüldüğü gibi katılımcılardan 7'si (%77) soruyu evet olarak yanıtlamış, 2 katılımcıdan soruya yanıt alınamamıştır.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	-	-

Tablo.40'da görüldüğü gibi katılımcılardan 7'si (%78) soruyu evet olarak yanıtlamış, 2 katılımcıdan soruya yanıt alınamamıştır.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	-	-

Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 7'si (%78) soruyu evet olarak yanıtlamış, 2 katılımcıdan soruya yanıt alınamamıştır.

Mersin İli-Odak Grup Çalışma Raporu

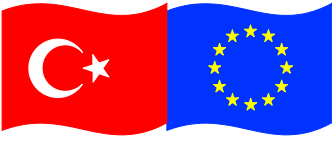
Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Okul Şiddet Tarama boyutu kolay oldu. Materyali ve yol haritası çok açıktı. Veli uygulamaları zor oldu ama onu galiba aile katılımı boyutunda ele almak gerekir...” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...Öğrenci Katılımı en kolay boyuttuydu. Yanımızda olduğu için ulaşmak kolay. Bazı öğretmenler tarafından kabul görmese de ben verim aldığımı düşünüyorum...” **İlkokul Temsilcisi**

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Aile Katılımı bizim okulda çok zor oldu. İletişim kuramıyoruz. Buna yapılabilecek şey ailenin bilinçlendirilmesi çözüm olabilir...” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...Çevresel faktörler zor olduğu için Okul ve Çevre Güvenliği boyutunu yapamıyoruz. Müdahale gücümüz yok çünkü bu değişken içinde. Okulda güvenlikte yok, giriş çıkışlarda pek çok risk var ve elimizden bir şey gelmiyor...” **Lise Temsilcisi**

- “...Y.B.O.ların ihtiyaçları daha da farklı. Özellikle gece tehditleri çok fazla evlerde de huzur yok, okula gelmiyorlar zaten, aylık bir ücret alıyorlar sadece onun için okula geliyorlar, emekliliği gelmiş öğretmenlerinde dinlenme yeri bizim okullar. Çocuk ailede o kadar çok şiddet çeşidi görmüş ki biz ona okulda neyi anlatacağız, nasıl anlatacağız gerçekten bu ortamda ne yapılabilir bilemiyorum. Ben sadece okulda şiddeti engellemeye yönelik çalışıyorum. Yeni nesil zaten şiddet uygulamıyor, eskilerde zaten dinlemiyor. Aile Katılımı ve Personel Eğitimi boyutları yoğunlaşmalı. En zoru Aile Katılımı oldu benim için...” **Yatılı Bölge Okulu**
- “...Özel eğitim uygulamada durum ise Öğrenci Katılımı zaten bizde yok. Ailede çok bunalmış durumda, okulla ilgisi yok. Personel eğitimi yapıyoruz alıyor, kimisi defans yapsa da yol alabiliyorsunuz. Ailede bunu yapamıyorsunuz hem eğitim yetmiyor hem de katılım göstermiyor...” **Lise Temsilcisi**
- “...Toplum içinde şiddet öyle normalleşmiş ki şiddet dışında otorite kabul etmiyor. İç denetim sorunumuz var bunu çocuklara kazandıramıyoruz. Müdahale edebileceğimiz noktalara odaklanmak doğru bence. Davranışı niye yapıyor, ihtiyaca odaklanmak gerekiyor.” **İlkokul Temsilcisi**

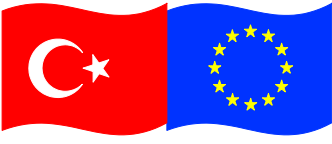
Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Örnek davranış gösteren öğrencilere elde hazırladığım belgeleri sundum ve teşekkür ettim, aile katılımı da arttı. Biz de göç mağduru çocuklar var, ayrımcılıkla ilgili çalışmalar yaptım, 3 yıldır okulumuzda Barbaros Olimpiyatlarını düzenliyoruz. Bunları bu kapsamda da ele aldık bu yıl. **Barbaros İlkokulu**
- Anketleri uyguladık, pano hazırladık, personele bilgilendirme toplantıları yaptık, ailelere seminer verdik. Katılım yine istediğimiz seviyede değildi sınıf öğretmenlerinin veli toplantılarında bir kez daha sınıflara girerek kısa açıklamalar yaptım. Müdürüm konuyla ilgili destek verdiği için nispeten rahat çalışıyorum. Önleyici ve grup rehberliği çalışmalarında şiddeti ele alarak ilerledim ve şiddetin tanımında ne kadar farklılıklar olduğunu bir kez daha fark ettim. **Saadettin Bey İlkokulu**
- Malatya’dan döner dönmez binamız değişti, geçici bir okulda misafiriz şimdi o yüzden çok fazla çalışma yapamadım. Anketleri uyguladım, gönderdim, öğrencilerle rutin çalıştığım önleyici rehberlik çalışmalarında şiddete aha fazla zaman ayırmaya başladım. Bir de asıl önümüzdeki seneye hazırlık yapmak üzere akran danışmanlığı ile ilgili çalışmalar başlattım. **Nevit Kodallı G.S.L.**

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

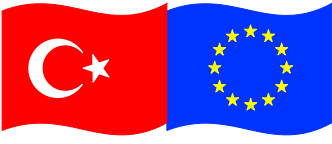
- “...Rotasyon çok ciddi bir problem model okullar için. Bir de başlarken ki müdürüm şimdi öğretmen olarak aynı okulda kaldı, yeni müdürün konuyla ilgili bir fikri yok...” **YBO**

- “...Zaman ve algı süreci önemlidir. Biz yakından görenler projeyi ve içeriği algıladık ama uzaktan görenler hem anlamadı hem de defans geliştirdi. Zaman sıkıntısı var. Bu konuyla ilgili çalışılması lazım, bunun için de materyal, çalışılacak alan, zaman gerekli...” **Lise Temsilcisi**
- “...İŞKUR’dan gönderilen personel okulumuzda taciz ve şiddetin çeşitli türlerini uyguladı ne yazık ki. Özellikle eğitim kurumlarında işe alınan kişilere çok dikkat edilmeli...” **İlkokul Temsilcisi**
- “...Basın ve medya bizim en büyük derdimiz. Biz burada oyalanıp duruyoruz diye düşünüyorum. Bu bir seferberlik şeklinde olmalı, çok katılımlı ve çok boyutlu ele alınmalı. Diziler, haberler, yarışma programları her yönden şiddet çocuğa açıkça gösteriliyor...” **İlkokul Temsilcisi**
- “...Büyük okullarda şiddet fazladır, kolay hayat bulur. Mevcudu 300-400’ü geçmeyecek bir yapısal değişikliğe gidilmelidir. Uzun vadeli olmakla birlikte ele alınması gereken bir konu bu...” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...MEB’in kronik bir bakış açısı vardır. Bir proje başlar, bitince uygulama da biter. Bu konu ülkemiz hatta insanlık için gitgide büyüyen bir konu lütfen bu öyle olmasın. Başladık, devam edelim...” **Lise Temsilcisi**

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

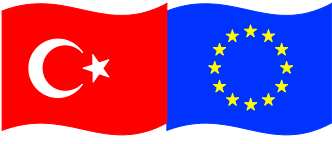
- Okul ve Çevre Güvenliği konusunda sıkıntılarımız var demiştik okul polisi ile işbirliği yaptık biz sadece orada bulunmaları
- Projede gönüllü değil görevlendirme ile çalışıyoruz. En azından motivasyonum için manevi ödüller olması gerekiyor.
- Personelin aidiyeti için eğitim yetmez, merkezden görevlendirme yapılması gerekiyor.
- İlkokullarda aile katılımını arttıracak yöntem, sürekli iletişimde olmak aslında. Mesela aylık kahvaltılar yapıyorum ben, süreci Okul Aile Birliği yönetiyor.
- ASPB, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı hep birlikte çalışmalı bu proje için.
- İdareci, aile, eğitim personelini ivedilikle eğitmeye başlamalıyız. Okul içi düzenlemeler gerekiyor, toplumsal seferberlikte başlamalı.
- Pilot model okulların diğer okulların gözünde yükseltilmeli, imaj yönetimi gerekiyor. Ama bu sadece eğitim çalışmalarıyla olmaz, hem yapısal düzenlemeler hem de sosyal kültürel faaliyetler açısından desteklenmeli. Reklamı da yapılmalı.
- Malatya’ya geldiğimizde biz yıllık planı yapmıştık, başlangıç süresi yanlış oldu bence.
- Mevzuat ve müfredata bu konu eklenmelidir. Bunu yaparken bütünleştirici bir yaklaşım sergilenmeli, şiddetle ilgili tüm çalışmalar Model Okul çatısı altında toplanmalı. Örneğin 4.sınıflarda şiddet konusu vardı bu proje başlayınca çocuklar hatırladı o derste öğrendiklerini.
- Sosyal Medya kullanılmalı. Toplumsal farkındalık ancak bu sayede sağlanabilir. Şiddetin çeşitleri dahil bir dizi bilgilendirme için kısa filmler hazırlanabilir, sosyal medyada yayınlanabilir.
- Standart eğitim materyalleri her yaş düzeyi için hazırlanmalı. İlkokul için animasyon, lise için kısa film gibi.

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Sabah kalkıp dinç ve sevinçle eğitime katılmaya geldim, tahmin ettiğim gibi gülen yüz ve enerjinizle bugün yine çok verimli geçti. Arkadaşlarla fikir alışverişi yaptıklarımızın farkına varmamızı ve yeni yapacaklarımızı planlamayı sağladı.
- Duygum, sizi tekrar görmek ve sizden eğitim almak beni çok mutlu etti. Bu çalışmada ben de dahil Model Okul uygulamasının kafalarda oturmasını sağladığını düşünüyorum. Umarım emekler boşa gitmez, Bakanlık bu önerileri ciddiye alır. Teşekkürlerimle.
- Mutlu ama kaygılı ayrılıyorum. Anlatılanlar doğrultusunda ne yapmam gereken çok açık ama personel desteği alamayacağım için sıkıntı çekeceğimi düşünüyorum.
- Bugün buraya gelirken negatif duygu ve düşüncelerle gelmiştim. Ancak Malatya'daki eğitime ek olarak bilgi tazeleme, süpervizör desteği çok iyi geldi. Sorunlar sizin yetki alanınızda elbette çözülmeyecek ama bizim fikirlerimizi iletiyor olmanız gerçekten çok değerli bir durum, teşekkür ederim.
- Duygum, sevinçli ve mutluyum, düşüncem, projeyi daha bir önemsedim.
- Eğitime gelirken kaygılıydım, projeye ilgili soru işaretlerim vardı. Eğitimin içeriği ve arkadaşların paylaşımlarıyla motivasyonum arttı, teşekkürler.
- Daha iyi yarınlar için çalışmaların geleceğe yön vereceğini düşünüyorum. Mutlu ve umutluyum.
- Düşünce ve duygularımı ifade edebildiği için mutluyum. Arkadaşların paylaşımlarını ve çalışmalarını duymak ufkumu genişletti. Bundan sonra ne olacağını bilemediğim için rahatsız ayrılıyorum.
- Bugün, Malatya'dan daha gerçekçi ve uygulanabilir bir eğitim aldım.
- Güven verici ve pozitif bir liderle karşılaşmak iyi geldi, motive hissettim. Projenin kafamda yerleşmeyen yanları netleşerek çalışmama yön verdi. Güzel bir gündü.
- Duygu, mutlu, umutlu ve yorgun. Düşünce, olacak inanıyorum.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

MALATYA

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

İzleme Tarihi:

21 Ocak Çarşamba

İzleme Yeri:

Malatya DOUBLETREE BY HILTON

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 11 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

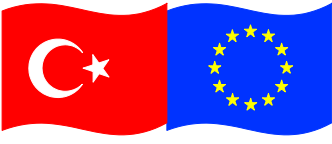
Çalışmaya katılan 2 kişinin il formatörü olması nedeniyle İzleme Çalışmaları Soru Formu ile 9 katılımcıdan veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

İzleme çalışmasına katılan 9 katılımcı da soru formunu yanıtlamıştır. Geçerli veri sayısı 9'dur.

Malatya Model Okul Pilot Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Sayit Duman	Şehit Murat Doğru İlkokulu	Rehberlik
Arzu Güner	Şehit Kemal Özalper M.T.A.L.	Rehberlik
Ali Aslanyürek	Battalgazi Anadolu İmam Hatip Lisesi	Rehberlik
Aylin Tercan	Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu	Rehberlik
Kemal Boğa	Turgut Özal Anadolu Lisesi	Rehberlik
Bilal Kurnaz	Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik
Ahmet Karcı	Gazi İlkokulu	Rehberlik
Mehmet Demet	Şht.Yzb.Hakkı Akyüz Ortaokulu	Rehberlik
Özgür Yıldız	Türkiyem Ortaokulu	Rehberlik
Alaaddin Demircan	Hafize Özal M.T.A.L.	Rehberlik
Tevfik Gören	Yeşilyurt Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Malatya İl Özeti

Malatya Model Okul pilot uygulamalarında çalışmaların beklenti düzeyinde gerçekleştiği görülmekte, Etkili Liderlik ve Toplum Destekli Çalışma boyutlarında çalışmaların yavaş ilerlediği dikkat çekmektedir.

Öncelikli çalışılan gruplar öğretmenler başta olmak üzere öğrenci ve veli şeklinde sıralanmaktadır.

Okul şiddet tarama anketleri tüm gruplara değişen düzeylerde uygulanmıştır. Üç gruba uygulanan anketler arasında en düşük oran öğrenci anketlerindedir. Bu durumda model okullardan birisinin özel eğitim uygulama okulu olmasının etkisi görülmektedir. Stratejik planlamayla ilgili çalışmalar 3 okulda farklı yöntem ve düzeylerde yapılmıştır.

Model Okul Liderinin 7 okulda Malatya'da eğitime katılan eğitimcilerden seçildiği görülmüş, liderin desteklenmesiyle ilgili çalışmalar sadece 3 okulda planlanmıştır. Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmalarının 5 okulda (%56) model okul uygulamalardan önce de yapıldığı ve ağırlıklı olarak rehberlik desteği ile yürütüldüğü görülmüştür.

Yerel çevre desteği, okul çevresindeki işletmeler, diğer okullar, belediye ve emniyet kurumlarında yoğunlaşmaktadır. 5 (%56) Okulda risk haritası çıkarılmış, ihtiyaca uygun önlemler alınmıştır. Bu çalışma yapılırken görüşme (mülakat) yöntemi kullanılmıştır.

Özellikle öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet olayları yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiş ve mücadele yöntemi olarak (%40) bireysel rehberlik ve (%27) önleyici rehberlik çalışmalarına yoğunlaşmıştır.

Personel eğitimlerinde ihtiyaçlar, okul içi şiddet tarama anketi sonuçlarına göre belirlenmiş, okul içi insan kaynağından (%67) destek alınmış, olumlu etkisinin (%33) düzeyinde düşük olduğu ifade edilmiştir.

Yönetici ve eğitimci desteğine rağmen aile katılımının (%78) düzeyinde düşük olduğu okul temsilcileri tarafından ifade edilmektedir.

Toplum destekli çalışma için yönetici ve eğitimcilerin görüşlerinden yararlanılmış, 3 okulda yeni kurumlarla iletişime geçildiği ifade edilmiştir. Okullardan 6'sında (%67) yönetimin yerel çevre desteğini destekleyici tutum içinde olduğu belirtilmiştir.

Okul lideri ve yöneticiler Toplum Destekli Çalışmalarda üstlenmeleri gereken rollerle ilgili farkındalık taşıırken okuldaki diğer öğretmenlerin bu konuyla ilgili farkındalığı sadece 2 okulda (%22) belirgin bulunmuştur.

Malatya İli-Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Malatya'daki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=9)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdaki	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	-	1/11	8/89	-
2. Okul Şiddet Taraması	-	-	6/67	1/11
3. Stratejik Planlama	-	-	6/67	-
4. Etkili Liderlik	-	1/11	4/44	-
5. SDÖ Yaklaşımı	-	3/33	3/33	1/11
6. Okul ve Çevre Güvenliği	-	2/22	4/44	2/22
7. Personel Eğitimi	-	1/11	5/56	1/11
8. Öğrenci Katılımı	-	2/22	4/44	1/11
9. Ailelerin Katılımı	-	2/22	4/44	-
10. Toplum Destekli Çalışma	-	2/22	2/22	-

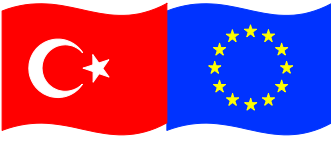
Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak "Sınırdaki" ve "Beklenti Düzeyinde" gerçekleştiği, azalan oranlarda "Üst Düzeyde" değerlendirmesinin yapıldığı görülmektedir. Etkili Liderlik ve Toplum Destekli Çalışma boyutlarında 5 katılımcı değerlendirme yapmamıştır.

1. Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1. Sırada	7	2	-	-	-
2. Sırada	-	5	2	1	1
3. Sırada	-	-	6	2	1
4. Sırada	-	1	1	1	1
5. Sırada	-	-	-	2	2

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 7 kişi öncelikli olarak "Öğrenciler" ve 2 kişi de "Öğretmenler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup ise "Öğretmen" grubunda yoğunlaşmaktadır.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=9)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	7	78
Sürelili Eğitim	-	-
Sanatsal Etkinlikler	-	-
Diğer	2	25

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %78'i "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Diğer" başlığı altında istenen açıklama bölümünde 2 katılımcı tarafından yapılan çalışmalar akran grup toplantıları ve mevcut toplantılarda konunun gündeme alınması şeklinde açıklanmaktadır

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=12)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	3	25
Yöneticiler	6	50
Öğrenciler	2	17
Veliler	1	8
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%50) "Yöneticiler" gelmektedir. İkinci sırada ise "Meslektaşlar" başlığı altında diğer öğretmenler (%25), üçüncü sırada (%17) "Öğrenciler" ve son sırada da (%8) ile "Veliler" yer almaktadır. Çalışma grubunda "Okul Dışı Paydaş" desteği görülmemektedir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

Soruya 7 katılımcı yanıt vermiş, 2 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt veren katılımcılar kullandıkları materyalleri, sunum araçları, broşür, afiş, anket şeklinde özetlemiş, temininde güçlük çekmediklerini belirtmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya 7 katılımcı yanıt vermiş, 2 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt verenlerin 3'ü ölçüm yapmadıklarını, 4'ü ise gözlem yoluyla ölçüm yaparak rapor hazırladıklarını ifade etmiştir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcılardan 7 kişi yanıt vermiş. Bunlardan 4'ü "Öğrenciler", 3'ü "Öğretmenler" üzerindeki etkinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bir katılımcı birden fazla yanıt vererek, yapılan çalışmaların "Veli" ve "Eğitim dışı Personel" gruplarının da farkındalığının arttırıldığını ifade etmiştir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	2	22

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 7'inde (%78) öğrenci anketleri uygulanmıştır. Anketlerin uygulanmadığı okullardan birisinin temsilcisi ise okulun zihin engelli çocuklara hizmet veren iş uygulama okulu olması nedeniyle öğrenciye anket uygulayamadıklarını ifade etmiştir.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	-	-

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%89) öğretmen anketleri uygulanmış, katılımcılardan bir kişi soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	1	11

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%89) ebeveyn anketleri uygulanmış, 1'inde (%11) uygulanmamıştır.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=9)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	1	11
Beklenti düzeyinde	7	78
Beklentinin üzerinde	-	-

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 7 katılımcı (%78) beklenti düzeyinde, 1 katılımcı (%14) beklentinin altında şeklinde değerlendirmiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtsız bırakmıştır.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	4	44

Tablo.9.'da görüldüğü gibi Model Okulların 3'ünde (%33) Model Okul çalışmaları kapsamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Diğer yandan Model Okulların 4'ünde (%44) bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılardan 2'si (%22) soruya yanıt vermemiştir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sorulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

- Şiddet Farkındalığını arttıracak görsel materyaller hazırlanmalı. Örneğin bir karakter ile serüven serisi tasarlanabilir, hem kamu spotu yayınlanır hem de okullarda afişleri olursa farkındalık hızla artar.
- Sosyal medyadan yararlanılacak görünürlük tasarımları yapılabilir.
- Okul içi bu konuyla ilgili sorumluluğu alacak personel görevlendirmesi plana konulabilir.
- İdareci ve sınıf, branş öğretmenleri eğitime alınmalı, konuyla ilgili aidiyetleri arttırılmalı.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	7	78
Lider seçemedik.	1	11
Diğer	-	-

Tablo.10.'da görüldüğü gibi katılımcılar, lider seçimi için okulların 7'sinde (%78) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 1'inde ise (%14) okullarında lider seçemediklerini belirtmişlerdir. Bir katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	5	56

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 3 katılımcı (%33) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili çalışmalar yürüttüklerini diğer 5'i ise (%56) liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtızs bırakmıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=9)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	3	33

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların 5'inde (%56) Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) uygulamaları yapıldığı, diğer 3'ünde ise (%33) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir. Soru, 1 katılımcı (%11) tarafından yanıtızs bırakılmıştır.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=15)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	4	27
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	3	20
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	-	-
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	-	-
Bu çalışmaları yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	3	20
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	1	7
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	1	7
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	2	12
Hiçbiri	1	7

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 3 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmış ve 2 kişi tarafından soru yanıtızs bırakılmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta çalışmaların görece ağırlıklı olarak (%27) rehberlik servisi kapsamında uygulandığı bilgisine ulaşılmış olmasıdır. İkinci olarak öğretmen desteği ile (%20) yürütülen etkinlikler dikkat çekmektedir.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme (SDÖ) çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=11)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	1	9
Seminerler	3	27
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	1	9
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	3	27
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	1	9
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	2	18
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	-	-
Sanatsal gösteriler	-	-
Diğer	-	-

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 5 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta uygulanan etkinliklerin görece ağırlıklı olarak (%27) "Öğrenci-Öğrenci sportif faaliyetler" ile (%27) "Seminerler" başlıkları altında yoğunlaştığı görülmektedir. 3 Katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	-	-
Diğer Okullar	2	22
Kaymakamlık	-	-
Belediye	2	22
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	-	-
Cami	-	-
Muhtarlık	-	-
Esnaf	-	-
Okul Aile Birliği	-	-
Emniyet, Okul Polisi	1	11
İşletmeler (Fabrika, Otel, Market, vb.)	3	33

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresi katılımcılar tarafından sırasıyla (%33) İşletmeler, (%22) Diğer Okullar ve (%22) Belediye ve (%11) Emniyet, Okul Polisi şeklinde sıralanmaktadır. Katılımcılardan 1'i soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	-	-

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okulların 5'inde (%56) fiziksel koşulları içeren risk haritası hazırlanmış, katılımcılardan 4'ü (%44) tarafından soru yanıtlanmamıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	1	11
Görüşme/Mülakat	5	56
Şikayet kutusu	3	33
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür. Okulların 5'inde (%56) görüşme ve mülakat, 3'ünde (%33) şikayet kutusu ve 1'inde de (%11) anket yöntemi kullanılmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=15)

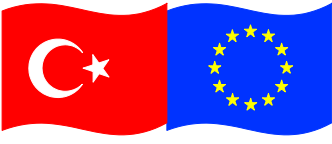
Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	2	13
Aile eğitimi	3	20
Öğrenciye bireysel destek	5	34
Seminer/Konferanslar	3	20
Grup Rehberliği	2	13
Diğer	-	-

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik hangi etkinliklerin gerçekleştirildiğini anlamaya yönelik soruya 3 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 3'ünde (%20) aile eğitimi, 5'inde (%34) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları, 3'ünde (%20) ise seminer ve konferanslar yöntem olarak kullanılmıştır.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=12)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	3	25
Yüz yüze görüşmeler	5	41
Grup çalışmaları	2	17
Gözlem	2	17
Diğer	-	-

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla kullanılan yöntemi sorgulayan bu soruya 2 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 3'ünde (%25) rehberlik raporlarından, 5'inde (%41) yüz yüze görüşme tekniğinden 2'sinde (%17) grup çalışmalarıyla belirlendiği bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=15)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	4	27
Eğitsel rehberlik	2	13
Bireysel rehberlik	6	40
Grup rehberliği	3	20

Tablo.20’de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 4’ünde (%27) önleyici rehberlik, 2’sinde (%13) eğitsel rehberlik, 6’sında (%40) bireysel rehberlik ve 3’ünde de (%20) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Bu soruya, 3 katılımcı birden fazla seçenek işaretlemiştir.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	4	44
Hayır	4	44

Tablo.21’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 4 (%44) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 4 (%44)’dür. Bir kişi soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	2	22
Mülakat	2	22
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	3	33
Diğer	-	-

Tablo.22’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 2’sinde (%22) anket, 2’sinde (%22) mülakat, 3’ünde (%33) grup çalışması yapılmıştır. Soru, katılımcılardan 2’si (%22) tarafından yanıtsız bırakılmıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	5	56

Tablo.23’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 2’si (%22) paydaşları bilgilendirmiş, 5’i (%56) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır. Soru, 2 katılımcı tarafından yanıtsız bırakılmıştır.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	6	67

Tablo.24'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 3'ünde (%33) servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapılmış, 6'sında (%67) yapılmamıştır. Formda yer alan bir sonraki "Servis hizmetleriyle ilgili sorgulama hangi paydaşlarla yapıldı ve hangi yöntem kullanıldı?" sorularına 3 katılımcı da veli-öğrenci-öğretmen-servis sorumlusu yanıtlarını vermiş, yöntem olarak mülakat tekniğini kullandıklarını ifade etmişlerdir.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

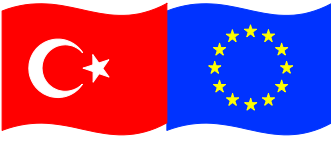
Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	6	67
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	-	-
Herhangi bir çalışma yapılmadı	2	22
Diğer	-	-

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 6'sında (%67) okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak belirlenmiş 2'sinde ise (%22) ise herhangi bir ihtiyaç belirleme çalışması yapılmamıştır. Bir katılımcı soruyu yanıtızs bırakmıştır.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikler değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürelî eğitimler	2	22
Seminer	3	33
Küçük grup çalışmaları	-	-
Diğer	2	22

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 2'si (%22) sürelî eğitimler, 3'ü (%33) seminer ve 2'si (%22) de diğer başlığı altında veli toplantılarında bilgilendirme çalışmaları yapmıştır. 2 katılımcı (%22) soruyu yanıtızs bırakmıştır.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	6	67
Gönüllü eğitimcilerle	1	11
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	-	-
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların 6'sında (%67) rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı, 1'inde (%11) ise gönüllü eğitimcilerle sağlanmıştır. Katılımcılardan 2'si soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	2	22
Olumlu etkisi düşük oldu	5	56
Hiçbir etkisi olmadı	-	-
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 5'i (%56) olumlu etkisinin düşük olduğu ve 2'si (%22) olumlu etkisinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Model Okul temsilcilerinden 2'si (%22) ise bu soruyu yanıtlamamıştır.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	6	67
Kısmen	-	-

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 2'sinde (%22) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 6'sında (%67) ise desteklenmemektedir. Katılımcılardan 1'i ise soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	2	22
Kısmen	-	-

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 5 okulda (%56) olumlu, 2 okulda (%22) olumsuz olduğunu ifade etmişlerdir. 2 Katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	2	22
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	5	56
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.31'de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 5'inde (%56) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ve bunu kullanabildiklerini düşündüklerini, 2'sinde (%22) katılım hakkının ne olduğunu bilmediklerini düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2'si soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	5	56
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	-	-
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	1	11
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	1	11
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	-	-
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 7'sinde faaliyet gerçekleştirildiği ve bu kapsamda 5 okulda öğrenci kulüplerini aktif hale getirmek üzere planlamalar yapıldığı, 1'er okulda da öğretmen farkındalığı için toplantılar yapıldığı ve öğrenciye sorumluluk verilerek takip sürecinin başlatıldığı ifade edilmektedir. Soruya 2 katılımcı yanıt vermemiştir.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=13)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	1	8
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	5	37
Farkındalık seminerleri planlandı.	4	31
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	1	8
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	1	8
Diğer	1	8

Tablo.33'de görüldüğü gibi katılımcılar, yürütülen çalışmalarla ilgili birden fazla seçenek işaretlemişlerdir. Tabloda görece yoğunlaşan seçenek bilgilendirme toplantısının gerçekleştirilmesi ve farkındalık seminerlerinin planlanması başlıklarına vurgu yapmaktadır.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=11)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	6	55
Eğitimci kadro	3	27
Okul Aile Birliği	2	18
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 6'sında (%55) okul idaresi, 3'ünde (%27) eğitimci kadro, 2'sinde (%18) ise okul aile birliği tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	7	78
Katılım yüksekti	1	11

Tablo.35'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 7 okulda (%78) düşük olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılardan 1'i soruyu yanıtlamamış, 1 katılımcı da (%11) katılımın yüksek olduğunu ifade etmiştir.

10.Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=11)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	2	18
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	4	36
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	2	18
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	2	18
Basın, medya haberleri	1	9
Diğer	-	-

Tablo.36'da görüldüğü gibi katılımcılar, okulun yerel çevresini tanımlarken Model Okullardan 4'ünün (%36) okul yönetici ve eğitimci kadrodan, 2'sinin (%18) okul aile birliği üyelerinden, 2'sinin (%18) esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmelerden ve diğer 2'sinin de (%18) kurumsal hafıza belgelerinden yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Soruya yanıt veren 2 katılımcı birden fazla seçenek işaretlemiştir.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	4	44

Tablo.37'de görüldüğü gibi yerel çevre ile ilk kez iletişim kurulup kurulmadığı sorusuna Model Okul temsilcilerinden 3'ü (%33) "evet" yanıtını vermiş, Katılımcılardan 4'ü (%44) soruya "hayır" yanıtını verirken 2 katılımcı ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	6	67
Olumsuz	-	-
Tarafsız	1	11

Tablo.38'de görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%67) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığını destekleyici tutum içinde olduğunu, 1'i (%11) tarafsız bir bakış açısına sahip olduğu bilgisini paylaşmıştır. Katılımcılardan 2'si soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuz yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	-	-

Tablo.39'da görüldüğü gibi katılımcılardan 7'si (%78) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 2 kişi soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

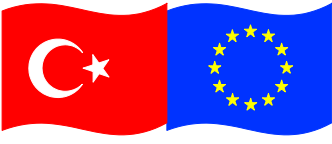
Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	6	67
Hayır	1	11

Tablo.40'da görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%67) model okul liderinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 1'i (%11) bu rolün farkında olmadığını ifade etmiştir. 2 Katılımcı ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	5	56

Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 2'si (%22) model okul öğretmenlerinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ancak diğer 5'i ise (%56) ise okuldaki meslektaşlarının konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2si soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Malatya İli-Odak Grup Çalışma Raporu

Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Öğrenci katılımı çok kolaydı. Öğretmenden öğrenci isteyin yeter ki...” **İlkokul Temsilcisi**
- “...Okul ve çevre güvenliğinde ufak tefek ihtiyaçlar vardı, onları tamamlamak kolay oldu...” **Ortaokul Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır. Öğrenci Katılımı ve Okul Çevre Güvenliği boyutlarının kolay uygulanabildiği, erişilebilir grup ve olanakların bu sonucu ortaya çıkardığı sonucu katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

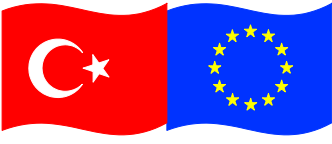
Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Aile katılımı ve öğretmen katılımı ikisi de çok zor. İdareyi arkamıza alınca öğretmeni sürece dahil ettik. Bizim okulda değnekle teneffüste geziyorlar. Bilgilendirme toplantısında önce değnekleri ortadan kaldıralım kararı aldık ama birkaçı hala devam ediyor. Onlar zaten seminerlere de ya gelmiyor ya da gelse de defans yaratıyor, grubun dinamiğini de bozuyor. Ama veli katılımında bu kadar bile başarı elde edemiyoruz. En fazla 20-25 veli geliyor...” **Lise Temsilcisi**
- “...İkili öğretim yapıyoruz, bu personelin sürece dahil olmasını daha da zorlaştırıyor. Merkez okul olduğumuz için de emekliliği gelmiş öğretmenlere bir şey anlatmak çok zor, gündemi başka, bizi ciddiye almıyor ki projeyi ciddiye alsın...” **İlkokul Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır. En zor çalışılan boyutların Ailelerin Katılımı ve Personel Eğitimi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Her hafta veli semineri yaptım, Çarşamba günleri. Katılım düşük ama ben ısrarla devam ediyorum. Her hafta bir seminer veriyorum. Şimdi sınıf sınıf alıyorum. Öğrenci seminerleri yaptım, onlar çok verimli geçti. Eve gidince bunların hepsini yaşıyoruz dediler, farkındalıklarını arttırdık ama çözümüne dönük yapabileceğimiz fazla bir şey yok. Aileyi sürece dahil etmek zorundayız...” **Türkiyem Ortaokulu**
- “...Çocukların çıkış saatlerinde hava karardığı için güvenlik sorunları yaşıyorduk. Velilerden nöbet sistemi kurdum, bir takvim yaptım her gün 10 veli çocuğunu almaya geldi. Bu hem aile katılımı için yeni bir yöntem oldu hem de güvenlikle ilgili başarılı bir çalışma...” **Şht.Yzb.Hakki Akyüz Ortaokulu**

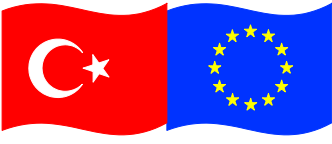

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Okulum askeriyenin içinde, veliye bir haber yolluyorsun hepsi geliyor. Katılım falan yüksek ama ilgisiz veliler çok fazla. Burada şiddet yok gibi görünüyor ama duygusal şiddetin alası var, görünmüyor. Bu gruplarda çok yorucu. Öğretmen katılımı ve aidiyet düşük, idarede destek olmayınca zor onun için görevlendirme ve takip olmalı. Yani sadece alt sosyo-ekonomik grupların sorun olduğunu düşünmemek gerek.
- Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) ile ilgili öğretmenlerin hiçbir bilgisi yok. Kullandıkları yöntemlerin bu yaklaşımla ilgisi yok.

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

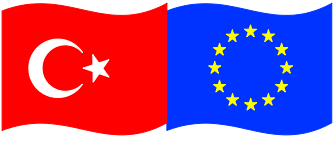
- Bir seminerde keyifle bulunmak için yöntemlerin farklılaşması gerekiyor hatta seminer, eğitim değil de sürecin tamamına katılımlarını destekleyecek yöntemler bulmalıyız. Hatta bu yöntemler okula göre farklılaşmalı. İlgili-Bilgili, İlgisiz-Bilgili, İlgili-Bilgisiz, İlgisiz-Bilgisiz olmak üzere dört grup veli var. Bu tutumlara uygun stratejiler gerekiyor.
- Dışarıdan eğitimciler, uzmanlarla veli katılımı artırılabilir. Üniversiteler bu konuda partner olabilir. Hem de bu uygulama Toplum Destekli Çalışma kapsamına da girer.
- Okul müdürleri ve diğer öğretmenlerin aşamalı olarak şiddet seminerlerine alınması gerekiyor. Belki hizmet içi eğitimler bunun için kullanılabilir. Okul müdürü kabul etmeden bu sürecin sağlıklı işletilmesi mümkün değil.
- Personele verilecek eğitim tarihi çok önemli. Sene başında uygulanmasının etkisi kesinlikle daha yüksek.
- Proje, özel eğitim kurumlarında başka türlü uygulanmalı. Hem öğrenci hem de öğretmen için şiddet kavramı farklılaşıyor, boyutlar ve uygulama önerileri de farklılaşmalı.
- Bütünleştirme yaklaşımıyla yol alınmalı. Her devlet kurumu, STK'lar başka başka aynı içerikte projeler üretiyor hepsi dönüp dolaşıp bize geliyor, bunları bütün halde ele alalım.
- İl Yürütme Kurullarına görev yüklenmesi ve somut gösterge kriterleriyle bu görevlendirmelerin yapılmasıyla ilgili planlamalar yapılmalı.
- Basın ve medya desteği alınmalı.
- Etkili kontrol ve denetim gerekiyor.

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Bugünün sizin liderliğinizde geçeceğini tahmin etmemiştim, güzel bir sürpriz oldu. Çok güzel, paylaşımcı ve zenginleştirici bir değerlendirme çalışması oldu, zamanı fark etmedim bile. İlerlediğimizi görmek ve inanmak güzel.
- Duygum; sizinle olmak her zaman ki gibi çok güzeldi. Düşüncem; bugünkü çalışmanın etkili ve verimli geçtiğini düşünüyorum.
- Sizinle tekrar çalışmak her zaman ki gibi keyifli ve verimliydi. Proje, zihnimizde iyice yerine oturdu.
- Paylaşımına açık bu ortam için çok teşekkürler, zamanın nasıl geçtiğini anlamadım.
- Bugün yapılan değerlendirme çalışmasında hem kendimi hem de herkesin ne yaptığını görmüş oldum. Genel anlamda verimi yüksek ve faydalı bir çalışma oldu.
- Duygu; mutlu ve keyifli bir gün geçirdim. Düşünce; bir önce ki eğitimin daha da oturmasını sağladı. Güzel paylaşımlarda bulunduk, küçük grup olması çok keyifliydi özellikle odak grup bitmesin istedim. Teşekkürler.
- Bugün, verimli, keyifli, olumlu ve eğitsel geçti.
- Uygulamada zorlandığım konularda sizden bilgi ve diğer arkadaşların fikirlerini almak aklımdaki sorulara cevap oldu. Verimli bir gündü.
- Bugün burada olmanız bu projede yanımızda olduğunuzun göstergesidir. Biz topu atalım kim ne yaparsa yapsın demediniz ve nereye kadar geldiğimizi sordunuz. Arkamızda olmanız beni çok onurlandırdı. Buradan çok memnun ayrılıyorum, hepimize kolay gelsin.
- Hızlı, sağlıklı, somut bir çalışma oldu gerçekten, yüreğinize sağlık.
- Sayın Hocam, sizden eğitim aldığım için kendimi şanslı hissediyorum. Konuya hakimsiniz ve aktarım yöntemleriniz harika. Hem bu hem de başka eğitimlerde bilgilerinizden yararlanmaya devam etmek isterim.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

ELAZIĞ

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

İzleme Tarihi:

22 Ocak 2015 Perşembe

İzleme Yeri:

Elazığ İlbey Otel

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 12 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

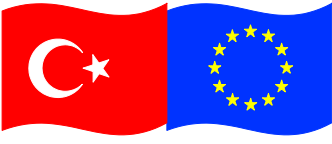
Çalışmaya katılan 2 kişinin il formatörü olması nedeniyle İzleme Çalışmaları Soru Formu ile 10 katılımcıdan veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

Geçerli veri sayısı 10'dur.

Elazığ Model Okul Pilot Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Sevil Demirci	Palu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Rehberlik
Esra Yıldız	100.Yıl Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Rehberlik
Levent Sancar	Rehberlik ev Araştırma Merkezi	Okul Müdürü
Yasin Uçar	Rehberlik ev Araştırma Merkezi	Rehberlik
Bekir Kaya	Yücel İlkokulu	Rehberlik
Nevin Evin	60. Yıl İlkokulu	Rehberlik
Nizamettin Karakoç	Hıdır Sever Anadolu Lisesi	Rehberlik
Okay Öztekin	Atatürk İlkokulu	Sınıf Öğretmeni
İbrahim Taş	Fatih Ortaokulu	Rehberlik
Halil Üçme	Çatalçeşme İ.M.K.B. Ortaokulu	Görsel Sanatlar
Fadime Ünlü	Doğukent Ortaokulu	Rehberlik
Kevser Kıymaz	Arıcak İmam Hatip Ortaokulu	Rehberlik

Elazığ İl Özeti

Elazığ Model Okul pilot uygulamalarında çalışmaların, ağırlıklı olarak beklenti düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Şiddet Farkındalığı, Okul Şiddet Taraması, Etkili Liderlik boyutlarındaki çalışma performansı beklenti düzeyinde yüksek gerçekleşmiştir.

Yapılan çalışmalarda öncelikli olarak çalışılan grupların ilk sırasında Öğrenci ve Öğretmenler çok az bir farkla sıra değiştirmekte ve her iki grupla da ortak çalışıldığı sonucu çıkmaktadır. Yapılan çalışmalarda seminer en çok kullanılan yöntem ve çalışmalara en yoğun destek veren grup ise ilk sırada Yöneticiler ve ikinci sırada da Meslektaşlar şeklinde dağılım göstermektedir.

Okul şiddet tarama anketleri tüm gruplara (öğrenci-öğretmen-ebeveyn) %90 oranında uygulanmıştır. Sadece 1 okulda bu çalışmanın gerçekleştirilmediği ve elde edilen bu performansın %70 oranında beklenti düzeyinde gerçekleştiği görülmüştür. 8 Okulda Stratejik Planlama ile ilgili çalışmalar yürütülmüş, şiddetle mücadele faaliyetleri yeni plana entegre edilebilir şekilde çalışmalar yapılmıştır. Liderin 6 okulda Malatya'da eğitime katılan eğitimcilerden seçildiği görülmüş ancak 3 okulda demokratik yöntemlerle seçilmiş olması memnuniyeti yükselten bir sonuç olarak ele alınmıştır.

Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmalarının 7 okulda (%70) uygulamalardan önce de yapıldığı ve ağırlıklı olarak rehberlik servisi (%35) ve yönetici (%30) desteği ile yürütüldüğü görülmüştür.

Yerel çevre desteği, esnaf, sanayi sitesi, emniyet ve özel işletmelerde görece yoğunlaşmaktadır. 8 (%80) Okulda risk haritası çıkarılmış, ihtiyaca uygun önlemler alınmıştır. Bunlar, okul giriş ve çıkışlarına araç alımının yasaklanması, kamera sisteminin kurulması, bodrum katı ve depo alanlarının öğrenci girişine kapatılması, okul çevresiyle ilgili analizlerin yapılması, nöbetçi öğretmen alanlarının ihtiyaca uygun revize edilmesi şeklinde özetlenmiştir.

Özellikle öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet olayları rehberlik servisi raporlarından (%80) elde edilmiş ve mücadele yöntemi olarak (%62) önleyici rehberlik ve (%38) grup rehberliği çalışmalarına yoğunlaşmıştır.

Personel eğitimlerinde seminer yöntemi (%50) ağırlıklı olarak kullanılmış, okul içi insan kaynağı ve gönüllü eğitimcilerden destek alınmış, etkisi düşük olmuştur.

Öğrenci ve yöneticilerin desteklemesine (%70) rağmen okullarda öğrenci katılımı konusunda yapılan çalışma performansı orta düzeydedir (%50). Bu katılım hakkının artırılmasıyla ilgili kullanılan yöntem olarak (%60) oranında öğrenciye verilen sorumlulukların artırılması ve takip süreçlerinin yapılandırılması metodu kullanılmıştır.

Aile katılımı il ilgili yapılan çalışma performansı ve katılım düzeyi düşüktür (%80). Toplum destekli çalışma boyutu için yönetici ve eğitimcilerden bilgi alınmış (%50) ve düşük düzeyde (%30) yeni paydaş arayışına girilmiştir. Bu gereksinimle ilgili en yüksek farkındalık, lider, okul yönetimi ve öğretmenler şeklinde azalan düzeyde sıralanmaktadır.

Elazığ İli-Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Elazığ'daki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=10)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdı	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	-	2/20	8/80	-
2. Okul Şiddet Taraması	-	1/10	7/70	2/20
3. Stratejik Planlama	-	5/50	3/30	2/20
4. Etkili Liderlik	-	4/40	6/60	-
5. SDÖ Yaklaşımı	1/10	2/20	7/70	-
6. Okul ve Çevre Güvenliği	-	2/20	7/70	1/10
7. Personel Eğitimi	2/20	3/30	4/40	-
8. Öğrenci Katılımı	1/10	2/20	6/60	1/10
9. Ailelerin Katılımı	3/30	3/30	4/40	-
10. Toplum Destekli Çalışma	3/30	5/50	2/20	-

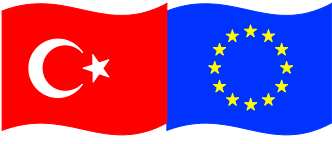
Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak "Sınırdı" ve "Beklenti Düzeyinde" gerçekleştiği, azalan oranlarda "Üst Düzeyde" ve "Beklentinin Altı" değerlendirmesinin yapıldığı görülmektedir.

1. Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=10)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1. Sırada	4	5	1	-	-
2. Sırada	4	3	3	1	1
3. Sırada	1	3	6	-	-
4. Sırada	-	1	1	4	4
5. Sırada	-	-	-	5	5

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 5 kişi öncelikli olarak "Öğretmenler" ve 4 kişi de "Öğrenciler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup yine "Öğretmen" ve "Öğrenci" gruplarında birbirine yakın dağılım göstermektedir.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=13)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	9	69
Sürekli Eğitim	-	-
Sanatsal Etkinlikler	4	31
Diğer	-	-

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %69'u "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Sanatsal Etkinlikler" başlığı altında istenen açıklama bölümünde katılımcılar, drama, şiir, resim, slogan yarışmaları, satranç kursu, pano çalışmaları ifadelerine yer vermiştir.

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=18)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	7	38
Yöneticiler	9	50
Öğrenciler	1	6
Veliler	1	6
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%50) "Yöneticiler" gelmektedir. İkinci sırada ise "Meslektaşlar" başlığı altında diğer öğretmenler (%38), üçüncü ve dördüncü sırada (%6) "Öğrenciler" ve görülmektedir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

Soruya tüm katılımcılar yanıt vermiştir. Kullandıkları materyalleri, sunum araçları, broşür, afiş, anket, kırtasiye malzemesi şeklinde özetlemiş, temininde güçlük çekmediklerini belirtmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya tüm katılımcılar yanıt vermiş ve ölçüm yapmadıklarını ya da sadece gözlem yoluyla değerlendirme yaptıklarını belirtmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcıların tümü yanıt vermiş. Bunlardan 10'u "Öğrenciler", 2'si "Öğretmenler" üzerindeki etkinin yüksek olduğunu belirtmiştir. İki kişi soruyu yanıtlarken birden fazla seçenek işaretlemiştir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	9	90
Hayır	1	10

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 9'unda (%90) öğrenci anketleri uygulanmıştır. Anketlerin uygulanmadığı okulun temsilcisi ise (%10) diğer öğretmenlerden destek istediğini ancak başarılı olmadığını bu nedenle anketleri uygulayamadığını ifade etmiştir.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	9	90
Hayır	1	10

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların 9'unda (%90) öğretmen anketleri uygulanmış, 1 okulda (%10) uygulanmamıştır.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	9	90
Hayır	1	10

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların 9'unda (%90) ebeveyn anketleri uygulanmış, 1'inde (%10) uygulanmamıştır.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=10)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	1	10
Beklenti düzeyinde	7	70
Beklentinin üzerinde	-	-

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 7 katılımcı (%70) beklenti düzeyinde, 1 katılımcı (%10) beklentinin altında şeklinde değerlendirmiştir. 2 katılımcı soruyu yanıtsız bırakmıştır.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=10)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	8	80
Hayır	2	20

Tablo.9.'da görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%80) Model Okul çalışmaları kapsamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Diğer yandan Model Okulların 2'inde (%20) bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sorulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

- Belediye destekli, yerel çalışmalar yer alabilir.
- Her okul düzeyinde eğitim materyalleri hazırlanarak, uygulama yönerge ve planları yer alabilir.
- Okul öncesi eğitim öncelikli olmak üzere aile bilgilendirme ile ilgili yeni stratejiler belirlenerek, plana eklenebilir.
- Öğrencilerin farklı etkinlik ve faaliyetlere yönlendirmek üzere planlamalar yapılabilir.
- Basın ve medyanın gücü kullanılabilir. Kamu spotu, billboard afişleri hazırlanarak destekleyici çalışmalar planda yer alabilir.
- Tedbirlerin caydırıcı müeyyideler içermesi için Adalet Bakanlığı ile ortak çalışmalar planlanabilir.
- Okul disiplin yönetmeliği gözden geçirilerek, düzenlenebilir.
- Öğretmenlere hizmet içi eğitim kapsamında toplu ve standart bilgilendirme çalışmaları yapılabilir.
- Okulun diğer personeline (memur, hizmetli, kantinci, servis şoförü) konuyla ilgili rutin eğitimlerin okul içi personel tarafından verilmesi ve takip edilmesi planlanabilir.
- Okul kurallarının belirlenmesinde öğrenci katılımının artırılmasına yönelik yöntem ve stratejiler belirlenerek, plana entegre edilebilir.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	3	30
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	1	10
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	6	60
Lider seçemedik.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.10.'da görüldüğü gibi katılımcılar, lider seçimi için okulların 6'sında (%60) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 1'inde (%10) bir meslektaşın bu görevi üstlendiği ve 3'ünde de (%30) demokratik yöntemlerle seçim yapıldığını aktarmıştır.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	3	30
Hayır	6	60

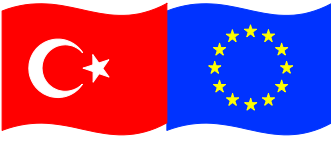
Tablo.11.'de görüldüğü gibi 3 katılımcı (%30) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili çalışmalar yürüttüklerini 3'ü (%30) liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=10)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	7	70
Hayır	3	30

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların 7'sinde (%70) Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) uygulamaları yapıldığı, diğer 3'ünde ise (%30) herhangi bir SDÖ çalışması bulunmadığı ifade edilmiştir.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme (SDÖ) çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=17)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	6	35
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	-	-
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	-	-
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	-	-
Bu çalışmalar yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	6	35
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	5	30
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	-	-
Hiçbiri	-	-

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 5 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta çalışmaların rehberlik servisi desteğiyle yürütüldüğü bilgisine ulaşılmış olmasıdır. İkinci olarak öğretmen ve okul yönetimi desteği dikkat çekmektedir.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=26)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	5	19
Seminerler	8	30
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	-	-
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	3	12
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	-	-
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	3	12
Pankartlı eylem günü	2	8
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	5	19
Sanatsal gösteriler	-	-
Diğer	-	-

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 8 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta uygulanan etkinliklerin ağırlıklı olarak (%30) "Seminerler", (%19) "Toplantılar" ve "Yarışmalar" başlıkları altında yoğunlaştığı görülmektedir.

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=18)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	2	11
Diğer Okullar	1	6
Kaymakamlık	1	6
Belediye	1	6
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	-	-
Cami	2	11
Muhtarlık	1	6
Esnaf ve Sanayi Siteleri	3	16
Okul Aile Birliği	2	11
Emniyet ve Okul Polisi	3	16
İşletmeler (Fabrika, Otel, Market, vb.)	-	-
Sağlık kuruluşları	1	6
Askeriye	1	6

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresi katılımcılar tarafından esnaf ve sanayi siteleri, emniyet, cami, MEM olarak tanımlanmıştır.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	8	80
Hayır	2	20

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%80) fiziksel koşulları içeren risk haritası hazırlanmış, 2'sinde (%20) herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Ortaya çıka sorunlara yönelik alınan önlemler, okul giriş ve çıkışlarına araç alımının yasaklanması, kamera sisteminin kurulması, bodrum katı ve depo alanlarının öğrenci girişine kapatılması, okul çevresiyle ilgili analizlerin yapılması, nöbetçi öğretmen alanlarının ihtiyaca uygun revize edilmesi şeklinde özetlenmiştir.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=18)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	7	39
Görüşme/Mülakat	7	39
Şikayet kutusu	4	22
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür ve 6 katılımcı soruya birden fazla yanıt vermiştir. Okulların 7'sinde (%39) anket, 7'sinde (%39) görüşme ve mülakat, 4'ünde (%22) şikayet kutusu yöntemleri kullanılmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=17)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	4	24
Aile eğitimi	3	18
Öğrenciye bireysel destek	8	46
Seminer/Konferanslar	-	-
Grup Rehberliği	-	-
Diğer	2	12

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik hangi etkinliklerin gerçekleştirildiğini anlamaya yönelik soruya 5 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 3'ünde (%18) aile eğitimi, 8'inde (%46) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları, 4'ünde (%24) ise personel eğitimi yöntem olarak kullanılmıştır. 2 okulun temsilcisi (%12), bu etkinlikleri güvenlik görevlisi istihdam etmek ve kameraların işlevsel hale getirilmesini sağlamak olarak açıklamışlardır.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=19)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	8	41
Yüz yüze görüşmeler	7	37
Grup çalışmaları	2	11
Gözlem	-	-
Diğer	2	11

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla kullanılan yöntemi sorgulayan bu soruya 6 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 8'inde (%41) rehberlik raporlarından, 7'sinde (%37) yüz yüze görüşme tekniğinden 2'sinde (%11) grup çalışmalarıyla belirlendiği bilgisine ulaşılmıştır. Diğer başlığı altında (%11) ise dilek ve şikayet kutusu ile öğretmen ve öğrenci çapraz görüşmeleri yapmak açıklamasına yer verilmiştir.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=13)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	8	62
Eğitsel rehberlik	-	-
Bireysel rehberlik	-	-
Grup rehberliği	5	38

Tablo.20'de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 8'inde (%62) önleyici rehberlik, 5'inde (%38) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Bu soruya 3 katılımcı birden fazla seçenek işaretlemiştir.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	6	60
Hayır	4	40

Tablo.21'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 6 (%60) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 4 (%40)'dür.

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=14)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	5	36
Mülakat	2	14
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	2	14
Diğer	-	-

Tablo.22'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 5'inde (%36) anket, 2'sinde (%14) mülakat, 2'sinde (%14) grup çalışması ile alınmıştır. Soru, katılımcılardan 3'ü tarafından yanıtız bırakılmış ve yanıtlayanlar arasından 3 katılımcı birden fazla seçenek işaretlemiştir.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	6	60
Hayır	3	30

Tablo.23'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 6'sı (%60) paydaşları bilgilendirmiş, 3'ü (%40) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır. Soru, 1 katılımcı tarafından yanıtız bırakılmıştır.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	5	50
Hayır	5	50

Tablo.24'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 5'inde (%50) servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapılmış, 5'inde ise (%50) yapılmamıştır.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	5	50
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	2	20
Herhangi bir çalışma yapılmadı	2	20
Diğer	-	-

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 5'inde (%50) okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak belirlenmiş 2'sinde ise (%20) ise herhangi bir ihtiyaç belirleme çalışması yapılmamış ve diğer 2'sinde de (%20) bilgilendirme toplantısında yapılan ön/son test ile yapılmıştır.. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikler değişkenine göre dağılımı (n=10)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürekli eğitimler	-	-
Seminer	5	50
Küçük grup çalışmaları	3	30
Diğer	-	-

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 5'i (%50) seminer ve 3'ü küçük grup çalışmaları yapmıştır. 2 katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=10)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	5	50
Gönüllü eğitimcilerle	1	10
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	1	10
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların 5'inde (%50) rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı, 1'inde ise gönüllü eğitimciler 1'inde (%10) ise MEB aracılığıyla sağlanmıştır. Katılımcılardan 3'üne soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=10)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	2	20
Olumlu etkisi düşük oldu	2	20
Hiçbir etkisi olmadı	-	-
Diğer	3	30

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 2'si (%20) olumlu etkisinin düşük olduğu, 2'si (%20) olumlu etkisinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Model Okul temsilcilerinden 3'ü (%30) diğer başlığını işaretlerken diğer 3'üde (%30) soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	5	50
Hayır	5	50
Kısmen	-	-

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 5'inde (%50) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 5'inde (%50) ise desteklenmemektedir.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	7	70
Hayır	3	30
Kısmen	-	-

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 7 okulda (%70) olumlu, 3 okulda (%30) olumsuz olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	1	10
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	3	30
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	2	20
Diğer	-	-

Tablo.31’de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 1’inde (%10) öğrencilerin katılım haklarının ne olduğunu bilmediklerini, 3’ünde (%30) katılım hakkının ne olduğunu bildiklerini ve bunu kullanabildiklerini düşündüklerini, 2’sinde (%20) katılım hakkının ne olduğunu bildiklerini ama bu hakkı kullanamadıklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan 4’ü soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	1	10
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	-	-
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	-	-
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	6	60
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	2	20
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32’de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 9’unda faaliyet gerçekleştirildiği ve bu kapsamda öğrenci kulüplerinin aktif hale getirildiği, öğrenciye sorumluluk verilerek takip sürecinin başlatıldığı ve sorumluluk ihlali ile ilgili yaptırımların gözden geçirildiği ifade edilmektedir. Soruya 1 katılımcı yanıt vermemiştir.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=13)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	6	47
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	-	-
Farkındalık seminerleri planlandı.	5	38
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	2	15
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.33'de görüldüğü gibi katılımcılar, yürütülen çalışmalarla ilgili birden fazla seçenek işaretlemişlerdir. Tabloda görece yoğunlaşan seçenek bilgilendirme toplantısı ve farkındalık seminerinin planlaması başlığına vurgu yapmaktadır. Farkındalık semineri gerçekleştirme 2 okulda (%15) uygulanabilmiştir.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=18)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	10	56
Eğitimci kadro	5	27
Okul Aile Birliği	3	17
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların tamamında okul idaresi ilk sırada destek grubu olarak yer almıştır. Katılımcılar 5'inde (%27) eğitimci kadro desteği ve 3'ünde de (%17) okul aile birliği tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=10)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	8	80
Katılım yüksekti	-	-

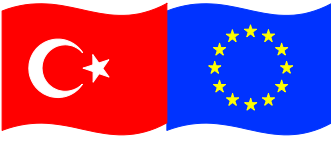
Tablo.35'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 8 okulda (%80) düşük olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2'si soruyu yanıtlamamıştır.

10.Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=12)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	2	17
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	6	50
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	4	33
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	-	-
Basın, medya haberleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.36'da görüldüğü gibi katılımcılar, okulun yerel çevresini tanımlarken Model Okullardan 6'sının (%50) okul yönetici ve eğitimci kadrosundan, 4'ünün (%33) okul aile birliği üyelerinden, 2'sinin de (%17) kurumsal hafıza belgelerinden yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Soruya yanıt veren 4 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=10)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	3	30
Hayır	7	70

Tablo.37’de görüldüğü gibi yerel çevre ile ilk kez iletişim kurulup kurulmadığı sorusuna Model Okul temsilcilerinden 3’ü (%30) “evet” yanıtını vermiş, iletişime geçtikleri kurum/kişileri, sağlık müdürlüğü ve STK’lar şeklinde tanımlamışlardır. Katılımcılardan 7’si (%70) soruya “hayır” yanıtı vermiştir.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	8	80
Olumsuz	-	-
Tarafsız	2	20

Tablo.38’de görüldüğü gibi katılımcılardan 8’i (%80) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığını destekleyici tutum içinde olduğunu, 2’si (%20) tarafsız bir bakış açısına sahip olduğu bilgisini paylaşmıştır.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=10)

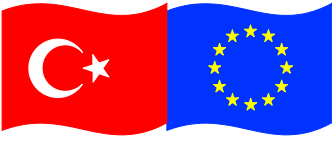
Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	6	60
Hayır	4	40

Tablo.39’da görüldüğü gibi katılımcılardan 6’sı (%60) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu 4’ünün (%40) farkında olmadığını belirtmiştir.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=10)

Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	70
Hayır	3	30

Tablo.40’da görüldüğü gibi katılımcılardan 7’si (%70) model okul liderinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 3’ü (%30) bilgi eksikliği nedeniyle bu rolün farkında olmadığını ifade etmiştir.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	5	50
Hayır	5	50

Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 5'i (%50) model okul öğretmenlerinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ancak diğer 5'i ise (%50) ise okuldaki meslektaşlarının konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadıklarını belirtmişlerdir.

Elazığ İli-Odak Grup Çalışma Raporu

Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

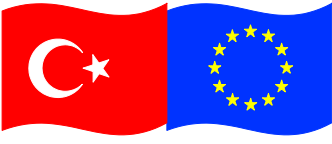
Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Öğrenci katılımı en kolay boyutu. Yapılan her çalışmaya katılımını desteklerseniz istekli katılırlar, hevesli ve gönüllüler. Erişim kolay olduğu için ben en kolay bu boyutu çalıştım. **Ortaokul Temsilcisi**
- Tüm boyutlarda kolay çalıştım aslında çünkü okul idaresi çok destek verdi sürece, sahiplendi. Ben tüm boyutları uygulanabilir buluyorum ama yönetici desteği varsa. **Lise Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Öğretmen katılımı boyutunda sıkıntı yaşadık. Bir dirençle karşılaştık. Öğretmene bir geri dönütü olmaması bu boyutu zorlaştırdı. Bilgilendirme seminerleri, bilgilendirmeyi bile reddettiler.
- Ben öğretmene seminer yapmadım ama tarama anketini verdiğimde bile inanmadılar, tavır gösterdiler. Şiddet bitmez ki inancını bana da empoze etmeye çalıştılar. Doldurdular ama okumadan doldurmuş bile olabilirler.
- Ben de öğretmen katılımında ve aidiyet kazandırmada çok sıkıntı çektim. Her sınıftan 5 öğrenci istedim, olmadı bana isim veremediler.
- Veli katılımı çok zor oldu. Hatta zor değil kimseyi getiremedik.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

- Ben, sosyal duygusal öğrenmede zorlandım. Özellikle eğitimci bildiği yöntemlere devam etmeye o kadar alışmış ki ne dersem diyeyim bu boyutla ilgili hiçbir faaliyeti kabullenemiyor.
- Okulumun çevresi nedeniyle Okul ve Çevre Güvenliği boyutu zor geldi bana. Göç alan madde bağımlılığı sorununun çok yoğun yaşandığı, tehlikeli bir bölge. Buna da bağlı olarak Toplum Destekli Çalışma tek başımıza yapabileceğimiz çalışmalar değil. Bu iki boyut için makro düzeyde işbirlikleri gerekiyor.

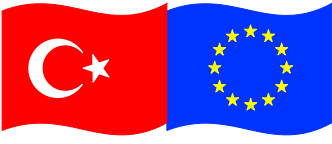
Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Şiddet duvarı yaptık. Bir duvar kağıdı aldık, okulun büyük bir bölümüne bunu hazırladık. Üzerinde slogan, karikatür, haberler koyduk, tüm paydaşların dikkatini çekti, farkındalık arttı. Resim ve slogan yarışması yaptık, kazananları bu duvarı yapıştırdık. Masa tenisi turnuvası yaptık. Anketleri uyguladık. Meslek lisesi olduğumuz için branş öğretmenleri haftada bir, iki gün geliyorlar. Okulda uzun zaman geçiren bir öğretmen arkadaşı lider seçtik, demokratik yöntemle yürüttük süreci. Kameralar taktık. **Palu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi**
- Şiddet tarama anketlerinde zorbalık yoğun çıktı. Sınıflarda Değerli ve Şiddetli Davranışlar tablosu sistemini kurduk. Değerli davranışlarda ödülü hemen verdik, şiddetli davranışlara 3 uyarı verdik ve baştan verdiğimiz puandan kaybettirmeye başladık. **Doğukent Ortaokulu**
- Ben öğrencilerimi spor ve kültür etkinlikleri için Gençlik Merkezine yönlendirdim. Okuldaki 2 müzik öğretmenimiz var onlar da haftada 2 gün okul sonrası öğrencilere gitar dersi veriyorlar.
- Demokrasi Kuşağı Projesi ile entegre ettim bu çalışmayı. Demokrasi masası kurduk, öğrenciler yönetiyor. Sessiz Çılgık Projesi yaptık, pankartta yazılarla bahçede geziyor, konuşmuyor pankartın ön-arka yüzünü çevirerek mesajları veriyorlar. Drama çalışmaları yaptık. İyilik ağacı ve şiddet çöplüğü uygulamaları yapacağım ikinci dönem. **Yücel İlkokulu**

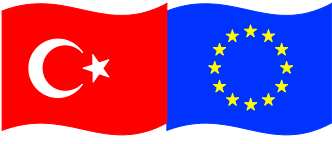
Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- "...Rotasyon bu çalışmalar için çok kötü bir zamanda gerçekleşti."
- "...Toplumun şiddet algısı bu işi güçleştiren bir yapıya sahip. Veli de öğretmen de pek çok şiddet türünü uyguluyor ama farkında değil. Şiddet Farkındalığı boyutunda her paydaşın aynı anlamı çıkarması gerekir..."
- "...Çalışmaları yapmak için hazır eğitim materyallerinin olmaması sorun oldu. Bir tarafı ile bu durum yaratıcılığımızı geliştirdi ama farklı yoksunluklar da getirdi..."

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

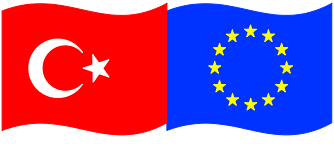
- "...Rehber öğretmenlere okul içinde zaten direnç var. O yüzden öğretmen katılımı çok kolay değil. Dostça yöntemler kullandım ben, fallarına bile baktım..."
- "Aile katılımı için Okul Aile Birliği ve yöneticiyi devreye soktuk ama katılım yine de çok az oldu. Aslında muhtar ya da kanaat önderleri aracılığıyla ailenin katılımı arttırılabilir. Öğretmen ise sadece kaynak ayrılarak bu işe motive edilebilir. Bir de takip sürecinin çok net tanımlanmış olması gerek. Çalışmaları yerinde görececek bir ekip olmalı. Bu izleme çalışması bile motive edici bir faktör oldu bize."
- "...Şiddetin sebeplerini araştırmadan yola çıkmak bizi yavaşlatıyor bence. Şiddet annenin, öğretmenin elinde başka terbiye aracı olmadığı için mi açığa çıkıyor acaba? Kendini doğru ifade eden bir öğrenci şiddet uygulamıyor. Uzun vadeli bir çalışma bu ve önleyici rehberlik kapsamında ele alınmalıdır. Kanun, ceza vb. çözülemez, iletişim, dinleme, kendini ifade etme vb. gibi başlıklarla çalışmalıyız. Öğretmen de veli de gelişim psikolojisini de bilmiyor. Örneğin ergenlik dönemindeki bir gence adıyla hitap etmenin öneminin farkında değil"
- "...Eğitim fakültelerinden başlayarak öğretmenin mesleki gelişim desteklenmeli. Eğitimci donatılmalı, dayak dışında seçenekleri bilmiyor. Sendikalar ve STK'lar bu konuda elini taşın altına koymalı"
- "Öğretmenin yetmediğini kendisi anlamıyor kimse de bunu onun yüzüne vurmuyor. İhtiyaç duymalı, talep etmeli aksi durumda gönüllü olmazsa fayda sağlamaz. Hizmet içi öylesine yapılan ve faydası olmayan bir süreç. Öncelikle yöntemler değiştirilmeli, cazip hale getirilmeli, gönüllülere uygulanmalı."
- "...MEB'de uzmanlaşma sıkıntısı var. Ben bağımlılıkla ilgili uzmanlaşayım mesela sonra hizmet içi eğitimde beni kullansın. Şiddetle mücadele uzman ekibi bu 100 kişiden oluşabilir mesela..."
- "...Basın ve medyadan yararlanılmalı, billboardlar ve kamu spotları hazırlanmalı. Ben daha bizim Bakanlığın hiçbir yayınına görmedim..."
- "...Valiliğin devrede olması, hiyerarşik yapıya dahil olması çok önemli. Oradan görev MEM'e gelecek ama takip süreci çok sistematik devam eder. Geçen sene depremle ilgili bir çalışma görevlendirmesi vardı, çok sistematik yürüdü."
- "...Eğitim materyalleri kolay erişilebilir, düşük maliyetli malzemelerden oluşmalı. Bunların temini zor olursa çalışmalar sekteye uğrar..."

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Çok verimli bir gün geçirdiğimi düşünüyorum ve mutlu, huzurlu, neşeli hissediyorum.
- Duygum, çalışmamız verimli geçti, sizden yine bir sürü şey aldım. Düşüncem, çalışmalarını yaptığımı ve olumlu sonuçlar aldığımı buradaki paylaşımlarda fark ettim. İkinci dönem daha da sistematik çalışacağım.
- Arkadaşlarım ve sizinle yeniden görüşmek, paylaşımlarda bulunmak okulda yapabileceklerimle ilgili ufku zenginleştirdi. Ve heyecan duydum. Bu projede yaptıklarımız ve yapacaklarımızla bu konuda yol alabileceğimize inancım arttı. Farkındalığın ötesine geçebilmek çok güzel.
- Mutlu, donanımlı, istekli ayrılıyorum. Sadece atmosfere bağlı olarak yoruldum.
- Mutluyum, çok verimli geçtiğini düşünüyorum. Proje hakkında neler yaptığımı ve yapabileceğimi fark ettim.
- Projenin içinde yer aldığım ve böyle değerli insanlarla çalıştığım için çok mutluyum, huzurluyum, önümü gördüm ve rahatladım. Eğitimci verimliliğini en üst düzeyde yaşadığımı düşünüyorum. Hocam sizi bundan sonra ki tüm eğitimlerde de görmek isterim.
- Duygum, sizinle ve yine çok verimli geçen bir çalışma, sevinçliyim. Çalışmanın amacına ulaşmasında başarılı olacağımızı düşünüyorum.
- Duygum, keyifli ve verimli bir gün geçirdim. Yeni fikirler ve yapılanların paylaşılması çok verimli oldu.
- Bilgi ve deneyimlerinizi paylaştığınız ve bunu çok dostça bir iletişimle yaptığınız için bana çok iyi geçti. Bugün çok sevdiğim bir dost görmüşçesine mutlu ve günüm amacına ulaştığı için huzurluyum.
- Hem eğlenceli hem de çok verimliydi. Demek ki ikisi bir arada oluyor hatta daha iyi öğreniliyor diye düşündüm.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

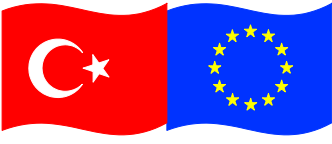
Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

GAZİANTEP

90

İzleme Tarihi:

11 Şubat 2015 Çarşamba

İzleme Yeri:

Gaziantep Tuğcan Otel

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 12 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

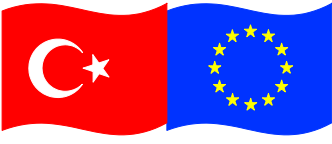
Çalışmaya katılan 2 kişinin il formatörü olması nedeniyle İzleme Çalışmaları Soru Formu ile 10 katılımcıdan veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

İzleme çalışmasına katılan 10 katılımcı da soru formunu yanıtlamıştır. Geçerli veri sayısı 10'dur.

Gaziantep Model Okul Pilot Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Mahmut Yazıcı	Cumhuriyet İlkokulu	Rehberlik
İbrahim Can	Fatma Alkan Ortaokulu	Rehberlik
Münevver Özdemir	Aslı Alevli İlkokulu	Rehberlik
Zübeyde Ayçiçek	Oğuzeli Çok Programlı Lise	Rehberlik
Oğuzhan Bal	Vehbi Dinçerler Fen Lisesi	Müdür Yardımcısı
Serhat Doğan	Empati İlkokulu	Rehberlik
Habibe Yıldız	Hilal Doğan Mazıcıoğlu Ortaokulu	Rehberlik
Zehra Öztaş	Abdullah Kepkep İlkokulu	Rehberlik
Ruken Taş	Özel Erdem Koleji	Rehberlik
Ali İhsan Nacak	Şahinbey Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik
Betül Cilvez	H. Şakire H.Öğücü Anadolu İ.H.L.	Rehberlik
Musa Kırıcı	Şahinbey Rehberlik Araştırma Merkezi	Rehberlik

Gaziantep İl Özeti

Gaziantep Model Okul pilot uygulamalarında çalışmaların beklenti düzeyinde gerçekleştiği görülmekte, Etkili Liderlik ve Toplum Destekli Çalışma boyutlarında çalışmaların beklenen düzeyde çalışılmadığı gözlenmiştir.

Katılımcılar tarafından, öncelikli çalışılan gruplar arasında öğrenciler birinci sırada çıkarken öğretmenlerle ikinci sırada çalışıldığı ifade edilmiştir.

Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen faaliyetlere %80 düzeyinde seminer yanıtı verilmiş ve okul içi çalışmalarda destek gruplarının başında %50 ile yöneticiler olduğu belirtilmiştir.

Okul şiddet tarama anketleri tüm gruplara değişen düzeylerde uygulanmıştır. Üç gruba uygulanan anketler arasında öğrenci ve ebeveyn anketlerinin uygulandığı okul sayısı 7 iken öğretmen anketleri 8 okulda uygulanmıştır. Stratejik planlamayla ilgili çalışmalar 3 okulda farklı yöntem ve düzeylerde yapılmıştır.

Model Okul Liderinin 9 okulda Malatya'da eğitime katılan eğitimcilerden seçildiği görülmüş, liderin desteklenmesiyle ilgili çalışmalar sadece 3 okulda planlanmıştır. Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmalarının 7 okulda (%70) model okul uygulamalardan önce de yapıldığı ve ağırlıklı olarak rehberlik desteği ile yürütüldüğü görülmüştür.

Yerel çevre desteği, okul çevresindeki işletmeler, diğer okullar, belediye ve emniyet kurumlarında yoğunlaşmaktadır. 5 Okulda (%50) risk haritası çıkarılmış, ihtiyaca uygun önlemler alınmıştır. Bu çalışma yapılırken görüşme (mülakat) yöntemi kullanılmıştır.

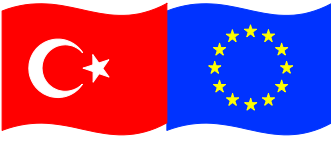
Özellikle öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet olayları yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiş ve okullar mücadele yöntemi olarak (%40) bireysel rehberlik ve (%27) önleyici rehberlik çalışmalarına yoğunlaşmıştır.

Personel eğitimlerinde ihtiyaçlar, okul içi şiddet tarama anketi sonuçlarına göre belirlenmiş, okul içi insan kaynağından (%60) destek alınmış, olumlu etkisinin 8 okulda (%80) düzeyinde düşük olduğu ifade edilmiştir.

Yönetici ve eğitimci desteğine rağmen aile katılımının (%70) düzeyinde düşük olduğu okul temsilcileri tarafından ifade edilmektedir.

Toplum destekli çalışma için yönetici ve eğitimcilerin görüşlerinden yararlanılmış, okullardan 7'sinde (%70) yönetimin yerel çevre desteğini destekleyici tutum içinde olduğu belirtilmiştir.

Okul lideri ve yöneticiler Toplum Destekli Çalışmalarda üstlenmeleri gereken rollerle ilgili farkındalık taşıırken okuldaki diğer öğretmenlerin bu konuyla ilgili farkındalığı sadece 2 okulda (%20) belirgin bulunmuştur.

Gaziantep İli-Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Gaziantep'teki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=10)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdaki	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	1/10	2/20	4/40	2/20
2. Okul Şiddet Taraması	-	1/10	6/60	2/20
3. Stratejik Planlama	1/10	3/30	5/50	-
4. Etkili Liderlik	-	3/30	2/20	-
5. SDÖ Yaklaşımı	-	3/30	2/20	1/10
6. Okul ve Çevre Güvenliği	-	1/10	1/10	1/10
7. Personel Eğitimi	-	5/50	1/10	1/10
8. Öğrenci Katılımı	-	3/30	3/30	2/20
9. Ailelerin Katılımı	2/20	2/20	3/30	-
10. Toplum Destekli Çalışma	2/20	-	2/20	-

Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak "Sınırdaki" ve "Beklenti Düzeyinde" gerçekleştiği, azalan oranlarda "Üst Düzeyde" ve "Beklentinin Altı" değerlendirmesinin yapıldığı görülmektedir. Etkili Liderlik, Okul ve Çevre Güvenliği, Toplum Destekli Çalışma boyutlarında 5 katılımcı değerlendirme yapmamıştır.

1. Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=10)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1. Sırada	7	3	-	-	-
2. Sırada	-	5	3	1	1
3. Sırada	-	-	7	2	1
4. Sırada	-	1	1	1	1
5. Sırada	-	-	-	5	4

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 7 kişi öncelikli olarak "Öğrenciler" ve 2 kişi de "Öğretmenler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup ise "Öğretmen" grubunda yoğunlaşmaktadır.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=10)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	8	80
Sürelili Eğitim	-	-
Sanatsal Etkinlikler	-	-
Diğer	2	20

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %80'i "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Diğer" başlığı altında istenen açıklama bölümünde 2 katılımcı tarafından yapılan çalışmalar, mevcut toplantılarda konunun gündeme alınması şeklinde açıklanmaktadır

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=12)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	3	25
Yöneticiler	6	50
Öğrenciler	2	17
Veliler	1	8
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%50) "Yöneticiler" gelmektedir. İkinci sırada ise "Meslektaşlar" başlığı altında diğer öğretmenler (%25), üçüncü sırada (%17) "Öğrenciler" ve son sırada da (%8) ile "Veliler" yer almaktadır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

Soruya 9 katılımcı yanıt vermiş, 1 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt veren katılımcılar kullandıkları materyalleri, sunum araçları, broşür, afiş, anket, kostüm şeklinde özetlemiş, temininde güçlük çekmediklerini belirtmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya 9 katılımcı yanıt vermiş, 1 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt verenler ölçüm yapmadıklarını sadece gözlemleriyle rapor hazırladıklarını ifade etmiştir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcılardan 9 kişi yanıt vermiş. Bunlardan 5'i "Öğrenciler", 4'ü "Öğretmenler" üzerindeki etkinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bir katılımcı birden fazla yanıt vererek, yapılan çalışmaların "Veli" ve "Eğitim dışı Personel" gruplarının da farkındalığının arttırıldığını ifade etmiştir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	70
Hayır	2	20

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 7'sinde (%70) öğrenci anketleri uygulanmıştır. Diğer 2 okulda uygulanmamış ve katılımcılar tarafından herhangi bir açıklama belirtilmemiştir.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	8	80
Hayır	-	-

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%80) öğretmen anketleri uygulanmış, katılımcılardan 2 kişi soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	70
Hayır	1	10

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların 7'sinde (%70) ebeveyn anketleri uygulanmış, 1'inde (%10) uygulanmamıştır.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=10)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	1	10
Beklenti düzeyinde	8	80
Beklentinin üzerinde	-	-

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 8 katılımcı (%80) beklenti düzeyinde, 1 katılımcı (%10) beklentinin altında şeklinde değerlendirmiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtsız bırakmıştır.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=10)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	3	30
Hayır	5	50

Tablo.9.'da görüldüğü gibi Model Okulların 3'ünde (%30) Model Okul çalışmaları kapsamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Diğer yandan Model Okulların 5'inde (%50) bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılardan 2'si (%20) soruya yanıt vermemiştir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sorulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

- Öğretmenlere sınıf yönetimi becerileri ile ilgili eğitimler verilmesi.
- Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler için okullar ve dışarıdaki kurumların iletişiminin artırılması, öneriler, seçenekler sunulması.
- Basın ve medya kuruluşlarının desteğini almak.
- Okul iklimi yaratmak üzere tüm paydaşların farkındalığını arttıracak farklılaştırılmış yöntemler önermek.
- Aile ve diğer personel eğitimleriyle ilgili modüller oluşturulması.
- MEB tarafından konuyla ilgili herkese bilgilendirme toplantı ve görevlendirmelerin yapılması.
- Öğrenci-öğretmen ve akran mentörlüğü uygulamalarının önerilmesi, yöntemlerin bir program dahilinde müfredata entegre edilmesi.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	9	90
Lider seçemedik.	1	10
Diğer	-	-

Tablo.10.'da görüldüğü gibi katılımcılar, lider seçimi için okulların 9'unda (%90) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 1'inde ise (%10) okullarında lider seçemediklerini belirtmişlerdir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	3	30
Hayır	5	50

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 3 katılımcı (%33) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili çalışmalar yürüttüklerini diğer 5'i ise (%56) liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. 2 katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=10)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	7	70
Hayır	3	30

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların 7'sinde (%70) Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) uygulamaları yapıldığı, diğer 3'ünde ise (%30) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=15)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	4	27
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	3	20
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	-	-
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	-	-
Bu çalışmaları yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	3	20
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	1	7
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	1	7
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	2	12
Hiçbiri	1	7

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 2 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta çalışmaların görece ağırlıklı olarak (%27) rehberlik servisi kapsamında uygulandığı bilgisine ulaşılmış olmasıdır.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme (SDÖ) çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=11)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	1	9
Seminerler	3	27
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	1	9
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	3	27
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	1	9
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	2	18
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	-	-
Sanatsal gösteriler	-	-
Diğer	-	-

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmaları 1 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta uygulanan etkinliklerin görece ağırlıklı olarak (%27) "Öğrenci-Öğrenci sportif faaliyetler" ile (%27) "Seminerler" başlıkları altında yoğunlaştığı görülmektedir.

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	-	-
Diğer Okullar	1	10
Kaymakamlık	-	-
Belediye	1	10
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	-	-
Cami	-	-
Muhtarlık	-	-
Esnaf	-	-
Okul Aile Birliği	-	-
Emniyet, Okul Polisi	3	30
İşletmeler (Fabrika, Otel, Market, vb.)	3	30

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresi katılımcılar tarafından sırasıyla (%30) İşletmeler, (%30) Emniyet, (%10) Diğer Okullar ve (%10) Belediye şeklinde sıralanmaktadır. 2 Katılımcı soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
---	---	---

Evet	5	50
Hayır	4	40

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okulların 5'inde (%50) fiziksel koşulları içeren risk haritası hazırlanmış, 42'ünde (%40) ise herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Katılımcılardan 1 kişi soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=10)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	1	10
Görüşme/Mülakat	5	50
Şikayet kutusu	3	30
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür. Okulların 5'inde (%50) görüşme ve mülakat, 3'ünde (%30) şikayet kutusu ve 1'inde de (%10) anket yöntemi kullanılmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=15)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	2	13
Aile eğitimi	3	20
Öğrenciye bireysel destek	5	33
Seminer/Konferanslar	3	20
Grup Rehberliği	2	13
Diğer	-	-

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik hangi etkinliklerin gerçekleştirildiğini anlamaya yönelik soruya 2 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 3'ünde (%20) aile eğitimi, 5'inde (%33) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları, 3'ünde (%20) ise seminer ve konferanslar yöntem olarak kullanılmıştır. Grup rehberliği ve personel eğitimi 2'şer okulda gerçekleştirilen etkinliklerdir.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=12)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	3	25
Yüz yüze görüşmeler	5	41
Grup çalışmaları	2	17
Gözlem	2	17
Diğer	-	-

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla kullanılan yöntemi sorgulayan bu soruya 1 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 3'ünde (%25) rehberlik

raporlarından, 5'inde (%41) yüz yüze görüşme tekniğinden 2'sinde (%17) grup çalışmalarıyla belirlendiği bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=15)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	4	27
Eğitsel rehberlik	2	13
Bireysel rehberlik	6	40
Grup rehberliği	3	20

Tablo.20'de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 4'ünde (%27) önleyici rehberlik, 2'sinde (%13) eğitsel rehberlik, 6'sında (%40) bireysel rehberlik ve 3'ünde de (%20) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Bu soruya, 2 katılımcı birden fazla seçenek işaretlemiştir.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	4	40
Hayır	5	50

100

Tablo.21'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 4 (%40) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 5 (%50)'dir. Bir kişi soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

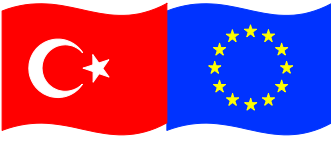
Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=10)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	2	20
Mülakat	2	20
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	3	30
Diğer	-	-

Tablo.22'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 2'sinde (%20) anket, 2'sinde (%20) mülakat, 3'ünde (%30) grup çalışması yapılmıştır. Soru, katılımcılardan 3'ü (%30) tarafından yanıtızsız bırakılmıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
---	---	---

Evet	2	20
Hayır	5	50

Tablo.23'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 2'si (%20) paydaşları bilgilendirmiş, 5'i (%50) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır. Soru, 3 katılımcı tarafından yanıtızsız bırakılmıştır.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	3	30
Hayır	6	60

Tablo.24'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 3'ünde (%30) servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapılmış, 6'sında (%60) yapılmamıştır. Katılımcılardan 1'i (%10) soruya yanıt vermemiştir.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=10)

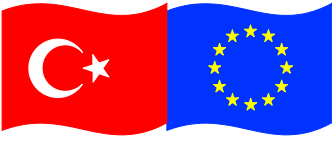
Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	6	60
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	-	-
Herhangi bir çalışma yapılmadı	3	30
Diğer	-	-

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 6'sında (%60) okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak belirlenmiş 3'ünde ise (%30) ise herhangi bir ihtiyaç belirleme çalışması yapılmamıştır. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikler değişkenine göre dağılımı (n=10)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürelî eğitimler	2	20
Seminer	3	30
Küçük grup çalışmaları	-	-
Diğer	2	20

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 2'si (%20) sürelî eğitimler, 3'ü (%30) seminer ve 2'si (%20) de diğer başlığı altında veli toplantılarında bilgilendirme çalışmaları yapmıştır. 3 katılımcı (%30) soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=10)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	6	60
Gönüllü eğitimcilerle	1	10
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	-	-
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların 6'sında (%60) rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı, 1'inde (%10) ise gönüllü eğitimcilerle sağlanmıştır. Katılımcılardan 3'ü (%30) soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=10)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	2	20
Olumlu etkisi düşük oldu	8	80
Hiçbir etkisi olmadı	-	-
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 8'i (80) olumlu etkisinin düşük olduğu ve 2'si (%20) olumlu etkisinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	3	30
Hayır	6	60
Kısmen	-	-

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 3'ünde (%30) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 6'sında (%60) ise desteklenmemektedir. Katılımcılardan 1'i (%10) ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	5	50
Hayır	2	20
Kısmen	-	-

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 5 okulda (%50) olumlu, 2 okulda (%20) olumsuz olduğunu ifade etmişlerdir. 3 (%30) Katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	4	40
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	5	50
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.31'de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 5'inde (%50) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ve bunu kullanabildiklerini düşündüklerini, 4'ünde (%40) katılım hakkının ne olduğunu bilmediklerini düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan 1'i (%10) soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	5	50
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	-	-
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	1	10
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	1	10
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	-	-
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32’de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 7’sinde faaliyet gerçekleştirildiği ve bu kapsamda 5 okulda öğrenci kulüplerini aktif hale getirmek üzere planlamalar yapıldığı, 1’er okulda da öğretmen farkındalığı için toplantılar yapıldığı ve öğrenciye sorumluluk verilerek takip sürecinin başlatıldığı ifade edilmektedir. Soruya 3 katılımcı yanıt vermemiştir.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=13)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	1	8
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	5	37
Farkındalık seminerleri planlandı.	4	31
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	1	8
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	1	8
Diğer	1	8

Tablo.33’de görüldüğü gibi katılımcılar, yürütülen çalışmalarla ilgili birden fazla seçenek işaretlemişlerdir. Tabloda görece yoğunlaşan seçenek bilgilendirme toplantısının gerçekleştirilmesi ve farkındalık seminerlerinin planlanması başlıklarına vurgu yapmaktadır.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=11)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	6	55
Eğitimci kadro	3	27
Okul Aile Birliği	2	18
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34’de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 6’sında (%55) okul idaresi, 3’ünde (%27) eğitimci kadro, 2’sinde (%18) ise okul aile birliği tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=10)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	7	70
Katılım yüksekti	2	20

Tablo.35’de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 7 okulda (%70) düşük olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılardan 1’i soruyu yanıtlamamış, 2 katılımcı da (%20) katılımın yüksek olduğunu ifade etmiştir.

10.Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=11)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	2	18
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	4	36
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	2	18
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	2	18
Basın, medya haberleri	1	9
Diğer	-	-

Tablo.36’da görüldüğü gibi katılımcılar, okulun yerel çevresini tanımlarken Model Okullardan 4’ünün (%36) okul yönetici ve eğitimci kadrodan, 2’sinin (%18) okul aile birliği üyelerinden, 2’sinin (%18) esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmelerden ve diğer 2’sinin de (%18) kurumsal hafıza belgelerinden yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Soruya yanıt veren 1 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=10)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	3	30
Hayır	6	60

Tablo.37’de görüldüğü gibi yerel çevre ile ilk kez iletişim kurulup kurulmadığı sorusuna Model Okul temsilcilerinden 3’ü (%30) “evet” yanıtını vermiş, Katılımcılardan 6’sı (%60) soruya “hayır” yanıtını verirken 1 katılımcı ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	7	70
Olumsuz	-	-
Tarafsız	2	20

Tablo.38'de görüldüğü gibi katılımcılardan 7'si (%70) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığını destekleyici tutum içinde olduğunu, 2'si (%20) tarafsız bir bakış açısına sahip olduğu bilgisini paylaşmıştır. Katılımcılardan 1'i (%10) soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=10)

Okulunuz yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	6	60
Hayır	-	-

Tablo.39'da görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%60) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 4 kişi soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=10)

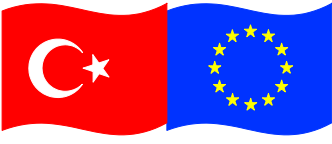
Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	8	80
Hayır	1	10

Tablo.40'da görüldüğü gibi katılımcılardan 8'i (%80) model okul liderinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 1'i (%10) bu rolün farkında olmadığını ifade etmiştir. 1 Katılımcı ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=10)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	2	20
Hayır	6	60

Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 2'si (%20) model okul öğretmenlerinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ancak diğer 6'sı ise (%60) ise okuldaki meslektaşlarının konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2'si (%20) soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Öğrenci katılımı en kolay boyuttu. Onları sürece dahil etmek istediğinizde hevesliler hemen yol alabiliyorsunuz. En kolay bu boyutta çalıştım” **İlkokul Temsilcisi**
- “...Okul Şiddet Tarama anketi en kolay boyuttu. Materyal hazır, ne yapacağımız belliydi, yaptım ve gönderdim hemen.” **Lise Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır.

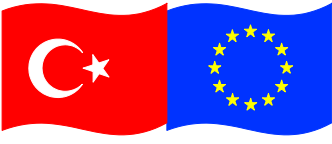
Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Aile katılımı en zor boyuttu bence. Ama hazır bulunuşluklarını göz önünde tutarak direk şiddete girmedim için önce aile içi iletişim, anne baba tutumları verdiğim için model okulda arkasından anlaşılır oldu.” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...Personel eğitiminde çok zorlandım. Direnç gösterdi arkadaşlar, bilgilendirme için bile ortak zaman dilimi bulamadık. Büyük çoğunluğunu topladım ama dinleme konusunda da sıkıntı çektim. Bizim en ciddi şiddet çeşidimiz siber zorbalık, bu konuyu özellikle ele aldım, faydalanabileceklerini bildikleri halde beni zorladılar...” **Lise Temsilcisi**
- “...Şiddet farkındalığı zor uygulanabilir bir boyut çünkü sadece fiziksel şiddet şiddet olarak algılanıyor. Diğer türlerinin şiddet olduğunu bile fark etmiyorlar...” **İlkokul Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “Akran arabuluculuk eğitimi uygulamaya başladım. Anketleri uyguladım ama önce aile içi iletişim sonra model okul eğitimini verdim. Öğretmenlere de model okulla ilgili bilgilendirme çalışması yaptım.” **Hilal Doğan Mazıcıoğlu Ortaokulu**
- Öğrencilere atılganlık eğitimi uyguladım 8 hafta, sonunda olumlu geri dönütler aldım. Bu çalışmayı ölçemedik sadece gözlem ve sözlü geribildirimle olumlu gelişimi gördüm. Yaşam Becerileri eğitiminin gençleri desteklediğini açıkça gördüm. **Vehbi Dinçerler Fen Lisesi**
- Veli eğitimi yaptım Etkileşimli yöntemler kullandım, ihmal istismar, akran baskısı ve şiddetin genel tanımı başlıklarında çalıştım. Katılım az (50 ve70 kişilik iki grupla çalıştım) ama etkisi büyüktü. Bu eğitimlerde bizim çok basit diye tanımladığımız birçok şeyi bilmediklerini

anladım. Kendilerini fark ettiler, ne yaptıklarını kendi kendilerine keşfettiler. **Aslı Alevli İlkokulu**

- Yaratıcı drama uygulamalarıyla veliyi öğrenci öğrenciyi veli yapacağımız bir oyun çalışmak istiyoruz. Dönem sonu bir gösteri çıkaracağız. **Oğuzeli Ç.P.L.**
- “...Okul içi değerlendirme anketi yaptım, öğrenciler okulun içinde her şeyi eleştirebiliyorlar, isim yazmıyorlar, sonra öğrenci ve öğretmenlerden oluşan komisyonda değerlendiriyor ve çözüm yollarını buluyoruz. Bir de bağımlılıkla ilgili aile seminerleri yaptım...”

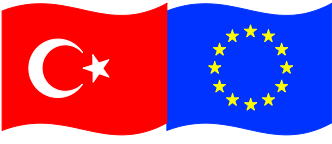
Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Okulların fiziki koşulları şiddeti destekler nitelikte, hiç değilse yeni yapılan okullarda bu konu göz önünde tutulmalı.”
- “...Okul ve sınıf mevcutları çok fazla...”
- “Özel eğitim okullarında, boyutlar kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin ihtiyaca uygun revizyon gereksinimi var...”
- “Köy ve merkez okullar arasında ihtiyaç ve o ihtiyaçların karşılanmasıyla ilgili farklılıklar var. Bunlar şu anda yaptığımız gibi sahadan alınan veriler doğrultusunda dönüştürülmeli.”
- “Sosyal Duygusal Öğrenme boyutu sadece rehberlik servisleri ve PDR kontrolünde yürütülmesi mümkün görünüyor. Ancak okuldaki tüm öğretmenlerin bu konuyla ilgili bilgi sahibi olmadan bu uygulamaları hayata geçirmek imkansız. Tüm öğretmenleri destekleyecek çalışmalar yapılmalı...”
- “...Liseler de bu modelin oturması zor görünüyor. İlkokulda hız verilirse liseye öğrenciler daha sağlıklı bir ruh halinde gelirler diye düşünüyorum. Zaten sadece fiziksel şiddeti

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Basın ve medya kaşıkla verdiğimiz kepeyle geri alıyor. Biz istediğimiz kadar şiddetle mücadele çalışması yapalım, kitlesel iletişim araçları destek olmadıkça başaramayız. Mutlaka görünürlük çalışmalarıyla desteklenmeli bu konu ...”
- “...Aileleri okula getirmekte güçlük çekiyoruz ya ama işe gidiyorlar. Farklı kurumlarla ortaklıklar yapılarak, işyerinde bu konuyla ilgili eğitimler yapılsın ebeveynlere. Bir yakınım kendi işinin mesai saatinde ilkyardım eğitimi aldı sanırsınız doktor oldu. Bence her meslek grubuna ebeveyn eğitimleri yapılmalı, iş yerlerinde.”
- “...Eğitim fakültelerinde şiddetin çocuğa etkileri konulu en azından yarım dönemlik bir ders okutulmalı. Branşa bağlı olmaksızın her öğretmen adayı almalı bu dersi, zorunlu olmalı. Çünkü biz projeyi bile en zor öğretmene anlattık...”
- “Hizmet içi eğitim döneminde bu konuyla ilgili seminerler olmalı, sanal ortamdan da yayınlanabilir hatta böyle olursa standart bir hale geleceği için hepimiz aynı dili konuşuruz...”

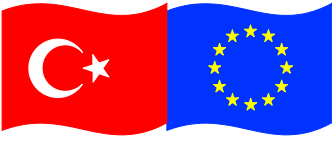

- "...MEB HBÖGM çatısı altındaki kuruluşlarda bu konuyla ilgili eğitimler hazırlanmalı ve ailelere uygulanmalı."
- "...Memur, kantinci, servis şoförü önemli paydaşlar, sürece dahil edilmeliler..."
- "...Özdenetim geliştirilmeli çünkü kendi başına olduğunda kontrol edemiyor ama anlamı kalmıyor..."
- "...Projenin faaliyetleri sene başında başlasın, görevlendirmeler yapılsın, kontrol kriterleri oluşturulsun. Bunları Bakanlık'ın yetki alanına giren kurumlar yönetsin, yerelden yürüsün çalışmalar..."

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Dinamik eğitim gruplarında olmayı seviyorum. Bugün de öyleydi, verimli bir gün geçirdiğim ve yenilediğim için mutluyum.
- Bugünkü çalışma bana sahada uygulayabileceğim yeni çalışmalarla ilgili fikir verdi, çok verimli bir gündü.
- Yapılan çalışma çok faydalı oldu, birçok deneyim duydum, aldığım enerji ve motivasyon ile her türlü şiddetle mücadele edeceğim, teşekkürler.
- Bugün resmen deşarj oldum. Hem proje hem de mesleki ve kişisel gelişimim için çok faydalı bir gün oldu.
- Model okulun uygulanabilir bir program olduğunu düşünüyorum. Sadece sahadaki gerçek verilere uygun plan yapma gereksinimi var bence.
- Yapabileceklerim konusunda daha kararlı ve emin olmaya çalışacağım.
- Okullarda uygulanmaya başladığında çok büyük bir eksiği giderecek bu proje.
- Deneyimleri duymak, paylaşmak süreçte hepimize çok destek olacak bir fayda sağladı, teşekkürler.
- Bugün burada olmanız, yerinde izleme yapmanız bu işin takip edildiğini gösterdi ve bana bir kez daha umut verdi. Farklı yöntemleri duymak da ufkumu genişletti, teşekkürler.
- Hem öğrendim hem eğlendim bugün. Meslekte yeni olduğum için bugün deneyimleri dinlemek bana daha da iyi geldi. Okulumda hızla çalışacağım.
- Bütünleştirici ve tamamlayıcı bir gün oldu, çok verimliydi. Bu projenin önemli ve işe yarar şekilde ilerleyebilecek bir proje olduğunu bir kez daha gördüm.
- Güzel geçen bir eğitim, güler yüzlü, enerjik bir eğitimci ve cebimde yeni bilgi ve deneyimler, teşekkürlerimle.

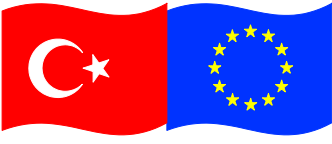
This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

110

ERZURUM

İzleme Tarihi:

13 Şubat 2015 Cuma

İzleme Yeri:

Erzurum Palan Otel

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 11 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

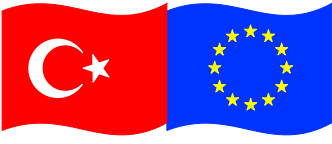
Çalışmaya katılan 2 kişinin il formatörü olması nedeniyle İzleme Çalışmaları Soru Formu ile 9 katılımcıdan veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

İzleme çalışmasında bulunan tüm katılımcılar soru formunu yanıtlamıştır. Geçerli veri sayısı 9'dur.

Erzurum Pilot Model Okul Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Ahmet Sağol	Fatih Sultan Mehmet İ.H.O.	Matematik Öğretmeni
Kamil Sezer	Edip Somunoğlu İlkokulu	Müdür Yardımcısı
Okan Tan	Dedeman Turizm Meslek Lisesi	Matematik Öğretmeni
Muammer Karabacak	Erzurum RAM	Müdür Yardımcısı
İbrahim Kurt	Aşkale İnkılap İlkokulu	Rehberlik
Yavuz Karakaya	Ömer Nasuhi Bilmen Ortaokulu	Rehberlik
Serhat Çetin	Aşık Yaşar Reyhani Ortaokulu	Fen Bilimleri
Fatih Budak	İbrahim Haluk Ortaokulu	Müzik Öğretmeni
Muharrem Özkan	Atatürk Ortaokulu	Rehberlik
Hilal Köseoğlu	Atatürk Mesleki ve Teknik Lisesi	Rehberlik
Kübra Erdemir	Mecidiye İlkokulu	Rehberlik

Erzurum İl Özeti

Erzurum Model Okul pilot uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen şiddet farkındalığı çalışmalarının sınırdaki ve beklenti düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Bu çalışmalar için öncelikli olarak öğretmenlerle çalışılmış, seminer uygulamalarına yer verilmiş ve okul yönetiminin (%67) süreci desteklediği ifade edilmiştir.

Öğrenci ve öğretmen anketleri (%89) düzeyinde uygulanmış ancak ebeveyn anketlerinin uygulanması (%33) düzeyinde kalmış, temsilciler tarafından, gönderilen anketlerin geri gelmemesi gerekçe olarak açıklanmıştır.

Okul liderinin seçimiyle ilgili Malatya eğitimine katılan öğretmenler, doğal lider olduklarını (%67) ifade etmişler, bu grubun içinde bulunan branş öğretmenleri süreçte zorlandıklarını belirtmişlerdir.

Sosyal Duygusal Öğrenme, Aile Katılımı, Toplum Destekli Çalışma boyutlarında yapılan çalışmaların performansı oldukça düşük bulunmuştur. Özellikle bu üç boyutla ilgili sadece 2 katılımcıdan yanıtlar alınabilmiştir. Uygulamaların gerçekleştirilmesiyle ilgili planlamaların olduğu katılımcılar tarafından odak grup çalışmasında ifade edilmiştir.

Yöneticilerin öğrenci katılımı boyutuyla ilgili istekli ve destekleyici tutumlarından söz edilmiş ancak diğer meslektaşların sürece dahil olması konusunda bazı güçlükler yaşandığı aktarılmıştır.

Erzurum İli-Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Erzurum'daki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=9)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdı	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı		2/22	7/78	
2. Okul Şiddet Taraması		3/33	5/56	1/11
3. Stratejik Planlama	1/11	1/11	1/11	1/11
4. Etkili Liderlik		2/22	5/56	
5. SDÖ Yaklaşımı	2/22	2/22		
6. Okul ve Çevre Güvenliği	2/22		2/22	
7. Personel Eğitimi		3/33	3/33	
8. Öğrenci Katılımı	2/22	3/33		1/11
9. Ailelerin Katılımı	5/56	1/11		
10. Toplum Destekli Çalışma	1/11	2/22		1/11

Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak "Sınırdı" ve "Beklenti Düzeyinde" gerçekleştiği, azalan oranlarda "Beklentinin Altı" değerlendirmesinin yapıldığı görülmektedir. 6 Katılımcı farklılaşan boyutlarda değerlendirme yapmamıştır. Stratejik Planlama, Okul ve Çevre Güvenliği, Toplum Destekli Çalışma en az çalışılan boyutlar olarak dikkat çekmektedir.

1. Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

113

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1. Sırada	3	5	-	-	-
2. Sırada	3	2	1	2	-
3. Sırada	3	1	4	-	1
4. Sırada	-	-	1	5	1
5. Sırada	-	-	1	-	7

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 5 kişi öncelikli olarak "Öğretmenler" ve 3 kişi de "Öğrenciler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup yakın dağılım göstermekte "Öğrenci", "Öğretmen", "Veli" ve "Eğitim Dışı Personel" gruplarında dağılmaktadır. "Okul Çevresi" ise yoğun olarak 5. sırada yer almaktadır. Katılımcılardan 1 kişi soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=9)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	6	67
Sürekli Eğitim	-	-
Sanatsal Etkinlikler	-	-
Diğer	2	22

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %67'si "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Diğer" başlığı altında ise bireysel görüşme ve küçük grup toplantıları şeklinde beyan edilmiştir. 1 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=12)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	3	25
Yöneticiler	6	50
Öğrenciler	3	25
Veliler	-	-
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%50) "Yöneticiler" başlığıyla okul idarecileri gelmektedir. İkinci sırada ise "Öğrenciler" (%25) ve "Meslektaşlar" (%25) aynı düzeyde destek vermiş görülmektedir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

Soruya 8 katılımcı yanıt vermiş, 1 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt veren katılımcılar kullandıkları materyalleri, Malatya eğitiminde dağıtılan materyaller ve sunum araçları şeklinde özetlemişlerdir. Temininde zorluk çekmediklerini ifade etmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya 8 katılımcı yanıt vermiş, 1 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt verenlerden sadece 1'i ölçme aracı olarak anket kullandıklarını diğerleri gözlem ve geribildirim yoluyla dönüt aldıklarını ifade etmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcıların 8 kişi birden fazla seçenek işaretleyerek yanıt vermiş. Yanıtlar, 5 kez "Öğrenciler", 7 kez "Öğretmenler", 1 kez "Eğitim Dışı Personel" ve 1 kez de "Diğer" şeklinde ifade edilmiştir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	-	-

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%89) öğrenci anketleri uygulanmıştır. . 1 Katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	-	-

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların 8'inde (%89) öğretmen anketleri uygulanmıştır. 1 Katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	5	56

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların 3'ünde (%33) ebeveyn anketleri uygulanmış, 5'inde(%56) uygulanmamıştır. Temsilciler, soru formunda uygulanamayan anketler için ailelere gönderilen anketlerin geri gelmemesini gerekçe olarak açık uçlu yanıtlar şeklinde aktarmıştır. 1 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=9)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	1	11
Beklenti düzeyinde	7	78
Beklentinin üzerinde	-	-

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 1 katılımcı (%11) beklentisinin altında, 7 katılımcı (%78) beklenti düzeyinde değerlendirmiştir. 1 Katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	-	-

Tablo.9.'da görüldüğü gibi Model Okulların 5'inde (%56) Model Okul çalışmaları kapsamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. 4 Katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sunulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

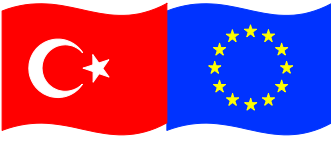
- Okul içinde konuyla ilgili çalışacak görevliler ve görev tanımları belirlenerek, plana alınmalı.
- Süreçte kullanılacak materyaller hazırlanmalı ve uygulama planı yapılarak, büyük plana eklenmeli.
- Ailenin sürece katılımıyla ilgili öneriler yer almalı.
- Spor ve kültür etkinliklerine daha fazla yer verilmesiyle ilgili zaman planı yer almalı. Öğretimin yanında eğitime zaman ayrılmalı ve plana yerleştirilmeli.
- Müfredat bütünleştirme yapılmalı. Şiddet konusu bütün derslerde işlenmeli.
- Okul kültürü oluşturulmasıyla ilgili öneri ve görevlendirmeler yer almalı.
- Fiziki koşulların iyileştirilmesiyle ilgili hiç değilse bundan sonra yapılacak okullarda önlemler alınmalı.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	1	11
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	1	11
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	6	67
Lider seçemedik.		
Diğer	1	11

Tablo.10.'da görüldüğü gibi lider seçimi Model Okulların 1'inde (%11) adaylık ve demokratik oylama yoluyla yapılmıştır. Katılımcıların 6'sı (%67) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 1'i (%11) diğer başlığı altında okul müdürünün bu işe gönüllü olduğunu ifade etmiştir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	4	44
Hayır	5	56

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 4 katılımcı (%44) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili çalışmalar yürüttüklerini belirtmiş, 5'i (%56) liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=9)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	1	11
Hayır	3	33

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların sadece 1'inde (%11) SDÖ uygulamaları yapıldığı, 3'ünde (%33) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir. Soru, 5 katılımcı (%56) tarafından yanıtız bırakılmıştır.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	1	11
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	1	11
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	1	11
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	-	-
Bu çalışmalar yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	1	11
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	-	-
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	-	-
Hiçbiri	-	-

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmalarıyla ilgili soruya 4 katılımcı yanıt vermiş ve rehberlik servisi, öğrenci kulüpleri ve öğretmen desteği ile yapılan çalışmalarla ilgili bilgi aktarmışlardır. 5 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme (SDÖ) çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=11)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	2	18
Seminerler	2	18
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	-	-
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	2	18
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	1	9
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	2	11
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	2	18
Sanatsal gösteriler	-	-
Diğer	-	-

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmaları 4 katılımcı tarafından yanıtlanmış, 5 katılımcı bu soruya hiçbir yanıt vermemiştir. Yanıt verenlerden 3'ü birden fazla seçenek işaretlemiştir. Toplantı, seminer, öğrenci-öğrenci sportif faaliyetler, okul duvar gazetesi ve yarışmalar düzenlemek şeklinde gerçekleşen faaliyetler tanımlanmıştır.

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü		
Kaymakamlık	1	
Belediye	1	
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri		
Diğer Okullar	1	
Cami		
Muhtarlık		
Esnaf ve Sanayi Odaları	1	
Okul Aile Birliği		
Sağlık Kuruluşları	1	

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresi katılımcılar tarafından sırasıyla Kaymakamlık, belediye, esnaf, sağlık kuruluşları şeklinde sıralanmaktadır. Soruya 4 katılımcı yanıtlamış ger kalan 5 katılımcıdan yanıt alınamamıştır.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	1	11

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okullardan 3'ünde (%33) risk haritası hazırlanmış, 1'ünde (%11) konuyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Katılımcılardan 5'i (%56) tarafından soru yanıtlanmamıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	2	22
Görüşme/Mülakat	2	22
Şikayet kutusu	-	-
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür. Okulların 2'sinde (%22) görüşme ve mülakat, 2'sinde (%22) anket yöntem olarak kullanılmıştır. 5 Katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	-	-
Aile eğitimi	1	11
Öğrenciye bireysel destek	3	33
Diğer	-	-

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 1'inde (%11) aile eğitimi, 3'ünde (%33) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları yürütülmüştür. 5 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	-	-
Yüz yüze görüşmeler	4	44
Grup çalışmaları	-	-
Diğer	-	-

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla Model Okulların 42'ünde (%44) yüz yüze görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Katılımcılardan 5'i soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	3	33
Eğitsel rehberlik	-	-
Bireysel rehberlik	-	-
Grup rehberliği	1	11

Tablo.20’de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 3’ünde (%33) önleyici rehberlik, 1’inde ise (%11) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Katılımcılardan 5’i soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	1	11

Tablo.21’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 3 (%33) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 1 (%1)’dir. Katılımcılardan 5’i soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	2	22
Mülakat	-	-
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	1	11
Diğer	1	11

Tablo.22’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 2’inde (%22) anket, 1’inde (%25) grup çalışması ve 2’sinde de diğer başlığı altında uygulanan yöntemlerle alınmıştır. Soru, katılımcılardan 5’i tarafında yanıtlanmamıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	1	11

Tablo.23’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 3’ü (%33) paydaşları bilgilendirmiş, 1’i (%11) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır. Katılımcılardan 5’i soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	-	-
Hayır	4	44

Tablo.24'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 4'ünde de (%44) servis hizmetleriyle ilgili sorgulama yapılmamıştır. Katılımcılardan 52i soruya yanıt vermemiştir.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	3	33
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	-	-
Herhangi bir çalışma yapılmadı	-	-
Diğer	1	11

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 3'ünde (%33) anketler uygulanarak, 1'inde (%11) diğer başlığı altında yapılan toplantılarla belirlenmiştir. Katılımcılardan 5'i soruya yanıt vermemiştir.

121

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürekli eğitimler	-	-
Seminer	2	22
Küçük grup çalışmaları	-	-
Diğer	2	22

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 2'si (%22) seminer ve 2'si (%22) diğer başlığı altında görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan 5'i soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	2	22
Gönüllü eğitimcilerle	2	22
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	-	-
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların 2'sinde (%22) rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı, 2'inde (%22) ise gönüllü eğitimcilerle sağlanmıştır. Katılımcılardan 5'i soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	1	11
Olumlu etkisi düşük oldu	3	33
Hiçbir etkisi olmadı	-	-
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 3'ü (%33) olumlu etkinin düşük ve 1'inde (%11) etkinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Model Okul temsilcilerinden 5'i soruyu yanıtlamamıştır.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	1	11
Hayır	5	56
Kısmen	-	-

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 1'inde (%11) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 5'inde (%56) ise desteklenmemektedir. Katılımcılardan 3'ü soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	3	33
Kısmen	-	-

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 2 okulda (%22) olumlu, 3 okulda (%33) olumsuz olduğunu ifade etmişlerdir. 3 Katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	-	-
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	1	11
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	4	44
Diğer	-	-

Tablo.31'de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 4'ünde (%44) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ancak bunu kullanamadıklarını düşündüklerini, 1'inde (%11) katılım haklarını kullanabildiklerini düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan 3'ü soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	-	-
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	2	22
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	1	11
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	2	22
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	-	-
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 2'sinde (%22) öğrenci sorumluluğun artırılması ve takibi ile ilgili yeni uygulamalar uygulandı, 2'sinde (%22) öğrenci kulüpleri aktif hale getirildi ve 1'inde öğretmen farkındalık çalışmaları yapıldığı aktarılmıştır. Katılımcılardan 3'ü soruyu yanıtlamamıştır.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	3	33
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	2	22
Farkındalık seminerleri planlandı.	-	-
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	-	-
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.33'de görüldüğü gibi katılımcılardan 3'ü (%33) okullarında bilgilendirme toplantısı planlandığını, 2'si (%22) bilgilendirme toplantılarının gerçekleştirildiğini ifade etmişlerdir. Katılımcılardan 4'ü soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

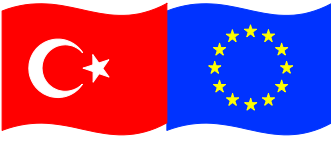
Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	5	56
Eğitimci kadro	1	11
Okul Aile Birliği	-	-
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 5'inde (%56) okul idaresi, 1'inde (%11) eğitimci kadro tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir. Katılımcılardan 3'ü soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	6	67
Katılım yüksekti	-	-

Tablo.35'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 6 okulda (%67) düşük olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılardan 3'ü soruyu yanıtlamamıştır.

10.Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	-	-
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	2	22
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	-	-
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	-	-
Basın, medya haberleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.36'da görüldüğü gibi soruya sadece 2 katılımcı (%22) okul yönetici ve eğitimcilerle yapılan görüşmelerden yararlandığını ifade etmiştir. Geri kalan 7 katılımcıdan bu soruya yanıt alınamamıştır.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	-	-

Tablo.37'de görüldüğü gibi soruya 2 katılımcıdan yanıt alınmış, yeni kurumlarla iletişim kurulduğunu belirtmiştir. Bu soruya 7 Katılımcıdan yanıt alınamamıştır.

125

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=9)

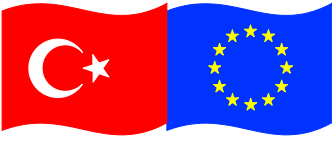
Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	2	22
Olumsuz	-	-
Tarafsız	-	-

Tablo.38'de görüldüğü gibi katılımcılardan 2'si soruyu yanıtlamış ve destekleyici tutum sergilendiğini ifade etmiştir. Katılımcılardan 7'si soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	-	-

Tablo.39'da görüldüğü gibi katılımcılardan 2'si (%22) soruyu evet olarak yanıtlamış, 7 katılımcıdan soruya yanıt alınamamıştır.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	-	-

Tablo.40'da görüldüğü gibi katılımcılardan 2'si (%22) soruyu evet olarak yanıtlamış, 7 katılımcıdan soruya yanıt alınamamıştır.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	2	22
Hayır	-	-

Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 2'si (%22) soruyu evet olarak yanıtlamış, 7 katılımcıdan soruya yanıt alınamamıştır.

Erzurum İli-Odak Grup Çalışma Raporu

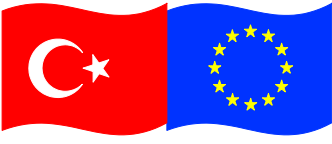
Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- "...Okul Şiddet Tarama boyutu kolay oldu. Materyali ve yol haritası çok açıktı. Veli uygulamaları zor oldu ama onu galiba aile katılımı boyutunda ele almak gerekir..." **Ortaokul Temsilcisi**

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- "...Şiddet Farkındalığı benim en zorlandığım boyuttu. Çünkü ortak şiddet tanımı yok okulda. Benim şiddet dediğim davranışlar hem öğretmen hem de aile için şiddetin tanımı değişiyor..." **İlkokul Temsilcisi**
- "...Çalışan çocuk sayısı çok fazla, kağıt toplama ve benzeri maddi pek çok yetersizlik var, görünürlük çalışmalarıyla ilgili her şey bizim için sorun..." **İlkokul Temsilcisi**
- Görevlendirmeye 2 okulda çalışıyorum o yüzden bu projeye zaman ayırmak çok zor. İkili öğretim olduğu için hedef gruplar bile net değil bizde. Ben hem ilk hem de ortaokula bakıyorum. İhtiyaçlar farklılaşıyor. Ayrıca aile katılımı çok zor..." **İlk ve Ortaokul İkili Öğretim Temsilcisi**

- “...Öğretmen motivasyonu çok zor oldu ama asıl sorun aile katılımı onu sağlayamadık. Diğer yandan kantin olmadığı için güvenlikle ilgili çok büyük sıkıntılarımız var çünkü dışarı çıkmak zorunda kalıyorlar ve pek çok tehdit oluşuyor. Bir de biz ne yaparsak yapalım basın ve medya bu haliyle şiddeti dayatmaya devam ediyor. Yani yapısal zorluklar, aile katılımı ve toplumsal algı çalışmalarıyla ilgili bir dizi iyileştirme projenin tamamını korumaya yönelik alınması gereken önlemler bence...” **Ortaokul Temsilcisi**
- “...Ben okul liderliği boyutunda zorlandım. Malatya’ya ben geldiğim için doğal lider oldum ama branş öğretmeni olmam nedeniyle istediğim performansta çalışmadım. Başkasına da devredemedim, zorlandım.” **Ortaokul Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

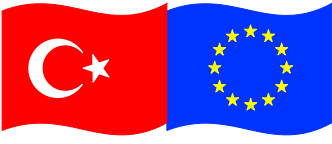
- Ben ilkokulda çalışıyorum ama okulun bahçesi hem ortaokul hem de bizim tarafımızdan kullanılıyordu. En acil ihtiyacımız buydu aslında. Bahçe kullanım saatlerini değiştirdik, bir duvarla ayırdık bahçeyi. Okul içinde kullanılmayan, karanlık noktalar vardı oralara aydınlatma koyduk. **Edip Somunoğlu İlkokulu**

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Her adımda zorluk var. Evde ve sosyal ortamda hep şiddet görüyor. Öğrenci farkındalığı için yöntemler geliştirilmeli, öğretmen inanmıyor, şiddetten başka sınıf yönetiminde aracı yok, velinin şiddet algısı çok zayıf, dışarıda çeteler, bağımlılık meselesi, kampüs çok geniş, güvenli yok, kontrolsüz mekanlar çok vb. bu çalışmalar liselerde çok zor. İlkokullarda yoğun olarak çalışılması bize geldiklerinde işi daha rasyonel hale getirir...” **Meslek Lisesi Temsilcisi**
- “...Bir çalışma yapılması, okul içinde seferberlik başlatılması isteniyor ama okulun içi fiziksel, beşeri, eğitimsel olanak ve içerikler düşünüldüğünde hiçbir şekilde buna hazır değil, dışarı bakıyorsunuz aile okula yılda bir kez zorla geliyor, medyada her gün yediden yetmişe herkes kavga ediyor hatta reytingler bunun üzerine yapılandırılıyor. Demem o ki, çok yönlü, geniş katılımlı, tutarlı ve kararlı olursak başarırız, yoksa ne yazık ki bu kadar emek boşa gider...” **Ortaokul Temsilcisi**

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Branş öğretmeni değilim, program çok yoğun 20 saat derse giriyorum. Sadece anket formunu uyguladım, seminer bile yapamadım açıkçası. Bu konunun lideri rehber öğretmenlerden oluşmalı, okul içi işleyişte bizim bu çalışmayı verimli yapmamız biraz zor. Şimdi ön testleri yaptım Mart ayında seminer verip son testleri uygulayacağım sonra da son testi yapayım etkisine bakayım diyorum ama umarım yapabilirim. Branş öğretmenlerinin farkındalığı olsun, bu eğitimleri alsın, girdiği sınıflarda üzerine düşen uygulamaları yapsın ama bu çalışmayı lider olarak yürütmek bizim için zor ve rasyonel değil...”
- “...Müfredata mutlaka entegre edilmeli şiddet konusu her derse konulmalı hem de. Sadece Türkçe olarak algılanmasın, resim, müzik, beden eğitimi, matematik, fen hepsine konulmalı...”

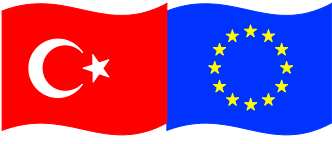
- "...Rehberlik saatleri kaldırılmaya başlandı, yeniden düşünölmeli..."
- "...Okul idareleri başta olmak üzere inkar sürecinden vazgeçilmeli. Bütün okullarda şiddet var ama kağıt üzerinde kimse bunun fotoğrafını açıkça çekemiyor. İnkarı bırakıp gerçeğı kabul edip çözüm yoluna bakmalıyız..."
- "...Bu konunun daha makro bir çerçevede ele alınması gerekir. Belki Başbakanlık ya da Cumhurbaşkanlığı nezdinde başlatılan ve koordine edilen bir çalışma olmalı. Basın mutlaka ele alınmalı, şiddetin bu kadar çok gösterildiğı bir ortamda biz çocuklara ne anlatalım..."
- "...Kurumların fiziki şartları düzenlenmeli, 8 oda 8 sınıf var benim okulunda. Uygulama alanı yok, biz sadece öğretim yapıyoruz bu işle ilgili çalışacaksa eğitime odaklanmalıyız artık. Bir bilgiyi davranışa dönüştürmek için uygulamaya zaman kalmalı. 10 Dakika teneffüs, küçücük bahçede beş yüz öğrenci elbette iletişim yerine çatışma ortamı oluyor. Çocuklar okul içi yaşamda görev almalı. Kantinlerin kooperatifleşmesi, öğrencinin burada görev alması sorumlu vatandaş olması için çok önemli bir fırsat olacaktır. Biz de gitgide azalan yetenek derslerinin saatleri arttırılmalı, sanat, spor, kültürle gelişen bir çocuk şiddete eğilimli olamaz zaten..."
- "...Ders saatleri esnek ve bireye uyarlanabilir olmalı, iyi bir rehberlik hizmeti ilkokulda sunulmalı ve eğitime göre öğrenci yönlendirilmeli..."
- "...Öğretmenin eğitim ve seminerlerin burada uyguladığımız yöntem ve tekniklerle desteklenmesi çok önemli. Sahip çıkmak için sahip çıkıldığını hissetmek ister insan..."

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

128

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Çalışmanın taşları yerine oturduğunu düşündüm, Erzurum'da olması da kendimizi evimizde hissetmemize neden oldu.
- Paylaşmak çok iyi geldi, teşekkürler.
- Yapılan çalışmadan memnuniyet duyuyorum, hep birlikte başarılı olmayı diliyorum.
- Güzel bir gündü, sizi görmek de ayrıca güzeldi, yine çok faydalandık.
- Çalışma zevkli ve verimli geçti, yeni çalışmalar bekliyoruz.
- Bilgi ve deneyimlerimizi gözden geçirmek faydalı oldu. Hedefime yönelik çalışmalarına sağlam adımlarla devam edeceğim.
- Pozitif enerjinizle sizi burada görmek çok ve deneyimlerinizi paylaşmak çok güzel oldu. Verimli bir gündü.
- Samimi, sıcak, içten ve eğlenceli bir liderimiz ve grubumuz vardı. Paylaşılan öneriler ve bilgiler benim için çok faydalı oldu, teşekkürler.
- Sadece bir gün olmasına rağmen proje hakkında her şeyi öğrendim ve farkına vardım. Çok faydalı bilgiler edindim.
- Umarım konuştuklarımızı gerçekleştirebiliriz.
- Tekrar görüşerek, zenginleştığımız için çok mutlu ve bilgili ayrılıyorum.
- Sizi büyük bir zevk ve keyifle dinledim. Yöntemlerinizle öğrenmemizi ve ilgi duymamızı çok güçlendirdiniz, değerli deneyim ve fikirlerinizden faydalanmak çalışmayı verimli hale getirdi.

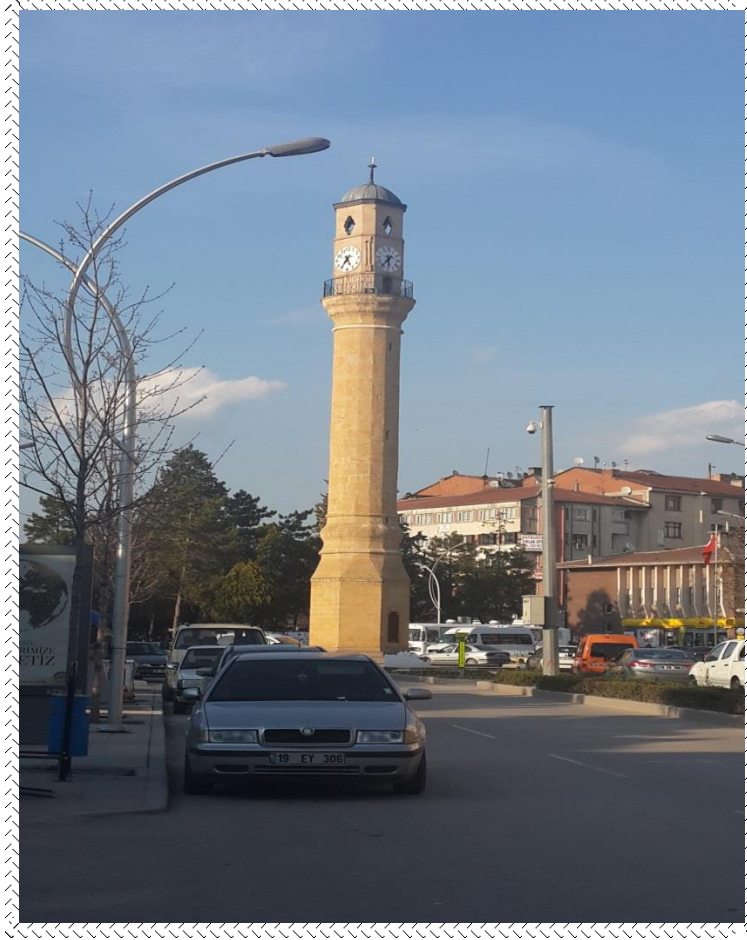

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

129

ÇORUM

İzleme Tarihi:

15 Nisan 2015 Çarşamba

İzleme Yeri:

Çorum Anitta Otel

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 14 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

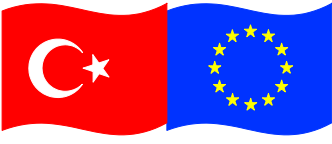
Çalışmaya 2 il formatörü, Rehberlik Araştırma Merkezi Müdürü ve Müdür Yardımcısı ile birlikte katılmış ancak İzleme Çalışmaları Soru Formu doldurmaları beklenmediği için 10 kişiden veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

Çorum'daki pilot okullar adına Malatya'da eğitime katılan öğretmenler, rotasyon nedeniyle başka okullara atandıkları gerekçesiyle izleme çalışmasına katılamamış, yerlerine pilot okullarda şu anda görev yapan temsilciler bulunmuştur. Bu değişiklikler nedeniyle okullarda herhangi bir çalışma yapılamamış ve Çorum Anadolu İmam Hatip Lisesi, Atatürk Anadolu Lisesi ve Mustafa Kemal Ortaokulu olmak üzere 3 okulun İzleme Çalışmaları Soru Formu yanıtlanamamıştır. Geçerli veri sayısı 7'dir.

Çorum Model Okul Pilot Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Nurdan Ergün	Mustafa Kemal Ortaokulu	Müdür Yardımcısı
Dinçer Öbekçi	Çorum Rehberlik ve Araştırma Merkezi	Rehberlik
Hayrettin Aykurt	Tanyeri İlkokulu	Okul Müdürü
Sinan Işık	Fatih Sultan Mehmet İlkokulu	Rehberlik
Kenan Öztürk	Salimakaydın Ortaokulu	Rehberlik
Tahir Demir	Rehberlik ve Araştırma Merkezi	Müdür
Ramazan Yılmaz	Atatürk Anadolu Lisesi	Rehberlik
Musa Akış	Rehberlik ve Araştırma Merkezi	Müdür Yardımcısı
Aydın Altıntaş	Sungurlu İsmetpaşa İlkokulu	Okul Müdürü
Gözde Olukçu	Erenler Cumhuriyet Ortaokulu	Rehberlik
Mesut Şirin	Alaca Sakarya Ortaokulu	Müdür Yardımcısı
Fadime Öztemir	Çorum Anadolu İmam Hatip Lisesi	Rehberlik
Fahrettin Çelik	75.Yıl Cumhuriyet M.T.Anadolu Lisesi	Rehberlik
Burhan Şenol	Bahçelievler İlkokulu	Rehberlik

Çorum İl Özeti

Çorum model okul pilot uygulamalarının gerçekleştirildiği okullarda yoğunluk benzer oranda dağılım göstermektedir. Her boyutta ağırlıklı olarak faaliyetler “Beklenti Düzeyinde” gerçekleşmiştir. Çalışmalar, Etkili Liderlik ve Öğrenci Katılımı boyutlarında yoğunlaşırken “Aile Katılımı” ve “Toplum Destekli Çalışma” boyutlarındaki çalışma performansı düşük gerçekleşmiştir. Yapılan çalışmalarda öncelikli olarak çalışılan grupların ilk sırasında Öğretmenler ikinci sırada ise Öğrenciler yer almıştır. Veli ise yoğunlukla üçüncü sırada yer almaktadır. Farkındalık çalışmalarında ağırlıklı olarak seminer ve azalan oranlarda süreli eğitim, sanatsal etkinlikler ve diğer başlığı altında da pano hazırlama ile pankartlı okul içi çalışmalarının varlığı gözlenmiştir. Yapılan çalışmalara destek grupları, meslektaşlar, yöneticiler ve öğrenciler olmak üzere azalan oranlarla sıralanmıştır. Bu durum, çalışmalarda erişimi kolay grupların ön plana çıktığını göstermektedir.

Okul şiddet tarama anketleri, her üç gruba da %100 oranında uygulanmış ve belirtilen sürede teslim edilmiştir. Stratejik Planlama boyutunda yüksek oranda çalışma performansı görülmektedir. 6 Okulda (%86) hazırlanan stratejik plana şiddetle mücadele çalışmalarıyla ilgili planlamalar entegre edilmiş ve/veya okul yöneticileri ile konu görüşülmüştür.

Okul lideri boyutunda, 5 okulda Malatya’da eğitime katılan öğretmenlerin seçeneksiz olarak bu görevi üstlendikleri görülmüş geri kalan 2 okulda lider seçilmediğini ve okulların sadece 1’inde liderle ilgili destekleyici çalışmalar yürütüldüğü aktarılmıştır. Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) uygulamaları ile ilgili çalışmaların çeşitliliği benzer dağılım göstermektedir. Okullarda ağırlıklı olarak rehberlik servisi ve öğretmen desteği ile yapılan SDÖ çalışmalarının varlığı görece (%19) yüksek görülmektedir.

Okul ve Çevre Güvenliği boyutunda 6 okulda (%86) risk haritası çıkarılmış ve giderilebilir ihtiyaçlar için önlemler alınmıştır. Pilot okullarda zorbalıkla ilgili yapılan çalışmalar (%67) düzeyinde önleyici rehberlik ve (%33) oranında da grup rehberliği çalışmaları şeklinde yansımıştır.

Personelin eğitim ihtiyaçları ile ilgili ayrıntılı çalışmalar gerçekleştirilmemiş, gözlem ve yüz yüze görüşme yöntemleriyle belirlenen ihtiyaçlara yönelik bilgilendirme semineri yapılmış, bu çalışmalar için okul içi insan kaynağı (%72) kullanılmıştır.

Öğrenci katılımının önemi ve gereğini yönetici ve öğretmenlerin (%86) yüksek oranda destekledikleri, öğrencilerin katılım haklarının farkında oldukları ve bu hakkı kullanabildikleri sonucu (%71) düzeyinde görülmektedir. Öğrenci kulüplerini aktif hale getirmek ilk sırada (%43) ve öğrenciye yeni sorumluluklar verecek sitemler oluşturmak (%29) ikinci sırada gerçekleştirilen faaliyetlerdir.

Aile Katılımı hemen her ilde görüldüğü gibi Çorum pilot okullarında da düşük çıkmaktadır. Yapılan seminer ve bilgilendirme toplantılarına katılım (%71) düzeyinde düşüktür. Ancak diğer yandan okulların bu boyuta dair yaptıkları çalışmaların yetersizliği de dikkat çekicidir.

Yerel çevre desteği için okul idaresi, lider ve diğer öğretmenlerin sorumluluklarının farkında oldukları belirlenmiştir. Bu çalışma kapsamında yeni yerel çevre desteği arama ve iletişime geçme oranı (%29) düşük görülmüştür. Bu durum mevcut kaynakların kullanılmaya devam edilmesi ve gerek duyulmaması şeklinde yorumlanabildiği gibi yeni girişimlere açık olmamaktan kaynaklanacak bir risk olarak da düşünülebilir.

Çorum İli-Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Çorum'daki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=7)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdı	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	-	1/14	4/57	2/29
2. Okul Şiddet Taraması	-	-	4/57	3/43
3. Stratejik Planlama	-	2/29	4/57	1/14
4. Etkili Liderlik	-	-	5/71	2/29
5. SDÖ Yaklaşımı	-	3/43	3/43	1/14
6. Okul ve Çevre Güvenliği	-	2/29	2/29	3/43
7. Personel Eğitimi	-	3/43	3/43	1/14
8. Öğrenci Katılımı	-	-	5/71	2/29
9. Ailelerin Katılımı	1/14	2/29	2/29	2/29
10. Toplum Destekli Çalışma	-	4/57	2/29	1/14

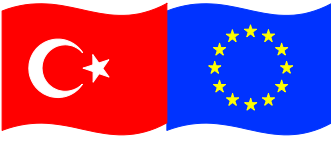
Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak "Beklenti Düzeyinde" gerçekleştiği, azalan oranlarda "Üst Düzeyde" ve "Sınırdı" değerlendirmesinin yapıldığı görülmektedir. Değerlendirme yapmayan katılımcı bulunmamaktadır.

1. Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=7)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1. Sırada	3	4	-	-	-
2. Sırada	-	5	-	1	1
3. Sırada	-	-	6	1	-
4. Sırada	-	1	1	1	1
5. Sırada	-	-	-	2	2

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 4 kişi öncelikli olarak "Öğretmenler" ve 3 kişi de "Öğrenciler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup ise "Öğretmen" grubunda yoğunlaşmaktadır.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=14)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	6	44
Sürelili Eğitim	3	21
Sanatsal Etkinlikler	2	14
Diğer	3	21

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %44'ü "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Diğer" başlığı altında istenen açıklama bölümünde 3 katılımcı tarafından yapılan çalışmalar, okul içinde pankartlı şiddetle mücadele eylemi, pano hazırlama, afiş ve broşür tasarlama şeklinde açıklanmaktadır.

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=17)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	7	41
Yöneticiler	5	29
Öğrenciler	4	24
Veliler	1	6
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%41) "Meslektaşlar" gelmektedir. İkinci sırada ise "Yöneticiler" başlığı altında idari kadro (%29), üçüncü sırada (%24) "Öğrenciler" ve son sırada da (%6) ile "Veliler" yer almaktadır. Çalışma grubunda "Okul Dışı Paydaş" desteği görülmemektedir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

Soruya 7 katılımcı yanıt vermiş ve kullandıkları materyalleri, sunum araçları, broşür, afiş, film şeklinde özetlemiş, temininde güçlük çekmediklerini belirtmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya 6 katılımcı yanıt vermiş, 1 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt verenlerin 1'i ölçüm yapmadıklarını, 5'i ise gözlem yoluyla ölçüm yaparak rapor hazırladıklarını ifade etmiştir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcıların tamamı birden fazla seçenek işaretleyerek yanıt vermiştir. Bu yanıtlar, 6 kez "Öğrenciler", 4 kez "Öğretmenler", 2 kez "Veli" ve "1 kez "Eğitim dışı personel" şeklinde sıralanmıştır. Bu yanıtlarla katılımcılar, yapılan çalışmalardan etki düzeyi farklılaşsa da tüm paydaşların fayda sağladığına inandıklarını göstermektedir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	100
Hayır	-	-

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 7'sinde (%100) öğrenci anketleri uygulanmıştır.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	100
Hayır	-	-

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların tamamında (%100) öğretmen anketleri uygulanmıştır.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	100
Hayır	-	-

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların tamamında (%100) ebeveyn anketleri uygulanmıştır.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=7)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	-	-
Beklenti düzeyinde	5	72
Beklentinin üzerinde	2	28

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 5 katılımcı (%72) beklenti düzeyinde, 2 katılımcı (%28) beklentinin altında şeklinde değerlendirmiştir.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=7)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	6	86
Hayır	1	14

Tablo.9.'da görüldüğü gibi Model Okulların 6'sında (%86) Model Okul çalışmaları kapsamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Diğer yandan Model Okulların 1'inde (%14) bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sorulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

- Veli bilgilendirme çalışmalarına, farklılaşan eğitim yöntem ve teknikleri ile planlanması ve hız verilmesi.
- Servis hizmetlerinin kalite ve kontrolü ile ilgili kriter listesinin hazırlanması ve plana alınması.
- Diğer kurumlarla (paydaşlarla) yeni işbirliklerinin kurulması için okulun ihtiyaçlarına yönelik analizlerin yapılması, paydaşlarla paylaşımı, destek süreçlerinin planlanması, ölçme değerlendirme yönteminin belirlenmesi ve sürecin yönetimiyle ilgili tüm faaliyetlerin plana entegre edilmesi.
- İlgili Bakanlıkların yetki alanına giren kurumlarla işbirliği için makro düzeyde çalışmaların yürütülmesi.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	5	72
Lider seçemedik.	2	28
Diğer	-	-

Tablo.10.'da görüldüğü gibi katılımcılar, lider seçimi için okulların 5'inde (%72) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 2'inde ise (%28) okullarında lider seçemediklerini belirtmişlerdir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	-	-
Hayır	6	86

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 6 katılımcı (%86) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=7)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	4	57
Hayır	3	43

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların 4'ünde (%57) SDÖ uygulamaları yapıldığı, diğer 3'ünde ise (%43) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=27)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	5	19
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	4	15
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	2	7
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	2	7
Bu çalışmalar yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	5	19
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	4	15
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	3	11
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	2	7
Hiçbiri	-	-

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmaları 7 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta çalışmaların görece ağırlıklı olarak (%19) rehberlik servisi kapsamında uygulandığı bilgisine ulaşılmış olmasıdır. İkinci olarak öğretmen desteği ile (%19) yürütülen etkinlikler dikkat çekmektedir.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme (SDÖ) çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=22)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	4	18
Seminerler	5	22
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	1	5
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	4	18
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	-	-
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	5	22
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	1	5
Yarışmalar	1	5
Sanatsal gösteriler	1	5
Diğer	-	-

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 7 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta uygulanan etkinliklerin görece ağırlıklı olarak (%22) "Seminer" ve "Okul Duvar Gazetesi" (%22) başlıkları altında yoğunlaştığı görülmektedir.

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=20)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	3	15
Diğer Okullar	-	-
Kaymakamlık	2	10
Belediye	-	-
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	-	-
Cami	2	10
Muhtarlık	3	15
Esnaf	2	10
Okul Aile Birliği	-	-
Okul Polisi	3	15
İşletmeler (Fabrika, Otel, Market, vb.)	-	-
Sağlık Kuruluşları (Sağlık Ocağı, 112 Acil)	5	25
Halk Kütüphanesi	-	-

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresini tanımlamaları istenen katılımcılar birden fazla yanıt işaretlemişlerdir. Okullarının yerel çevresinin sırasıyla (%25) sağlık kuruluşları, (%15) okul polisi, muhtarlık ve il/ilçe MEM ile (%10) kaymakamlık, muhtarlık, cami ve esnaftan oluştuğunu ifade etmektedirler.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	6	86
Hayır	1	14

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okulların 6'sında (%86) fiziksel koşulları içeren risk haritası hazırlanmış, gerekli önlemler alınmış ve ilgili destek gruplarıyla iletişime geçilmiştir. Okullardan 1'inde (%14) çalışma ile ilgili herhangi bir faaliyet yapılmamıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=12)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	7	58
Görüşme/Mülakat	3	25
Şikayet kutusu	2	17
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür ve 4 katılımcı soruya birden fazla yanıt vermiştir. Okulların 7'sinde (%58) anket, 3'ünde (%25) görüşme ve mülakat, 2'sinde (%17) şikayet kutusu yöntemi kullanılmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=12)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	3	25
Aile eğitimi	3	25
Öğrenciye bireysel destek	6	50
Seminer/Konferanslar	-	-
Grup Rehberliği	-	-
Diğer	-	-

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik hangi etkinliklerin gerçekleştirildiğini anlamaya yönelik soruya 4 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 3'ünde (%25) aile eğitimi, 6'sinde (%50) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları, 3'ünde (%25) ise personel eğitimi yöntem olarak kullanılmıştır.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=12)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	1	8
Yüz yüze görüşmeler	6	50
Grup çalışmaları	4	34
Gözlem	-	-
Diğer	1	8

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla kullanılan yöntemi sorgulayan bu soruya 3 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 1'inde (%8) rehberlik raporlarından, 6'sında (%50) yüz yüze görüşme tekniğinden 4'ünde (%34) grup çalışmalarıyla belirlendiği bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	6	67
Eğitsel rehberlik	-	-
Bireysel rehberlik	-	-
Grup rehberliği	3	33

Tablo.20'de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 6'sında (%27) önleyici rehberlik, 3'ünde (%33) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Bu soruya 3 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	5	71
Hayır	2	29

Tablo.21'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 5 (%71) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 2 (%29)'dir.

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=7)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	6	86
Mülakat	1	14
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	-	-
Diğer	-	-

Tablo.22'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 1'inde (%14) mülakat, 6'sında (%86) mülakat ile yapılmıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	5	71
Hayır	2	29

Tablo.23'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 5'i (%71) paydaşları bilgilendirmiş, 2'si (%29) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır. Bilgilendirme için, toplantı, okul içi duyuru panoları, mektup yöntemleri kullanılmıştır.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	2	29
Hayır	5	71

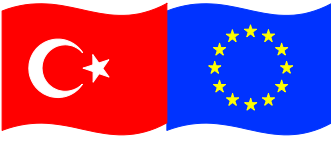
Tablo.24'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 2'sinde (%29) servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapılmış, 5'inde (%71) yapılmamıştır. Çalışmanın yapılmadığı okullardan üçünün temsilcisi, okullarında servis bulunmadığını beyan etmişlerdir.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	3	43
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	1	14
Herhangi bir çalışma yapılmadı	-	-
Diğer	3	43

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 3'ünde (%43) okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak, 1'inde (%14) ön/sontest uygulaması ile ve 3'ünde (%43) diğer başlığı altında toplantı, bireysel görüşme ve beyin fırtınası yöntemleriyle belirlenmiştir.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikler değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürekli eğitimler	2	22
Seminer	2	22
Küçük grup çalışmaları	5	56
Diğer	-	-

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 2'si (%22) sürekli eğitimler, 2'si (%22) seminer ve 5'i de (%56) küçük grup çalışmalarıyla bilgilendirme çalışmaları yapmıştır. 2 Katılımcı soruya birden fazla yanıt işaretlemiştir.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=7)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	5	72
Gönüllü eğitimcilerle	1	14
Yakın çevre desteği ile	1	14
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	-	-
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların 5'inde (%72) rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı, 1'inde (%14) gönüllü eğitimcilerle ve 1'inde de (%14) yakın çevre desteği ile sağlanmıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=7)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	4	57
Olumlu etkisi düşük oldu	2	29
Hiçbir etkisi olmadı	1	14
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 2'si (%29) olumlu etkisinin düşük olduğu, 4'ünde (%57) olumlu etkisinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcılardan 1'i (%14) etkinin görüldüğü ancak süreklilik arz etmediği için zayıf kaldığını ifade etmiştir.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	4	57
Hayır	3	43
Kismen	-	-

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 4'ünde (%57) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 3'ünde (%43) ise desteklenmemektedir.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	6	86
Hayır	1	14
Kismen	-	-

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 6 okulda (%86) olumlu, 1 okulda (%14) olumsuz olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	-	-
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	5	71
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	2	29
Diğer	-	-

Tablo.31'de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 5'inde (%71) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ve bunu kullanabildiklerini düşündüklerini, 2'sinde (%29) katılım haklarının olduğunu bildiklerini ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	3	43
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	-	-
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	2	29
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	2	29
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	-	-
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32’de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 3’ünde (%43) öğrenci kulüplerinin aktif hale getirildiği, 2’sinde (%29) öğretmen farkındalığı için toplantılar yapıldığı ve 2’sinde de (%29) öğrenciye sorumluluk verilerek takip sürecinin başlatıldığı ifade edilmiştir.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=14)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	5	36
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	4	29
Farkındalık seminerleri planlandı.	2	14
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	1	7
Farkındalık eğitimleri planlandı.	1	7
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	1	7
Diğer	-	-

Tablo.33’de görüldüğü gibi katılımcılar, yürütülen çalışmalarla ilgili birden fazla seçenek işaretlemişlerdir. Tabloda görece yoğunlaşan ilk iki seçenek bilgilendirme toplantısının planlanması ve gerçekleştirilmesidir.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=16)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	7	44
Eğitimci kadro	5	31
Okul Aile Birliği	4	25
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34’de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 7’sinde (%76) okul idaresi, 5’inde (%31) eğitimci kadro, 4’ünde (%25) ise okul aile birliği tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir. Soru, 6 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek, yanıtlanmıştır.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=7)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	5	71
Katılım yüksekti	2	29

Tablo.35’de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 5 okulda (%71) düşük olduğunu belirtmişlerdir. katılımın yüksek olduğunu belirten 2 temsilci ise (%14) bu durumu, ailelerin eğitim düzeyinin yüksek olmasına ve okul yönetiminin durumu ciddiyetle veliye aktarmasına bağlamaktadırlar.

10.Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=12)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	3	25
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	5	41
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	2	17
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	-	-
Basın, medya haberleri	-	-
Diğer	2	17

Tablo.36’da görüldüğü gibi katılımcılar, okulun yerel çevresini tanımlarken Model Okullardan 5’inin (%41) okul yönetici ve eğitimci kadrodan, 2’sinin (%17) okul aile birliği üyelerinden, 3’ünün (%25) kurumsal hafıza belgelerinden, geri kalan 2’side (%17) diğer başlığı altında web sayfası ve sosyal medya araçlarından yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Soruya yanıt veren 4 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=7)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	2	29
Hayır	4	57

Tablo.37’de görüldüğü gibi yerel çevre ile ilk kez iletişim kurulup kurulmadığı sorusuna Model Okul temsilcilerinden 2’si (%29) “evet” yanıtını vermiş, 5’i ise (%57) yeni herhangi bir kurumla iletişim kurmadıklarını aktarmıştır. Katılımcılardan 1’i (%14) ise soruyu yanıtız bırakmıştır.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	6	86
Olumsuz	1	14
Tarafsız	-	-

Tablo.38'de görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%86) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığını destekleyici tutum içinde olduğunu, 1'i (%14) ise olumsuz bakış açısı bulunduğunu ifade etmiştir.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuz yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	7	100
Hayır	-	-

Tablo.39'da görüldüğü gibi katılımcılardan tamamı (%100) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiştir.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

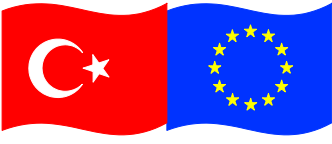
Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	6	86
Hayır	1	14

Tablo.40'da görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%86) model okul liderinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 1'i (%14) ise bu rolün farkında olmadığını ifade etmiştir.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	6	86
Hayır	1	14

Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%86) model okul öğretmenlerinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ancak 1'i (%14) ise okuldaki meslektaşlarının konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadıklarını belirtmişlerdir.

Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

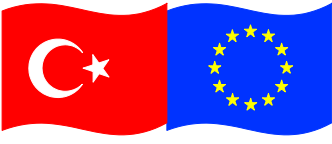
- Öğrenci katılımı en kolaydı. Sadece anketler değil tüm süreçte en ulaşılabilir grup onlar olduğu için sanırım. ***İlkokul Temsilcisi***
- Okulumuz ilin en iyi okullarından birisi. Öğretmen desteğinden çok yararlandım ben, bilgilendirme toplantısı yaptım ve herkes sürece dahil olacağını ifade etti. Benim yanıtlım Personel eğitimi boyutu. ***Lise Temsilcisi***
- Şiddet farkındalığı boyutunu kolay uyguladık. Yapılan etkinlikler öğrenciler üzerinde etkili oldu, şiddet bitti değil elbette ama şiddetin tanımı doğru algılandı okul içinde. Küçük sınıflardan bir öğrenci büyük sınıflardan bir ablasının onu her teneffüs dövdüğünü söyledi şaşırdım öğrenciyi yanıma çağırdım anladım başka bir şey olduğunu ama tam da çözemedim. Meğerse çok sevdiği için öpüyor, seviyormuş ama küçük öğrenci onun şiddet uyguladığını sanıyormuş, açıklığa kavuşturduk. Bu ve benzeri yanlış anlamalar şiddet farkındalığı çalışmalarımızla giderilmiş oldu. ***İlkokul Temsilcisi***

Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Okul müdürüyüm, herhangi bir zorluk yaşamadım. Ankara'daki seminerden sonra bir şiddetle mücadele köşesi hazırlamıştım. Sadece öğretmenlerden bazıları bu sorumluluğu almak istemediler ama buna karşı durarak sorumlulukları olduğunu ısrarla kabul ettirdim. ***İlkokulu Temsilcisi***
- Öğretmenler zorladı bizi. Şiddet bazısının işinin bir parçası haline gelmiş, onlarla işimiz ve sürece onları katmamız zor oldu doğrusu. Öğretmenin sürece katılımında ve desteklemesinde sıkıntı çektik. Personel ve idarenin konuyu daha bir sahiplenmesini bekledim, okul ve sınıf mevcutları çok az, huzurlu bir ortam var okulda bence bu durumda kabullenmeyi zorlaştırdı. Anlayış ve bakış açısını buna duyulan ihtiyaca inandıramadık. Okul şiddet taraması yaptık onlarda bile bazı öğretmenlere giden formlar geri gelmedi. ***Lise Temsilcisi***
- Aile katılımı çok zor oldu. Çalışan ebeveyn sayısı çok yüksek o nedenle bu boyutta çok zorlandık. ***Ortaokul Temsilcisi***

Yanıtları alınmıştır. En zor ve en kolay uygulanabilir boyutlar arasında zaman zaman öğretmenlerle rahat çalışıldığı, süreci destekleri ile hızlandırdıkları bazen de tam tersi sahiplenme konusunda bile sıkıntı yaşattıkları ifade edilmiştir. Ancak burada çalışmalarını beklenen düzeye ulaştıracak değişkenlerden en önemlisi okul yönetiminin süreci sahiplenme konusundaki bakış açısı olduğu açıkça ifade edilmiştir.

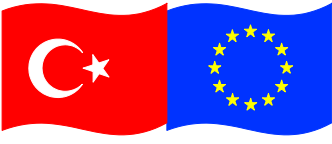

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Öğretmenlere bilgilendirme toplantısı yaptım hemen ardından velileri sınıf düzeyine göre gruplara ayırdım, bir haftayı kampanya şeklinde düzenledim ve katılım yüksek oldu. Sungurlu'nun güzel bir okulu ama serbest alan yok, metrekaresi çok küçük bir okul. Okul sınırlarında yıkık bölümler vardı, onardık, kör noktaları aydınlattık, kazalar azaldı. Asıl önemsedığımız nokta ise algılarda şiddetle ilgili farkındalık yaratmaktı. Toplantıda velilere çocuklarının mutlu olursa başarılı olacağını vurguladım, birlikte nasıl mutlu olacağını konuştuk, toplantılarda beyin fırtınası yapıp. Beslenme dahil yaşamlarının nasıl iyileştirilmesi gerektiğini konuştuk, şiddeti araya kattık aslında. Kantindeki sıranın azalması gerekiyor dedik demek ki veli yaşama dair bir şeyler anlattığınızda etkili oluyor. Aynı seminerlerde şiddetin çocuğa etkilerine ve onları nasıl mutsuz ettiklerini anlattık. Okulun her yerine şiddetle ilgili sloganlar astım daha sonra farkındalık çalışmaları ve toplantılara başladım. Bu yöntem de etkili oldu diye düşünüyorum. Okulda hala şiddet var mı elbette ama özellikle öğrenci-öğrenci şiddeti bazen de oyunla karışık yaşanıyor. O yüzden şiddetin tanımlanması çok doğru. Broşürleri çocuklara verirken bir de ödev verdim. Dedim ki, akşama evde tüm aile toplanınca bu broşürü okuyacak ve hepimiz altına imza atarak, evde görünen bir yere asacaksınız. Bunun hem farkındalığı hem de aile içi iletişime katkı sağladığını düşünüyorum. ***Sungurlu İsmetpaşa İlkokulu***
- RAM olarak bu konuyla ilgili tüm liselerde bir sunum yaptık. Model Okul uygulamalarının çarpan etkileri diyebiliriz. Okul çalışanlarına yaptık bu sunumu rehber öğretmenler de öğrencilere yaptılar. Şimdi de ortaokullara yapmak üzere planlamayı yaptık. ***Rehberlik Araştırma Merkezi***
- Okulda bir teknoloji tasarım müzesi açma hayalim var. Bununla ilgili kurduğum iletişim doğrultusunda yerel çevre desteği almıştım şimdi bu proje ve okulun özellikle çevre koşullarının iyileştirilmesi için bu ilişkileri ve iletişimi kullanıyorum. ***Tanyeri İlkokulu***

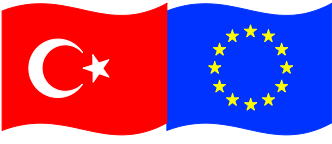
Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “Sınıf öğretmenleri ve ilkokullarda bu çalışmanın yürütülmesi daha kolay ama branş öğretmenleri devreye girince iş değişiyor. Hem aidiyet hem de yöntem sıkıntısı başlıyor. Branş öğretmenlerinin süreci sahiplenmediklerini açıkça gördüm.”
- “...Okulumda rehber öğretmenin olmaması bizim için çok büyük bir sorun oldu. Özellikle Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) boyutunun gerçekleştirilmesi mümkün değil.”
- “...Rotasyon bizim okulumuzda herhangi bir çalışma yapılabilmesini imkansız kıldı. Çünkü ben de okul müdürü de proje başladığında görev değişikliğimiz oldu ve her şey altüst oldu.”

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Branş öğretmenlerinin sürece dahil olacağı noktada bu konuyla ilgili destekleme çalışmaları ve uygulama modelleri geliştirilmeli...”
- “...Her okulda rehber öğretmen olmalı, öğrenci sayısı ne olursa olsun bu projenin hayata geçirilmesinde bunun çok önemli bir konu olduğunu düşünüyorum.”
- “...Malatya’ya her okuldan bir müdür bir de rehber öğretmen çağrılıysaydı rotasyonun etkisi azalırdı. En azından okulda bir temsilci kesin olurdu.”
- “Bugün burada olmanız ve izlemeyi böyle yapmanız bizi işe bağlıyor doğrusu. Buradan yola çıkarak süreçte değerlendirme kriterlerinin oluşturulması, il/ilçe tarafından kontrol ve takibinin bu kriterlere uygun yapılması çok önemli.”
- “...Yerelde çalışma kurulları oluşturulmalı, her okuldan temsilciler bu kurulda olmalı, rutin toplanmalı, iyi örnekleri ve etkilerini paylaşmalı. Uzaktan bu işin yürütülmesi inandırıcı değil”
- “...İlgili tüm paydaşların (eğitim, emniyet, sağlık kuruluşları, adalet) destekleyici gruplarının da görevlendirildiği bir komisyon çerçevesinde çalışılması ve en önemlisi herkesin görev tanımlarını iyi bileceği bir çalışma grubunun yerelde oluşturulmasını önerebilirim...”
- “İlkokul ve lise gruplarının algı ve ihtiyaçları farklı örneğin gönderdiğiniz afiş ve broşürler lise için çok bebensiz ve anlamsız kaldı hatta alay konusu oldu bizim okulda.”
- “...Konu herkesçe çok iyi biliniyor ama uygulamada ne yapacağımıza karar vermeli, görevlendirme yapmalı, hiyerarşi hazırlamalı. Ama kesin unutulmaması gereken yaş dönemlerine özel ihtiyaçlar göz önünde olmalı yetmez köy okulu ile metropol okullarındaki farklılıklara da özel uygulamalar içermeli.”
- “2006-2011 Stratejik planı bize ilk geldiğinde hiçbir şey anlamadık, aldık duvara astık ama plan somut değil, her ihtiyaca uymuyor. Yeni stratejik planın yalın, basit, herkes tarafından aynı şey algılanabilir formatta hazırlanması gerekiyor...”
- “...Materyaller standart ve yöntemler farklılaştırılmış olmalı. Örneğin film ve tartışma grubu gibi aktif yöntemler uygulanmalı. Kimse slayt dinlemek istemiyor...”
- “Sadece okullardaki personelin bilmesi yetmez yereldeki tüm kadroların bu işle bilgi sahibi olması ve desteklemesi gerekir. Şu anda Çorum’da bile bu projeye ilgili bilgisi olmayan bir sürü yönetici vardır ilde, ilçede...”
- “...Spor ve kültür etkinliklerinin il düzeyinde desteklenmesi gerekir. Spor yapan çocuk ve gençler rakip bile olsalar kavgaya etmezler, kollarını sahada paylaşırlar...”
- “Fiziksel koşullar uygunsuz. Her okulun küçük veya büyük spor salonu, çok amaçlı salonu olmalı. Okullarda mekan yok. Hiç değilse yeni yapılanlarda buna dikkat edilmeli.”
- “Aile katılımı herhalde tüm illerde sorun olarak raporunuza yansımıştır. Ama bu boyutlar için de belki de en önemlisi bu. Ailenin okulla iletişim kurmasını sağlayacak değişik yöntemler bulunmalı. Bizim toplum olarak bilenlerin bilmeyenlere bilgi aktardıkları bir süreç olarak görüyoruz okulları. Oysa ki öğrenci bile olsa her bireyin deneyimleri var biz bunu unutuyoruz, yok sayıyoruz. Okula gelmeyi, kendini oraya ait hissetmesini sağlamayı bu nedenle kaçıyoruz. Yani hem öğrenci hem de aile katılımı için önce biz eğitimciler olarak bu algıdan uzaklaşıp, herkesin deneyimlerine saygı duymayı öğrenmeliyiz. Öğrencilerin yaratıcı özelliklerini ön

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

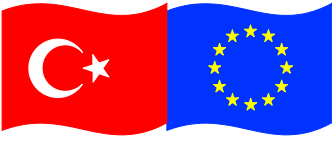
plana çıkartmamız gerekiyor diye düşünüyorum. Bu, toplumsal bir bakış açısı gerektiriyor, basın medya bu konuda kullanılabilir, hizmet içi eğitimler fırsat olabilir...”

- “Aile katılımında baba desteği almak üzere çalıştıkları kurum bünyesinde bu eğitimler verilebilir. Örneğin, sağlık, askeri, eğitim, hukuk her alanda yapılacak baba destek eğitimleriyle aile katılımı arttırılabilir. Bunu mutlaka babanın okula gelmesi olarak algılamamak gerekir diye düşünüyorum.”

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Küçük dokunuşlar büyük dalgalara neden olabilir. Çok güzel, verimli ve etkileşimin üst düzeyde olduğu bir çalışmaydı. Mutlu ve bu çalışmanın başarılı olması için elimden geleni yapacağım enerji ve inançla ayrılıyorum.
- Keyifli, samimi, verimli bir seminerdi.
- Yapılan çalışmaların gözden geçirilmesi, diğer okulların yaptıklarının paylaşılması ve haberdar olmak fayda sağladı. Sizinle yaptığımız her eğitimin verimi çok yüksek, teşekkürler.
- Paylaşımlar çok faydalı oldu, duygu ve düşüncelerimizin çalışmayı yönlendirecek kadar önemsenmesi motivasyonu arttırdı.
- Projeye yabancı olmama rağmen bugün elde ettiğim bilgilerle projenin ne kadar uygulanabilir olduğunu gördüm ve size inandım. Keyifli, eğlenceli ve bir o kadar verimli bir gündü, teşekkürler.
- Gayet verimli ve güzeldi. Projenin sonlara gelmesi beni biraz üzdü zira biz daha yeni içine girmeyi başarmıştık. Umarım sürdürülebilir bir sistem haline gelir de biz de görev alırız.
- Verimli geçtiğine inanıyorum. Şiddetin tarifinin toplumsal olarak yeniden tanımlanması gerekir diye düşünüyorum.
- Paylaşımlar güzeldi, umutluyum.
- Katıldığım her faaliyette ya bir şeyler edineyim ya da katkı sunayım isterim. Bugün burada aldım ve verdim, mutlu ayrılıyorum.
- Okulumda iyi niyetle yaşanan pek çok şeyi burada paylaştık, verimli bir gündü.
- Model Okulun Çorum’da yarattığı hareketlilik bugün ortaya çıktı, paylaşımlar zenginleştirdi.
- Projenin bu inançla devam etmesi durumunda şiddetle gerçekten mücadele edebileceğimizi düşünüyorum. Verimli bir gündü, teşekkürler.
- Başarılı, katılımcı, istifadeli bir çalışma oldu. Çalışmaların devamının başarılı ve kazanımının yüksek olacağı kanaatindeyim. Bugün dünden farklı ise yarın da bugünden farklı olacaktır.

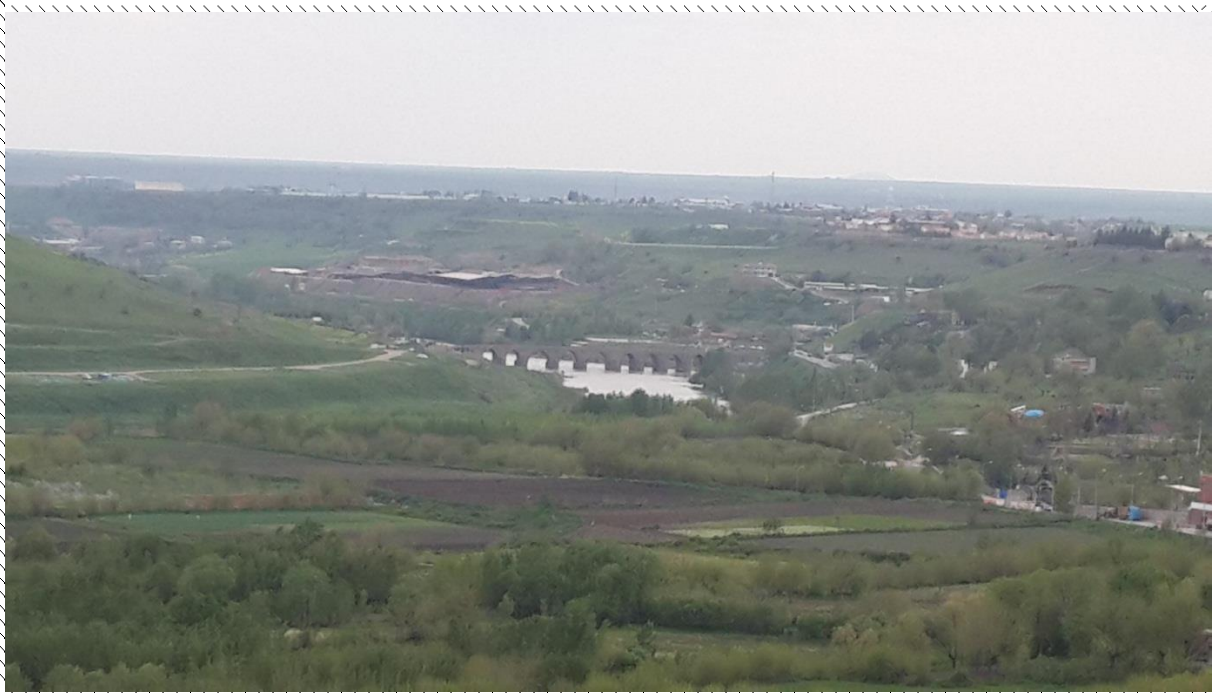

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

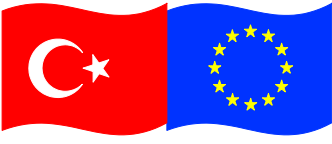
Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

DİYARBAKIR

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

İzleme Tarihi:

20 Nisan 2015 Pazartesi

İzleme Yeri:

Diyarbakır Green Park Otel

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 10 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

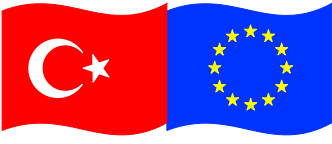
Çalışmaya katılan 2 kişinin il formatörü olması nedeniyle İzleme Çalışmaları Soru Formu ile 8 katılımcıdan veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

İzleme çalışmasında bulunan tüm katılımcılar soru formunu yanıtlamıştır. Geçerli veri sayısı 8'dir.

Diyarbakır Pilot Model Okul Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Abdurrahman Ceylan	Yaprakbaşı Köyü İ.Ö.O.	Rehberlik
Basri Şeker	Melik Ahmet Anadolu İ.H.L.	Müdür Yardımcısı
Selvi Öncel	İMKB Hattat Hamid Aytaç Ortaokulu	Rehberlik
Eyyüp Aydeniz	85.Yıl Milli Egemenlik Anadolu Lisesi	Rehberlik
Sedat Ülkü	Aşağıkuyulu İlkokulu	Müdür Yardımcısı
Zülfi Arıkan	Bismil Eğitim Şehitleri İ.Ö.O.	Müdür
Mahmut Türk	Mehmet İçkale İlkokulu	Rehberlik
Mehmet Zülfü Temel	Mehmetçik İlkokulu	Rehberlik
Abdurrahman Turan	Diyarbakır Mesleki ve Teknik A.L.	Müdür Yardımcısı
A.İrfan Kılıç	Ziya Gökalp Anadolu Lisesi	Rehberlik

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Diyarbakır İl Özeti

Diyarbakır Pilot Model Okullarında uygulanan boyutlar birbirine yakın dağılım göstermektedir. Görece “Şiddet Farkındalığı” ve “Okul Çevre Güvenliği” boyutları kapsamında yapılan çalışmalar beklenti düzeyinde sonuçlar vermiştir. Beklentinin üzerinde iki okulda “Okul Şiddet Taraması” ve birer okulda da “Okul Çevre Güvenliği” ile “Personel Eğitimi” boyutları iyi sonuçlar vermiştir.

Yapılan çalışmalarda öncelikli olarak öğretmenlerle çalışılmış, en yoğun uygulanan yöntemin seminer olduğu görülmüş, sürecin kolaylaştırıcı destek grupları olarak ilk sırada “Meslektaşlar”, ikinci sırada “Yöneticiler” sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılar tarafından, okul içi uygulamalarda sunum araçları, afiş, broşür, pano, tiyatro oyunu kullanılan materyaller olarak sıralanmış, yapılan çalışmaların ölçme araçlarıyla değerlendirilmediği, gözlem yoluyla izlendiği ifade edilmiştir.

Şiddet tarama anketleri, %88 oranında öğrenci ve öğretmene uygulanırken veliye uygulanan anket oranı %25’de kalmıştır. Eve gönderilen anketlerin geri gelmemesi yoğun biçimde gerekçe olarak aktarılmıştır.

Sosyal Duygusal Öğrenme boyutuyla ilgili olarak yüksek oranda önleyici rehberlik çalışmalarının yürütüldüğü, görece öğrenci-öğrenci sportif faaliyetlerinin araç olarak kullanıldığı ifade edilmiştir.

Okulların yarısında (%50) öğrenci katılımı ile ilgili sistemlerin mevcut olduğu ancak bunun yanında %67 oranında katılımcı, öğrencilerin katılım hakkı olduğunu bildiğini ancak kullanmadığını düşündüklerini aktarmıştır. Bu sonuç, yapılan çalışmaların öğrenciye uygun mesajları verecek içerikte olmadığı ve/veya yetersiz olduğu kanısını güçlendirmiştir.

Aile Katılımı boyutunda okul idaresinin süreci desteklediği sonucu yüksek oranda çıkmış, ailenin okula aidiyetinin artırılmasıyla ilgili faaliyetler birbirlerine yakın oranda dağılım göstermiş, yapılan tüm uygulamalar için ise aile katılımının çok düşük düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Model Okul çalışmalarının uygulanabilirliği ile ilgili sorunlar ve çözüm önerileri ile okullarda başlatılan ve yürütülen çalışmalar ilgili bölümlerde aktarılmıştır.

Diyarbakır İli-Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Diyarbakır'daki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=8)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdı	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	2/25	3/38	3/38	-
2. Okul Şiddet Taraması	3/38	2/25	1/12	2/25
3. Stratejik Planlama	3/38	5/62	-	-
4. Etkili Liderlik	-	6/75	2/25	-
5. SDÖ Yaklaşımı	3/38	4/50	-	-
6. Okul ve Çevre Güvenliği	3/38	1/12	3/38	1/12
7. Personel Eğitimi	2/25	4/50	1/12	1/12
8. Öğrenci Katılımı	2/25	3/38	2/25	-
9. Ailelerin Katılımı	5/62	3/38	-	-
10. Toplum Destekli Çalışma	5/62	1/12	2/25	-

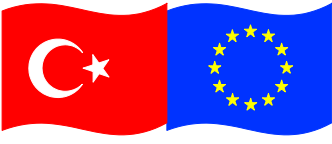
Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının "Beklentinin Altı" ve "Sınırdı" düzeylerinde gerçekleştiği, azalan oranlarda "Beklenti Düzeyi" değerlendirmesinin yapıldığı görülmektedir. "Okul Şiddet Taraması", "Okul ve Çevre Güvenliği", "Personel Eğitimi" boyutlarında çok düşük oranda "Üst Düzeyde" performans değerlendirme yapılmaktadır. "Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Yaklaşımı" ve "Öğrenci Katılımı" boyutlarında birer kişi değerlendirme yapmamıştır.

1. Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=8)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1. Sırada	-	3	4	-	-
2. Sırada	-	3	1	3	1
3. Sırada	-	2	1	2	-
4. Sırada	-	-	-	1	3
5. Sırada	-	-	1	-	1

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 4 kişi öncelikli olarak "Öğretmenler" ve 3 kişi de "Öğrenciler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup ise "Öğrenci" ve "Veli" gruplarında yoğunlaşmaktadır. "Eğitim Dışı Personel" ve "Okul Çevresi" ise yoğun olarak 4 ve 5. sırada yer almaktadır.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=11)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	7	64
Sürelî Eğitim	1	9
Sanatsal Etkinlikler	-	-
Diğer	3	27

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %64'ü "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Sürelî Eğitim" başlığı altında gerçekleştirilen etkinliğin aile eğitimi kapsamında ele alındığı belirtilmiştir. "Diğer" başlığı altında ise okul bülteni oluşturmak ve paydaşlara dağıtmak, duvar gazetesi hazırlamak, evde aile ziyareti yapmak şeklinde beyan edilmiştir.

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=15)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	6	40
Yöneticiler	5	33
Öğrenciler	2	13
Veliler	1	7
Okul Dışı Paydaşlar	1	7

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%40) "Meslektaşlar" başlığı altında diğer öğretmenler; hemen ardından (%33) ikinci sırada "Yöneticiler" başlığıyla okul idarecileri gelmektedir. "Öğrenciler" (%13) ile üçüncü, "Veli" ve "Diğer Paydaşlar" ise (%7) ile dördüncü sırada yer almaktadır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

Soruya 6 katılımcı yanıt vermiş, 2 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt veren katılımcılar kullandıkları materyalleri, sunum araçları, bilgisayar ve projeksiyon, broşür, ilan hazırlama ve dağıtımını sağlama, tiyatro kostümü ve sahne hazırlama şeklinde özetlemiş, temininde güçlük çekmediklerini belirtmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapılıp yapılmadıkları sorulmuştur.

Soruya 7 katılımcı yanıt vermiş, 1 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt verenlerin 2'si ölçüm yapmadıklarını, 4'ü gözlem yoluyla ölçüm yaparak rapor hazırladıklarını ve 1 kişide istasyon tekniği kullanarak farkındalık çalışması yaptığını ve etkinliğin sonunda yazılı geribildirim olarak süreci ölçtüğünü ifade etmiştir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcıların tamamı (8 kişi) yanıt vermiş. Bunlardan 6'sı "Öğrenciler", 2'si "Öğretmenler" üzerindeki etkinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bir katılımcı aile semineri desteğiyle "Veli" ve

personel eğitimi desteğiyle “Eğitim dışı Personel” gruplarının farkındalığının arttırıldığını ifade etmiştir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=8)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	88
Hayır	1	12

Tablo.5.’de görüldüğü gibi Model Okulların 7’sinde (%88) öğrenci anketleri uygulanmıştır. Anketlerin uygulanmadığı okulun temsilcisi ise okullarındaki öğrenci sayısının yüksek olması ve rehber öğretmenlerinin bulunmamasını gerekçe olarak bildirmiştir.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=8)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	88
Hayır	1	12

Tablo.6.’da görüldüğü gibi Model Okulların 7’sinde (%88) öğretmen anketleri uygulanmış, 1’inde (%12) uygulanmamıştır.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=8)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	2	25
Hayır	6	75

Tablo.7.’de görüldüğü gibi Model Okulların 2’sinde (%25) ebeveyn anketleri uygulanmış, 6’sında (%75) uygulanmamıştır. Temsilciler, soru formunda uygulanamayan anketler için ailelere gönderilen anketlerin geri gelmemesi, velilerin alt sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyinde olmaları, veli sayısının çok fazla olmasını gerekçe olarak açık uçlu yanıtlar şeklinde aktarmıştır.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=8)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	3	38
Beklenti düzeyinde	4	50
Beklentinin üzerinde	1	12

Tablo.8.’de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 3 katılımcı (%38) beklentisinin altında, 4 katılımcı (%50) beklenti düzeyinde ve 1 katılımcı da (%12) beklentisinin düzeyinde şeklinde değerlendirmiştir.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=8)

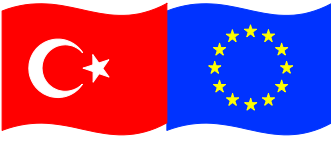
Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	4	50
Hayır	4	50

Tablo.9.'da görüldüğü gibi Model Okulların 4'ünde (%50) Model Okul çalışmaları kapsamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Bu okulların temsilcileri yapılan çalışmaları, yeni bir yıllık plan hazırlanması ve okulun ortak alanlarında pano hazırlanarak paydaşlarla paylaşımı, mevcut stratejik planın paydaşlara duyurulması ve uygulanmasıyla ilgili çalışmaların başlatılması şeklinde özetlemişlerdir. Diğer yandan Model Okulların 4'ünde (%50) bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sunulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

- Şiddetle mücadele için hiyerarşisi genelden yerele uzanan uzman bir ekip oluşturulması ve plana bu ekibin görev tanımlarının eklenmesi.
- Uzman eğitimci bir ekip oluşturularak tüm okullarda farkındalık çalışmalarını planlama, uygulama ve denetleme yetkisinin verilmesi.
- Plan tasarımının basit ve anlaşılır içerikte hazırlanması.
- Okulların şiddete yol açan yapısal sorunlarının çözümüne yönelik çalışmaların yapılması.
- Planda yer alan çalışmaların, bürokrasi, evrak işlerinden çok uygulanabilir, pratik süreçler şeklinde yapılandırılması.
- Veli katılımının artırılması için kısa süreli, etkili eğitim programlarının uygulamaya konulması.
- Şiddetle mücadelenin öğretim süreci kadar ciddiye alındığının, kamu spotları ve basın/medya görünürlüğü ile tüm paydaşlara duyurulması.
- Model Okul Uygulamalarının yaygınlaştırma modelinin Stratejik Plana konulması ve sürecin işletilmesi.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	1	12
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	3	38
Lider seçemedik.	4	50
Diğer	-	-

Tablo.10.'da görüldüğü gibi lider seçimi Model Okulların 1'inde (%12) adaylık ve demokratik oylama yoluyla yapılmıştır. Katılımcıların 3'ü (%38) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 4'ü de (%50) okullarında lider seçemediklerini belirtmişlerdir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	3	38
Hayır	2	25

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 3 katılımcı (%38) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili çalışmalar yürüttüklerini belirtmiş, 2'si (%25) liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. Katılımcılardan 3'ü (%38) soruyu yanıtlamamıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=8)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	1	12
Hayır	4	50

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların sadece 1'inde (%12) SDÖ uygulamaları yapıldığı, 4'ünde (%50) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir. Soru, 3 katılımcı (%38) tarafından yanıtı bırakılmıştır.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=28)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	5	18
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	5	18
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	1	3
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	2	7
Bu çalışmalar yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	1	3
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	3	11
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	3	11
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	3	11
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	4	15
Hiçbiri	1	3

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmaları 8 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta çalışmaların görece ağırlıklı olarak (%18) rehberlik servisi kapsamında uygulandığı bilgisine ulaşılmış olmasıdır. İkinci olarak okul yöneticilerinin desteği ile (%15) yürütülen etkinlikler dikkat çekmektedir.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=22)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	3	13
Seminerler	4	18
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	2	9
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	5	23
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	1	5
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	2	9
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	1	5
Sanatsal gösteriler	2	9
Diğer	2	9

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmaları 8 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta uygulanan etkinliklerin görece ağırlıklı olarak (%23) "Öğrenci-Öğrenci sportif faaliyetler" ile (%18) "Seminerler" başlıkları altında yoğunlaştığı görülmektedir

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=18)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	5	29
Kaymakamlık	4	23
Belediye	3	17
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	1	5
Cami	1	5
Muhtarlık	1	5
Esnaf	1	5
Okul Aile Birliği	2	11

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresi katılımcılar tarafından sırasıyla (%29) İlçe MEM, (%23) Kaymakamlık, (%17) Belediye ve (%11) Okul Aile Birliği şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	4	50
Hayır	3	38

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okullardan 4'ünde (%50) fiziksel koşulları içeren risk haritası hazırlanmış, 3'ünde (%38) konuyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Katılımcılardan 1'i (%12) tarafından soru yanıtlanmamıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=8)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	-	-
Görüşme/Mülakat	3	38
Şikâyet kutusu	2	24
Diğer	3	38

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür. Okulların 3'ünde (%38) görüşme ve mülakat, 2'sinde (%24) şikâyet kutusu ve kalan 3'ünde de (%38) diğer başlığı altındaki yöntemler kullanılmıştır. Diğer başlığı kapsamında yapılan çalışmalar katılımcılar tarafından, idari ve eğitimci kadronun birlikte gözlem süreci yürütmesi, şiddet eğilimi olan öğrencilerin evlerine yapılan aile ziyaretleri başlıklarıyla özetlenmiştir.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=8)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	-	-
Aile eğitimi	1	12
Öğrenciye bireysel destek	4	50
Diğer	2	25

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 1'inde (%12) aile eğitimi, 4'ünde (%50) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları yürütülmüştür. Diğer başlığı altında yapılan çalışmalar katılımcılar tarafından, okul aile birliği aracılığıyla okul içi etkinlik düzenlemek, cami imamlarından konuyla ilgili Cuma vaazı talebinde bulunmak, çevredeki esnafı konuyla ilgili görüşmeler yapmak şeklinde özetlenmiştir.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=8)

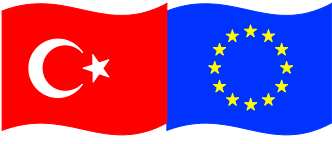
Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	1	12
Yüz yüze görüşmeler	6	76
Grup çalışmaları	-	-
Diğer	1	12

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla Model Okulların 1'inde (%12) rehberlik raporlarından, 6'sında (%76) yüz yüze görüşme tekniğinden ve 1'inde de (%12) diğer başlığı altında veli iletişimini arttırarak belirlendiği bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=8)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	7	88
Eğitsel rehberlik	-	-
Bireysel rehberlik	-	-
Grup rehberliği	1	12

Tablo.20'de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 7'sinde (%88) önleyici rehberlik, 1'inde ise (%12) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	5	62
Hayır	3	38

Tablo.21’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 5 (%62) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 3 (%38)’dir.

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=8)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	1	12
Mülakat	2	25
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	2	25
Diğer	2	25

Tablo.22’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 1’inde (%12) anket, 2’sinde (%25) mülakat, 2’sinde (%25) grup çalışması ve 2’sinde de diğer başlığı altında uygulanan yöntemlerle alınmıştır. Soru, katılımcılardan 1’i tarafından yanıtlanmamıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	5	62
Hayır	3	38

Tablo.23’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 5’i (%62) paydaşları bilgilendirmiş, 3’ü (%38) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	3	38
Hayır	5	62

Tablo.24’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 3’ünde (%38) servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapılmış, 5’inde (%62) yapılmamıştır. Sorgulamanın yapılmadığı 3 okulun temsilcisi tarafından, okullarında servis hizmeti bulunmadığı ifade edilmiştir.

Formda yer alan bir sonraki “Servis hizmetleriyle ilgili sorgulama hangi paydaşlarla yapıldı ve hangi yöntem kullanıldı?” sorularına katılımcılardan sadece 1’i Şoför yanıtını vermiş diğerleri soruyu yanıtsız bırakmıştır.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	-	-
Farklı anketler uygulanarak	1	12
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	3	38
Herhangi bir çalışma yapılmadı	3	38
Diğer	1	12

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 1'inde (%12) farklı anketler uygulanarak, 3'ünde (%38) Model Okul Bilgilendirme Toplantısında ön/son test uygulanarak, 1'inde (%12) diğer başlığı altında bireysel görüşmelerle belirlenmiştir. Model Okullardan 3'ünde (%38) ise herhangi bir ihtiyaç belirleme çalışması yapılmamıştır.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikleri değişkenine göre dağılımı (n=8)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürekli eğitimler	-	-
Seminer	-	-
Küçük grup çalışmaları	4	50
Diğer	3	38

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 4'ü (%50) küçük grup çalışmaları, 3'ü (%38) diğer başlığı altında, akran mentörlüğü ve bireysel destekleyici çalışmalar gerçekleştirmiştir. Katılımcılardan 1'i soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=8)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	4	50
Gönüllü eğitimcilerle	1	12
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	-	-
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların 4'ünde (%50) rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı, 1'inde ise gönüllü eğitimcilerle sağlanmıştır. Katılımcılardan 1'i (%12) konuyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığını belirtmiş, 2'si (%25) ise soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=8)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	-	-
Olumlu etkisi düşük oldu	3	38
Hiçbir etkisi olmadı	1	12
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 3'ü (%38) olumlu etkisinin düşük olduğu ve 1'ide (12) hiçbir etkisi olmadığını ifade etmişlerdir. Model Okul temsilcilerinden 3'ü (%38) ise soruyu yanıtlamamıştır.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	4	50
Hayır	3	38
Kısmen	1	12

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 4'ünde (%50) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 3'ünde (%38) ise desteklenmemektedir. Katılımcılardan 1'i ise okulundaki öğrenci katılımının kısmen gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	3	38
Hayır	3	38
Kısmen	2	24

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 3 okulda (%38) olumlu, 3 okulda (%38) olumsuz ve 2 okulda da (%24) kısmen olumlu olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	1	12
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	2	25
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	5	62
Diğer	-	-

Tablo.31’de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 5’inde (%62) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ancak bunu kullanamadıklarını düşündüklerini, 2’sinde (%25) katılım haklarını kullanabildiklerini düşündüklerini ve 1’inde de (%12) katılım hakkının ne olduğunu bilmediklerini belirtmişlerdir.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	-	-
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	-	-
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	-	-
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	5	62
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	-	-
Hiçbir şey yapılmadı	3	38

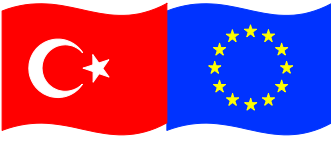
Tablo.32’de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 5’inde (%62) öğrenci sorumluluğunun artırılması ve takibi ile ilgili yeni uygulamalar planlandı ve uygulandı, 3’ünde ise (%38) herhangi bir çalışma yapılmadığı ifade edildi.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=16)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	2	13
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	2	13
Farkındalık seminerleri planlandı.	3	18
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	2	13
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	3	18
Diğer	4	25

Tablo.33’de görüldüğü gibi katılımcılar, yürütülen çalışmalarla ilgili birden fazla seçeneği işaretlemişlerdir. Tabloda göreceli yoğunlaşan seçenek “Diğer” başlığı altında yapılan aile ziyaretleridir. Model Okulların 4’ünde (%25) aile ile mektup ve ev ziyaretleri başta olmak üzere iletişim kurulduğu ifade edilmiştir.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=8)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	6	76
Eğitimci kadro	1	12
Okul Aile Birliği	1	12
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 6'sında (%76) okul idaresi, 1'i (%12) eğitimci kadro, 1'i (%12) ise okul aile birliği tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=8)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	6	76
Katılım yüksekti	-	-

Tablo.35'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 6 okulda (%76) düşük olduğunu belirtmişlerdir. Temsilciler, velinin okula karşı olumsuz önyargıları, zaman kısıtları, içinde bulunulan sosyo-ekonomik koşullar, taşınabilirliğe bağlı ulaşım güçlükleri gibi gerekçeleri açık uçlu yanıtlar olarak sunmuştur. Katılımcılardan 2'si (%24) soruyu yanıtlamamıştır.

10.Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	-	-
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	4	50
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	1	12
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	-	-
Basın, medya haberleri	-	-
Diğer	1	12

Tablo.36'da görüldüğü gibi katılımcılar, okulun yerel çevresini tanımlarken Model Okullardan 4'ünün (%50) okul yönetici ve eğitimci kadrodan, 1'inin (%12) okul aile birliği üyelerinden, 1'inin (%12) ise "Diğer" başlığı altında mahalle muhtarı ve cami imamından destek aldıklarını belirtmişler, 2 okul temsilcisi ise bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapmadıkları bilgisini paylaşmışlardır.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=8)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	2	24
Hayır	4	50

Tablo.37’de görüldüğü gibi yerel çevre ile ilk kez iletişim kurulup kurulmadığı sorusuna Model Okul temsilcilerinden 4’ü (%50) “hayır”, 2’si (%12) “evet” yanıtını vermiştir. Katılımcılardan 2’si (%24) ise bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapmadıkları bilgisini paylaşmıştır.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	5	62
Olumsuz	1	12
Tarafsız	-	-

Tablo.38’de görüldüğü gibi katılımcılardan 5’i (%62) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığını destekleyici tutum içinde olduğunu, 1’i (%12) olumsuz bakış açısına sahip olduğu bilgisini paylaşmıştır. Katılımcılardan 2’si (%24) ise bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapmadıklarını belirtmiştir.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=8)

Okulunuz yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	4	50
Hayır	2	24

Tablo.39’da görüldüğü gibi katılımcılardan 4’ü (%50) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ve 2’si ise (%24) okul yönetimlerinin konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadığını belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2’si (%24) ise bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=8)

Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	3	38
Hayır	3	38

Tablo.40’da görüldüğü gibi katılımcılardan 3’ü (%38) model okul liderinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ve diğer 3’ü ise (%38) liderin konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadığını belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2’si (%24) ise bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=8)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	3	38
Hayır	3	38

Tablo.41’de görüldüğü gibi katılımcılardan 3’ü (%38) model okul öğretmenlerinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ve diğer 3’ü ise (%38) okuldaki meslektaşlarının konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2’si (%24) ise bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Diyarbakır İli-Odak Grup Çalışma Raporu

Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

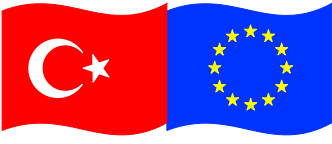
Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “En kolay boyut, Şiddet Farkındalığı boyutu oldu. Bu çalışmayı gönderdiğiniz materyal ve öğrencilerin hazırladığı panolarla sağladık...” **İlkokul Temsilcisi**
- “Okulun içindeki paydaşlarla yapılan tüm boyutlar (Öğrenci Katılımı, Okul Şiddet Taraması, Personel Eğitimi, Şiddet Farkındalığı) kolaydı...” **İlkokul Temsilcisi**
- “Materyal hazır verildiği ve ne yapacağımız çok net aktarıldığı için Okul Şiddet Taraması boyutu kolaydı.” **Lise Temsilcisi**
- “Benim okulum 245 öğrencisi 14 öğretmeni olan küçük bir köy okulu. Öğretmenlerle diyalog kolay oldu, okul müdürü projeye sahip çıktı, güvenlik sorunu bizde hiç yok hemen hemen her boyutu rahat çalıştık...” **İlkokul Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır. Bu cümleler, odak grup çalışmasının genel akışı ile birlikte ele alındığında, materyal temini, yönergenin net verilmesi, okul içi paydaşlara kolay ulaşılabilmesi gerekçeleri ile en kolay uygulanan boyutların Okul Şiddet Taraması ve Şiddet Farkındalığı olduğu yönünde kanı oluşmuştur.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Küçük bir köy okulu olarak bizde bile Aile Katılımı çok zor oldu hatta olmadı. Bizim velilerimizde okuma yazma oranı çok düşük. Ben öncelikle köyümüzde bir okuma yazma kursu açılması ile ilgili girişimde bulundum. Bunun için okula gelecek velilerle iletişimi daha kolay güçlendireceğimi düşünüyorum...” **İlkokul Temsilcisi**

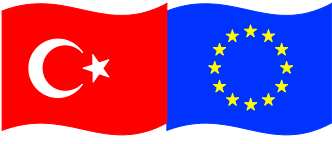

- "...Okul dışı paydaşlarla yapılması gereken tüm boyutlarda özellikle de Aile Katılımını sağlamakta zorlandım ben." **İlkokul Temsilcisi**
- "...En zoru veli iletişimini güçlendirmek, aile katılımı boyutu çok zor." **Lise Temsilcisi**
- "Ben bunun bir süreç işi olduğunu ve toplumun değişip dönüşmesi ile aile katılımının artacağını düşünüyorum." **İlkokul Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır. Bu soru için çalışmanın tamamı değerlendirildiğinde okullarda uygulanması en zor boyutun Ailenin Katılımı olduğu görülmektedir.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

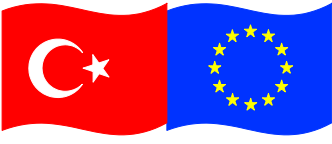
- "Şiddet Farkındalığı boyutu için okulda bir Şiddetle Mücadele Panosu hazırladık. Bu panoya hem öğrenci hem de öğretmenler emek verdiği için daha anlamlı oldu diye düşünüyorum. Aralık ayından bu yana hiç zarar görmedi, aynı duvarda duruyor. Ortak çalışma olmasının bu durumun nedenleri arasında görüyorum..." **Mehmetçik İlkokulu**
- "Aile ve okul içi personele ayrı ayrı seminerler şeklinde okulumuzun model okul olduğunu, gereklerini, yapacağımız çalışmaları anlattım. Okul Şiddet Tarama anketini uyguladım belirtilen sürede size geri gönderdim, müdür yardımcısıyla beraber akşamları aile ziyaretleri yaptık, okulun duvarlarında delik ve yıkık bölümler vardı, o bölümleri onarttım. Bir şiddetle mücadele panosu hazırladım. Tabii bu çalışmaları seri şekilde yapmamda okul müdürü olmamın katkısı olduğunu söyleyeyim. Buna rağmen öğretmen arkadaşları yine de istediğim düzeyde motive edemediğimi de belirteyim." **Bismil Eğitim Şehitleri İ.Ö.O.**
- "Veli toplantısını fırsata çevirdim, aile bilgilendirmesini bu toplantılarda yaptım. Dış kapı güvenliğini güçlendirdik. Öğrenci seminerleri yaptım. Her sınıf düzeyini ayrı ayrı aldım ve şiddetle ilgili sunumlar hazırladım, sınıf sınıf alarak konferans salonunda Malatya'da önerilen ve şiddetin etkileriyle ilgili doğru çıkarımlar sunan 3 film seyrettirdim çocuklara, pano hazırladık birlikte. Öğrenci-öğretmen mentor uygulaması yaptım. Okul çıkışı haftada 2 gün grup rehberliği yaptım. Aldığım grup için çok faydalı oldu ama o gruba katılabilmek için sorunlarda artış yaşandı. Önümüzdeki yıl akran mentörlüğü şekline çevirmeyi düşünüyorum..." **Mehmet İçkale İlkokulu**
- "...4.Sınıflarda sınıf kuralları oluşturduk, sorumlu öğretmen arkadaşla 3. sınıflarla ilgili seneye ne tür çalışmalar yapacağımıza dair planlamalar yaptık, okul idaresi ile yeni stratejik planın içine bu çalışmalarla ilgili neler koyabileceğimizi konuştuk henüz tam planlamaları yapmadık ama öngörülerimizi yazıya geçirdik. Okula hep aynı ve sınırlı sayıda veli geldiği için edebiyat öğretmenimizin desteği ile çocukların dilinden bir mektup yazdık sizin gönderdiğiniz proje broşürleri ile evlere gönderdik. Bir ölçme çalışması yapmadığımız için etkilerini bilemiyorum ama olumlu dönüşler aldığımız yönünde bir gözlem sonucu paylaşabilirim." Öğrenci Katılımı boyutunda, isimsiz mektup uygulaması yaptım. Sınıfa girerek, sizi mutlu ve mutsuz eden durumları yazın dedim. Öğretmen eleştirisi dahil olmak üzere fikrinizi kağıda aktarın dedim. Mektupları sanal ortama aldım, muhatapları ile paylaştım, bir kurul oluşturduk ve bu problemlerle ilgili yapılabilecekler görüşüldü." **Mehmetçik İlkokulu**
- "Sınıflarda şiddet olgusunun açığa çıkışını engelleyecek iletişim başlıklı seminer uygulamaları yaptım, mevcut eylem planına şiddetle ilgili maddeler ekledik, 80 dakikalık her sınıf düzeyini

ayrı ayrı alarak (9-10-11-12) okul kurallarını konuştuk ve oluşturduk, şiddetin kaynaklarından birisi olduğunu düşündüğüm stresle baş etme ve bağımlılık seminerleri yaptım, bu seminerlerde yöntem olarak sunum yerine interaktif yöntemler kullandım. Beş oturumluk, aile içi iletişim ve sevgi dili başlıklı aile eğitimi yaptım. Okulda 1100 öğrencim var, mesleki rehberlik yaptım ki hedefleri olsun..."**Ziya Gökalp A.L.** yanıtları alınmıştır.

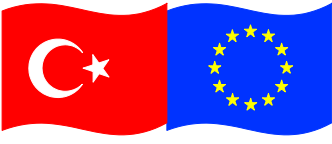
Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- "Pilot okul temsilcileri olarak bizim projeye hakimiyet sorunumuz olduğunu düşünüyorum. Belki de çok yeni olduğu için ya da farklı görevlerimiz, yoğunluğumuz ya da motivasyon eksikliğimizden kaynaklanıyor olabilir. Her şekilde hakimiyetimiz ve aidiyetimiz artmalı"
- "Projenin sürdürülebilirliği ile ilgili inanç sorunumuz olduğunu görüyorum ben. Özellikle bu eğitimlere katılmayan okuldaki diğer eğitimciler, öğrenilmiş çaresizliklerini çok açık ifade ediyorlar. Projeler başlar, biter sürdürülebilirliği yoktur ne yazık ki düşüncesi bizim sorunumuz bence..."
- "...Bilgilendirme boyutunda sorun var gibi. Örneğin bir rehber öğretmen olarak ben müdür ilgisiz diyorum, bu gruptaki müdür arkadaşlar okullarındaki öğretmenlerin ilgisizliğinden şikayet ediyorlar hatta konuyla ilgili İl/İlçe MEM'ün ilgisizliğini bir sorun olarak dile getirmek sanırım yanlış olmaz."
- "Öğretmenin alternatif yöntemleri yok şiddet yerine koyabileceği, sınıf mevcutları çok fazla, disiplin yöntemi olarak görüyor şiddeti. Şiddeti destekleyen yapısal değişiklikler üzerine gidilmeli. Öğrenci için de durum aynı aslında enerjini boşaltabileceği alanlar yok okullarda, fiziksel dönüşüm gerekiyor."
- "Okul çevresindeki internet kafeler çok büyük tehlikeler içeriyor. Şiddet içeren oyunlar oynuyorlar. Okuldan kaçanları internet kafelerde takip edip, okula getiriyoruz. Şiddeti destekleyen bu mekanlara çare üretmiyoruz. Tıpkı bağımlılık yapan maddelerin satışı okul çevresinde nasıl yasak ise bunların da yasaklanması gerek bence"
- "Ayrıca liselerde tabletlerde sorun yaratıyor. Eğitim ve öğretime katkısı değil, zararı dokunmaktadır. Belki Fen ve Anadolu Lisesi öğrencileri araştırma amaçlı kullanabilir ama her okul için uygun değil."
- "Diyarbakır'ın 4.sırada başarılı bir okulunun temsilcisiyim, tablet bizim için de sorun. Teknolojinin bilinçli kullanımı ne yazık ki başaramadığımız bir konu. Sadece eğlence ve oyun için kullanılıyor. Bağımlılığı da destekliyor."
- İkinci dönem başladığından bu yana nöbet eylemi var, okul müdürü olarak sürekli okul içinde gezmek durumunda kalıyorum. Öğretmen motivasyonun artırılması için çalışma şartlarının iyileştirilmesi gerektiğini düşünüyorum."
- "...En büyük şiddet destekçisinin basın ve medya olduğunu düşünüyorum. Belki de bir şiddetle mücadele seferberliği başlatmak gerekiyor."

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

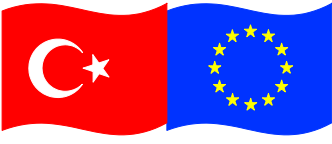
- “...Her okulda görev yapan personelden bu projenin başına bir sorumlu atanacak o kişi sadece bu işle ilgilenecek, programı o yapacak, faaliyetlerin gerçekleştirilmesini takip ve kontrol edecek, üst kadrolarla da o muhatap olacak.”
- “Model Okul Uygulamalarında da hatta bence şiddetin önlenmesinde de okulların fiziki şartlarının çok önemli olduğunu gördük. Bizim okullarımızda bu işi revize etmek oldukça zor. Bunun için şu an mevcut okullar neyse ama bundan sonra yapılan okulların fiziksel özellikleri okul içi şiddet olgusunu engellemeye yönelik tasarımlar olmalı, koridor, merdiven, bahçe, açık-kapalı spor salonu, kafeterya vb. alanların tasarımına dikkat edilmeli.”
- “...Metropol ve köy okullarının ihtiyaçları farklılaştığı gibi sınıf düzeyleri arasında da farklılıklar var. Model Okullarda yapılacak tüm etkinlik ve faaliyetlerin içerikleri bu farklılıklara uygun esnetilebilir olmalıdır...”
- “Uygulama yönergeleri net olmalı.”
- “Okullarda yapılacak çalışmaların yerelden kontrol edilmesi gerekiyor bence. Model okulların kontrol ve teftişi MEB İl/İlçe kontrolünde yürütülmeli.”
- “...Okullardaki tüm eğitimcilerin konuyla ilgili bilgisi ve farkındalığı olmalı. Bunun için de her yıl başı/sonunda yapılan okullarda uygulanan seminer döneminde ve diğer hizmetiçi eğitimlerde tüm kadrolara bu konuyla ilgili eğitimler verilmeli.”
- “...Aileyi şiddet sorunlarının başındaki temel faktör olarak görüyorum. 0-18 Aile Eğitim Programının hızlandırılması ve tüm ailelere uygulanması gerekiyor. Şiddetle mücadelede elde etmek istediğimiz çözümlere dönük bu eğitimin faydasını yüksek görüyorum.”
- “Okulların çoğu kalabalık ve sınıf yönetimi bildiğimiz yöntemlerle kolaylaşmıyor artık. Ben, sorunun dinleme olduğunu düşünüyorum. Çocukların dinleme becerilerini geliştirmek gerekiyor. Model Okulların Sosyal Duygusal Öğrenme boyutunda önemli bir başlık bu...”
- “Personel eğitimi diyoruz ama biz eğitimcilerin projeyi ve konuyu içselleştirmemiz gerekiyor. Haydi burada olanlar bunu başarabiliyoruz desem yetmiyor işte okuldaki tüm öğretmen arkadaşların, bu işe inanmaları gerekiyor başarı için”
- “...Sabahtan beri on kere okuldan arandım, buna konsantre olabilmem için görevlendirilip bu konuya odaklanmam gerekir. Çünkü okullardaki rehber öğretmenlerin görev tanımı çok geniş hemen her konuda her kurulun doğal üyesi biziz.”
- “Okul bazında bir çekirdek ekip oluşturulmalı ve verilen tüm eğitimlere aynı ekip alınmalı ki yetkinlikleri, motivasyonu artsın ve konuyla ilgili çalışmalar nitelikli hale gelsin.”
- “...Örneğin şiddetten sorumlu müdür yardımcısı olabilir, RAM ve İl MEM’de bu konuyla ilgili bir birim olmalı, bütün okullar o birimin kontrolü altında olmalı.”
- “...Sanat ve kültür derslerinin artırılması gerekiyor. SDÖ boyutunu hemen müfredata alamayabiliriz ama sanat kültür eğitimlerini destekleyebilir, öğretmenleri ile ayrıca çalışmalar planlayabiliriz.”
- “...Okullarımızın pilot olması yetmez, her okulda görevlendirilmeler yapılmalı, muhataplar belirlenmeli.”

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Malatya'ya çağrıldığımda angarya bir çalışma olacağını düşünmüştüm, şu anda tamamen farklı düşünüyorum. Çok emek verilmiş ve değerli bir çalışma. Teşekkürler.”
- Projenin uygulanmasıyla ilgili eksikliklerimiz var sizin emeklerinize layık olamadığımız için özür dilerim. Bundan sonra çok daha hassas olmaya çalışacağım.
- Bugün de pek çok şey öğrenmiş gibi hissediyorum. İzleme körelmeye başlayan bilgilerimi ve en önemlisi inancımı tazeledi.
- Bugün de çok güzel geçti, sizi ve arkadaşları görmek mutluluk verdi. Deneyimlerin paylaşımı fikirlerimi zenginleştirdi, motivasyonum arttı. Teşekkürler.
- Yeni tuğlalar eklemek bana çok iyi geldi, mutluyum.
- İyi bir verim aldım bugün, bu çalışmanın takipçisi olacağım.
- Sıcak ve samimi ortamda geliştiğimi düşünüyorum.
- İzleme çalışmasını önemsiyorum, bugün çok güzel geçti. Grup çalışması benim için zor. Emeginize sağlık.
- Faydalı oldu, memnun ayrılıyorum.

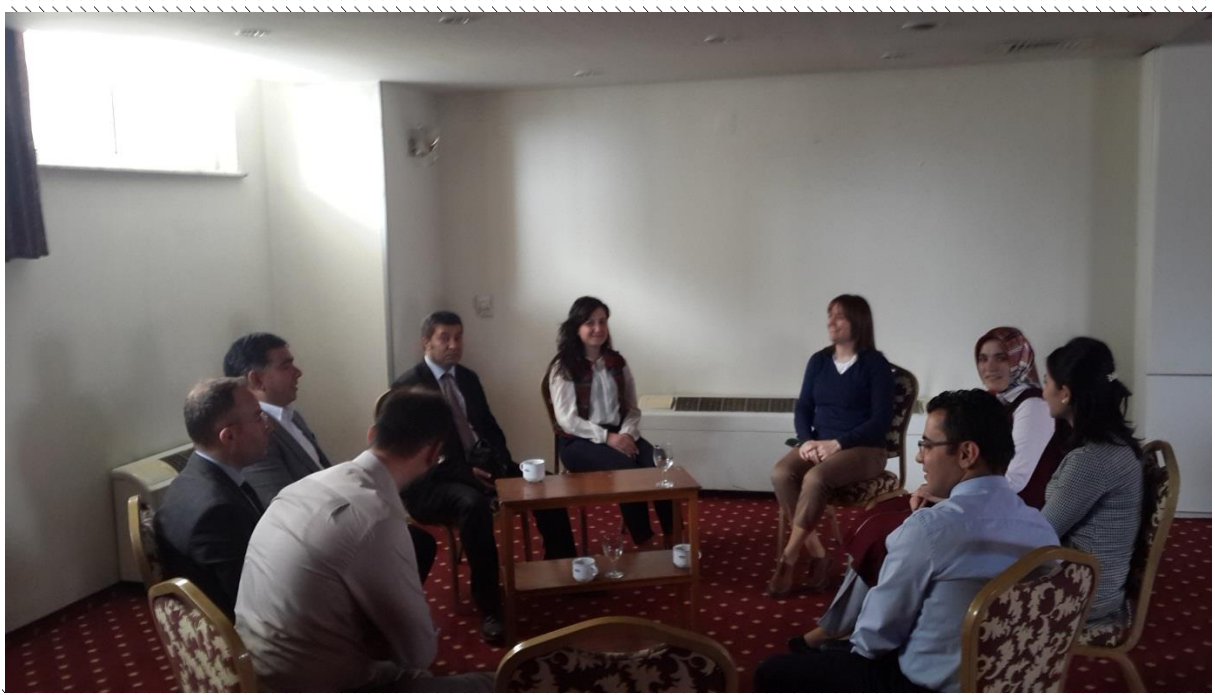
This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

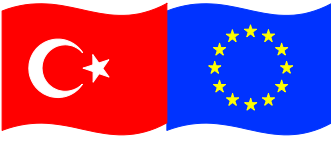
Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

KAYSERİ

172

İzleme Tarihi:

27 Nisan 2015 Pazartesi

İzleme Yeri:

Kayseri Grand Eras Otel

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 10 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

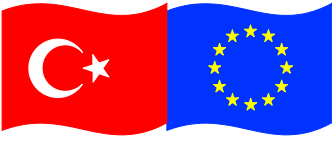
Çalışmaya katılan 2 kişinin il formatörü olması nedeniyle İzleme Çalışmaları Soru Formu ile 8 katılımcıdan veri toplanmıştır.

Geçerli Veri Sayısı:

Çalışmada yer alan katılımcılardan Saraycık Ortaokulu Müdürü rotasyon nedeniyle okula yeni atanmış, Malatya eğitimine katılan bu okulun temsilcisi ise başka bir okulda görev almıştır. Bu değişiklikler nedeniyle okulda herhangi bir çalışma yapılmamış, bu nedenle İzleme Çalışmaları Soru Formu yanıtlanamamıştır. Geçerli veri sayısı 7'dir.

Kayseri Model Okul Pilot Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Nurhan Bakkal	Yahyalı Fatih İmam Hatip Ortaokulu	Rehberlik
Selver Yörük	Derviş Güneş Ortaokulu	Rehberlik
Hasan Altunöz	İncesu Ayfer İsmail Şahban Ortaokulu	Rehberlik
Halil Öztürk	Kayseri Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi	Rehberlik
Sinan Özalp	Safa Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi	Rehberlik
Güven Kışkır	Kayseri Fen Lisesi	Rehberlik
Ertuğrul Kandemir	Besime Özderici İlkokulu	Rehberlik
Esra Yücel	Şaban Fazlıoğlu Teknik ve Mesleki A.L.	Rehberlik
Yücel Hakan Ünsal	Refika Küçükçalık Ortaokulu	Rehberlik
Selahattin Ateş	Saraycık Ortaokulu	Okul Müdürü

Kayseri İl Özeti

Kayseri model okul pilot uygulamalarının gerçekleştirildiği okulların yarısından fazlasında çalışılan boyutlar Şiddet Farkındalığı, Öğrenci Katılımı ve Toplum Destekli Çalışma boyutlarında yoğunlaşmaktadır.

Öncelikli olarak çalışılan grupların ilk sırasında öğrenciler ikinci sırada ise öğretmenler yer almıştır. Bu durum, okul içi paydaşlara erişimin kolaylığı nedeniyle gerçekleşme olasılığını arttırdığı yönünde yorumlansa da diğer yandan bu grupların temel hedef gruplar olması nedeniyle işbirliği ve etkinin yüksek olması memnuniyet vericidir. Farkındalık çalışmalarında ağırlıklı olarak okul idarecilerinin destek verdikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Yapılan çalışmaların ölçme değerlendirme sonuçları ağırlıklı olarak gözlem yoluyla alınmış, nitel ölçme olarak değerlendirilebilir birkaç görüşme raporda yer almış ancak bunlar da raporlanmaması nedeniyle tam bir ölçme sonucu olarak değerlendirilmemiştir.

Okul şiddet tarama anketleri %72 oranında uygulanmış ve belirtilen sürede teslim edilmiştir. Yalnız pilot okullar arasında bulunan iş uygulama okulunda durum farklılaşmaktadır. Bu konuyla ilgili ihtiyaçlar ilgili bölümlerde ayrıntılı olarak aktarılmıştır. Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) uygulamaları ile ilgili çalışmaların performansı düşük bulunmuştur. Okullarda ağırlıklı olarak Bireysel Rehberlik uygulamalarına yer verildiği belirtilmiştir. Katılımcılar okullarında, öğrenci katılımıyla ilgili etkili çalışmalar olmadığı ancak bu süreçte yönetici ve eğitimcilerin öğrenci katılımını destekledikleri yönünde fikir beyan etmişlerdir.

Okul yöneticilerinin tüm desteklerine rağmen aile katılımında güçlükler yaşandığı (diğer illerle benzer olarak), veli bilgilendirme çalışmaları yaptıkları ancak %70 oranında katılımın düşük olduğu yönünde bilgi paylaşmışlardır. Veli katılımının yüksek olduğu tek okul özel gereksinimleri nedeniyle zihin engelli öğrencilerin devam ettiği iş uygulama okuludur.

Yerel çevre desteğinin okul yönetimi ve model okul lideri tarafından değerinin iyi bilindiği ve sürecin desteklendiği ifade edilmiştir. Okulların yerel çevresinin ise yüksek oranda ticari işletmelerden oluştuğu ve okullara beklenen desteğin sağlandığı yönünde veri akışı sağlanmıştır.

Kayseri İli-Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Kayseri’deki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=7)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdaki	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	-	1/14	5/72	1/14
2. Okul Şiddet Taraması	-	3/43	3/43	1/14
3. Stratejik Planlama	1/14	3/43	2/29	1/14
4. Etkili Liderlik	-	4/57	3/43	-
5. SDÖ Yaklaşımı	-	3/43	3/43	-
6. Okul ve Çevre Güvenliği	1/14	3/43	1/14	2/29
7. Personel Eğitimi	1/14	2/29	2/29	1/14
8. Öğrenci Katılımı	-	-	5/72	1/14
9. Ailelerin Katılımı	-	4/57	3/43	-
10. Toplum Destekli Çalışma	1/14	2/29	4/57	-

Tablo.1.’de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak “Sınırdaki” ve “Beklenti Düzeyinde” gerçekleştiği, azalan oranlarda “Üst Düzeyde” değerlendirmesinin yapıldığı görülmektedir. “SDÖ Yaklaşımı”, “Personel Eğitimi” ve “Öğrenci Katılımı” boyutlarında birer kişi değerlendirme yapmamıştır.

1. Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=7)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1. Sırada	6	2	-	-	-
2. Sırada	-	5	-	1	1
3. Sırada	-	-	6	1	-
4. Sırada	-	1	1	1	1
5. Sırada	-	-	-	2	2

Tablo.2.’de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 6 kişi öncelikli olarak “Öğrenciler” ve 2 kişi de “Öğretmenler” ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup ise “Öğretmen” grubunda yoğunlaşmaktadır.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=8)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	6	75
Sürekli Eğitim	-	-
Sanatsal Etkinlikler	-	-
Diğer	2	25

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %75'i "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Diğer" başlığı altında istenen açıklama bölümünde 2 katılımcı tarafından yapılan çalışmalar akran grup toplantıları ve mevcut toplantılarda konunun gündeme alınması şeklinde açıklanmaktadır

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=12)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	3	25
Yöneticiler	6	50
Öğrenciler	2	17
Veliler	1	8
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%50) "Yöneticiler" gelmektedir. İkinci sırada ise "Meslektaşlar" başlığı altında diğer öğretmenler (%25), üçüncü sırada (%17) "Öğrenciler" ve son sırada da (%8) ile "Veliler" yer almaktadır. Çalışma grubunda "Okul Dışı Paydaş" desteği görülmemektedir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

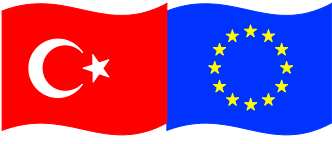
Soruya 6 katılımcı yanıt vermiş, 1 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt veren katılımcılar kullandıkları materyalleri, sunum araçları, broşür, afiş, anket şeklinde özetlemiş, temininde güçlük çekmediklerini belirtmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya 6 katılımcı yanıt vermiş, 1 katılımcıdan bilgi alınamamıştır. Yanıt verenlerin 3'ü ölçüm yapmadıklarını, 3'ü ise gözlem yoluyla ölçüm yaparak rapor hazırladıklarını ifade etmiştir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcılardan 6 kişi yanıt vermiş. Bunlardan 3'ü "Öğrenciler", 3'ü "Öğretmenler" üzerindeki etkinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bir katılımcı birden fazla yanıt vererek, yapılan çalışmaların "Veli" ve "Eğitim dışı Personel" gruplarının da farkındalığının arttırıldığını ifade etmiştir.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	5	72
Hayır	1	14

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 5'inde (%72) öğrenci anketleri uygulanmıştır. Anketlerin uygulanmadığı okulun temsilcisi ise okulun orta ve ağır düzeyde zihin engelli çocuklara hizmet veren iş uygulama okulu olması nedeniyle öğrenciye anket uygulayamadıklarını ve bu durumu resmi yazıyla Bakanlık'a bildirdiklerini ifade etmiştir. Bir katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	6	86
Hayır	-	-

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların 6'sında (%86) öğretmen anketleri uygulanmış, katılımcılardan bir kişi soruya yanıt vermemiştir.

177

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	5	72
Hayır	1	14

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların 5'inde (%72) ebeveyn anketleri uygulanmış, 1'inde (%14) uygulanmamıştır. Bir katılımcı soruyu yanıtı bırakmıştır.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=7)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	1	14
Beklenti düzeyinde	5	72
Beklentinin üzerinde	-	-

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 5 katılımcı (%72) beklenti düzeyinde, 1 katılımcı (%14) beklentinin altında şeklinde değerlendirmiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtı bırakmıştır.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=7)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	3	43
Hayır	4	57

Tablo.9.'da görüldüğü gibi Model Okulların 3'ünde (%43) Model Okul çalışmaları kapsamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Diğer yandan Model Okulların 4'ünde (%57) bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sorulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

- MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü konuyla ilgili modüller hazırlamalı ve okullarda görev yapan öğretmenlerden uygulayıcı eğitimciler yetiştirmelidir.
- İş yaşamındaki işletmelerde de şiddetle mücadele konusunda farkındalık seminerleri yapılmalıdır. Aileyi iş yerinde bilinçlendirmek önemli bir destek çalışması olacaktır.
- Hazırlanacak stratejik planın somut, uygulanabilir, yalın ve basit olması önemlidir.
- Engelli okullarına ayrı bir plan ve programlar hazırlanması gerektiğini düşünüyorum. Özellikle zihin engelli öğrenciler için şiddet olgusu farklılaşan anlamlar içermektedir. Bu gerçek doğrultusunda strateji ve uygulamalar hazırlanmalıdır.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	5	72
Lider seçemedik.	1	14
Diğer	-	-

Tablo.10.'da görüldüğü gibi katılımcılar, lider seçimi için okulların 5'inde (%72) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 1'inde ise (%14) okullarında lider seçemediklerini belirtmişlerdir. Bir katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	3	43
Hayır	3	43

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 3 katılımcı (%43) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili çalışmalar yürüttüklerini diğer 2'ü ise (%43) liderin desteklenmesiyle ilgili herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=7)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	3	43
Hayır	3	43

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların 3'ünde (%43) SDÖ uygulamaları yapıldığı, diğer 3'ünde ise (%43) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir. Soru, 1 katılımcı (%14) tarafından yanıtızsız bırakılmıştır.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=15)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	4	27
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	3	20
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	-	-
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	-	-
Bu çalışmaları yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	-	-
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	3	20
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	1	7
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	1	7
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	2	12
Hiçbiri	1	7

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmaları 3 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmış ve 2 kişi tarafından soru yanıtızsız bırakılmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta çalışmaların görece ağırlıklı olarak (%27) rehberlik servisi kapsamında uygulandığı bilgisine ulaşılmış olmasıdır. İkinci olarak öğretmen desteği ile (%20) yürütülen etkinlikler dikkat çekmektedir.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=11)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	1	9
Seminerler	3	27
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	1	9
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	3	27
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	1	9
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	2	18
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	-	-
Sanatsal gösteriler	-	-
Diğer	-	-

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmaları 5 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta uygulanan etkinliklerin görece ağırlıklı olarak (%27) "Öğrenci-Öğrenci sportif faaliyetler" ile (%27) "Seminerler" başlıkları altında yoğunlaştığı görülmektedir. 2 Katılımcı bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=6)

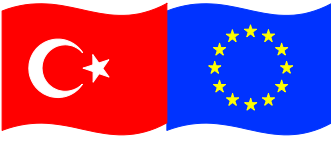
180

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü	-	-
Diğer Okullar	1	17
Kaymakamlık	-	-
Belediye	1	17
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	-	-
Cami	-	-
Muhtarlık	-	-
Esnaf	-	-
Okul Aile Birliği	-	-
Okul Polisi	1	17
İşletmeler (Fabrika, Otel, Market, vb.)	3	50

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresi katılımcılar tarafından sırasıyla (%50) İşletmeler, (%17) Diğer Okullar ve (%17) Belediye şeklinde sıralanmaktadır. Katılımcılardan biri soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	6	86
Hayır	-	-

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okulların 6'sında (%86) fiziksel koşulları içeren risk haritası hazırlanmış, katılımcılardan 1'i (%14) tarafından soru yanıtlanmamıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	1	11
Görüşme/Mülakat	5	56
Şikayet kutusu	3	33
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür ve 3 katılımcı soruya birden fazla yanıt vermiştir. Okulların 5'inde (%56) görüşme ve mülakat, 3'ünde (%33) şikayet kutusu ve 1'inde de (%11) anket yöntemi kullanılmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=15)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	2	13
Aile eğitimi	3	20
Öğrenciye bireysel destek	5	34
Seminer/Konferanslar	3	20
Grup Rehberliği	2	13
Diğer	-	-

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik hangi etkinliklerin gerçekleştirildiğini anlamaya yönelik soruya 5 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 3'ünde (%20) aile eğitimi, 5'inde (%34) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları, 3'ünde (%20) ise seminer ve konferanslar yöntem olarak kullanılmıştır.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=12)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	3	25
Yüz yüze görüşmeler	5	41
Grup çalışmaları	2	17
Gözlem	2	17
Diğer	-	-

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla kullanılan yöntemi sorgulayan bu soruya 3 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 3'ünde (%25) rehberlik raporlarından, 5'inde (%41) yüz yüze görüşme tekniğinden 2'sinde (%17) grup çalışmalarıyla belirlendiği bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=15)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	4	27
Eğitsel rehberlik	2	13
Bireysel rehberlik	6	40
Grup rehberliği	3	20

Tablo.20'de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 4'ünde (%27) önleyici rehberlik, 2'sinde (%13) eğitsel rehberlik, 6'sında (%40) bireysel rehberlik ve 3'ünde de (%20) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Bu soruya 4 katılımcı birden çok şık işaretlemiştir.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	4	57
Hayır	2	29

Tablo.21'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 4 (%57) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 2 (%29)'dir. Bir kişi soruyu yanıtsız bırakmıştır.

182

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=7)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	1	14
Mülakat	1	14
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	3	43
Diğer	-	-

Tablo.22'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 1'inde (%14) anket, 1'inde (%14) mülakat, 3'ünde (%43) grup çalışması yapılmıştır.. Soru, katılımcılardan 2'si tarafından yanıtsız bırakılmıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	2	29
Hayır	3	43

Tablo.23'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 2'si (%29) paydaşları bilgilendirmiş, 3'ü (%43) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır. Soru, 2 katılımcı tarafından yanıtızsız bırakılmıştır.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	3	43
Hayır	3	43

Tablo.24'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 3'ünde (%43) servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapılmış, 3'ünde (%43) yapılmamıştır. Formda yer alan bir sonraki "Servis hizmetleriyle ilgili sorgulama hangi paydaşlarla yapıldı ve hangi yöntem kullanıldı?" sorularına 3 katılımcı da veli-öğrenci-öğretmen-servis sorumlusu yanıtlarını vermiş, yöntem olarak mülakat tekniğini kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bir katılımcı her üç soruyu da yanıtlamamıştır.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	4	57
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	-	-
Herhangi bir çalışma yapılmadı	2	29
Diğer	-	-

Tablo.25.'de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 4'ünde (%57) okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak belirlenmiş 2'sinde ise (%29) ise herhangi bir ihtiyaç belirleme çalışması yapılmamıştır. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikler değişkenine göre dağılımı (n=7)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürekli eğitimler	2	29
Seminer	3	43
Küçük grup çalışmaları	-	-
Diğer	1	14

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 2'si sürekli eğitimler, 3'ü (%43) seminer ve 1'i de diğer başlığı altında veli toplantılarında bilgilendirme çalışmaları yapmıştır. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=7)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	3	43
Gönüllü eğitimcilerle	1	14
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	-	-
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların 3'ünde (%43) rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı, 1'inde ise gönüllü eğitimcilerle sağlanmıştır. Katılımcılardan 2'si ise soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=7)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	2	29
Olumlu etkisi düşük oldu	2	29
Hiçbir etkisi olmadı	-	-
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 2'si (%29) olumlu etkisinin düşük olduğu ve 2'side (%29) olumlu etkisinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Model Okul temsilcilerinden 3'ü (%38) ise bu soruyu yanıtlamamıştır.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	2	29
Hayır	4	57
Kısmen	-	-

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 2'sinde (%29) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 4'ünde (%57) ise desteklenmemektedir. Katılımcılardan 1'i ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	4	57
Hayır	2	29
Kısmen	-	-

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 4 okulda (%57) olumlu, 2 okulda (%29) olumsuz olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	2	29
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	3	43
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.31'de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 3'ünde (%43) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ve bunu kullanabildiklerini düşündüklerini, 2'sinde (%29) katılım hakkının ne olduğunu bilmediklerini düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2'si soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	1	14
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	-	-
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	1	14
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	1	14
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	-	-
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların sadece 3'ünde faaliyet gerçekleştirildiği ve bu kapsamda öğrenci kulüplerinin aktif hale getirildiği, öğretmen farkındalığı için toplantılar yapıldığı ve öğrenciye sorumluluk verilerek takip sürecinin başlatıldığı ifade edilmektedir. Soruya 4 katılımcı yanıt vermemiştir.

9. Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	1	11
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	3	33
Farkındalık seminerleri planlandı.	2	22
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	1	11
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	1	11
Diğer	1	11

Tablo.33'de görüldüğü gibi katılımcılar, yürütülen çalışmalarla ilgili birden fazla seçenek işaretlemişlerdir. Tabloda görece yoğunlaşan seçenek bilgilendirme toplantısının gerçekleştirilmesi başlığına vurgu yapmaktadır.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=11)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	6	55
Eğitimci kadro	3	27
Okul Aile Birliği	2	18
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 6'sında (%55) okul idaresi, 3'ünde (%27) eğitimci kadro, 2'sinde (%18) ise okul aile birliği tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=7)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	5	71
Katılım yüksekti	1	14

Tablo.35'de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 5 okulda (%71) düşük olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılardan 1'i soruyu yanıtlamamış, katılımın yüksek olduğunu belirten 1 katılımcı ise (%14) bu durumu, engelli okulu olmalarına bağlamıştır.

10.Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=11)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	2	18
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	4	36
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	2	18
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	2	18
Basın, medya haberleri	1	9
Diğer	-	-

Tablo.36'da görüldüğü gibi katılımcılar, okulun yerel çevresini tanımlarken Model Okullardan 4'ünün (%36) okul yönetici ve eğitimci kadrodan, 2'sinin (%18) okul aile birliği üyelerinden, 2'sinin (%18) esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmelerden ve diğer 2'sinin de (%18) kurumsal hafıza belgelerinden yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Soruya yanıt veren 5 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiş, 2 katılımcı ise soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=7)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	4	57
Hayır	1	14

Tablo.37'de görüldüğü gibi yerel çevre ile ilk kez iletişim kurulup kurulmadığı sorusuna Model Okul temsilcilerinden 4'ü (%57) "evet" yanıtını vermiş, iletişime geçtikleri kurum/kişileri, muhtar, Yeşilay, Emniyet, Belediye, okulun yakınında sürmekte olan otel inşaatının sahibi şeklinde tanımlamışlardır. Katılımcılardan 1'i (%14) soruya "hayır" yanıtını verirken 2 katılımcı ise soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	4	57
Olumsuz	-	-
Tarafsız	1	14

Tablo.38'de görüldüğü gibi katılımcılardan 4'ü (%57) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığını destekleyici tutum içinde olduğunu, 1'i (%14) tarafsız bir bakış açısına sahip olduğu bilgisini paylaşmıştır. Katılımcılardan 2'si soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Okulunuz yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	5	71
Hayır	-	-

Tablo.39'da görüldüğü gibi katılımcılardan 5'ü (%71) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 2 kişi soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	4	57
Hayır	1	14

Tablo.40'da görüldüğü gibi katılımcılardan 4'ü (%57) model okul liderinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 1'i (%14) bilgi eksikliği nedeniyle bu rolün farkında olmadığını ifade etmiştir. 2 Katılımcı ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=7)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	2	29
Hayır	3	43

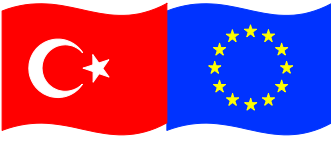
Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 2'si (%29) model okul öğretmenlerinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ancak diğer 3'ü ise (%43) ise okuldaki meslektaşlarının konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan 2si soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Diyarbakır İli-Odak Grup Çalışma Raporu

Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “En kolay boyut, Şiddet Farkındalığı boyutu oldu. Okul içi paydaşlarla çalıştığımız için bu boyut kolaydı. Öğrenci, öğretmene erişim kolay oldu. **İlkokul Temsilcisi**

- Şiddet Tarama Anketi kolay oldu, materyal hazırды. Ancak özellikle zihin engelli çocukların okullarında öğrenci anketlerinin uygulanması imkansız. Gözlem bizim tek yöntemimiz. Fiziksel temas bu çocuklarda önemli, sevmek dokunmak için elinizi uzattığınızda çekiniyor, korkuyorsa şiddet görüyor olabilir diyoruz. **İş ve Uygulama Okulu Temsilcisi**

Yanıtları alınmıştır. Materyal temini, yönergenin net verilmesi, okul içi paydaşlara kolay ulaşılabilmesi gerekçeleri ile en kolay uygulanan boyutların Okul Şiddet Taraması ve Şiddet Farkındalığı. Zihin engelli öğrencilerin öğrenim gördükleri okulların durumuyla ilgili okul temsilcisinden veri alınmıştır. Bu okulların diğer engel türlerinde engele sahip çocukların okullarından da farklılaştığı önemli bir vurgudur. Bazı boyutların (Okul Şiddet Tarama ve Öğrenci Katılımı) bu gereksinime uygun revize edilme ihtiyacı bulunmaktadır.

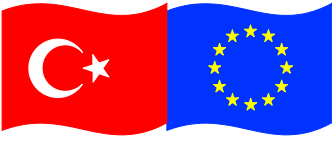
Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Sosyal Duygusal Öğrenme, en zor boyuttu. En önemli boyut bu ama öğretmenlere anlatamadık. Uzak hedef olarak görünüyor. Bununla ilgili herhangi bir çalışma yapılamıyor çünkü gerçekte öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde de problem var. Müfredata yerleştirilmesi, değerlendirmeye katılmalı ve sınıf öğretmenlerinin bu konuda yetiştirilmesi şart. **Ortaokul Temsilcisi**
- Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) için okulların fiziksel koşullarının iyileştirilmesi de önemli. Sanat, kültür, spor alanları yok, bu aynı zamanda çocuğun şiddet eğilimini de arttıran bir faktör. **İl Formatörü**

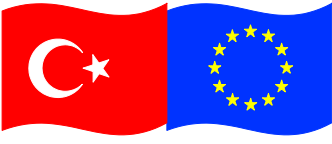
Yanıtları alınmıştır. Okullarda uygulanması en zor boyutun Sosyal Duygusal Öğrenme boyutu olduğu görülmekte, eğitim personelinin konuyla ilgili bilgi, deneyim ve motivasyon eksikliği süreci güçleştiren önemli bir neden olarak sunulmaktadır.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Afiş ve broşürleri okula astık, pano hazırladık, ailelere seminer verdik, bunların hepsini bir haftaya topladık. Farkındalık haftası gibi oldu. Aslında Model Okul uygulamaları kapsamında yapmadık ama galiba buna da dokundu, okul ve çevre güvenliği boyutu ile ilgili okul servisleriyle ilgili bir sorunumuz vardı. İlçedeki tüm okullar birleştik, emniyet ve sağlık kurumlarından destek aldık, tüm okullarda seminerler serisi düzenledik. Etkisini gözlem ve yaptırımlarla izledik, şikayetlerin azaldığını gördük. **Yahyalı Fatih İmam Hatip Ortaokulu**
- Güvenlikçi sorunumuz vardı, onu hızlandırdık. Şoförlere bir çalışma yaptık. Şikayet çoktu, özellikle iletişim konusuna önem verdik, bir seminer verdim servis personeline. Merdiven boşluğuna file gerdik, ufak kazalar oluyordu önlem almış olduk. Bazı öğretmen arkadaşların şiddet vakaları vardı, bu konuyla ilgili taviz vermeyeceğimizi idarede yanımda durarak anlattık. **Refika Küçükçalık Ortaokulu**

- Sınıflara girerek, grup rehberliği yaptım. Sınıf öğretmenlerine konuyla ilgili bilgilendirme yaptım, sınıflarında çalışmalar için sunumlar verdim. İdare ile neler yapılabilir diye konuştuk. Aile semineri yaptım ama katılım çok az oldu. Veli toplantılarına girerek, 10 dakikalık bilgilendirme yaptım. Şiddet Tarama Anketlerini uyguladım, değerlendiremedim çünkü sayı çok. Örneklem almadım, herkese uyguladım onun için çözmek biraz zor olacak. **Besime Özdereci Ortaokulu**
- Okulumuzda farkındalıkla başladık bizde ama okulun hem lokasyonu hem de öğrenci profili nedeniyle biraz farklılaşan yöntemler kullanma gereksinimi doğdu. Okul şehir dışında, öğrenci yatılı, şehir dışından çok öğrenci var. Bu nedenle de Aile Katılımı bizde zor değil imkansız, Diyarbakır'dan öğrenci var. Ben en çok Öğrenci Katılımı üzerinde çalıştım. Meclis bizde çok iyi çalışır, Kutlu Doğum, Anneler Günü, Kurban Bayramı gibi etkinliklerde öğrenci meclisi çalışır, faaliyetleri tamamlar. Sosyo kültürel yapısı çok farklılaşan çocuklar var, bu farklılıklarla ilgili çalıştık. Problemlerimiz var, aile ziyareti yaptık, durumu ve yapılacakları konuştuk aile ile birlikte takip ettik, geçen hafta çocuğumuz ildeki şiir yarışmasında birinci oldu. **Kayseri Fen Lisesi**
- Bizde şiddetin tanımı farklı. Zihin engelli çocuklarımızın kasıtlı davranış sergileme olasılıkları zaten ya yok ya da zayıf. Bazen sevginin bir ifadesi bu çocuklar için şiddet. Öğrenci ve aile perspektifinden baktığınızda ise şiddet bir uyarıcı olarak kullanılıyor. Bu 10 boyuta bağlı kalarak diyemem belki ama şunları yaptık: Fiziksel önlemler aldık, bizim için camlar, korkuluklar daha büyük bir tehdit. Çevredeki inşaatlardan destek aldık, düzenledik. Tenefüs zili yerine “merdivenin sağından inelim”, “arkadaşlarımıza vurmamalıyız” gibi anonslar kullandık. Tenefüs bizde asıl şiddetin arttığı saatler o yüzden ruhen dingin hissedebilecekleri ya da çok hareketli müzikler açtık, kavga başlarken oyun havası çalınca karşılıklı oynamaya başladılar. Biz bu durumu kullandık açıkçası 😊 Veli ve öğretmen seminerleri yaptık. İçerik, uygun davranış kazandırmanın yöntemlerini anlattığımız onlara yeni birer araç kazandırma yöntemini seçtik. Aslında yeni bir alet çantası verdik aileye ve öğretmenlere. Çocuklarımızın boş kalmasına izin vermedik. Erciyes'te kayak yapmaları için bağlantılar kurduk. Hem ödül, pekiştirici olarak kullandık hem de bedensel efor harcamalarını sağladık. Ritim orkestrası kurduk. Beden eğitimi öğretmenimiz yok, üniversitenin ilgili yüksekokulundan destek aldık, haftada bir gün çocuklarımızla spor yapıyorlar şimdi. İdare, Türkiye'deki iş okullarının web sitelerini taradı ve iyi örneklerle ilgili bir çalışma yaptı. Galoş üretmeye başladık, atölye kurduk. Aile ziyaretlerini, saldırgan ve şiddet eğilimi olan öğrencileri öne alarak, öğretmenlerle paylaşarak gittik. Aile, takip edildiği duygusuyla davranışlarını değiştirmeye başladı. **Safa Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi**
- Biz ergenlerle çalışıyoruz. Ben önce öğrenciyi gözlemleyerek başladım, dışarıda bize başka davranıyor, okulda başka. Kendini göstermek en büyük çabası aslında, sınıf yönetimi konusunda zayıf öğretmen ile bu talep şiddete dönüşüyor. Yani çocuklarla Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışmak gerekirken öğretmenlerle mesleki gelişimlerine yönelik bir çaba içine girme gereksinimi doğuyor. Akran Mentörlüğü ile ilgili eğitim çalışmaları yaptım çocuklarla. Çoklu zeka ile ilgili eğitimler hazırladım, öğretmen arkadaşlarla çalıştım ama maalesef konuyla ilgili değişim, dönüşüm başlatamadım. Öğretmenlerle hizmet içi eğitim döneminde bu konularla ilgili çalışılması faydalı olacaktır. Bugün TEOG, YGS sonuçlarına bakılırken yakında hangi okulda şiddet yok, güvenli diye bakılacak. Marifet iltifata tabidir, iyi

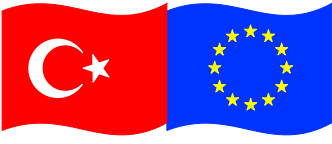

çalışmalar ve örneklerin lanse edilmesi bu projeyi destekler diye düşünüyorum. Bunun Bakanlık tarafından kontrol, takdir süreçleri işletilmeli Belki dini boyutu da kullanılmalı. Toplumdaki, imam, muhtar, vb. kanaat önderlerini kullanalım. Cuma vaazları da bu konuda faydalı olabilir. 52 Haftadan bir haftası şiddetle mücadeleye ayrılabilir. **Kayseri Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, (Pilot Model Okul değil, temsilcisi İl Formatörü)**

- Projenin adı üzerinde çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi yani önleyici rehberlik çalışmaları yapılmalı. Ben okulumda öğretmenleri devre dışı bıraktım çünkü hiçbir ey elde edemiyorum. Her sınıftan birer ikişer öğrenci ile yakın iletişim kurdum, kim üzgün, kırgın, kavgacı, hırçın bana getiriyor, müdahale ediyorum. Şiddet en çok teneffüslerde uygulanıyor, oynarken ya da kliklerle (taşımali sistem var okulda, aynı köylerden gelenler grup olup, çeteleşiyorlar) yaşanıyor şiddet bizim okulda. Bunu faydaya çevirmek için geleneksel çocuk oyunları projesinin devamı olarak turnuva yaptım okulda. Beden eğitimi ve teneffüslerde antrenman yapıyorlar, geçen hafta turnuva vardı, okul olarak birlik oldular. Aile içindeki şiddetin çocuğa yansması ile ilgili ailelere yönelik bir toplantı yaptım ama klasik bir toplantı değildir, para istenmeyecektir yazdım, evlere gönderdim. Merkezde kullanılan semt pazarının gününe denk getirdim, pazara gelen veli uğradı, katılım yüksekti. 3 Film üzerinden tartışma çalışması yaptım, etkili olduğunu düşünüyorum çünkü çok konuştular ve okula gelme oranları arttı. Proje bana bireysel çok şey kattı, nereye gitsem uygulayabileceğim bir sürü şey öğrendim. **İncesu Ayfer İsmail Şahban Ortaokulu (Pilot Model Okul değil, temsilcisi İl Formatörü)**
- Malatya'da yoktum. Rotasyon okulumuzda çok dağınıklığa neden oldu, pek çok rutin çalışmada bu yüzden aksadı. Şiddet tarama anketlerindeki sorular doğrultusunda faaliyetler planladım. Öğrencilerle öfke kontrolü ve stres yönetimi başlıklarına çalıştım. Veli ziyareti zaten çok yaparız, küçük bir okul aslında kontrolü kolay ama parçalanmış aile çocukları bizde çok fazla, çevre çok sıkıntılı. Evdeki yaşamları çok zor olduğu için okulu çok seviyor ve eve gitmek bile istemiyorlar. Öğleden sonra okulda kalıp, her türlü faaliyetin planlama, uygulamasını kendileri yapıyorlar. **Derviş Güneş Ortaokulu**
- Veli profili çok kötü, anne baba ayrı, ebeveynlerin hapis hikayeleri, ihmal, istismar şüphesi vb. var. Sosyal medya bizim için çok problem, çocukların sevgi açlığı çok fazla, en derin yaşadıkları şiddet türü sevgisizlik. Bunun farklı yansımaları oluyor. Ben ailelerle bu konuyu, çocuklarla da kariyer ve gelişimleriyle ilgili hedefler koymalarını destekliyorum. Ders yapacak sınıf bile yok o yüzden hiçbir seminer yapamıyorum, el broşürü ve mektupla ulaşıyorum velilere. Bir de HBÖGM bağlı kurumlarla mesleki gelişim çalışmaları yapıyoruz. **Şaban Fazlıoğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi**

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- "...Okulların fiziki koşulları şiddeti destekler nitelikte, hiç değilse yeni yapılan okullarda bu konu göz önünde tutulmalı."
- "...Okul ve sınıf mevcutları çok fazla..."
- "Özel eğitim okullarında, boyutlar kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin ihtiyaca uygun revizyon gereksinimi var..."

- “Köy ve merkez okullar arasında ihtiyaç ve o ihtiyaçların karşılanmasıyla ilgili farklılıklar var. Bunlar şu anda yaptığımız gibi sahadan alınan veriler doğrultusunda dönüştürülmeli.”
- “Sosyal Duygusal Öğrenme boyutu sadece rehberlik servisleri ve PDR kontrolünde yürütülmesi mümkün görünüyor. Ancak okuldaki tüm öğretmenlerin bu konuyla ilgili bilgi sahibi olmadan bu uygulamaları hayata geçirmek imkansız. Tüm öğretmenleri destekleyecek çalışmalar yapılmalı...”

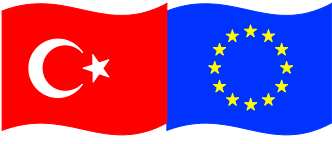
Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Basın ve medya kaşıkla verdiğimiz kepeyle geri alıyor. Biz istediğimiz kadar şiddetle mücadele çalışması yapalım, kitlesel iletişim araçları destek olmadıkça başaramayız. Mutlaka görünürlük çalışmalarıyla desteklenmeli bu konu ...”
- “...Aileleri okula getirmekte güçlük çekiyoruz ya ama işe gidiyorlar. Farklı kurumlarla ortaklıklar yapılarak, işyerinde bu konuyla ilgili eğitimler yapılsın ebeveynlere. Bir yakınım kendi işinin mesai saatinde ilkyardım eğitimi aldı sanırsınız doktor oldu. Bence her meslek grubuna ebeveyn eğitimleri yapılmalı, iş yerlerinde.”
- “...Eğitim fakültelerinde şiddetin çocuğa etkileri konulu en azından yarım dönemlik bir ders okutulmalı. Branşa bağlı olmaksızın her öğretmen adayı almalı bu dersi, zorunlu olmalı. Çünkü biz projeyi bile en zor öğretmene anlattık...”
- “Hizmet içi eğitim döneminde bu konuyla ilgili seminerler olmalı, sanal ortamdan da yayınlanabilir hatta böyle olursa standart bir hale geleceği için hepimiz aynı dili konuşuruz...”
- “...MEB HBÖGM çatısı altındaki kuruluşlarda bu konuyla ilgili eğitimler hazırlanmalı ve ailelere uygulanmalı.”

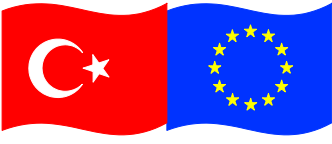
İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Son anda acil geldim, haberim yoktu. Ama böyle güzel paylaşımlarda bulunmak her şeyde değdi. Benim açımdan doyum sağladığım, yeni fikirler, örnek uygulamalar, beni anlayanlara kendimi doğru ifade edebildiğim bir ortam bulduğum için günüm çok güzel ve verimli geçti. Sizinle de tanışmak ayrıca süperdi.
- Bugüne kadar gittiğim toplantılar içinde en verimli, güzel, samimi, içten geçen en iyi toplantıydı. Arkadaşlarla ve sizinle fikir alışverişinde bulunmamın, mesleğim açısından çok yararlı olduğunu düşünüyorum. Emeginize sağlık.
- Duygum, mutluyum, deşarj olmuş gibi hissediyorum. Düşüncem ise arkadaşların okullarında proje kapsamında ve bireysel olarak yaptıkları çalışmalarını paylaşmaları çok öğretici oldu.

- Formatör olarak Kayseri'deki pilot okulları ve arkadaşları görmek, tanımak güzel oldu.
- Çok faydalı bir gün geçirdiğime inanıyorum. Kafamdaki soru işaretlerine pek çoğunun cevabını buldum bu çalışmada, çok teşekkür ederim.
- Sevgili Hocam, yine çok güzel ve verimli bir çalışma oldu, özellikle odak grup çalışması çok verimliydi. Yolumuz açık olsun...
- Duygum; kendimi çok iyi hissediyorum, özellikle motivasyonum adına çok verimli bir çalışma oldu.
- Gelişimime katkı sağlayan bir program oldu. Projenin gerçekleşmesi için ilgili herkesin canına dokunmak demiştik ya bugün benim canıma dokunulmuş hissediyorum. Teşekkürler.
- "İyi ki geldim" dediğim, bana farklı fikirler kazandıran bir eğitim günü oldu. Katılımı yüksek, sıkıcı olmayan pırıl pırıl bir gündü☺

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

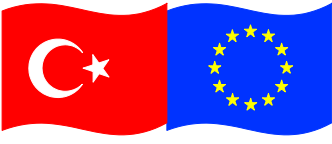
Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

KONYA

İzleme Tarihi:

6 Mayıs 2015 Çarşamba

İzleme Yeri:

Konya Anemon Otel

Katılımcı Durumu:

İzleme çalışmasına 10 temsilci katılmıştır.

Toplanan Veri Sayısı:

Çalışmaya 2 il formatörü katılmış İzleme Çalışmaları Soru Formu doldurmaları beklenmediği için 8 kişiden veri alınmıştır. Konya İl formatörlerinin daha önce gerçekleştirdiği ön izleme çalışmasına katılan pilot okullardan Türk Telekom Sosyal Bilimler Lisesi, izlemede bulunamamış ancak temsilcisinin önceki çalışmada doldurduğu form rapora alınmıştır. Bu durumda 9 kişiden veri toplanmıştır.

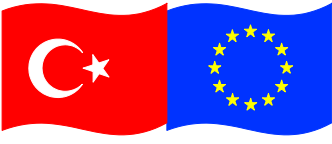
Geçerli Veri Sayısı:

Geçerli veri sayısı 9'dur.

195

Konya Model Okul Pilot Uygulamaları İzleme Grubu:

Eğitimcinin Adı Soyadı	Görevli Olduğu Kurum	Görevi
Naciye Sarı	Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi	Rehberlik
Azize Saygın	Meram Anadolu Lisesi	Rehberlik
Fatma Çelik	M.H. İbrahim Hekimoğlu M.T.A.L.	Rehberlik
Adnan Karanfil	Beyşehir TOKİ İlkokulu	Okul Müdürü
Dursun Baygöl	Beyşehir Eşrefoğlu İmam Hatip Ortaokulu	Rehberlik
Mehmet Can Doğan	Meram Ticaret Borsası Ortaokulu	Fen Bilimleri
Hasan Satırcı	Celalattin İlkokulu	Okul Müdürü
Osman Durusoy	Konevi İşitme Engelliler Ortaokulu	Rehberlik
Eşref Etik	Ertuğrul Gazi Ortaokulu	Rehberlik
Lütfi Başoğlu	Akşehir Atatürk Ortaokulu	Rehberlik

Konya İl Özeti

Konya Model Okul pilot uygulamalarında çalışmaların, sınırdaki ve beklenti düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Okul ve Çevre Güvenliği, Öğrenci Katılımı, Toplum Destekli Çalışma boyutlarındaki çalışma performansı her düzeye eşit dağılım göstermiştir.

Yapılan çalışmalarda öncelikli olarak çalışılan grupların ilk sırasında Öğrenciler ikinci sırada ise Öğretmenler yer almıştır. Seminer, en sık kullanılan yöntem, destek grupları Meslektaşlar ilk sırada ve Yöneticiler ikinci sırada yer almıştır.

Katılımcılar, materyal olarak sunum araçları, afiş, broşür, film, kırtasiye sarf malzeme kullanıldığını temininde sorun olmadığını ifade etmiş, gözlem dışında herhangi bir değerlendirme yöntemi kullanmadıklarını aktarmışlardır.

Okul şiddet tarama anketlerinin öğrenci ve öğretmenlere %100 oranında uygulandığı ancak bu performansın ebeveyn anketleri için geçerli olmadığı görülmüştür.

Stratejik plan çalışmalarıyla ilgili yüksek oranda çalışma performansı gerçekleştirilmiş, 8 okulda yeni planla entegre edilecek şiddetle mücadele başlıkları çalışılmıştır.

Okul lideri olarak Malatya eğitimine katılan eğitimcilerin seçeneksiz olarak görevi üstlendikleri açıkça görülmüştür.

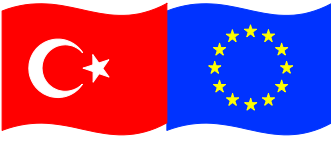
.Sosyal Duygusal Öğrenme boyutunda rehberlik servisinin desteği ile ağırlıklı olarak seminer uygulamaları gerçekleştirilmiş, öğrenci-öğrenci sportif uygulamaları ikinci sırada yer almıştır.

Diğer okullar, esnaf ve mahalle sakinleri ile HEM ve sağlık kuruluşları model okulların yerel çevresini oluşturmaktadır. Okul ve Çevre Güvenliği boyutunda 7 okulda fiziksel risk haritası hazırlanmış ve gerekli önlemler alınmıştır. Öğrenciler arasındaki şiddet davranışlarına yönelik %45 Önleyici Rehberlik uygulamaları yapılırken %55 oranında grup rehberliği çalışmaları yürütülmektedir.

Personel eğitimi okul içi insan kaynağı ile ağırlıklı olarak seminer uygulamaları şeklinde uygulanmıştır.

Öğrenci katılımı ile ilgili yönetim ve eğitimci kadronun destekleyici tutumu %67 gibi yüksek bir oranda gerçekleşmiş, okulların yarısında öğrencilerin katılım hakkını bildiği ve kullandıklarını düşündükleri sonucu rapora yansımıştır.

Aile katılımı okul yönetiminin kabulünü %56 oranında almış, katılımcılar tarafından okullarında bilgilendirme seminer ve farkındalık eğitimleri uygulanmıştır. Tüm çabaya rağmen yapılan çalışmalara aile katılımı %78 oranında katılım düşük olarak yansımıştır.

Konya İli- Soru Formu Değerlendirme Kriterleri Sonuçları

Tablo.1. Konya'daki Model Okullarda yürütülen çalışmaların okul temsilcileri tarafından 10 boyut değişkenine göre yapılan performans değerlendirme sonuçları (n=9)

Değerlendirme (f/%)	Beklentinin Altı	Sınırdı	Beklenti Düzeyinde	Üst Düzeyde
1. Şiddet Farkındalığı	-	2/22	6/67	1/11
2. Okul Şiddet Taraması	-	1/11	5/56	2/22
3. Stratejik Planlama	-	3/33	5/56	1/11
4. Etkili Liderlik	-	4/44	4/44	1/11
5. SDÖ Yaklaşımı	-	4/44	3/33	1/11
6. Okul ve Çevre Güvenliği	2/22	2/22	3/33	2/22
7. Personel Eğitimi	-	4/44	5/56	-
8. Öğrenci Katılımı	1/11	2/22	5/56	1/11
9. Ailelerin Katılımı	-	8/89	1/11	-
10. Toplum Destekli Çalışma	3/33	3/33	3/33	-

Tablo.1.'de görüldüğü gibi tüm boyutlar için çalışma performansının ağırlıklı olarak "Sınırdı" ve "Beklenti Düzeyinde" gerçekleştiği, azalan oranlarda "Üst Düzeyde" ve "Beklentinin Altında" değerlendirmesinin yapıldığı görülmektedir. Değerlendirme yapmayan katılımcı bulunmamaktadır. Şiddet Farkındalığı boyutundaki çalışmaların Beklenti Düzeyinde ve Ailelerin Katılımı boyutunun ise Sınırdı değerlendirme oranları yüksektir.

1. Boyut: Şiddet Farkındalığı Sonuçları

197

Tablo.2. Şiddet Farkındalığı boyutuyla ilgili öncelikli olarak çalışılan kişilerin paydaş grupları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Değerlendirme (f)	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Eğitim Dışı Personel	Okul Çevresi
1. Sırada	6	3	-	-	-
2. Sırada	1	6	2	-	-
3. Sırada	1	-	7	1	-
4. Sırada	2	-	1	5	1
5. Sırada	-	-	-	2	7

Tablo.2.'de görüldüğü gibi Model Okul Uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalarda 6 kişi öncelikli olarak "Öğrenciler" ve 3 kişi de "Öğretmenler" ile birinci sırada çalıştıklarını ifade etmiştir. İkinci sırada çalışılan grup ise "Öğretmen" grubunda yoğunlaşmaktadır. Üçüncü sırada "Velilerle" yapılan çalışmaların frekansı yüksektir.

Tablo.3. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklerin türlerine göre dağılımı (n=12)

Gerçekleştirilen Etkinlikler	f	%
Seminer	8	67
Sürekli Eğitim	2	17
Sanatsal Etkinlikler	1	8
Diğer	1	8

Tablo.3.'de görüldüğü gibi gerçekleştirilen etkinliklerin %67'si "Seminer" başlığında yoğunlaşmaktadır. "Diğer" başlığı altında istenen açıklama bölümünde katılımcılar tarafından yapılan çalışmalar, , pano hazırlama, afiş ve broşür tasarlama, aile ziyaretleri şeklinde açıklanmaktadır. Sanatsal Etkinlikler başlığını işaretleyen katılımcı ise okullarında konuyla ilgili sinema günleri düzenlediklerini aktarmıştır.

Tablo.4. Şiddet Farkındalığı boyutunda gerçekleştirilen etkinliklere okul içi/dışı destek veren gruplar değişkenine göre dağılımı (n=16)

Destek Grupları	f	%
Meslektaşlar	6	38
Yöneticiler	5	31
Öğrenciler	4	25
Veliler	1	6
Okul Dışı Paydaşlar	-	-

Tablo.4.'de görüldüğü gibi etkinliklere destek veren grupların ilk sırasında (%38) "Meslektaşlar" gelmektedir. İkinci sırada ise "Yöneticiler" başlığı altında idari kadro (%31), üçüncü sırada (%25) "Öğrenciler" ve son sırada da (%6) ile "Veliler" yer almaktadır. Çalışma grubunda "Okul Dışı Paydaş" desteği görülmemektedir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 4. Sorusunda katılımcılara, söz konusu etkinlikler için hangi materyallerin kullanıldığı ve temininde zorlanıp zorlanmadıkları sorulmuştur.

Soruya 8 katılımcı yanıt vermiş ve kullandıkları materyalleri, sunum araçları, broşür, afiş, film, kırtasiye sarf malzeme şeklinde özetlemiş, temininde güçlük çekmediklerini belirtmişlerdir.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 5. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin etkisini ölçmeye yönelik bir değerlendirme çalışması yapıp yapmadıkları sorulmuştur.

Soruya 7 katılımcı yanıt vermiş, yapılan çalışmalarla ilgili herhangi bir ölçme değerlendirme yapmadıklarını sadece gözlem yöntemini kullandıklarını ifade etmiştir. 2 katılımcıdan bilgi alınamamıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 6. Sorusunda katılımcılara, yapılan çalışma ve gerçekleştirilen etkinliklerin hangi hedef gruplar üzerinde daha etkili olduğuna (şiddet farkındalığını arttırdığı)na yönelik düşünceleri sorulmuştur.

Soruya katılımcılardan 4'ü birden fazla seçenek işaretleyerek yanıt vermiştir. Bu yanıtlar, 7 kez "Öğrenciler", 4 kez "Öğretmenler", 2 kez "Veli" şeklinde sıralanmıştır.

2.Boyut: Okul Şiddet Taraması Sonuçları

Tablo.5. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğrenci anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğrenci Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	9	100
Hayır	-	-

Tablo.5.'de görüldüğü gibi Model Okulların 9'unda (%100) öğrenci anketleri uygulanmıştır.

Tablo.6. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen öğretmen anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Öğretmen Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	9	100
Hayır	-	-

Tablo.6.'da görüldüğü gibi Model Okulların tamamında (%100) öğretmen anketleri uygulanmıştır.

Tablo.7. Okul Şiddet Taraması boyutunda hazırlanan ve Model Okullarda uygulanması beklenen ebeveyn anketlerinin uygulama durumuna göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda Ebeveyn Anketleri Uygulandı mı?	f	%
Evet	7	88
Hayır	2	22

Tablo.7.'de görüldüğü gibi Model Okulların 7'sinde (%88) ebeveyn anketleri uygulanmış ancak 2'sinde (%22) uygulanmamıştır. Okul temsilcileri anketleri evlere gönderdiklerini ancak geri dönüş olmadığını açıklama bölümünde gerekçe olarak belirtmişlerdir.

Tablo.8. Okullarda uygulanan şiddet tarama sonuçlarının değerlendirilmesine yönelik dağılımı (n=9)

Şiddet Tarama Sonuçlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	f	%
Beklentinin altında	1	11
Beklenti düzeyinde	8	89
Beklentinin üzerinde	-	-

Tablo.8.'de görüldüğü gibi Model Okullarda uygulanan şiddet tarama anketi sonuçlarını 8 katılımcı (%88) beklenti düzeyinde, 1 katılımcı (%11) beklentinin altında şeklinde değerlendirmiştir.

3.Boyut: Stratejik Planlama Sonuçları

Tablo.9. Stratejik Planlama boyutunda Model Okullarda herhangi bir çalışmanın gerçekleştirilmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Stratejik Planlama Çalışması Yapıldı mı?	f	%
Evet	8	89
Hayır	1	11

Tablo.9.'da görüldüğü gibi Model Okulların 6'sında (%86) Model Okul çalışmaları kapsamında Stratejik Planlamaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Yapılan çalışmalar, yeni bir şiddet eylem planının hazırlanması ve 2015-2019 planına entegre edilmesi çalışmaları ve risk analizi yapılarak ihtiyaçların belirlenmesi şekilde özetlenmiştir. Diğer yandan Model Okulların 1'inde (%14) bu boyutla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Model Okul Uygulama Planı İzleme Çalışmaları Soru Formunun 13. Sorusunda katılımcılara, 2015-2019 Stratejik Planına şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejilerin eklenebileceği ile ilgili önerileri sorulmuştur.

Katılımcılardan alınan yanıtlar benzer cümle öbekleri şeklinde birleştirilmiş ve aşağıda özetlenmiştir.

- Öğrencilerin, spor, kültür, sanat çalışmalarına yönlendirilmesiyle ilgili yöntem ve kolaylaştırıcı metotları içermesi, işbirliklerine yönlendirmesi.
- Öğrencilerin teneffüs ve öğle aralarında meşgul olabilecekleri oyun alanlarının teminiyle ilgili çalışmaların planlanması.
- Projenin uygulanmasında görev almak üzere tüm branşlardan en az bir öğretmenin eğitimden geçirilmesi, proje sorumlusu olarak görevlendirilmesi.
- Pekiştirme amacıyla model okullara ödül yönetmelikleri (maddi-manevi) hazırlanması.
- Spor ve sanat faaliyetlerinin öneminin vurgulanması ve öncelik verilmesi.
- Basın ve medya kuruluşları ile anlaşmalar yapılarak, plana eklenmesi.
- Öğrenci kulüplerinin aktif hale getirilmesinin önemine vurgu yapılması, metot önerilmesi.

4.Boyut: Etkili Liderlik Sonuçları

Tablo.10. Model Okul Uygulamaları kapsamında yürütülecek çalışmaları yönetecek lideri seçme yöntemleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun Model Okul Liderini Nasıl Seçtiniz?	f	%
Adaylar arasından demokratik yöntemle seçtik.	-	-
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etti.	2	22
Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim, kabul etmedi.	-	-
Seçenek yoktu, ben lider oldum.	6	67
Lider seçemedik.	1	11
Diğer	-	-

Tablo.10.'da görüldüğü gibi katılımcılar, lider seçimi için okulların 6'sında (%67) Model Okul Uygulamaları eğitimine katıldıkları için bu rolü kendilerinin üstlendiğini, 1'inde (%11) okullarında lider seçemediklerini ve 2'sinde de (%22) uygun olduğunu düşündükleri meslektaşlarına bu görevi devrettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo.11. Seçilen okul liderinin desteklenmesiyle ilgili gereksinim belirleme ve destekleme çalışmalarını planlama değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul Liderinin Desteklenmesiyle İlgili Planlama(lar) Yapıldı mı?	f	%
Evet	6	67
Hayır	2	22

Tablo.11.'de görüldüğü gibi 6 katılımcı (%67) okullarında seçilen liderin desteklenmesiyle ilgili bilgilendirme ve süreç desteği çalışmaları yaptıklarını, 2 katılımcı ise (%22) okullarında bununla ilgili herhangi uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

5.Boyut: Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Uygulamaları Sonuçları

Tablo.12. Model Okulların uygulama öncesinde Sosyal Duygusal Öğrenme Uygulamalarını gerçekleştirme değişkenine göre dağılımı (n=9)

M.O.Uygulama Planı öncesinde okulunuzda SDÖ çalışmaları var mı?	f	%
Evet	3	33
Hayır	5	56

Tablo.12.'de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, Model Okul uygulamaları öncesinde okulların 3'ünde (%33) SDÖ uygulamaları yapıldığı, 5'inde ise (%56) bununla ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığı ifade edilmiştir. Bir katılımcı soruyu boş bırakmıştır.

Tablo.13. Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının çeşitliliklerine göre dağılımı (n=29)

Model Okul Uygulamaları kapsamında hangi SDÖ çalışmaları yapıldı?	f	%
Rehberlik servisi desteğiyle okul içi etkinlikler planlandı.	4	14
Rehberlik servisi desteğiyle etkinlikler uygulandı.	4	14
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri planlandı.	1	3
Öğrenci kulüpleri tarafından şiddetle mücadele etkinlikleri uygulandı.	-	-
Bu çalışmaları yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.	2	7
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	4	14
Öğretmenlerin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	4	14
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler planlandı.	5	17
Okul yöneticilerinin desteği ve aracılığıyla etkinlikler uygulandı.	4	14
Hiçbiri	1	3

Tablo.13.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmaları 9 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta çalışmaların görece ağırlıklı olarak (%17) okul yöneticilerinin desteği ile planlandı bilgisine ulaşılmış olmasıdır. Bir katılımcı "Hiçbiri" seçeneğini işaretlerken bir diğer katılımcı listede bulunan tüm uygulamaları işaretlemiş ve bir katılımcı bu soruya hiçbir yanıt vermemiştir.

Tablo.14. . Model Okul uygulamaları kapsamında sosyal duygusal öğrenme çalışmaları çerçevesinde uygulanan etkinliklerin çeşitliliklerine göre dağılımı (n=18)

SDÖ Uygulamaları kapsamında hangi etkinlik/faaliyetler gerçekleştirildi?	f	%
Toplantılar	3	17
Seminerler	5	28
Disiplinlerarası şiddetle mücadele konulu etkinlikler	-	-
Öğrenci x Öğrenci sportif faaliyetler	4	22
Öğrenci x Öğretmen sportif faaliyetler	2	11
Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması	4	22
Pankartlı eylem günü	-	-
Sergi düzenlenmesi	-	-
Yarışmalar	-	-
Sanatsal gösteriler	-	-
Diğer	-	-

Tablo.14.'de görüldüğü gibi Model Okullarda planlanan ve uygulanan SDÖ çalışmaları 8 katılımcı tarafından birden fazla seçenek işaretlenerek yanıtlanmıştır. Dağılımda dikkat çeken nokta uygulanan etkinliklerin görece ağırlıklı olarak (%22) "Seminer", "Okul Duvar Gazetesi" (%22) ve "Öğrenci-Öğrenci sportif faaliyetler" başlıkları altında yoğunlaştığı görülmektedir

6.Boyut: Okul ve Çevre Güvenliği Sonuçları

Tablo.15. Model Okulların çevresini oluşturan çevrenin yerel kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun çevresi hangi kurumlardan oluşuyor?	f	%
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	-	-
Diğer Okullar	2	22
Kaymakamlık	-	-
Belediye	-	-
Türk Telekom İl/İlçe Müdürlükleri	-	-
Cami	1	11
Muhtarlık	-	-
Esnaf ve Mahalle Sakinleri	3	33
Okul Aile Birliği	-	-
Emniyet, Okul Polisi	1	11
İşletmeler (Fabrika, Otel, Market, vb.)	-	-
Sağlık Kuruluşları (Sağlık Ocağı, 112 Acil)	-	-
Halk Kütüphanesi	-	-
Halk Eğitim Merkezi	1	11
Yerel Basın	1	11

Tablo.15.'de görüldüğü gibi Model Okulların yerel çevresini tanımlamaları istenen katılımcılar okullarının yerel çevresinin sırasıyla (%33) esnaf ve mahalle sakinleri, (%22) diğer okullar ve (%11) ile cami, emniyet, HEM ve yerel basın olarak tanımlamışlardır. Soruya, 5 katılımcının yanıt vermemiştir.

Tablo.16. Model Okulların çevresini oluşturan risklerin gözlemlenmesi değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun koşullarını gözden geçirmek üzere risk haritası hazırlandı mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	2	22

Tablo.16.'da görüldüğü gibi Model Okulların 7'sinde (%78) fiziksel koşulları içeren risk haritası hazırlanmış, gerekli önlemler alınmış ve ilgili destek gruplarıyla iletişime geçilmiştir. Okullardan 2'inde (%22) çalışma ile ilgili herhangi bir faaliyet yapılmamıştır.

Tablo.17. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla, olumsuz yetişkin davranışlarının tespitinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Tehdit oluşturan olumsuz yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?	f	%
Anket	4	44
Görüşme/Mülakat	2	22
Şikayet kutusu	3	33
Diğer	-	-

Tablo.17.'de görüldüğü gibi okul içi ve dışı tehdit içeren yetişkin davranışları için Model Okullarda çalışmalar yürütülmüştür. Okulların 4'ünde (%44) anket, 2'sinde (%22) görüşme ve mülakat, 3'ünde ise (%33) şikayet kutusu yöntemi kullanılmıştır.

Tablo.18. Model Okullarda güvenli çevre oluşturmak amacıyla gözlenen olumsuz yetişkin davranışlarının engellenmesinde kullanılan yöntem çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=15)

Tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler yapıldı?	f	%
Personel eğitimi	2	13
Aile eğitimi	5	33
Öğrenciye bireysel destek	8	54
Seminer/Konferanslar	-	-
Grup Rehberliği	-	-
Diğer	-	-

Tablo.18.'de görüldüğü gibi tehdit içeren yetişkin davranışlarının engellenmesine yönelik hangi etkinliklerin gerçekleştirildiğini anlamaya yönelik soruya 7 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 5'inde (%33) aile eğitimi, 8'inde (%54) şiddete maruz kalan öğrenciye bireysel destek çalışmaları, 2'sinde (%13) ise personel eğitimi yöntem olarak kullanılmıştır.

Tablo.19. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının belirlenmesine yönelik kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=14)

Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet davranışları nasıl belirlendi?	f	%
Rehberlik raporları	4	29
Yüz yüze görüşmeler	6	43
Grup çalışmaları	3	21
Gözlem	-	-
Diğer	1	7

Tablo.19.'da görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının belirlenmesi amacıyla kullanılan yöntemi sorgulayan bu soruya 5 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir. Model Okulların 4'ünde (%29) rehberlik raporlarından, 6'sında (%43) yüz yüze görüşme tekniğinden 3'ünde (%21) grup çalışmalarıyla belirlendiği bilgisine ulaşılmıştır. Diğer seçeneğini işaretleyen katılımcı öğrenci şikayetleriyle ilgili fısıltı gazetesi yönteminin kullanıldığını aktarmıştır.

Tablo.20. Model Okullarda yaşanan zorbalık ve şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik planlanan etkinliklerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=11)

Öğrenciler arasında yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesi için neler yapıldı?	f	%
Önleyici rehberlik	5	45
Eğitsel rehberlik	-	-
Bireysel rehberlik	-	-
Grup rehberliği	6	55

Tablo.20'de görüldüğü gibi okul içinde yaşanan şiddet davranışlarının engellenmesine yönelik Model Okulların 5'inde (%45) önleyici rehberlik, 6'sında (%55) grup rehberliği uygulamaları yürütülmüştür. Bu soruya 2 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiştir.

Tablo.21. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşüne başvurulması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü alındı mı?	f	%
Evet	7	78
Hayır	1	11

Tablo.21'de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliğiyle ilgili öğrenci görüşü alan Model Okul sayısı 6 (%78) ve öğrenci görüşü almak üzere herhangi bir çalışma yapmayan okul sayısı 1 (%11)'dir. Bir katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.22. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşünü almak amacıyla uygulanan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?	f	%
Anket	5	56
Mülakat	3	33
Grup çalışması (Beyin fırtınası)	1	11
Diğer	-	-

Tablo.22’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği ile ilgili öğrenci görüşü Model Okullardan 3’ünde (%33) mülakat, 5’inde (%56) anket ve 1’inde de grup çalışması ile alınmıştır.

Tablo.23. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği ile ilgili elde edilen sonuçların paydaşlarla paylaşımı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili sonuçlar paydaşlar ile paylaşıldı mı?	f	%
Evet	6	67
Hayır	3	33

Tablo.23’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği sonuçları ile ilgili Model Okulların 6’sı (%67) paydaşları bilgilendirmiş, 3’ü (%33) konuyla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapmamıştır.

Tablo.24. Model Okullarda okul ve çevre güvenliği kapsamında servis hizmetlerinin güvenlik sorgulamasının yapılması değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	4	44

Tablo.24’de görüldüğü gibi okul ve çevre güvenliği kapsamında Model Okulların 5’inde (%56) servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapılmış, 4’ünde (%44) yapılmamıştır.

7.Boyut: Personel Eğitimi Sonuçları

Tablo.25. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılan yöntem değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları nasıl belirlendi?	f	%
Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak	2	22
Farklı anketler uygulanarak	-	-
Model Okul bilgilendirme toplantısında ön/son test uygulanarak	4	44
Herhangi bir çalışma yapılmadı	-	-
Diğer	1	11

Tablo.25.’de görüldüğü gibi okul içi personelin eğitim ihtiyaçları Model Okulların 2’sinde (%22) okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak, 4’ünde (%44) ön/sontest uygulaması ile ve 1’inde (%11) diğer başlığı altında toplantı yöntemleriyle belirlenmiştir. Soruya bir katılımcı yanıt vermemiştir.

Tablo.26. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılan eğitim yöntem ve teknikler değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personelin eğitim ihtiyaçları hangi yöntem ve uygulamalarla karşılandı?	f	%
Sürekli eğitimler	-	-
Seminer	7	78
Küçük grup çalışmaları	2	22
Diğer	-	-

Tablo.26.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Model Okullardan 7'si (%78) seminer ve 2'si (%22) küçük grup çalışmalarıyla bilgilendirme çalışmaları yapmıştır.

Tablo.27. Okul içi personel gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında eğitimci desteğinin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimi için eğitimci desteği hangi kaynaktan sağlandı?	f	%
Okul içi insan kaynağı ile	7	78
Gönüllü eğitimcilerle	-	-
Yakın çevre desteği ile	-	-
Kurumsal yerel çevre desteği ile	-	-
MEB kurumları ile	1	11
Diğer	-	-

Tablo.27.'de görüldüğü gibi personelin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik eğitimci desteği Model Okulların 7'sinde (%78) rehber öğretmen, idareci, öğretmenden oluşan bir çeşitlilikte okul içi insan kaynağı, 1'inde (%11) MEB desteği ile sağlanmıştır. Bir katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.28. Okul içi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Personel eğitimlerinin değerlendirme sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz?	f	%
Olumlu etkisi yüksek oldu	3	33
Olumlu etkisi düşük oldu	4	44
Hiçbir etkisi olmadı	-	-
Diğer	-	-

Tablo.28.'de görüldüğü gibi personele uygulanan eğitimlerin ölçme değerlendirme sonuçları için katılımcıların 4'ü (%44) olumlu etkisinin düşük olduğu, 3'ünde (%33) olumlu etkisinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcılardan 2'si (%22) etkinin görece etkili olduğunu belirtmişler, 2 katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

8.Boyut: Öğrenci Katılımı Sonuçları

Tablo.29. Model Okullarda öğrencilerin alınan kararlara katılımına yönelik uygulamaların varlığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrencilerin alınan kararlara katılımı ile ilgili uygulamalar var mı?	f	%
Evet	6	67
Hayır	2	22
Kısmen	-	-

Tablo.29'da görüldüğü gibi Model Okulların 6'sında (%67) alınan kararlara öğrenci katılımı desteklenmekte, 2'sinde (%22) ise desteklenmemektedir. Bir katılımcı soruyu yanıtlamamıştır.

Tablo.30. Model Okullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin öğrenci katılımına destek durumları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?	f	%
Evet	6	67
Hayır	1	11
Kısmen	1	11

Tablo.30'da görüldüğü gibi katılımcılar, okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenci katılımına yönelik düşüncelerinin 6 okulda (%67) olumlu, 1 okulda (%11) olumsuz ve 1 katılımcı kararsız olduğunu ifade etmişler ve 1 katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.31. Model Okul öğrencilerinin sürece aktif katılımlarıyla ilgili düşünceleri değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?	f	%
Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.	2	22
Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.	3	33
Katılım haklarının olduğunu ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.	3	33
Diğer	-	-

Tablo.31'de görüldüğü gibi katılımcılar, Model Okulların 3'ünde (%33) öğrencilerin katılım haklarının olduğunu ve bunu kullanabildiklerini düşündüklerini, 3'ünde (%33) katılım haklarının olduğunu bildiklerini ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşündüklerini ve 2'sinde de (%22) katılım hakkının ne olduğunu bilmediklerini düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan 1'i (%11) soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.32. Model Okullarda öğrenci katılımını arttırmaya yönelik düzenlenen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzda öğrenci katılımını arttırmak için hangi faaliyetler düzenlendi?	f	%
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.	-	-
Öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.	1	11
Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik toplantılar yapıldı.	-	-
Öğrenciye sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili uygulamalar gerçekleştirildi.	5	56
Sorumluluk ihlali durumunda yaptırımlar gözden geçirildi, yeni kriterler oluşturuldu.	1	11
Hiçbir şey yapılmadı	-	-

Tablo.32’de görüldüğü gibi katılımcılar tarafından, öğrenci katılımını arttırmaya yönelik Model Okulların 1’inde (%11) öğrenci kulüplerinin aktif hale getirildiği, 5’inde (%56) öğrenciye sorumluluk veren etkinliklerin planlandığı ve 1’inde de (%11) sorumluluk ihlallerine müeyyidelerin gözden geçirildiği belirtilmiştir. 2 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

9.Boyut: Aile Katılımı Sonuçları

Tablo.33. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ailelerin katılımı için hangi faaliyetler yapıldı?	f	%
Bilgilendirme toplantısı planlandı.	3	33
Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.	2	22
Farkındalık seminerleri planlandı.	-	-
Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.	4	44
Farkındalık eğitimleri planlandı.	-	-
Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.	-	-
Diğer	-	-

Tablo.33’de görüldüğü gibi katılımcıların yanıtları, bilgilendirme toplantısı planlama, uygulama ve farkındalık seminerleri gerçekleştirme seçeneklerinde yoğunlaşmıştır.

Tablo.34. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri destekleyen grupların çeşitliliği değişkenine göre dağılımı (n=9)

Aile katılımı faaliyetlerini gerçekleştirirken destek grupları hangileri idi?	f	%
Okul idaresi	5	56
Eğitimci kadro	4	44
Okul Aile Birliği	-	-
Yerel çevre gönüllüleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.34’de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetlerde, Model Okulların 52’inde (%56) okul idaresi, 42’ünde (%44) eğitimci kadro tarafından desteklendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo.35. Model Okullarda aile katılımını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aile katılım oranları değişkenine göre dağılımı (n=9)

Ailelerin etkinliklere katılım düzeylerini nasıl tanımlarsınız?	f	%
Katılım düşüktü	7	78
Katılım yüksekti	2	22

Tablo.35’de görüldüğü gibi katılımcılar, aile katılımını arttırmaya yönelik yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılımın 7 okulda (%78) düşük olduğunu belirtmişlerdir. Katılımın yüksek olduğunu belirten 2 temsilci ise (%22) bu durumu, aileleri okula davet yöntemine bağlamaktadırlar.

10.Boyut: Toplum Destekli Çalışma Sonuçları

Tablo.36. Model Okullarda yerel çevrenin tanımlanması çerçevesinde yararlanılan kaynaklar değişkenine göre dağılımı (n=13)

Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?	f	%
Kurumsal hafıza belgeleri	-	-
Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler	7	54
Okul Aile Birliği ile görüşmeler	5	38
Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler	1	8
Basın, medya haberleri	-	-
Diğer	-	-

Tablo.36’da görüldüğü gibi katılımcılar, okulun yerel çevresini tanımlarken Model Okullardan 7’sinin (%54) okul yönetici ve eğitimci kadrodan, 5’inin (%38) okul aile birliği üyelerinden, 1’inin ise (%8) esnaf ve çevre çalışanlarından yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Soruya yanıt veren 3 katılımcı birden fazla yanıt işaretlemiş, 1 katılımcı soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.37. Model Okul Uygulamaları kapsamında okulların ilk kez iletişime geçtikleri kurumlar değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul Uygulamaları kapsamında ilk kez iletişim kurduğunuz kurumlar var mı?	f	%
Evet	4	44
Hayır	3	33

Tablo.37’de görüldüğü gibi yerel çevre ile ilk kez iletişim kurulup kurulmadığı sorusuna Model Okul temsilcilerinden 4’ü (%44) “evet” yanıtını vermiş, 3’ü ise (%33) yeni herhangi bir kurumla iletişim kurmadıklarını aktarmıştır. Katılımcılardan 2’si (%22) ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Tablo.38. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısındaki farklılık değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuzun yönetimi yerel çevre ortaklığına nasıl bakıyor?	f	%
Destekleyici	4	44
Olumsuz	-	-
Tarafsız	4	44

Tablo.38'de görüldüğü gibi katılımcılardan 4'ü (%44) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığını destekleyici tutum içinde olduğunu, 42ü (%44) ise tarafsız olduğunu ifade etmiştir.

Tablo.39. Model Okul Uygulamaları kapsamında okul yönetiminin yerel çevre ortaklıklarında kendi üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Okulunuz yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	5	56
Hayır	3	33

Tablo.39'da görüldüğü gibi katılımcılardan 5'i (%56) okul yönetiminin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu 3'ü (%33) farkında olmadığını belirtmiştir. Katılımcılardan 1'i soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.40. Model Okul Uygulamaları kapsamında model okul liderinin yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

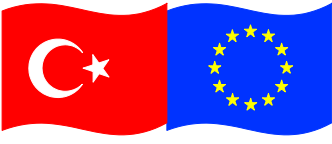
Model Okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	6	67
Hayır	2	22

Tablo.40'da görüldüğü gibi katılımcılardan 6'sı (%67) model okul liderinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu belirtmiş, 2'si (%22) ise bu rolün farkında olmadığını ifade etmiştir. 1 Katılımcı soruya yanıt vermemiştir.

Tablo.41. Model Okul Uygulamaları kapsamında okullarda görev yapan öğretmenlerin yerel çevre ortaklıklarında üzerlerine düşen görevlerin farkındalığı değişkenine göre dağılımı (n=9)

Model Okul öğretmenleri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?	f	%
Evet	4	44
Hayır	4	44

Tablo.41'de görüldüğü gibi katılımcılardan 4'ü (%44) model okul öğretmenlerinin yerel çevre ortaklığında üzerine düşen rolün farkında olduğunu ancak 4'ü (%44) ise okuldaki meslektaşlarının konuyla ilgili herhangi bir farkındalık taşımadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan 1'i soruyu yanıtlamamıştır.

Odak grup çalışmalarında yarı yapılandırılmış soru formu ile çalışılmıştır. Beş temel soru çerçevesinde alınan yanıtlardan yapılan alıntılar raporun bu bölümüne nitel veri olarak aktarılmıştır. En zor ve en kolay boyutların sorgulandığı sorularda okul düzeylerine, okullarda yapılan çalışmaların sorgulandığı yanıtlarda ise model okul isimlerine yer verilmiştir.

Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en kolay uygulanabilir boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Şiddet tarama anketi en kolay boyuttu. Yol alıyoruz almıyoruz ayrı bir konu ama uygulaması en kolay boyut bence bu. ***İlkokul Temsilcisi***
- Afiş, broşür görünürlük çalışmaları en kolaydı bence. Farkındalığı arttırıp arttırmadığını bilemiyorum ama uygulaması kolaydı bu çalışmanın. ***Lise Temsilcisi***
- Öğrenci katılımı en kolay boyuttu. Her türlü etkinlik için erişimi en kolay boyuttu. ***İlkokul Temsilcisi***

Yanıtları alınmıştır.

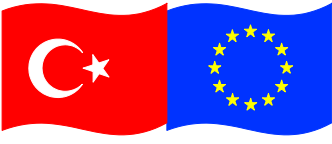
Model Okul Uygulamalarının okulunuzda en zor uygulanabilir ya da uygulanamayan boyutu hangisiydi? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- Öğretmen katılımı çok zor oldu. Öğretmen bunu angarya görüyor, ben zaten şiddet uygulamıyorum diye bakıyor. ***Ortaokul Temsilcisi***
- Sosyal Duygusal Öğrenme boyutu çok geniş bir yelpaze ama somut değil. Onun için ne yapacağımızı bilemedik doğrusu. Hele ki ben rehber öğretmen de değilim iyice zorlandım. ***Ortaokul Temsilcisi***

Yanıtları alınmıştır.

Model Okul Uygulamaları kapsamında okulunuzda gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdi? Hangi boyut için hangi faaliyetleri yaptınız? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- İşitme engellilerde en büyük sorun öğrenci ayağı bu boyut bizde bomboş aslında. Şiddet çoğu kez bir iletişim biçimi dolayısıyla şiddetin bizim dilimize göre yeniden tanımlanma ihtiyacı var. İşaret diliyle filmlerin betimlenmesi gerekiyor örneğin. İkincisi her okulda olduğu gibi bizde de aile katılımı mesele. Bu yıl başlattığımız bir uygulama var. Bahar Şenliği yapıyoruz ama özellikle 10-16 Mayıs Engelliler Haftasında yapıyoruz. Bugüne kadar hep onlar etraflarını eğlendiriyorlardı şimdi haftalarında kendileri eğlenecekler. Mezunlarda davetli, geleneksel hale getireceğiz. İmece usulü yaptık, herkesin katkısı oldu. Dayanışma sorunumuz vardı, bir kumbara koyduk, yetim öğrencilerimize bakıyoruz. Ufak bir çiftlik kurduk, kaz, tavuk, koyun aldık onların bakımıyla ilgileniyorlar şimdi. Dergi hazırladık, artık seneye çıkartmaya başlayacağız inşallah. Okulun önündeki yol trafiğe açık bizim öğrenciler için büyük tehlike içeriyordu, trafik ile görüşerek düzenlemeler yaptık. El broşürü hazırladık, evlere gönderdik. ***Konevi İşitme Engelliler Ortaokulu***

- Model Okul adını ben çok kullandım. Yaptığımız her etkinliği bu kapsamda gerçekleştirdik. Anketleri yaptık, öğretmenlere bilgilendirme yaptık, öğrencilere resim yarışması yaptık. Deniz Yıldızları Projesi başlattık. 30 Aileye ziyaret yaptık seneye 100 öğrenci ile yapmak istiyoruz. Şiddet potansiyeli olan risk altındaki çocuklardan seçtik bu çocuklarımızı. Bugün Yeni Bir Gün Projesi başlattık, 47 gün sürdü. Öğretmen ve öğrencilere birbiriyle entegre görevler yazdık, basitten zora doğru yapılandırdık. Ailede sürece girdi çünkü son günleri “öğrencine eve kadar eşlik et” görevi vardı. Son sınıf öğrencilerinin okul duvarına resim çizmelerine izin verdik, okulun duvarlarını beyaza boyadık üzerine resimler çizdiler. Dış cephe boyası kullandık, kolay kolay silinmeyecek☺ Okul müdürü çok destek verdi. Misafir Sınıf uygulamasına başladı. Müsait derslerde sınıf öğretmenleri aralarında anlaşarak diğer sınıfa misafirlğe gittiler. Okul Ligi düzenledik. Okulun en kural tanımaz grubuna bu işlerin organizasyonunu verdik, rehabilite oldular, kurallara uyma konusunda inanılmaz yol aldık. Lider öğretmenler belirledik, parçalanmış ailelerin çocukları öncelikli olmak üzere öğrencileri seçtik, gönüllü öğretmenleri belirledik bu sene 16 öğretmen gönüllü oldu, kendi dersine girmediği öğrencilerin sorumluluğunu aldılar. İletişim hızla devam ediyor. **Ertuğrul Gazi Ortaokulu**
- Ben okulda temsilci öğrenci uygulamasına başladım. Temsilci ile bir kontrat yaptım, gördüğü ve bildiği şeyleri belirlediğimiz kurallar çerçevesinde benimle paylaşmasını istedim. Birbirlerine güvendikleri kadar bize güvenmiyorlar, benim her şeyden haberimin olmasına şaşırıyorlar ve kontrol mekanizması olarak bu benim çok işime yarıyor. **Beyşehir TOKİ İlkokulu**

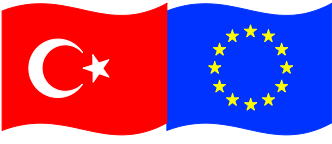
Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde işimizi güçleştirdiğini düşündüğünüz sorunlar nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

212

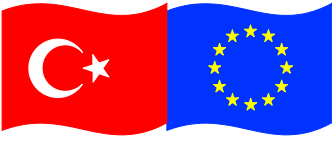
- “...Öğretmene görev tanımı dışında iş yaptırmak çok zor...”
- “...Marifet iltifata tabiidir. Yapılan çalışmaların eğitimciyi motive edecek dinamikleri yok. Hızlı kararlara uyma, belirsizlikler meslek elemanını ayrıca yıpratıyor.”

Model Okul Uygulamalarının okullarımızda hayata geçirilmesinde kolaylık sağlayacağını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir? Sorusuna okul temsilcilerinden;

- “...Afiş tasarımları daha ilginç olmalı. Hiç dikkat çekici değil. Örneğin bir kahraman olsun, onun karikatür hikayeleri olsun afiş tasarımları mesela. Zaman zaman değiştirilsin, yenileri gönderilsin...”
- “...Okul ve sınıf kurallarını birlikte belirlemek lazım. Örneğin sizin eğitimlerinizde kontrat yapıyoruz ya ondan örnek aldım, şimdi daha iyi kurallara uyum inanın, etkisi büyük oldu. Artık sunum falan etkili değil, sizin interaktif yöntemleriniz hem öğretmen hem de öğrenci hatta veli eğitimlerinde kullanılmalı. Bunlar teknoloji kullanılarak da okul paydaşlarına aktarılabilir...”
- “...Öğretmen projeyi doğru anlamadı bence. Kendisi şiddet uygulamıyorsa bu konudan bana ne diyor. Seminer döneminde bunlar telekonferans ile aktarılmalı. Yalnız anlatanın sizin yöntemlerinizi çok iyi kullanabiliyor olması gerek çünkü ilk 20 dk. sonra herkes kaçmaya başlıyor. Onları konuya bağlayacak bir üslup olmalı. Ayrıca bu zorunlu bir dönemi de keyifli ve verimli hale getirir...”

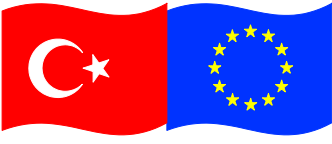
- “...Bakanlık sayfasına biz her gün giriyoruz. Spot bilgi ve filmler konulabilir.”
- “...Veli, öğretmen, öğrenci seminerlerinin içerik ve metotları değiştirilmeli artık. Ufak ama etkisi güçlü etkinlikler içermeli. Kağıda tokat attırıp, tekrar düz hale getirilmesi etkinliği vardır ya onun gibi çalışmalar etkili olur. Film gösterimi ve tartışma grubu çok etkili olabilir. Bu kapsamda geliştirilecek materyallerde yöntemler farklılaştırılmalı...”
- “...Çocuğa yönelik şiddet projesi 120 kişilik bir grupla çalışıldı ama okullarda çalışan binlerce öğretmen var, onlara projeyi de şiddeti de doğru anlatmak zorundayız...”
- “...Malatya eğitimi çok kötü bir zamanlama da gerçekleştirildi. Rotasyonla her şey alt üst oldu. Mesela sene başında planlamalar biter ve başlarsak hızlı yol alabiliriz...”
- “Bu proje kapsamında geliştirilen eğitim materyalleri 7-19 / 0-18 örneğinde olduğu gibi öğretmenin uzmanlık geliştirmesine engel olmamak gerekir. En az 5 yıllık uygulama planlarıyla yola çıkılmalı hatta çok gerekli olmadıkça revize bile edilmemeli.”
- “...Öğretmenlerin anne baba olduklarını da unutmamak gerekir, öğretmenlere anne-babalık üzerinden yaklaşarak da eğitimler planlanabilir.”
- “...Öğretmen arkadaşlara görev vermek üzere ben farklı bir yöntem kullandım, size bir şey anlatacağım değil yetişemiyorum bana yardım eder misin mesajını verdim. Sonuçlara kendim bile şaşırdım. Direnç gösteren 10-15 kişilik bir grup yine de dışarıda ama diğerlerini sürece dahil ettim. Öneriyorum.”
- “Okulların rehber öğretmeninden öğretmenin bir şey alması daha zor oluyor. Dışarıdan bir yüz gördüğünde daha istekli oluyor. Okulların rehber öğretmenleri, ilçe düzeyinde yer değiştirerek, kendi okulu dışında okullarda seminer verebilir. Rehber öğretmenlere aktif yöntemlerle bir eğitici eğitimi verilsin sonra okullar arasında rehber öğretmenler birbirlerinin okuluna gitsin, okuldaki tüm öğretmenlerle konuya çalışsınlar. Yalnız bunun için görevlendirme ve izinler sorun yaratmamalı. Bir grup oluşturup diyelim Meram’da 10 rehber öğretmen bir okula girsin, öğrenci çalışmalarını yapsın çıksın mesela...”
- “...Model Okul kapsamında tüm görevlendirmeler ve etkinlik planlamaları yapılmalı. Yoksa kaybolur gider sahada bu çalışmalar. Bu görevlendirmeler yukarıdan aşağıya doğru olmalı.”
- “...Aile katılımının az olması en çok bugüne kadar yaşadıklarımızla ilgili. Ben ne yaptım, bir veli toplantısı yaptım, 0-18 eğitiminden bir demo yaptım, devam etmek için eğitime gelin dedim. Bu arada 7-19 ile bir karşılaştırma yapmak durumundayım hatta burada bulunan ve bulunmayan pek çok arkadaşım da katılıyor ki 0-18 in revizyona ihtiyacı var hatta bizim 7-19’u yeniden devreye sokmaya ihtiyacımız var. Özetlemem gerekirse 0-18, sık sık tekrara düşüyor, çok fazla teorik bilgi içeriyor, katılımcının seviyesinin oldukça üzerinde yaklaşıma sahip, süresi çok uzun, katılımcının konuşmasına izin vermiyor, iletişim modülü hatalı hatta yanlış bilgiler içeriyor. 7-8 Hafta çok ideal daha fazlası aileye ağır geliyor, süreçten kopuyor. 7-19 eğitimcinin de içinde olduğu ve daha mutlu eden bir programdı. Burada dışarıda kalıyor ve suni duruyorsunuz...”
- “0-18 Aile eğitimidir ama 7-19 aile rehberliğidir. Kesinlikle dinamiği ve yetişkin eğitimi ilkeleri 7-19’da tam uygulanabilir durumdaydı...”
- “...Tüm illerde yapılan çalışmaların birbirine örnek olması için iyi örneklerin yayınlandığı bir web sitesi hazırlanmalı bence. Böylece aklımıza gelmeyen ama okulumuza uyan pek çok öneri alabiliriz bu sayfadan.”

İzleme Çalışması Gün Sonu Geribildirimleri

İzleme çalışmasının sonunda katılımcılardan gün sonu değerlendirilmesi alınmıştır. Hem güne dair duygu düşünce hem de Model Okul çalışmalarına dönük alınan yanıtlara bu bölümde yer verilmiştir.

- Aylar sonra tekrar proje arkadaşlarımı görmek ve dinlemek iyi geldi. İsteyince her şeyin başarılabileceğine olan inancım ve motivasyonum arttı.
- Sizinle seminerleri sevmeye başladım Hocam☺ Projeye ve eğitim dünyasına başarılı katkılarınızın devamını dilerim. Bugün de motivasyonumuzu arttırarak buradan ayrılıyoruz.
- Sabah çok isteksiz gelmiştim, sizi görünce verimli geçeceğine emin oldum ve sevindim. Beklediğim gibi de oldu, yöntem ve teknikler çok başarılı bunların projenin yayılması için de örnek teşkil etmesini dilerim.
- Yapılan çalışmaların paylaşıldığı, projenin her yönünde tartışıldığı, yapıcı bir toplantı oldu. Motivasyonum artmış olarak gidiyorum.
- Beni anlayan bir grubun içinde olmaktan ve paylaşmaktan çok memnun kaldım. Projenin yeşerebileceğine olan inancım bugün daha da arttı.
- Duygum, kendimi yine gaza gelmiş olarak hissediyorum☺ Çok güzel bir gündü, teşekkürler. Düşüncem ise yapılan çalışmaları görmek ve duyma faydalı oldu.
- Hocam, yine şaşırtmadınız günümüz sıkılmadan ve verimli geçti. Bu projeye olan inancımı güçlendirmeniz nedeniyle devamında da birlikte çalışabilmeyi dilerim.
- Benim için son derece verimli bir gündü. 10 Nisan'da ilimizde yaptığımız toplantının pilot okullara hareketlilik kazandırdığını görmek beni çok mutlu etti. Çalışmalar ve süreçten umutluyum, paylaşımlar karşılıklı birer kazanım oldu. Tekrar görüşmek ümidiyle, teşekkürler.
- Sabah hiç istemeden ve sıkılarak geldim, sizi aramızda görünce çok memnun oldum, motivasyonum tazelenmiş olarak ayrılıyorum. Bu proje kapsamında yapacağımız çalışmaların somut ve pratik yol haritalarının okullara iletilmesini temenni ediyorum.
- Bugün benim için verimli bir gün oldu. Başlarken de ümidim var demiştim bu fikrim daha da güçlendi. Paylaşımlar çok güzeldi. Her paylaşım hepimize bu veya başka projelerde yol gösterici oldu. Hep liderden bahsettik, siz çok güçlü bir lidersiniz, bu düzeyde olumlu duygularla ayrılmamın büyük bölümü size ait, teşekkürlerimle.

İZLEME ÇALIŞMALARINI GENEL DEĞERLENDİRME ÖZETİ

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi kapsamında 15 Ocak-6 Mayıs 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen nitel araştırma sürecinde elde edilen verilerin genel dağılımını bu bölümde özetlenmiştir.

Projede pilot iller olarak belirlenen ve çalışılan Adana, Mersin, Malatya, Elazığ, Gaziantep, Erzurum, Çorum, Diyarbakır, Kayseri, Konya illerinde gerçekleştirilen çalışma nitel veri toplamak üzere yapılandırılmıştır. İki oturumdan oluşan çalışmaların ilk bölümünde katılımcılara soru formu dağıtılmış ve hem çoktan seçmeli hem de açık uçlu sorulardan oluşan sorulara yanıt vermeleri istenmiştir. İkinci bölümde ise odak grup çalışması yapılmış, bu uygulamanın, katılımcılara okullarında uygulanan iyi örnekler ve yaşanan güçlüklerin paylaşımı konularında destek olacağı öngörüsü ile uygulanmıştır. Bu süreçlerden elde edilen veriler raporun ayrıntılı bölümlerinde aktarılmıştır.

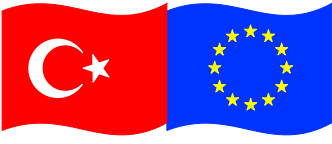
Bu bölümde ise elde edilen sonuçların geneline yönelik bir değerlendirme yapılacaktır. Alınan veriler doğrultusunda, tüm illerde uygulanması en kolay boyutun Öğrenci Katılımı ve Okul Şiddet Taraması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gerekeşi sorulduğunda katılımcılardan Öğrenci Katılımı boyutu için "Öğrenciye erişim ve birlikte çalışabilme kolaylığı" ile Okul Şiddet Taraması sonucu için "Uygulama materyalinin hazır olması ve yönergenin net verilmesi" yanıtları alınmıştır.

Model Okulların pilot uygulamalarında en çok hangi boyutlarda zorlandıkları sorulduğunda yine tüm illerde ortak bir dille Ailelerin Katılımı, Toplum Destekli Çalışma ve Etkili Liderlik sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılar tarafından Ailelerin Katılımı ve Toplum Destekli Çalışma boyutların okul dışı paydaşların katılımını içermesi nedeniyle sürece dahil edilmelerinin güçlüğü aktarılmış, 5.boyut için ise yönetici ve öğretmenlerden (bilgi eksiği, tükenmişlik, projelere olan inançsızlık nedeniyle) destek alınamadığı için ya demokratik yollarla bir lider seçemedikleri ya da mecburen model okul lideri olmak zorunda kaldıklarını ifade etmişlerdir.

Model Okul Uygulamalarının okullarda sistematik şekilde işlerlik kazanabilmesi için önerileri sorulduğunda tüm illerdeki temsilcilerden alınan öneriler; okullarda bu çalışmalardan sorumlu idareci, okul lideri ve diğer eğitim personelinin resmi olarak görevlendirilmesi, şiddetle mücadele stratejik planının tek bir başlık altında ve tüm ulusal stratejilerle bütünleştirme yaklaşımı çerçevesinde yapılandırılması, süreçte tüm paydaşlarla (öğrenci-aile öğretmen) çalışılacak eğitim materyalleri ve geçerlik güvenilirliği olan ölçme araçlarının geliştirilmesi ve standartlaştırılması, kontrol ve takip çalışmalarının yerelde görevli M.E.B. kurumları ve temsilcileri aracılığıyla yapılmasına uygun bir hiyerarşinin hazırlanması, basın, medya kuruluşları ve konuyla ilgili diğer Bakanlıklarla (ASPB, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı) işbirlikleri kurulması şeklinde özetlenmektedir.

Pilot okullarda eğitici eğitiminden izleme sürecine kadar olan bu süreçte gerçekleştirilen somut uygulamalar; eğitim personeline ulaşılan Model Okul bilgilendirme seminerleri ile aile ve öğrencilere şiddetle mücadele seminerinin uygulanması ilk sırada yer almaktadır. Hemen her okulun temsilcisi Malatya'da uygulanan eğitici eğitiminden dönüşte okulundaki idareci ve diğer öğretmenlerle süreci anlatan bir çalışma yaptığını belirtmiştir. Okul idaresinin destek olduğu okullarda bu seminerlerin daha verimli geçtiği ve sürecin daha hızlı ilerlediği açıkça gözlenmiştir.

Süreçte yapılan diğer uygulamalar ise okul içi fiziksel risk haritasının hazırlanması ve küçük önlemlerin (kör noktaların aydınlatılması, işlevsel hale getirilmesi, tehlikeli alanların kapatılması, merdiven korkuluklarının güçlendirilmesi, pencerelere kilit takılması, vb.) alınması, okulun yakın çevresinde bulunan ve daha çok önceden işbirliği yapılmış, M.E.M. ve sağlık kuruluşları, mahalle sakini, cami ve muhtar gibi bölgedeki kanaat önderleri ile iletişim kurularak destek alınması, sosyal ve

duygusal öğrenme yaklaşımı çerçevesinde liselerde öncelikli olmak üzere öğrencilerle iletişim ve temel yaşam becerileri eğitimlerinin çalışılması, aile ziyaretlerinin artırılması ve yöntemlerin (*grup sohbetleri, film gösterimi, okul içi etkinliklerde veli görevlendirme*) farklılaştırılması, okul içi mekanlarda pano, afiş, broşür gibi görünürlük materyalleri ile şiddet farkındalığı çalışmalarının gerçekleştirilmesi şeklinde sayılmaktadır.

Diğer yandan izleme çalışmalarının devam ettiği Ocak ve Mayıs ayları arasında okullarda uygulanan faaliyet ve etkinliklerin yoğunluğuna dair Mayıs ayının lehine, önemli olduğu düşünülen bir farklılık gözlenmiştir. Bu durum Model Okul Uygulamalarının zamana yayılarak ilerleme gereksinimini düşündürmektedir. Aynı zamanda yerelde aktif çalışan M.E.B. il/ilçe kurum temsilcilerinin de nitelikli uygulamaların hayata geçirilmesinde önemli paya sahip olduğu açıkça görülmüştür. Bunun için, Elazığ, Çorum, Mersin, Adana, Erzurum illerindeki çalışma grupları (il MEB, RAM temsilcileri) başta olmak üzere göreve istekli ve hazır oldukları beyanı da kendilerinden alınmıştır.

İzleme çalışmalarında bulunan tüm illerin temsilcileri tarafından ortak olarak beyan edilen önemli bir başka nokta da; şiddetle mücadele için yapılacak Model Okul çalışmalarında, öğrencinin yaş ve sınıf düzeyi, okulun içinde bulunduğu fiziksel koşullar, öğrenci sayısı, okulun köy, kent, merkez ve yoksunluk bölgelerinde olması, ailelerin sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyleri gibi pek çok değişkene bağlı olarak farklı ihtiyaçları ortaya çıkardığı sonucudur. Bu ihtiyaçların bir kısmı kısa ancak oldukça büyük bir bölümü orta ve uzun vadede karşılanabilir görünmektedir. Bu ihtiyacın karşılanmasına yönelik yine aynı temsilcilerden alınan öneri doğrultusunda ise okul idareci ve eğitimcileri üzerinde tükenmişliğe neden olmasını önleyebilmenin yolu, sürecin görevlendirmeleri de içeren bir yol haritası ile belirlenmesi ve model okullarda uygulamaya konulması şeklinde tanımlanmıştır.

Bu çalışmanın bir parçası olarak hazırlanan ve raporun eklerinde sunulan Model Okul Uygulamaları Yol Haritasında açıkça tanımlanan bu süreç, sahadan bizzat okul temsilcilerinden alınan geribildirimler doğrultusunda yapılandırılmıştır.

Sahadaki pratik bilgi ve talebin karşılanmasının sorunların çözümünde önemli olduğu öngörüsü ile hazırlanan bu çalışma; ön ve son testten oluşan, örneklemini tüm pilot okul paydaşlarının oluşturduğu nicel rapor, gözlem ve izleme süreciyle hazırlanan nitel rapor ve bu iki belgeden elde edilen verilerin, öneriler başlığı altında toplandığı yol haritasından oluşmaktadır.

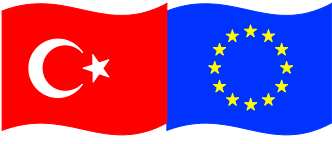
Bu çalışmalardan elde edilen ve dokümanlarla sunulan tüm bilgi, belge, görüş ve önerilerin ilgili kişi, kurumlara destek olması ve çocukların şiddetten tamamen arınmış bir toplumda yaşayabilmelerine yönelik okul temelli çalışmaları desteklemek adına önemli bir adım olarak görülmektedir.

NİTEL ve NİCEL VERİ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi ikinci bileşeni Model Okul Uygulamaları kapsamında tüm okul içi paydaşların düşüncelerini yansıtan (*Öğretmen, Öğrenci, Yönetici, Diğer Personel*) bir ön/son test uygulanmış ve sonuçları karşılaştırılarak yapılan çalışmaların hedef gruplara etkisi ölçülmüştür. Nicel verilerle ifade edilen bu etki raporunun yanında, pilot okulların temsilcileriyle nitel bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Her il için ayrı ayrı analiz edilen nitel veriler, odak grup yöntemiyle alınmıştır.

Bu bölümde, pilot okulların paydaş ve temsilcilerinden alınan nitel ve nicel veriler bütüncül bir yaklaşımla ele alınarak, analiz edilecektir.

İzleme Raporunda ifade edildiği gibi, Adana'da Model Okul pilot uygulamalarının beklenti düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Benzer şekilde Adana ilinde faaliyet gösteren pilot okullarda uygulanan ön/son test sonuçları da yeterli düzeyde ortalamasıyla yanıtlanmıştır. Adana il sonuçlarında, Ailelerin

Katılımı ve Toplum Destekli Çalışma boyutlarında görece zorlanıldığı dikkat çekmekte izlemeye elde edilen nitel veri de bu ifadeyi doğrulamaktadır. Bu yorumla ilgili odak grup çalışmasında “okul dışı paydaşlara erişim” konusunda bazı engeller yaşandığı pilot okul temsilcileri tarafından ifade edilmiştir.

Mersin Model Okul pilot uygulamalarından elde edilen nitel veri sonuçları, çalışmaların beklenti düzeyinde gerçekleştiğini göstermiş, aynı şekilde il bazında alınan ön test sonuçlarının ortalaması yeterli düzeyde son test sonuçları ise başarıyla uygulanmaktadır aralığında ifade edilmiştir. Hem nitel hem de nicel veri sonuçlarına göre ildeki pilot okullarda Şiddet Farkındalığı ve Okul Şiddet Taraması boyutlarında yürütülen çalışmaların yüksek ivme ve başarıyla gerçekleştiği görülmüştür.

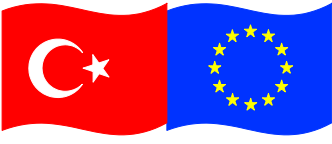
Malatya’da yapılan izleme çalışmasında, Model Okul pilot uygulamalarının beklenti düzeyinde gerçekleştiği ve aynı şekilde ildeki pilot okullarda uygulanan ön/son test sonuçlarına göre Personel Eğitimi boyutu dışında tüm boyutlarda, çalışmaların yeterli düzeyde ve başarıyla uygulanmaktadır aralıklarında ifade edildiği görülmüştür. Bu sonuçlarla ilde yürütülen ölçme çalışmalarının nitel ve nicel raporlarında, aynı ifadelerin tutarlılıkla yer aldığı görülmüştür.

Elazığ Model Okul pilot uygulamalarında çalışmaların, ağırlıklı olarak beklenti düzeyinde gerçekleştiği, Şiddet Farkındalığı, Okul Şiddet Taraması, Etkili Liderlik boyutlarındaki çalışma performansının, beklenti düzeyinden yüksek olduğu hem ön son test karşılaştırma raporunda hem de izleme çalışmalarında tespit edilmiştir. Okul içi paydaşlarla, okul temsilcilerinden ayrı ayrı araçlarla alınan veriler arasındaki tutarlılık sonuçların rasyonelliğine güçlü bir vurgu yapmaktadır.

Gaziantep’te yürütülen çalışmalara bakıldığında ise uygulamaların beklenti düzeyinde gerçekleştiği izleme raporunda ifade edilmiştir. Aynı şekilde Toplum Destekli Çalışma boyutundaki çalışmaların beklenen düzeyde yürütülemediği bunun da yeni paydaşların katılımını sağlamakta yaşanan güçlüklerden kaynaklandığı belirtilmiştir. Bu noktada önemli olan her iki araştırma sonucunda da benzer verilere ulaşılmış olmasıdır. Aynı zamanda izleme çalışmasında gerçekleştirilen odak grupta bu olumsuzluğun giderilmesine yönelik neler yapılabileceği okul temsilcilerine sorulmuş, alınan yanıtlar bu bölümün “Sonu ve Öneriler” başlığı altında aktarılmıştır.

Erzurum’da yapılan izleme çalışmalarında, Model Okul pilot uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen şiddet farkındalığı çalışmalarının sınırda ve beklenti düzeyinde gerçekleştiği görülmüş, ön ve son test karşılaştırma nicel veri raporunda da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Her iki değerlendirmede de pilot okullarda yürütülen faaliyetlerde öncelikli olarak öğretmenlerin yüksek performans gösterdikleri, farkındalık boyutu için seminer uygulamalarına yer verildiği ve okul yönetiminin süreci desteklediği ifade edilmiştir.

Çorum İli pilot okullarında uygulanan ön ve son test sonuçlarına göre tüm boyutların ortalaması *yeterli düzeyde ve başarıyla uygulanmaktadır* aralıklarında ifade edilmiştir. İzleme raporunda da benzer şekilde yapılan çalışmalar için beklenti düzeyinde sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen veriler ışığında nicel ve nitel verinin birbiriyle tutarlı olduğu Çorum İli çalışmaları için farklılaşan tek ifadenin Ailelerin Katılımı boyutunda ortaya çıktığı görülmüştür. Odak grup çalışmasında ailelerin katılımı konusunda güçlükler yaşandığını ifade eden okul temsilcilerinin tersine yapılan anketlerde aile katılımı yeterli düzeyde görülmektedir. Ancak karşılaştırma raporuna yansıdığı şekliyle, yapılan çalışmaların son testte ivme kazanması, izleme sürecindeki odak grup çalışmasında sunulan önerilerin boyutla ilgili çalışmalarda iyileştirme sağladığı şeklinde değerlendirilmektedir.

Diyarbakır pilot okullarının temsilcileri ile yapılan izleme çalışmasında, 10 boyutun birbirine yakın dağılım gösterdiği verisine ulaşılmış, temsilciler tarafından hemen tüm boyutların uygulanmasıyla ilgili bazı güçlükler yaşandığı vurgulanmıştır. Aynı şekilde nicel verinin toplandığı karşılaştırma raporuna konu olan anketlerde de Ailelerin Katılımı dışındaki tüm boyutlarda ön testte *geliştirilmesi gerekli*, son testte ise *yeterli düzeyde uygulanmaktadır* aralıklarında sonuçlar elde edilmiştir. Böylece yapılan çalışmaların süreçte ve izleme çalışmalarının da desteğiyle artan bir ivme kazandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kayseri’de uygulanan anketlerde ise tüm boyutların ortalaması paydaşlar tarafından *yeterli düzeyde* ve *başarıyla uygulanmaktadır* aralıklarında ifade edilmiştir. Aynı şekilde odak grup çalışmasında temsilcilerden alınan nitel veri, okullarda boyutlarla ilgili faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde yoğun çaba gösterildiği, okulların demografik ve sosyolojik özelliklerine uygun olarak çalışmaların başarıyla yürütüldüğü şeklindedir. Bu bağlamda Kayseri, Model Okul Uygulamalarında başarılı bir çalışma performansı göstermiş iller arasındadır.

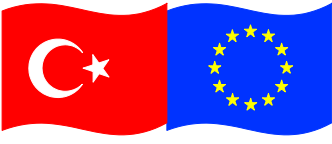
Konya’daki model okul uygulamalarının performansını ölçmeye yönelik uygulanan ön test sonuçları *yeterli düzeyde* son test sonuçları ise *başarıyla uygulanmaktadır* aralıklarında değerlendirilmiştir. Diğer yandan izleme sürecinde en dikkat çeken konu, il temsilcilerinin sürece hakimiyeti ve pilot okullardaki temsilcilerle iletişim sürecini aktif olarak devam ettirmeleri olmuştur. Örnek uygulamalar gerçekleştiren iki okul yanında işitme engelli öğrencilere hizmet veren bir okulda da Model Okul Uygulamaları okulun yapısı ve ihtiyaçlarına uygun olarak hayata geçirilebilmiştir. Hem anketlerden alınan nicel sonuçlar hem de odak grup çalışmasıyla şekillenen nitel veri raporunda açıkça görülen Konya ilinde yürütülen çalışmaların artan bir ivme ve başarıyla gerçekleştirildiği yönündedir.

Yukarıda il bazlı aktarılan analiz sonuçları doğrultusunda, pilot illerde yürütülen model okul uygulamaları, okul temsilcilerinin beklentileri düzeyinde gerçekleşmiştir. İfade edilen genel yargı, okul düzeyi ve kent/köy okulu oluşuna bağlı olarak bazı güçlük ve gereksinimlerin olduğu gerçeğidir. Bu gereksinimler, yapılan odak grup çalışmasında 10 ildeki 100 pilot okulun temsilcilerinden sözlü olarak alınmıştır. Bunların bazıları makro düzeyde ve Merkez destekli gerçekleştirilebilir öneriler iken bazıları da okulların kendi kaynaklarıyla gerçekleştirebilecekleri önlem ve faaliyetleri içermektedir. Bu doğrultuda Model Okul Uygulamalarına hız ve nitelik kazandıracağı düşünülen öneriler aşağıdaki başlık altında aktarılmıştır.

İHTİYAÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde sunulan ihtiyaçlar okul temsilcilerinin odak grup çalışmalarında bireysel olarak ifade ettikleri ve daha sonra grup kararına bağlanan önerileri özetlemektedir.

- Model Okul Uygulamaları eğitici eğitiminin yapıldığı Kasım’2014 tarihinden hemen sonra gerçekleşen rotasyon nedeniyle uygulamaların hayata geçirilmesinde aksamalar yaşanmıştır. Bunun, bazen okul yönetiminin süreci sahiplenmesini güçleştirdiği bazen de liderin pilot okuldan başka bir okula geçişinin sürecin verimini düşürdüğü kanısı oluşmuştur. Bu nedenle yapılacak eğitim ve oryantasyon çalışmalarının rotasyon dönemi sonrasında gerçekleştirilmesi, okullardaki faaliyetlere personel katkısını arttıracaktır.
- Model Okul Uygulamalarının beklenen standartlarda ve her okulda aynı düzeyde uygulanabilmesi için, zaman faaliyet planı, ilgili materyal, ölçme araçları, değerlendirme

kriterleri hazırlanarak, okullara gönderilmelidir. Diğer yandan okullarda yürütülen bu çalışmalar, destekleyici faaliyetler başlığı altında sosyal medya, basın, medya kuruluşları ve onların iletişim kanalları aracılığıyla kamuoyuna farkındalık yaratmak amacıyla duyurulmalıdır.

- Uygulamalar kapsamında ilgili görevlendirmelerin il bazlı olarak yapılmasının (il/ilçe MEM, RAM, Okul İdaresi, vb.) ve faaliyetlerin takibinin bu çalışma gruplarına verilmesinin, sürecin başarısını arttıracığı öngörülmektedir.
- Proje kapsamında yetiştirilen öğretmenlerin, MEB HBÖGM yetki alanında yürütülen yaygın eğitim çalışmalarında eğitmen olarak görev almalarıyla ilgili görevlendirmelerin yapılması ve buna uygun eğitim programlarının hazırlanmasının, özellikle Aile Katılımı boyutunda olumlu etkiye neden olacağı öngörülmektedir.
- Okuldaki eğitim personelinin sürece motivasyonunu arttırarak, desteğini alabilmek amacıyla her yıl Eylül ve Haziran aylarında gerçekleştirilen seminer döneminde Model Okul Uygulamaları hatta Erken Uyarı Eğitim Programlarının, öğretmenlere uygulanması önerilmektedir.
- Şiddetle mücadelede geliştirilen tüm eğitim faaliyet, uygulama ve materyallerinin (*proje, faaliyet, stratejik plan, vb.*) bütünleştirme yaklaşımı ile ele alınması ve MEB'e bağlı tüm kurumlarda uygulamaya konulması önerilmektedir.
- Model Okullarda kullanılacak eğitim materyallerinin basit ve yalın hazırlanması, uygulama planlarının açık ve anlaşılır olması, yıl içinde kullanılacak sarf malzeme temininin zor olmayacağı materyallerden oluşmasının uygulamaları kolaylaştıracağı öngörülmektedir. Hazırlanacak bu eğitim materyallerinin, yaş düzeyine göre olduğu kadar köy, ilçe, merkez okul olması, küçük kent ya da metropollerin farklılaşan ihtiyaçlarına uygun esnek programlardan oluşması okulun sosyolojik, kültürel, ekonomik şartlarına uyumlu faaliyetlerin planlanmasını sağlayacak bir faktör olarak ele alınması ve ilgili planlamaların buna uygun yapılmasının önemi vurgulanmaktadır.
- 2015-2019 Stratejik planının basit ve yalın, şiddet başlığını kapsayacak biçimde hazırlanması ve seminer döneminde eğitimcilerle paylaşılması önerilmektedir.
- Özellikle Aile Katılımı gibi okul dışı paydaşların sorumluluğunu gerektiren boyutlar için okulun bulunduğu çevredeki muhtar, camii imamı gibi kanaat önderlerinden destek alınmasının model okul liderine tavsiye edilmesi önerilmektedir.
- Model Okulların tüm boyutları başarıyla gerçekleştirebilmelerinin temelinde öğrenci odaklı yaklaşım sergileyebilme becerileri bulunmaktadır. Bu doğrultuda öğrenci memnuniyeti ve dolayısıyla katılımını arttıracak bir faktör olarak, okulların fiziki koşullarının iyileştirilmesi, sosyal kültürel sportif faaliyetler için alanların ayrılması önerilmektedir. Yeni kurulmakta olan kampüs modelinin bunun için fırsat olabileceği vurgulanmaktadır.
- Toplumsal farkındalık için Model Okul uygulamalarının, şiddetle mücadele seferberliği başlığı ile kamuoyuna duyurulması ve bu çalışmalar için basın ve medyanın gücünden yararlanılması önerilmektedir.
- Öğrenci ve veliden öğretmene uygulanan şiddet davranışlarının önlenmesi ile ilgili mesleğin itibar ve saygınlığını arttırmaya yönelik algıyı destekleyecek faaliyet ve etkinliklerin planlanması önerilmektedir.

1. BOYUT: ŞİDDET FARKINDALIĞI

Soru.1. Model Okul Uygulama planı çerçevesinde öncelikli olarak okuldaki hangi paydaşlarla çalıştığınızı 1'den 5'e doğru sıralayınız (İlk çalıştığınız gruba 1, son çalıştığınız gruba 5 vermelisiniz).

- A. Öğrenci () B. Öğretmen () C. Veli () D. Eğitim dışı personel () E. Okul çevresi ()

Soru.2. Bu gruplarla ne tür etkinlikler gerçekleştirdiniz?

- A. Seminer
B. Süreli eğitim
C. Sanatsal etkinlikler
D. Diğer (Açıklayınız)

Soru.3. Bu etkinlikleri gerçekleştirirken size kim/kimler destek oldu?

- A. Meslektaşlarınız
B. Yöneticileriniz
C. Öğrenciler
D. Veliler
E. Okulun dış çevresinde bulunan paydaşlar

Soru.4. Bu etkinlikler için ne tür materyal kullandınız? Temini zor oldu mu? Açıklayınız.

Soru.5. Şiddet farkındalığını arttırmaya yönelik uygulanan faaliyetlerin, hedef gruplar üzerindeki etkilerini ölçtünüz mü? Nasıl?

Soru.6. Çalışmaların, hangi gruplar üzerinde daha etkili olduğunu (şiddet farkındalığını arttırdığını) düşünüyorsunuz?

- A. Öğrenciler B. Öğretmenler C. Eğitim dışı personel D. Veli E. Diğer

2. BOYUT: OKUL ŞİDDET TARAMASI

Soru.7. Okulunuzda öğrenci anketleri uygulandı mı?

- A. Evet B. Hayır (Neden?)

Soru.8. Okulunuzda öğretmen anketleri uygulandı mı?

- A. Evet B. Hayır (Neden?)

Soru.9. Okulunuzda ebeveyn anketleri uygulandı mı?

- A. Evet B. Hayır (Neden?)

Soru.10. Okulunuzun şiddet taraması sonuçlarını nasıl değerlendirirsiniz? Açıklayınız.

- A. Beklentimin altında
B. Beklentim düzeyinde
C. Beklentimin üzerinde

3. BOYUT: STRATEJİK PLANLAMA

Soru.11. Model Okul Uygulama Planı çerçevesinde bu boyutla ilgili okulunuzda herhangi bir çalışma yapıldı mı?

- A. Evet (Açıklayınız) B. Hayır

Soru.12. Okulunuzun stratejik planında şiddetle mücadele çalışmalarına yönelik uygulamalar var mı?

- A. Evet B. Hayır

Soru.13. 2015’de hazırlanacak stratejik plana şiddetle mücadele kapsamında hangi yeni stratejiler eklenebilir? Önerilerinizi maddeler halinde yazınız.

-
-
-
-
-

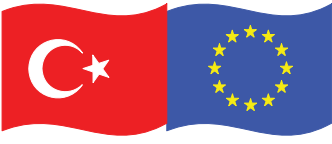
4. BOYUT: ETKİLİ LİDERLİK

Soru.14. Model Okul Uygulamaları kapsamında çalışmalara liderlik edecek kişiyi nasıl seçtiniz?

- A. Tüm eğitim kadrosuyla bir toplantı yaptık, adaylar arasından oylama yoluyla seçtik.
- B. Uygun olduğunu düşündüğüm bir meslektaşına söz ettim, kabul etti.
- C. Uygun olduğunu düşündüğüm meslektaşına söz ettim ama kabul etmedi.
- D. Seçenek yoktu, lider ben oldum.
- E. Lider seçemedik.
- F. Okul idaresi tarafından seçildi
- G. Diğer (Açıklayınız)

Soru.15. Seçilen okul liderinin desteklenmesine yönelik faaliyetler planlandı mı?

- A. Evet (Ne tür faaliyetler? Açıklayınız)
- B. Hayır (Neden? Açıklayınız)

5. BOYUT: SOSYAL DUYGUSAL ÖĞRENME (SDÖ) UYGULAMALARI

Soru.16. Model Okul uygulama planı öncesinde okulunuzda SDÖ uygulamalarıyla ilgili çalışmalar yürütülüyor muydu?

- A. Evet (Bu çalışmalar hangi birim tarafından yürütülüyordu?) B. Hayır

Soru.17. Model Okul uygulama planı kapsamında öğrencilerin SDÖ yaklaşımına uygun davranış ve beceri geliştirmesine yönelik hangi çalışmalar yapıldı?

- A. Rehberlik servisi desteği ile okul içi etkinlikler planlandı.
B. Rehberlik servisi desteği ile etkinlikler uygulandı.
C. Mevcut öğrenci kulüpleri tarafından şiddetin önlenmesi ile ilgili etkinlikler planlandı.
D. Mevcut öğrenci kulüpleri tarafından şiddetin önlenmesi ile ilgili etkinlikler uygulandı.
E. Bu çalışmaları yürütmek üzere yeni öğrenci kulüpleri kuruldu.
F. Öğretmenlerin aracılığı ve desteğiyle etkinlikler planlandı.
G. Öğretmenlerin aracılığı ve desteğiyle etkinlikler uygulandı.
H. Okul yöneticilerinin aracılığı ve desteğiyle etkinlikler planlandı.
I. Okul yöneticilerinin aracılığı ve desteğiyle etkinlikler uygulandı.
J. Hiçbiri (Sizi ne(ler) engelledi?)

Soru.18. Bu kapsamda hangi etkinlik ve/veya faaliyetler gerçekleştirildi?

- A. Toplantılar
B. Seminerler
C. Disiplinler arası şiddet önlenmesi konulu etkinlikler
D. Öğrenci X Öğrenci sportif faaliyetler
E. Öğrenci X Öğretmen sportif faaliyetler
F. Okul (duvar) gazetesinin hazırlanması/konuyla ilgili haberlerin yayınlanması
G. Pankartlı eylem günü
H. Sergi düzenlenmesi
I. Yarışmalar
J. Sanatsal gösteriler (Tiyatro oyunu sergilenmesi, film gösterimi vb.)
K. Diğer (Açıklayınız)

6. BOYUT: OKUL ve ÇEVRE GÜVENLİĞİ

Soru.19. Okulunuzun çevresi hangi kurum/kişilerden oluşuyor?

A. Evet (Özet listeyi aşağıya yazınız.)	B. Hayır (Sizi neler engelledi? Açıklayınız)
<ul style="list-style-type: none">•••••	

Soru.20. Okulunuzun fiziksel koşullarını gözden geçirmek ve risk haritasını hazırlamak üzere bir çalışma yapıldı mı?

- A. Evet (Açıklayınız) B. Hayır (Sizi ne(ler) engelledi?)

Soru.21. Okul içi ve dışında tehdit içeren yetişkin davranışları hangi yöntemle belirlendi?

- A. Anketler B. Görüşme/mülakat C. Şikâyet kutusu D. Gözlem D. Diğer (Açıklayınız)

Soru.22. Okul içi ve dışında tehdit içeren yetişkin davranışların engellenmesine yönelik ne tür etkinlikler planlandı?

- A. Personel eğitimi B. Aile eğitimi C. Bireysel destek D. Seminerler/Konferanslar
E. Grup Rehberliği D. Diğer (Açıklayınız)

Soru.23. Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet içeren davranışlar hangi yöntemle belirlendi?

- A. Rehberlik raporları B. Yüz yüze görüşme C. Grup çalışmaları D. Gözlem E. Diğer (Açıklayınız)

Soru.24. Öğrenciler arasında yaşanan zorbalık ve şiddet içeren davranışların engellenmesine yönelik hangi rehberlik uygulamalarını gerçekleştirdiniz?

- A. Önleyici rehberlik B. Eğitsel Rehberlik C. Bireysel Rehberlik D. Grup Rehberliği

Soru.25. Okul ve çevresinin güvenliğiyle ilgili öğrencilerden görüş alındı mı?

- A. Evet B. Hayır

(Evet ise)

Soru.26. Öğrenci görüşü hangi yöntemle alındı?

- A. Anket
B. Mülakat (Örnekleme)
C. Grup çalışması (Beyin fırtınası)
D. Diğer (Açıklayınız)

Soru.27. Okul ve çevre güvenliğiyle ilgili elde edilen sonuçlar hakkında paydaşlar bilgilendirildi mi?

- A. Evet (Hangi yöntemle bilgilendirildi?) B. Hayır

Soru.28. Okulunuzdaki servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması yapıldı mı?

- A. Evet B. Hayır

Soru.29. Okulunuzdaki servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması hangi paydaşlarla yapıldı?

- A. Öğrenci B. Veli C. Öğretmen D. Servis sorumlusu E. Şoför F. Diğer (Açıklayınız)

Soru.30. Okulunuzdaki servis hizmetleriyle ilgili güvenlik sorgulaması için paydaşlara hangi yöntem(ler) uygulandı?

- A. Anket
B. Mülakat
C. Diğer (Açıklayınız)

7. BOYUT: PERSONEL EĞİTİMİ

Soru.31. Okulunuzda çalışan personel gruplarının eğitim ihtiyaçları hangi yöntemle belirlendi?

- A. Okul içi şiddet tarama anketi uygulanarak
- B. Farklı anketler uygulanarak
- C. Bilgilendirme toplantısı farkındalık ön/son test uygulanarak
- D. Herhangi bir çalışma yapılmadı
- E. Diğer (Açıklayınız)

Soru.32. Belirlenen ihtiyaçları karşılamak üzere hangi eğitim yöntem ve uygulamaları gerçekleştirildi?

- A. Süreli eğitimler
- B. Seminerler
- C. Küçük grup çalışmaları (Beyin fırtınası, stres ve öfke kontrolü vb.)
- F. Diğer (Açıklayınız)

Soru.33. Personel grupların eğitiminde eğitimci desteği nasıl sağlandı?

- A. Okul içi insan kaynağı ile
- B. Gönüllü eğitimcilerle
- C. Yakın çevre desteği ile
- D. Yerel çevre (kurumsal) desteği ile
- E. MEB aracılığıyla
- F. Diğer (Açıklayınız)

Soru.34. Uygulanan eğitimlerin değerlendirme sonuçları doğrultusunda etkisi için neler söyleyebilirsiniz?

- A. Olumlu etkisi yüksek oldu (Sizce bunu ne sağladı?)
- B. Olumlu etkisi düşük oldu (Sizce neden?)
- C. Hiçbir etkisi olmadı (Sizce neden?)
- D. Diğer (Açıklayınız)

8. BOYUT: ÖĞRENCİLERİN KATILIMI

Soru.35. Okulunuzda öğrencilerinizin karar alımına katılımıyla ilgili sistemler bulunuyor mu?

- A. Evet (Nasıl?) B. Hayır

Soru.36. Okulunuzda görev yapan öğretmen ve yöneticiler öğrenci katılımını destekliyorlar mı?

- A. Evet (Nasıl?) B. Hayır

Soru.37. Okulunuzdaki öğrenciler, öğrenci katılımı ile ilgili ne düşünüyorlar?

- A. Katılım hakkının ne olduğunu bilmiyorlar.
B. Katılım haklarının olduğunu ve bu hakkı kullanabildiklerini düşünüyorlar.
C. Katılım haklarının olduğunu bildiklerini ancak bu hakkı kullanamadıklarını düşünüyorlar.
D. Diğer (Açıklayınız)

Soru.38. Okulda öğrenci katılımını arttırmak için ne tür faaliyetler düzenlendi?

- A. Öğrenci kulübünü aktif hale getirecek faaliyetler planlandı.
B. Öğrenci kulübünü aktif hale getirecek faaliyetler uygulandı.
C. Öğretmen farkındalığını arttırmaya yönelik bilgilendirme toplantısı yapıldı.
D. Öğrencilere sorumluluk verilmesi ve takibiyle ilgili sistemler oluşturuldu.
E. Sorumluluk ihlali için yaptırımlar gözden geçirildi, uygulama kriterleri yeniden yapılandırıldı.
F. Diğer (Açıklayınız)

9. BOYUT: AİLELERİN KATILIMI

Soru.39. Model okul uygulama süreçlerine aileleri dahil etmek için ne tür faaliyetler gerçekleştirildi?

- A. Bilgilendirme toplantısı planlandı.
- B. Bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.
- C. Farkındalık seminerleri planlandı.
- D. Farkındalık seminerleri gerçekleştirildi.
- E. Farkındalık eğitimleri planlandı.
- F. Farkındalık eğitimleri gerçekleştirildi.
- G. Diğer (Açıklayınız)

Soru.40. Etkinliklerin gerçekleştirilmesinde destek grupları kimlerden oluştu? (Birden fazla yanıtı işaretleyebilirsiniz)

- A. Okul idaresi
- B. Eğitimci kadro
- C. Okul Aile Birliği velileri
- D. Yerel çevre gönüllüleri
- E. Diğer (Açıklayınız)

Soru.41. Ailelerin etkinliklere katılım düzeyiyle ilgili ne söyleyebilirsiniz?

- A. Katılım düşüktü (Siz ce neden?)
- B. Katılım yüksekti (Sizce neden?)

10. BOYUT: TOPLUM DESTEKLİ ÇALIŞMA

Soru.42. Okulunuzun yerel çevresini tanımlarken hangi kaynaklardan yararlandınız?

- A. Kurumsal hafıza belgeleri
- B. Okul yönetici ve eğitimcileriyle görüşmeler
- C. Okul Aile Birliği velileriyle görüşmeler
- D. Esnaf ve çevre çalışanlarıyla görüşmeler
- E. Basın, medya haberleri
- F. Diğer (Açıklayınız)

Soru.43. İlk kez bağlantı kurduğunuz yerel çevre kurum/kişileri oldu mu?

- A. Evet (Hangi kurum kişiler)
- B. Hayır (Neden?)

Soru.44. Okul yönetiminin yerel çevre ortaklığına bakış açısıyla ilgili ne söyleyebilirsiniz?

- A. Destekleyici
- B. Olumsuz
- C. Tarafsız

Soru.45. Okul yönetimi yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?

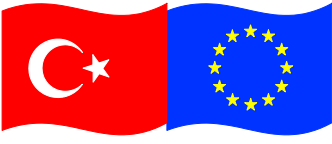
- A. Evet
- B. Hayır (Sizce neden?)

Soru.46. Model okul lideri yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?

- A. Evet
- B. Hayır (Sizce neden?)

Soru.47. Okulda görev yapan öğretmenler yerel çevre ortaklıklarında üzerine düşen görevlerin farkında mı?

- A. Evet
- B. Hayır (Sizce neden?)

EK-2: Ulaşılan Eğitimci Sayısı ve Yöntem Açıklaması

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi Model Okul Uygulamaları kapsamında 3-7 Kasım 2014 tarihinde 100 okulun temsilcisi ile Malatya'da eğitimci eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitimin sonunda tüm katılımcılara okullarında gerçekleştirecekleri uygulamalarla ilgili eğitim destek materyalleri verilmiştir. Bu materyallerden birisi Model Okulların tüm öğretmenlerine, eğitime katılan formatör tarafından uygulanması beklenen "Model Okul Yerel Bilgilendirme Seminerleri Sunumu"dur.

Yapılan izleme çalışmalarında, Model Okulların 7.boyutu Personel Eğitimi başlığı altında 100 sayıda okulda 6435 sayıda eğitim personeline (öğretmen ve idareci) ve 1146 sayıda eğitim dışı personele ulaşıldığı sonucuna varılmıştır.

Eğitici Eğitimine katılan her Model okul temsilcisi tarafından okuldaki diğer meslektaş ve personele iki ayrı grup şeklinde, okul içi olanaklarla (salon, sunum araçları) bilgilendirme semineri aktarılmış, şiddet ve Model Okulların 10 boyutu ile ilgili farkındalık eğitimleri düzenlenmiştir. Çalışmaların, okul içindeki şiddetle mücadele farkındalığını arttırdığı, okulda yapılabilecek uygulamalarla ilgili inter-aktif bir süreçte öğretmen ve diğer personelden öneriler alındığı ifade edilmiştir.

İzleme çalışmalarına katılan okul temsilcileri tarafından gerçekleştirilen bu bilgilendirme seminerlerinin, okul içi paydaşların sürece dahil olması ve katkı sağlamasında gönüllü destek grupları olarak görev almaları konusunda kolaylaştırıcı rol oynadığı vurgulanmıştır.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Model Okul Uygulamaları Bilgilendirme Semineri

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi

IBF in consortium with HIFAS, Norm Consulting, Early Years, YOBEL.

Model Okulların 10 Temel Özelliği

1. Şiddet Farkındalığı
2. Okul Şiddet Taraması
3. Stratejik Planlama
4. Etkili Liderlik
5. Sosyal ve Duygusal Öğrenme
6. Okul ve Çevre Güvenliği
7. Personel Eğitimi
8. Öğrencilerin Katılımı
9. Ailelerin Katılımı
10. Toplum Destekli Çalışma

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

1-ŞİDDET FARKINDALIĞI

IBF in consortium with HIFAS, Norm Consulting, Early Years, YOBEL.

Şiddet Nedir?

Şiddet; fiziksel ve psikolojik güç ve kuvvetin, tehdit yoluyla ya da doğrudan, kişinin kendine, bir başkasına, bir grup ya da topluluğa karşı yaranılma, ölüm, psikolojik zarar, gelişme bozukluğu ile sonuçlanan ya da sonuçlanma olasılığı yüksek bir biçimde kasten kullanılması olarak tanımlanmaktadır (DSÖ fi-006).

- Şiddet mutlaka fiziksel midir?
- Şiddet mutlaka birine karşı mıdır?
- Tehdit etmek bir şiddet çeşidi midir?
- Şiddet içeren bir eylem yasal olabilir mi?
- Şiddet her zaman bir birey tarafından mı yapılır? Kurumlar şiddet uygulayabilir mi?
- Şiddetin şiddet olduğuna karar vermeden önce ne kadar zarar vermesi gerekir?

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Şiddetin Türleri

- İhmal ve istismar için şiddetin birer türüdür diyebilir miyiz?
- İhmal nedir?
- İstismar nedir? Çeşitleri nelerdir?

Çok Boyutlu Bir Sorun: Zorbalık

- Mağdurların profili
- Zorbalığın mağdur üzerindeki etkileri
- Zorbalığın tanıkların ileriki yaşamları üzerindeki etkileri
- Zorbalığın mağdurların ileriki yaşamları üzerindeki etkileri
- Hayatlarının ilerleyen dönemlerinde zorbalık
- Zorba profili
- Zorbalık dürtüleri
- Zorbalığı engellemek için okullar ne yapabilir?
- Zorbalık yapma nedenleri
- Okullarda zorbalara karşı gelmek için alınan önlemler
- Ebeveynler ve veliler ne yapabilir ve ne yapmalıdır

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okullarda Şiddet Farkındalığı

- Şiddet farkındalığı, şiddetin öğrenciler üzerindeki etkisinin tüm paydaşlarca (Öğrenciler, öğretmenler, personel, yönetici ve veliler) bilinmesidir.
- Okul, okuldaki şiddet içeren davranışın boyutu ve öğrenciler üzerindeki etkisi konusunda ortak anlayış geliştirmektedir.
 - Şiddet kavramı, yapısı, müdahaleler konusunda ortak anlayış geliştirmek üzere personel gelişimi desteklenmektedir.
 - Okuldaki herkes şiddet içeren davranışı fark etme ve önleme konusunda duyarlıdır.
 - Şiddet içeren davranışa tolerans göstermeyen ortak değerler ve onların takipçisi liderler vardır.
 - Okul yönetimi, şiddetten kaynaklanan sorunların çözümünde kararlıdır.
 - Şiddet içeren ve içermeyen davranışlar tanımlanırken, ortak dil ve görüş birliği sağlanmıştır.
 - Düzenli olarak yıllık okul şiddet incelemesinin sonuçları hazırlanarak, paydaşlarla paylaşılır.

Gözlenen Temel Özellikler

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okullardaki Şiddeti Etkileyen Faktörler

- Okulun özellikleri
- Akran grubu özellikleri
- Öğrencilerin kişilik özellikleri
- Cinsiyetin Etkisi
- Toplumlardaki Etnik Çeşitlilik
- Öğrencilerin Aile Yapısı
- Özel Grupların Etkisi

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Convivència

Bir okulda şiddet tanımı ararken çözüm belki de şiddetin tam tersi bir anlayış olan “birlikte uyum içerisinde yaşamak” anlamındaki İspanyol yaklaşımı “convivència”yı benimsemek olabilir.

“Okul bu uyumu desteklemek için ne yapıyor? Ya da neler yapmalı?”

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Lütfen boşluğu doldurunuz;

Birlikte uyum içinde yaşama atmosferine sahip bir okulda hepimiz

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okullardaki Şiddeti Azaltmaya Yönelik Eylemler

- Ulusal Gereklilik, Girişim ve Programlar
- Okul Politikaları ve Sınıf İçi Kurallar
- Önleyici Genel Tedbirler
- Şiddetin Azaltılması için Okul Çevresinin İyileştirilmesi
- Eğitim Programları ve Faaliyetleri
- Şiddet İçeren Faaliyetlerde Bulunma Riski Olan Öğrencilere Yardım
- Şiddet Mağdurlarına Destek
- Okul Emniyet Ve Güvenlik Tertibatı
- Okul Personelinin Eğitilmesi

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

SORUN VE ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIMLAR

Sorun Odaklı Yaklaşım

- Size nasıl yardımcı olabilirim?
- Bana sorundan bahsedebilir misiniz?
- Sorun hakkında daha fazla bilgi verebilir misiniz?
- Geçmiş göz önüne alınacak olursa sorunu nasıl anlamalısınız?
- İlerlemenin önündeki engeller neler?
- Sorun ne denli büyük?
- İnsanlar üzerinde ne gibi etkileri var?

Çözüm Odaklı Yaklaşım

- İşlerin geliştiğini nasıl anlıyorsunuz?
- Neyi değiştirmek isterdiniz?
- Yoğunlaşmak istediğiniz asıl konu nedir?
- Sorunlara istisnalar bulabilir miyiz?
- Sorunsuz bir gelecek neye benzer?
- Becerilerimizi ve kalitemizi nasıl kullanabiliriz?
- Tatmin edici olmak için yeterince şey başardık mı?

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çözüm Odaklı Yaklaşımda «İlerleme Kaynakları»

- SORUNDAN → BİREYE
- EKSİKLİKTEN → KAYNAĞA
- YANLIŞTAN → DOĞRUYA
- MAĞDUR → HAYATTA KALMAYA
- SIKIŞMAKTAN → HAREKETE GEÇMEYE
- ŞİKAYETTEN → İSTENEN GELECEĞE

Önemli: «İstenen Gelecek» tanımlanırken konulan hedeflerin «olumlu mesaj içermesi», «kanıyla ilgili olması», «ölçülebilir olması», «faaliyetler içermesi», «gerçekçi ve hayatta geçirilebilir olması», «açık şekilde ifade edilebilir olması» gerekir.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çözüm Odaklı Yaklaşımda «Teknikler»

1. Sorunun «mucizevi» şekilde ortadan kalktığını hayal etmek
 - Neyi başarmak istediğinizi tanımlamanıza yani «mükemmel geleceğe odaklanmanıza» yardımcı olur.
2. Ölçme
 - O an içinde bulunulan durumu ölçeklemdirmeniz çözüme doğru ilk adımı atmanızı ve planlama yapmanızı sağlayacaktır.
3. İstisnaları bulmak
 - Sorunun azaldığı ya da ortaya çıkmadığı koşulları düşünmek ve bu koşulları yaratmak sorunun çözümünde önemli bir adım olacaktır.
4. Diğer teknikler (Etkili konuşma ve iletişim odaklı)
 - Sorunu dile getirmeme/Hangi konuda iyiyiz?
 - Hedef belirleme/Ne yapmak istiyoruz?
 - Takdir ve teşvik/Ne gibi başarılar elde ettik?
 - Güçlü yönlerin geliştirilmesi/Daha önce benzer sorunları nasıl çözmüştük?
 - Öz değerlendirme/Bu deneyim bize ne kattı?
 - Diğer kişilerin algıları/Arkadaşlarımızın başarılarımızla ilgili yorumu ne?
 - Son nokta/Hangi faaliyetlere devam edersek olmasını istediğimiz değişiklikler gerçekleşir?

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

2-OKUL ŞİDDET TARAMASI

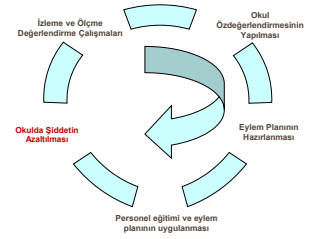
İSB in cooperation with HIFAS, Norm Consulting, Early Years, TOREK.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okul Şiddet Taraması

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Bir okulun kendini değerlendirmesi:

- Ne yaptığı konusunda net olmasına yardımcı olur
- Doğru şeyleri yapıp yapmadığı konusunda kanıt sağlar
- Yaptığı şeylerin olumlu etki yaratıp yaratmadığı konusunda kanıt sağlar
- Sorunları belirlemesine yardımcı olur
- Gelişim için birlikte çalışmayı destekler

Etkili bir değerlendirme:

- Kapsamlı bir bakış açısı gerektirir
- Bütün paydaşları kapsar
- Çeşitli kaynaklardan veri kullanır
- Çok karmaşık olmaz
- Analiz etmesi kolay sonuçlar oluşturur
- Eylem planını destekler
- Düzenli izleme sağlar

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okul Öz-değerlendirmeleri Müdahale Süreci «Sürecin Tasarlanması»

Öz değerlendirilmenin tasarımı iki aşamadan oluşmaktadır.

- İlk aşama tamamen ankete dayalıdır,
- İkinci aşama ise okulun anket sonuçlarında belirsiz, parçalı veya kutuplaştırılmış olabilecek bulguları teyit etmesine veya aksini kanıtlanmasına imkan tanıyan görüşme, belge inceleme gibi faaliyetleri içerir.

Uygulanan öz-değerlendirilmenin etkili olması için, iyi hazırlık yapma, okul öz değerlendirilmesini doğru tanıma, paydaşları dahil etme, onlara güven verme ve ihtiyaçlarını dikkate alma yönünde çaba içermelidir.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okul Öz-değerlendirmeleri Müdahale Süreci «Sürecin Uygulanması»

Okul öz değerlendirmesinin okul içi tüm paydaşlara duygu ve ihtiyaçlarının anlaşıldığı ve dikkate alındığını göstermek için her zaman iyi bir fırsattır.

İyi Bir Öz-değerlendirme Uygulama Sürecinde;

1. Anketler olabildiğince çok paydaş tarafından cevaplandırılır.
2. Sonuçlar birleştirilir.
3. İnanırcı olmayan sonuçlar araştırma ve görüşmelerle kontrol edilir.
4. Sonuçlar analiz edilir ve grafiklerle sunulur.
5. Tüm paydaşlar sonuçlar hakkında bilgilendirilir ve şiddetin azaltılmasına yönelik bütüncül okul yaklaşımının başarısını inşa etmek adına eylem planının oluşturulması sürecine dahil olurlar.

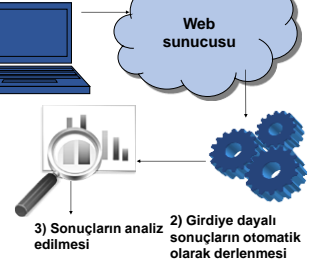
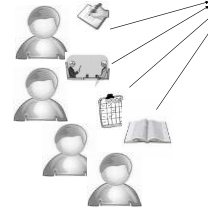
Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okul Öz-değerlendirmeleri Müdahale Süreci «Sürecin Değerlendirilmesi»

1) Delil toplama:

Anketler, görüşmeler,
araştırmalar

3) Sonuçların analiz edilmesi

2) Girdiye dayalı sonuçların otomatik olarak derlenmesi

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Eylem Planının Kritik Özellikleri

Bir eylem planı genellikle şunları kapsar:

- SMART (spesifik, ölçülebilir, başarılabılır, gerçekçi, süreli) hedefleri (çıktılar)
- Hedeflere ulaşmak için net bir strateji
- Kaynak çıkarımları ve nasıl yönetilecekleri
- Rol ve sorumluluklar
- Hedeflere ulaşmak için bir zaman çizelgesi
- Hedeflerle ilgili izleme ve değerlendirme düzenlemeleri

Bu nedenle, aşağıdakilerin yapılması gereklidir:

1. SMART hedefleri geliştirilmesi
2. Hedeflerin önceliklendirilmesi ve kısa ve uzun vadeli hedefler belirlenmesi
3. Strateji yazılması – Ne, kim tarafından ve ne zamana kadar yapılacak
4. Her bir hedefe ulaşılması için kimin sorumluluk üstleneceğine karar verilmesi
5. Hedeflere ulaşmak için ihtiyaç duyulan kaynak ve zamanın belirlenmesi
6. Personel için eğitim programı tasarlanması
7. Hedeflere ulaşmada kaydedilen ilerlemenin ne zaman ve nasıl izleneceğine karar verilmesi
8. Eylem planının ne zaman gözden geçirileceği ve ne zaman yeni bir eylem planı hazırlanacağına karar verilmesi

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

3-STRATEJİK PLANLAMA

İBİ in consortium with İRFAD, Norm Consulting, Early Years, YÖRE.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Stratejik Planlama

«Sabah uyanıyorsunuz ve okulunuzda birlikte uyum içinde yaşama atmosferi mevcut»

1. Okulda hangi temel değerler uygulanırdı?
2. Okul üyeleri ne yaparlardı ve birbirleriyle nasıl konuşurlar veya ilişki kurarlardı?
3. Okul müfredat, destek sistemleri ve iç ve dış çevre gibi kilit alanlarda nasıl organize olurdu?

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okul Politikasının Hazırlanması, Duyurulması ve İzlenmesi

Belirlenen vizyon, okul politikasının temel taşıdır. Okul politikasının yazılması ve tüm paydaşlara duyurulmasının gerçekleştirilebilmesi yönünde alınacak ilk ve en önemli adımdır.

Okul Politikası;

Tüm paydaşlara duyurulmalı...

Herkes tarafından anlaşıldığından emin olunmalı...

Uygulanmalı...

Ve izlenmelidir...

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

4-SOSYAL DUYGUSAL ÖĞRENME

IBF in consortium with HRAS, Norm Consulting, Early Years, YÖREK.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Daniel Goleman'ın 5 Alanı

Daniel Goleman, sosyal ve duygusal öğrenmenin beş yönünü tanımlayarak bu tür bir çerçeve sunmuştur.

- Öz bilinç
- Duygulanı kontrol etme
- Motivasyon
- Empati
- Sosyal beceriler

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

SDÖ Programının 4 Temel Unsuru

1. SDÖ için bir değer sistemi oluşturmak,
 - Etkili İletişim
 - Dilin Önemi
2. Birlikte uyum içinde yaşama ortamı yaratmak,
3. Sosyal ve duygusal becerileri modellemek
4. SDÖ Müfredatını uygulamak ve derslerde pekiştirmektir.

Bir Örnek Program Öğrenmenin Sosyal ve Duygusal Boyutları (SEAL) Birleşik Krallık Eğitim Bakanlığı

Bu program, 7 tema içermektedir ve her yıl tüm okul, her tema için 6 hafta civarında olmak üzere bunlara odaklanacaktır. Her temaya ve içerisindeki derslere giriş yapmak için malzemeleri, bunu diğer derslerde pekiştirmek için öneriler ve ebeveyn/veillerin temayı evde çocuklarıyla birlikte çalışması için materyaller sağlanmaktadır.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Öğretilen SDÖ Müfredatının Öğrenme Çıktılarını Güçlendirmek

Birlikte yaşama (convivencia) ile ilgili olumlu bakış açıları (Değer Oluşturma)	Personelin rol-model olması (Modelleme)	<ul style="list-style-type: none">Okulun tamamına yönelik bilgiye dayalı toplarMüfredat üzerinden, tüm derslerdeOkulun etrafında posterler ve sergiler
Fiziksel, Sosyal, Duygusal Ortamın Hazırlanması (Ortam Oluşturma)	SDÖ öğretimi amacıyla yapılandırılmış bir müfredat ve bu becerilerin diğer derslerde pekiştirilmesi (Müfredat ve Pekiştirme)	<ul style="list-style-type: none">Oyun ve yemek zamanlarıOkul zamanlarından sonraEve gönderilmek üzere aile faaliyetleri

5-ETKİLİ LİDERLİK

IBF in consortium with İMFAD, Norm Consulting, Early Years, YÖREK.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Lider ve Liderlik Türleri

Goleman, liderliği 6 stilde tanımlamıştır,

1. Zorlayıcı
2. Otoriter
3. Yakın
4. Demokratik
5. Tempo Belirleyici
6. Yönlendirici

Şiddetin Azaltılmasında İyi Bir Liderin Özellikleri

1. İyi bir lider ve yöneticide bulunduğunu düşündüğünüz özellikleri yazınız.
2. Bu özelliklerin hangileri şiddetin azaltılmasında liderlik ve yöneticilik için önemlileri ifade eder?

Bu oturumda sergilenen liderlik özelliklerinden bir kaç;

1. Açık ve net sunular gerçekleştirmek
2. Aktif şekilde dinlemek ve duyduğunuzu göstermek
3. Bir sunum, faaliyet veya tartışmadaki önemli içeriği belirlemek
4. İyi organize olmak ve verilen zamana uymak

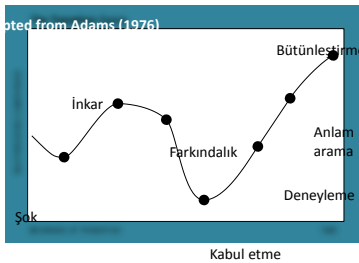
Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Değişim Süreçlerinde Geçiş Eğrisi

Değişime Gösterilen Tepkiler

1. Şok: Yeni haberler duyulduğunda gösterilen ilk tepki.
2. İnkâr: Kaçınılmaz olanı engellemeye çalışmak.
3. Farkındalık: Değişimin gerekliliğini kabul etmeye başlamak
4. Kabul etme: Eski yöntemlerin değişeceğini kabullenme.
5. Deneyleme: Bir şeyleri yapmak için yeni yollar denemek.
6. Anlam arama: Yeni durumu anlamlandırmak.
7. Bütünleştirme: Yeni çalışma yöntemleri kabul etmek ve uyumlandırmak

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

6-OKUL ve ÇEVRE GÜVENLİĞİ

IBF in consortium with HRAS, Norm Consulting, Early Years, YOBE.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okul Çevresinin Güvenli Hale Getirilmesi

Tanım: Okulda güvenlik demek sadece öğrencilerin okulda güvende olması değil ayrıca kendilerini güvende hissedebilmeleri, okulda öğretmenleri ile rahatlıkla diyalog kurmaları ve öz güvenlerini geliştirebilmeleridir.

Gereksinim: Güvenli bir öğrenme yaratmak için aşağıdakileri içeren Bütüncül Okul Yaklaşımına ihtiyaç vardır:

- Liderlik ile yönetim uygulamasının stili ve kalitesi
- Müfredatın kalitesi ve sunumu
- Sosyal alanların düzenlenmesi
- Zorbalık olaylarıyla baş etme prosedürlerinin yapılandırılmış olması
- Öğrencilerin birbirleri ve diğerleriyle olumlu ilişki kurması

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okulların Güvenli Hale Getirilmesinde Öğrenci Görüşü (Öğretmen Hakkında)

Öğrencilere göre öğretmenlerin iyi ya da kötü olarak nitelendirilmesi için bazı kıstaslar vardır:

- Öğretmenin kişiliği ve tarzı;
- Öğretim biçimi;
- Anlaşma ve kurallara yaklaşımı ile
- Öğrencilere yaklaşımı.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Okulların Güvenli Hale Getirilmesinde Öğrenci Görüşü (Tüm Personel Hakkında)

- Ders dışındaki konulara ilgi göstermek;
- Sıkıcı olmamak;
- Arada şakalar yapmak;
- Güncel konularla ve/ya da öğrencilerin kültür ve ilgi alanlarıyla ilgilenmek;
- Kesin sınır ve standartlar belirlemek;
- Okul çığnendiği zaman tutarlı davranışlar sergilemek;
- Toplum yanlış davranışlar sergilediklerinde öğrencilere olumlu sinyaller vermek;
- Antisoyal davranışları cezalandırmadan önce öğrencileri ikaz etmek;
- Tutarlı olmak ve öğrencilere adil davranmak;
- Aktif olarak öğrencileri dinlemek, görüşlerini dikkate almak;
- "Modern ve çağdaş" olmak (kılık kıyafet konusunda bile).

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

7-PERSONEL EĞİTİMİ

IBF in consortium with HRAS, Norm Consulting, Early Years, YOBE.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Personel Eğitimi

- **Sunum** - Beceri veya strateji teorisi veya tanımı hakkında
- **Modelleme** - Öğrenilen, görülen becerilerin sergilenmesi.
- **Pratik** - Uygulamayla gösterilen durumlar
- **Geribildirim** - Performansa ilişkin yapılandırılmış ve açık bilgi sunumu.
- **Uygulama** - Beceri ve stratejilerin işyerine taşınmasıyla uygulamalı destek.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Katılım

«Bence katılım.....»

8-ÖĞRENCİLERİN KATILIMI

IBF in consortium with HRAS, Norm Consulting, Early Years, YÖREK.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Öğretmen → Öğrenci

Öğretmenlerin öğrencilere sorumluluk almaları için yardımcı olabilecekleri çok önemli yollardan bir tanesi, onlara uyumsuzluğu nasıl çözebileceklerini öğretmektir. Ancak bunu yaparken öğretmenlerin rolü, öğrencilere sorunları kendilerinin çözmesini öğretmek olmalıdır.

Öğrencilerinize Sorun Çözmeyi Nasıl Öğretirsiniz?

- Gerçekleri ve öğrencilerinizin hislerini öğrenin
- Öğrencilerin çözümleri görmesine yardım edin
- Alternatifler üretin
- Sonuçları değerlendirin
- Karar almalarını isteyin

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Onarıcı Süreç

Onarıcı süreç, öğrencilere ve yetişkinlere yalnızca ne olduğunu kabullenme değil, aynı zamanda durumun nasıl iyileştirilebileceği üzerinde anlaşma konusunda da yardımcı olmaktadır.

- Süreç, oyun alanlarındaki gibi hızlı müdahalelerde veya daha ciddi durumlarda, ilgili herkesin katıldığı özel olarak organize edilmiş bir toplantıda kullanılabilir.
- Bu tarz bir toplantıda bağımsız bir kolaylaştırıcı, zarar veren kişi, zarara uğrayan kişi ve diğer doğrudan etkilenen kişiler (örneğin ebeveyn) olacaktır. Kolaylaştırıcı, tüm taraflarla ayrıca buluşacak ve daha sonra da onları bir araya getirecektir. Kolaylaştırma işlemi dikkatli bir eğitim gerektirmektedir.

Öğrenci Katılımını Destekleme Süreçleri

1. Öğrencilerin karar alma sürecine katılımı
2. Okullarda öğrenci destek sisteminin kullanılması
3. Şiddetin Azaltılması için öğrenci güdümlü stratejilerin geliştirilmesi
 1. Akran destek sistemleri
 2. İşbirliğine dayalı grup çalışması
 3. Dostluk arkadaşlık uygulaması
 4. Akran arabuluculuğu /anlaşmazlıkların çözümü/ onarıcı yaklaşımlar
 5. İleri akran dinleme
4. Öğrenci güdümlü sistemlerin geliştirilmesi

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

9-AİLELERİN KATILIMI

IBF in consortium with HIFAB, Norm Consulting, Early Years, YÖREK.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Ailelerin Sürece Dahil Edilme Nedenleri

- Okul ortamında çıkar grubu olarak veliler** (Öğrenciler okul meclisleri yoluyla veliler ise deneyim ve uzmanlıklarıyla okula büyük katkılarda bulunabilir. Mevcut okul/ev bağını güçlendirmenin yanı sıra velilerin politika oluşturma ve uygulama aşamalarındaki katılımı aile deneyimini sürece dâhil ederek söz konusu politikaları zenginleştirir.)
- Gençlerin davranışlarında genel etki unsuru olarak veliler** (Her ne kadar bazı gençler karşı çıksa da psikolojik araştırmalar, gençlerin tavırları, davranışları ve hatta bazen kişilik gelişiminde en önemli etki unsurunun aileler olduğunu göstermektedir.)
- Okulda şiddeti bildiren bir unsur olarak veli ve öğrenciler** (Gençler arasındaki anti-sosyal ya da toplum tarafından kabul görmeyecek düzene aykırı her türlü eylem okul ve ailelerin bilgisi olmaksızın gizli bir biçimde gerçekleşir.)

Velilerin Katılımı Nasıl Sağlanmalıdır?

Velilerin katılımını sağlamak için aşağıdaki basamaklar izlenmelidir

- İstek – velilerin katılımının nedenleri hakkında net olunması.
- Elde etme – temel iletişim ve ilişkilerin kurulması.
- Tutma – düzenli iletişim için velilerin ikna edilmesi.
- Dâhil etme – ailelerin etkin roller üstlenmesi.
- Güçlendirme – velilerin fikir ve önerileriyle katkıda bulunması, bunları hayata geçirmesi, diğer veliler için “öncülük” teşkil etmesi.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

veli Katılımını Arttırmak için Öneriler

- Şiddetin Azaltılması programına dair bir tanıtım toplantısının düzenlenmesi,
- Eve, okulda şiddetin Azaltılması programıyla ilgili olarak çocukların neler yapacağını anlatan mektupların yollanması. İster yazılı ister sözlü olsun, velilere iletişimde basit ve anlamlı bir dilin kullanılması oldukça önemlidir.
- Velilerin evde çocuklarıyla birlikte yapabilecekleri etkinlikleri içeren kitapçıkların hazırlanması,
- Toplantılara velilerin davet edilmesi,
- Ev ziyaretleri düzenlenmesi ve yeni katılan veliler bilgilendirme yapılması vb. eve mektup yollamak katılımı istenen velilerin sürece çekilmesi için yeterli olmayabilir. Bu sebeple doğrudan ve yüz yüze iletişimle birlikte kararlılık gerekir.

Özel sosyal-duygusal öğrenme ihtiyacı olan öğrencilerin aileleri için;

- Velilere, çocuklarının sosyal-duygusal öğrenmesi için gerekli becerileri kazandıracak çalışma atölyelerinin düzenlenmesi etkili olacaktır.

10-TOPLUM DESTEKLİ ÇALIŞMA

IBF in consortium with HIFAB, Norm Consulting, Early Years, YÖREK.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Toplum Destekli Çalışma

“Bir okul için ‘yerel çevre’ ne demektir?”

“İçinde yaşadığımız yerel çevrenin, kendi yerel çevrelerindeki okullarda olup bitenlerden nasıl haberdar olmaktadır?”

Yerel Çevrenin Okul İçin Önemi

- Okullar sorunlu dünyaları olan öğrenciler için huzurlu bir sığınak sağlayabilir; ancak okullar kendi çevrelerinin de kalbinde yer almaktadır ve çevreden ayrılmazlar. Kendi yerel çevreleri ile ortaklık yapmaya ve bunu sürdürmeye çalışmaları gerekmektedir.
- Okulun bir toplumla işbirliği programı geliştirmesinin beş aşaması bulunmaktadır. Bu aşamalar, bütüncül şiddetin azaltılması programına ilişkin gelişim döngüsüne benzer özellik taşımaktadır.

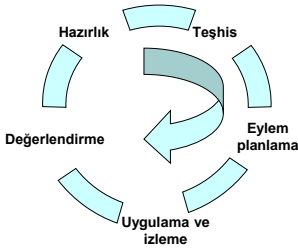
Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Yerel Ortaklık Programı Geliştirme Aşamaları

Hazırlık

- Konuyla ilgili ön teşhis yapın.
- İlgili tarafları belirleyin.
- Destek ve finansman kaynaklarını belirleyin.
- Müdahale için gerçek potansiyeli doğrulayacak çıkarımlarda bulunun.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Teşhis

1. İzleyicileri aktörlere çevirin.
2. Aktörleri güçlendirin (Kişilerin uzmanlıklarına saygı duymak ve onlara değer vermek güven ve kapasite oluşturur.)
3. Aktörleri de yanınıza alarak;
 - Şiddetin olası sebeplerini keşfedin.
 - Güncel sebepleri ortaya çıkarın.
 - Müdahale etmemenin sonuçlarını tanımlayın.

Eylem Planlama

- Olası eylemleri listeleyin.
- En uygun olanları seçin ve değerlendirin.
- AKILLI hedeflerle bir eylem planı oluşturun. (Kim? Ne? Nasıl?)

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Uygulama ve İzleme

- Eylem planında AKILLI hedefler belirleyin.
- İlerlemeyi düzenli olarak izleyin.
- Eylem planını geri bildirimleri baz alarak uyarlayın.

Değerlendirme

- Beklenen çıktılara karşı güncel çıktıları değerlendirin.
- Eylem planının üzerinde daha fazla değişiklik yapın.
- Uygulamayı kabul edin ve uygulamaya devam edin.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Fight against Violence towards Children

Toplum Ortaklıklarını Geliştirmede Bize Düşen

- Güven ve kapasite oluşturan üyelerin görüşlerine değer vermek, saygı duymak ve bunu hissettirmek,
- Ortak bir süreç uymak ve sorunları azaltmaya odaklanmak,
- Gelecek için bireysel üyelerin ve ekibin etkinliğini değerlendirmeye ve izlemeye devam etmek,
- Kolaylaştırıcı için uygun bir liderlik türü benimsemek önemlidir.

Her şey Çocuklar Sevgiyle Büyüsün Diye...

IBF in consortium with İBFAE, Norm Consulting, Early Years, YÖRET.

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır. Bu yayının içeriği tamamen Danışmanın sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmemaktadır.